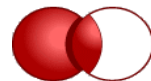

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH

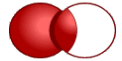

GODIŠNJI REVIZORSKI IZVJEŠTAJ O NAJVAŽNIJIM NALAZIMA I PREPORUKAMA ZA 2016/2017. GODINU

Sarajevo, novembar 2017. godine

Sarajevo 71000, ul. Ložionička 3; Tel.: + 387 (0) 33 723 550; Fax: + 387 (0) 33 716 400;
Web: www.vrifbih.ba; E-mail: vrifbih@vrifbih.ba

**GODIŠNJI REVIZORSKI IZVJEŠTAJ
O NAJVAŽNIJIM NALAZIMA I PREPORUKAMA
ZA 2016/2017. GODINU**

Sarajevo, novembar 2017. godine

SADRŽAJ

Riječ generalnog revizora	1
1. Uvod	2
2. Uloga i cilj revizije javnog sektora	2
3. Realizacija Plana revizija za 2016/2017. godinu	3
3.1 Finansijska revizija	6
3.1.1 Glavni nalazi i preporuke	6
3.1.2 Mišljenja revizora	9
3.1.3 Date preporuke za 2016 . godinu i realizacija preporuka po prethodnim izvještajima	10
3.1.4 Izvještaj o izvršenju Budžeta FBiH i korisnici Budžeta FBiH	11
3.1.5 Gradovi i općine	38
3.1.6 Zavodi, fondovi, agencije i javne ustanove	49
3.1.7 Preduzeća u većinskom državnom vlasništvu	66
3.2 Revizija učinka	79
3.2.1 Glavni zaključci revizije učinka	80
3.2.2 Praćenje realizacije preporuka revizije učinka	80
3.2.3 Glavni nalazi i preporuke revizije učinka	82
4. Izvještaj o reviziji Vladinog godišnjeg izvještaja o izvršenju budžeta - Izvještaj o finansijskoj reviziji Izvještaja o izvršenju Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine za 2016. godinu	89

RIJEČ GENERALNOG REVIZORA

Godišnji revizorski izvještaj o najvažnijim nalazima i preporukama za 2016/2017. godinu je dokument kojim se označava kraj revizorskog ciklusa 2016/2017 i izvršenje obaveza Ureda za reviziju u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH i Godišnjim planom i programom rada za 2017. godinu.

Primarni korisnik ovog Izvještaja je Parlament Federacije BiH, koji u ime građana, ima ovlaštenje i obavezu da zahtijeva odgovornost od izabrane vlasti. Važan dio ovog ciklusa odgovornosti je i vrhovna revizorska institucija koja ima zadatak da promoviše učinkovitost, odgovornost i transparentnost rada javne uprave i time postiže povjerenje građana.

U Izvještaju su na jednom mjestu predstavljeni najvažniji nalazi izvršenih finansijskih revizija i revizija učinka, uz osvrt na date preporuke kao i analiza implementacije preporuka datih u prethodnom periodu. Rezimiranje najvažnijih nalaza i preporuka omogućava objektivni pregled stanja u javnom sektoru Federacije BiH, kao i blagovremeno postupanje nadležnih institucija u pogledu implementacije datih preporuka i poduzimanja korektivnih mjera, što je ujedno i jedan od principa u ISSAI 12 – Vrijednosti i koristi vrhovnih revizorskih institucija.

Za 2016/2017. godinu Ured za reviziju je ispunio Plan i program rada za 2017. godinu. Uprkos ograničenim ljudskim resursima, izvršene su ukupno 73 finansijske revizije i četiri revizije učinka. U Izvještajima o finansijskoj reviziji prvi put su data dva mišljenja, i to mišljenje o pouzdanosti finansijskih izvještaja i mišljenje o usklađenosti. Navedeno je od posebnog značaja obzirom da za reviziju javnog sektora postoje dodatne odgovornosti te širi obim izvještavanja. Značajan napor je uložen od strane rukovodioca, revizora i ostalog osoblja Ureda za reviziju u ostvarivanju zajedničkog cilja i postizanju kvalitetnih rezultata rada. Saradnja sa ostalim vrhovnim revizorskim institucijama u BiH, Parlamentarnom komisijom odgovornom za reviziju, stranim organizacijama, prije svih sa SIGMA-om i USAID-om i medijima je također intenzivirana, sa glavnim ciljem, a to je podizanje svijesti o značaju i ulozi Ureda za reviziju.

Ovim Izvještajem, Ured za reviziju ispunio je jednu od svojih zakonskih obaveza, u nadi da će predstavnici zakonodavne i izvršne vlasti iskoristiti ga zajedno sa svojim ovlaštenjima, te zahtijevati veću odgovornost za upravljanje i upotrebu javnih resursa za dobrobit cjelokupne zajednice.

Generalni revizor
Dževad Nekić, dipl. oec.

1. Uvod

Godišnji revizorski izvještaj o najvažnijim nalazima i preporukama za 2016/2017. godinu¹ sačinjen je u skladu sa članom 16. stavom 6) Zakona o reviziji institucija u Federaciji BiH². Godišnji izvještaj sadrži glavne nalaze i preporuke iz obavljenih finansijskih revizija, revizija učinka i revizije Izvještaja o izvršenju Budžeta FBiH za 2016. godinu, koji su predviđeni Godišnjim planom i programom rada Ureda za reviziju institucija u FBiH za 2017. godinu.

Godišnji izvještaj prvenstveno je namijenjen Parlamentu FBiH, Parlamentarnoj komisiji odgovornoj za reviziju, ali i široj javnosti. U skladu sa principima ISSAI 12³, izvještavanje o rezultatima revizije doprinosi osnaživanju javnosti za zahtijevanje odgovornosti od vlade i javnih subjekata. U Godišnjem izvještaju predstavljeni su najvažniji nalazi i preporuke svih obavljenih revizija, tako da isti pruža objektivnan pregled stanja u javnom sektoru Federacije BiH, te na taj način doprinosi pravovremenom informisanju, jačanju odgovornosti i transparentnosti.

2. Uloga i cilj revizije javnog sektora

Reviziju javnog sektora obavljaju vrhovne revizorske institucije⁴ čija uloga, nadležnosti i djelokrug rada su definisani međunarodnim standardima za vrhovne revizorske institucije (ISSAI standardi) i zakonskim okvirom.

Ured za reviziju institucija u FBiH⁵ je vrhovna revizorska institucija u Federaciji BiH, čiji ciljevi, nadležnosti, dužnosti, organizacija i rukovođenje su uređeni Zakonom o reviziji.

Navedenim Zakonom utvrđeno je da je Ured za reviziju, prilikom obavljanja revizije, obavezan primjenjivati revizorske standarde koje izdaje Međunarodna organizacija vrhovnih institucija za reviziju (INTOSAI), ISSAI standarde⁶ i Međunarodne revizorske standarde (MRevS) koje izdaje Međunarodna federacija računovođa (IFAC). Standardi revizije koje izdaje INTOSAI zapravo predstavljaju nadogradnju IFAC standarda koji se odnose na specifičnosti državne revizije koji se ogledaju u kontroli upotrebe javnog novca, obavezi poštivanja zakona i namjenskom trošenju sredstava.

Osnovni cilj Ureda za reviziju je da kroz provođenje revizija osigura nezavisna mišljenja o izvršenju budžeta i finansijskim izvještajima, korištenju resursa i upravljanja

¹ U daljem tekstu: Godišnji izvještaj

² Službene novine FBiH², broj: 22/06. U daljem tekstu: Zakon o reviziji

³ ISSAI 12- Vrijednosti i koristi VRI – pokretanje promjena u životima građana

⁴ U daljem tekstu: VRI

⁵ U daljem tekstu: Ured za reviziju

⁶ Međunarodni standardi koje primjenjuju VRI obuhvaćeni su institucionaliziranim okvirom profesionalnih standarda - **ISSAI okvirom** – koji su formalno usvojeni na 19. INTOSAI kongresu održanom u Meksiko City-u, u novembru 2007. godine. Koordinacioni odbor vrhovnih revizijskih institucija BiH usvojio je zaključke kojima ovaj Okvir prihvata kao vlastiti okvir profesionalnih standarda koji će slijediti institucije za reviziju u BiH. Navedeni okvir sadrži ISSAI standarde i smjernice za dobro upravljanje, tzv. INTOSAI Guidance for Good Governance - INTOSAI GOV („Službene novine FBiH“, broj 30/11 i 62/14).

državnom imovinom od Vlade, budžetskih i javnih institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine. Na taj način se doprinosi pouzdanom obavještavanju o korištenju budžetskih sredstava, transparentnom i kvalitetnom upravljanju javnim prihodima, troškovima i imovinom u Federaciji Bosne i Hercegovine.⁷

Prilikom vršenja finansijske revizije u skladu sa usvojenim revizorskim standardima, pregledaju se finansijski izvještaji i pripadajući računi institucija kod kojih se vrši revizija, sa ciljem procjene da li su finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta/finansijskog plana. Također, procjenjuje se da li rukovodioci institucija primjenjuju zakone i propise i da li sredstva koriste za odgovarajuće namjene sa ocjenom finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema interne kontrole.

U cilju poštivanja prethodno navedenih odredbi Zakona i ISSAI standarda, Ured za reviziju je ažurirao i implementirao novu metodologiju za finansijsku reviziju i reviziju usklađenosti u revizijskom ciklusu 2016/2017. godine. Navedeno je posebno značajno i za korisnike revizorskih izvještaja obzirom da su u izvještajima data dva mišljenja, i to mišljenje o pouzdanosti finansijskih izvještaja i mišljenje o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa zakonima i drugima propisima. Navedeno bi trebalo doprinijeti transparentnijem i jasnijem izvještavanju o utvrđenim nepravilnostima.

Ured za reviziju objavio je sve revizorske izvještaje na svojoj web stranici www.vrifbih.ba, te putem saopćenja za javnost i intenzivirane saradnje sa medijima, kontinuirano je upoznao javnost sa revizijskim nalazima i radom Ureda za reviziju.

U Godišnjem izvještaju prvo su predstavljeni glavni nalazi i preporuke finansijske revizije, zatim revizije učinka, te Izvještaj o finansijskoj reviziji Izvještaja o izvršenju Budžeta FBiH za 2016. godinu.

3. Realizacija Plana revizija za 2016/2017. godinu

U skladu sa Planom revizija za 2016/2017. godinu izvršene su finansijske revizije za 2016. godinu: Izvještaja o izvršenju Budžeta FBiH i federalnih budžetskih korisnika, gradova, općina, zavoda, fondova, agencija, javnih ustanova i preduzeća sa većinskim državnim kapitalom. Ukupno je sačinjeno i objavljeno 73 izvještaja o finansijskoj reviziji. Pored izvještaja o finansijskoj reviziji Ured za reviziju je obavio i četiri revizije učinka.

Obavljenim finansijskim revizijama obuhvaćeno je i praćenje realizacije preporuka datim u prethodno izvršenim revizijama, kao i analiza mjera poduzetih na osnovu datih preporuka.

Pregled planiranih i realizovanih finansijskih revizija za fiskalnu 2016. godinu i revizija učinka u periodu 2016/2017. godina:

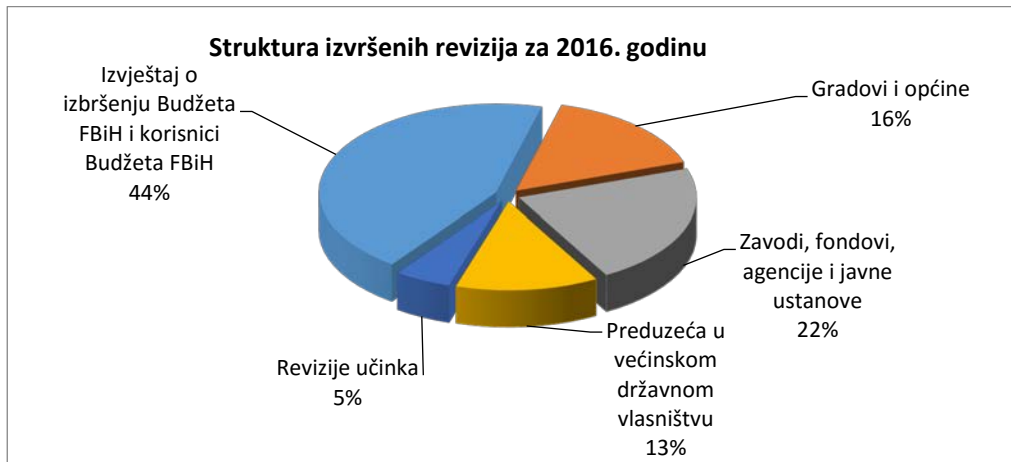
⁷ Član 3. Zakona o reviziji

A. FINANSIJSKA REVIZIJA		
R.B.	Naziv subjekta revizije	Budžet/ Finansijski plan u KM
	Budžet FBiH	2.517.140.941
1.	Budžet FBiH za 2016. godinu	2.517.140.941
	Revidirani korisnici Budžeta FBiH	2.345.008.957
2.	Parlament Federacije BiH	15.253.656
3.	Predsjednik i dva potpredsjednika Federacije BiH	3.190.909
4.	Vlada Federacije BiH	11.434.648
5.	Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova	7.779.784
6.	Federalno ministarstvo pravde	9.526.912
7.	Federalno ministarstvo finansija	1.102.843.064
8.	Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije	26.967.927
9.	Federalno ministarstvo prometa i komunikacija	29.241.490
10.	Federalno ministarstvo zdravstva	35.656.765
11.	Federalno ministarstvo trgovine	1.453.371
12.	Federalno ministarstvo prostornog uređenja	9.999.205
13.	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva	75.555.499
14.	Federalno ministarstvo za pitanja boraca i invalida rata	327.477.235
15.	Federalno ministarstvo poduzetništva, razvoja i obrta	58.565.761
16.	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike	462.896.398
17.	Federalno ministarstvo kulture i sporta	10.338.402
18.	Federalno ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica	25.894.895
19.	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	8.729.958
20.	Federalno ministarstvo okoliša i turizma	8.004.055
21.	Vrhovni sud Federacije BiH	5.932.777
22.	Sudska policija Federacije BiH	19.048.747
23.	Služba za zajedničke poslove organa i tijela u FBiH	30.497.668
24.	Finansijska policija	2.006.821
25.	Kazneno popravni zavod Sarajevo	6.922.886
26.	Kazneno popravni zavod Tuzla	6.815.895
27.	Kazneno popravni zavod Zenica	18.446.472
28.	Kazneno popravni zavod Mostar	4.416.565
29.	Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH	8.422.694
30.	Federalni zavod za agropedologiju	1.144.747
31.	Federalni zavod za poljoprivredu	2.229.563
32.	Federalni agromediteranski zavod	2.724.948
33.	Federalni hidrometeorološki zavod	2.938.840
34.	Federalna uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove	2.560.400
	Gradovi i općine	81.467.175
35.	Grad Bihać	34.669.547
36.	Općina Glamoč	2.556.000
37.	Općina Posušje	6.834.200
38.	Općina Ravno	2.383.130
39.	Općina Breza	4.164.000
40.	Općina Kreševo	2.753.500

41.	Općina Trnovo	8.186.850
42.	Općina Domaljevac – Šamac	3.094.500
43.	Općina Livno	10.232.000
44.	Općina Sapna	2.939.382
45.	Općina Čelić	2.539.066
46.	Općina Pale FBiH Prača	1.115.000
	Zavodi, fondovi, agencije i javne ustanove	881.461.829
47.	Zavod zdravstvenog osiguranja Zeničko dobojskog kantona	159.052.000
48.	Zavod zdravstvenog osiguranja Hercegovačko-neretvanskog kantona	120.680.000
49.	Zavod zdravstvenog osiguranja Županije Posavske	14.370.000
50.	Zavod zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona	212.327.150
51.	Javna ustanova Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidnih lica „DRIN“ Fojnica	8.112.800
52.	Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidnih osoba „BAKOVIĆI“ Fojnica	5.079.000
53.	Javna zdravstvena ustanova Univerzitetski klinički centar Tuzla	112.019.852
54.	Sveučilišna klinička bolnica Mostar	80.372.600
55.	Zdravstvena ustanova Kantonalna bolnica Zenica	55.195.130
56.	Zdravstvena ustanova Kantonalna bolnica „Dr. Irfan Ljubijankić“ Bihać	28.614.998
57.	Fond za zaštitu okoliša Federacije BiH	47.636.331
58.	Fondacija za održivi razvoj- Odraz	1.124.828
59.	Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom	17.973.920
60.	Agencija za bankarstvo Federacije BiH	11.413.000
61.	Agencija za kvalitet i akreditaciju u zdravstvu u FBiH	640.050
62.	Regulatorna komisija za energiju u Federaciji BiH	3.608.070
63.	Institut za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja Sarajevo	3.242.100
	Preduzeća u većinskom državnom vlasništvu	343.946.841
64.	„Energoinvest“ d.d. Sarajevo	166.118.568
65.	R.M.U. „Zenica“ d.o.o Zenica	58.555.913
66.	R.M.U. „Breza“ d.o.o. Breza	41.255.000
67.	R.M.U. „Đurđevik“ d.o.o	45.891.000
68.	K.J.P. „Z.O.I. 84“ Olimpijski centar d.o.o. Sarajevo	8.538.000
69.	Šumarstvo „Prenj“ d.d. Konjic *	5.492.330
70.	„Coming“, javna ustanova za komunalne djelatnosti, Široki Brijeg	1.528.490
71.	J.P. „Broćanac“ d.o.o. Čitluk	4.188.500
72.	J.P. „Parkovi“ Mostar	3.320.000
73.	K.J.K.P. „Komunalac“ d.o.o. Tuzla	9.059.040
	B. REVIZIJA UČINKA	
R.B.	Naziv revizije učinka	
1.	Praćenje poduzetih aktivnosti institucija na osnovu izvještaja revizije učinka „Planiranje visokog obrazovanja u Federaciji BiH“, „Upravljanje vremenom u procesu eksproprijacije nekretnina pri izgradnji dionica autoceste na Koridoru Vc“ i „Efikasnost nadležnih institucija u procesu plasiranja federalnih poticaja u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji“	
2.	Planiranje Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine	
3.	Upravljanje smještajnim kapacitetima budžetskih korisnika FBiH	
4.	Efikasnost postupka izdavanja građevinskih dozvola u lokalnoj upravi	

3.1 Finansijska revizija

3.1.1 Glavni nalazi i preporuke

Izvršenim revizijama konstatovani su određeni propusti koji su uticali na mišljenja o finansijskim izvještajima i mišljenja o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i drugim propisima, i za iste su date odgovarajuće preporuke. Glavni nalazi i preporuke su:

- Sistem internih kontrola, u javnom sektoru, još uvijek nije uspostavljen i implementiran na zadovoljavajući način, u skladu sa zakonskim i drugim propisima.

Potrebno je da svi organi i institucije u FBiH, u okviru svoje nadležnosti, poduzmu aktivnosti na provedbi Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli, Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru, u cilju uspostavljanja odgovarajućeg sistema finansijskog upravljanja i kontrole, interne revizije i funkcionalne Centralne harmonizacijske jedinice.

- Donošenje budžeta i finansijskih planova nije vršeno u skladu sa zakonskim i drugim propisima, strateškim dokumentima i realnim mogućnostima. Nije se pratilo izvršenje odobrenih budžeta i finansijskih planova, niti mjerenje učinaka u odnosu na uložena javna sredstva. Navedeno je imalo za posljedicu da su se rashodi i izdaci stvarali u većem iznosu od ostvarenih prihoda i primitaka, uz istovremeno povećanje deficita, kao i prenošenja obaveza stvorenih u tekućoj u narednu fiskalnu godinu.

Godišnje budžete/finansijske planove na svim nivoima vlasti donositi uz poštovanje zakonskih i drugih propisa, a u cilju efikasnijeg i efektivnijeg korištenja javnih sredstava pratiti realizaciju istih.

- Nabavke nisu vršene u potpunosti u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama. Nepravilnosti, nedostaci i slabosti kod provođenja javnih nabavki konstatovani su kod: planiranja nabavki, blagovremenog pokretanja postupka nabavki, izbora

postupka nabavki, izrade tenderske dokumentacije, realizacije zaključenih ugovora. Značajan dio nabavki izvršen je po ugovorima zaključenim u prethodnom periodu i bez provođenja postupka utvrđenog naprijed navedenim zakonom.

Potrebno je da svi nadležni organi i institucije u FBiH, u okviru svojih nadležnosti, poduzmu aktivnosti kako bi se osigurala dosljedna primjena Zakona o javnim nabavkama.

- Dio stvorenih obaveza u tekućoj fiskalnoj godini, kao i obaveze nastale u prethodnom periodu nisu iskazane na odgovarajućim bilansnim pozicijama rashoda i izdataka u skladu sa zakonskim propisima i važećim aktima, a što je uticalo na tačnost iskazanog finansijskog rezultata, kao i akumuliranog deficita. Neiskazane obaveze se najvećim dijelom odnose na pravomoćne sudske presude i izvršna sudska rješenja iz radnog odnosa i stečena prava po važećim zakonskim propisima. Odgađanje rješavanja i plaćanja navedenih obaveza ima za posljedicu povećanje izdataka na teret javnih sredstava, po osnovu obračunatih zateznih kamata i sudskih troškova.

U cilju tačnog i istinitog izvještavanja potrebno je da se Vlada FBiH, nadležna ministarstva, budžetski i vanbudžetski korisnici dosljedno pridržavaju zakonskih propisa i drugih važećih akata u dijelu utvrđivanja i iskazivanja svih dospjelih obaveza u periodu kada je i obaveza za plaćanje i nastala.

- Godišnji popis imovine i obaveza i usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem se nije vršio u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji i drugim relevantnim propisima o vršenju popisa i svrhom popisa. Dio revidiranih institucija ne posjeduje vjerodostojnu dokumentaciju kojom bi se potvrdilo vlasništvo nad imovinom, kao i dostupnost imovine. Zbog navedenog se ne može potvrditi da je od strane nadležnog rukovodstva uspostavljen adekvatan nadzor nad zaštitom javne imovine.

Popis imovine i obaveza izvršiti blagovremeno i sveobuhvatno, te uskladiti knjigovodstveno stanje sa stanjem utvrđenim popisom, kako je to regulisano zakonskim i drugim propisima.

- Neriješen status imovine i obaveza institucija koje su u prethodnom periodu prešle na državni nivo (Prijašnje FMO i Vojska FBiH; Carinska uprava i OSA).

Potrebno je da Vlada FBiH, u skladu sa nadležnostima utvrđenim zakonskim propisima, okonča proces rješavanja statusa imovine i obaveza institucija koje su prethodno prešle na državni nivo.

- Dio tekućih i kapitalnih transfera planiran je i odobren, a da prethodno nisu doneseni strateški planovi. Odobravanje, realizacija i nadzor nad namjenskim korištenjem doznačenih sredstava nije vršena uz dosljednu primjenu zakonskih i drugih važećih propisa, posebno u dijelu donošenja programa utroška sredstava sa odgovarajućim kriterijima i realizacije i praćenja izvršenja istih. Zbog navedenog se nije mogla potvrditi transparentnost kod dodjele sredstava, kao i opravdanost izvršenih ulaganja, obzirom da nije praćen učinak u odnosu na uložena javna sredstava.

Potrebno je da se planiranje tekućih i kapitalnih transfera vrši na osnovu prethodno donesenih strateških dokumenata, kao i da se utvrde i prate očekivane koristi i efekti dodjele istih.

- Porezi i doprinosi na plaće i ostala primanja se ne uplaćuju u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak, Zakonom o doprinosima i drugim propisima, što ima uticaja na priliv sredstava u fondove penzijsko-invalidskog osiguranja, zdravstva i zapošljavanja.

Obračun i uplatu poreza i doprinosa na primanja po svim osnovama vršiti u skladu sa važećim zakonskim i drugim propisima.

- Po osnovu ugovora o dijelu angažovani su vanjski saradnici za obavljanje poslova iz nadležnosti institucija i poslova koji su utvrđeni pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji, što nije u skladu sa zakonskim i ostalim propisima. Saradnici su angažovani bez prethodno utvrđenih pravila i procedura u pogledu samog angažovanja, visine naknade, vremena trajanja ugovora, izvještavanja o obavljenom poslu.

Potrebno je da se ugovori o djelu zaključuju samo za poslove i zadatke za koje je, u skladu sa zakonskim propisima, predviđeno zaključivanje istih, vodeći računa o opravdanosti i ekonomičnosti angažovanja vanjskih saradnika.

- Naknade članovima komisija isplaćivane su i za obavljanje poslova iz nadležnosti institucija, koji bi trebali predstavljati redovne poslove uposlenika, utvrđene pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji, zbog čega se ne može potvrditi opravdanost isplate istih.

Potrebno je da se poslovi iz nadležnosti institucije definišu pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji i obavljaju od strane uposlenika, bez isplate naknade.

- Preduzeća, prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja nisu u potpunosti primjenjivali odredbe Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja (MSFI) i Međunarodnih računovodstvenih standarda (MRS), što je imalo za posljedicu da nisu realno iskazana sredstva, obaveze, finansijski rezultat, a samim time ni kapital.

Prilikom sastavljanja i prezentacije finansijskih izvještaja primjenjivati Međunarodne računovodstvene standarde (MRS) i Međunarodne standarde finansijskog izvještavanja (MSFI) u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH.

- U Federaciji BiH još uvijek nisu usvojeni Međunarodni računovodstveni standardi za javni sektor. Svrha usvajanja ovih standarda je izrada pouzdanih finansijskih izvještaja koji će biti interno i eksterno uporedivi.

Potrebno je da Vlada FBiH u saradnji sa Federalnim ministarstvom finansija, kod nadležne komisije inicira usvajanje Međunarodnih računovodstvenih standarda za javni sektor.

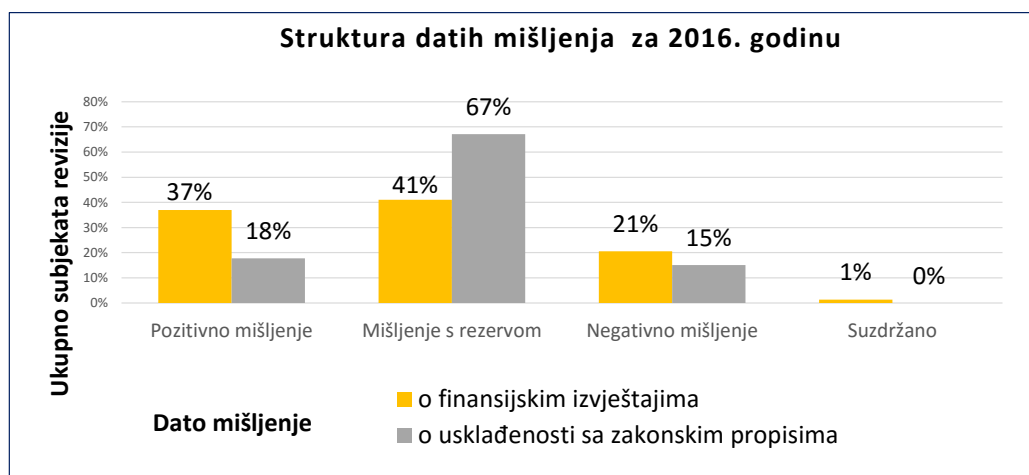
3.1.2 Mišljenja revizora

Zbirni pregled mišljenja datih subjektima revizije prema nivou vlasti i načinu organizovanja za 2016. godinu dat je u slijedećoj tabeli:

Redni broj	Grupe subjekata revizije	Dato mišljenje								Ukupno revidirano
		o finansijskim izvještajima				o usklađenosti sa zakonskim propisima				
		Pozitivno	S rezervom	Negativno	Suzdržano	Pozitivno	S rezervom	Negativno	Suzdržano	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	106	11
1	Izveštaj o izvršenju Budžeta FBiH za 2016. godinu i korisnici Budžeta FBiH	19	13	2	0	10	24	0	0	34
2	Gradovi i općine	1	7	3	1	0	7	5	0	12
3	Zavodi, fondovi, agencije i javne ustanove	7	8	2	0	3	11	3	0	17
4	Preduzeća u većinskom državnom vlasništvu	0	2	8	0	0	7	3	0	10
Ukupno:		27	30	15	1	13	49	11	0	73

Napominjemo da je u 29 izvještaja, iza datih mišljenja o finansijskim izvještajima, skrenuta pažnja na određena pitanja, u skladu sa ISSAI 1706⁸. Skrenuta je pažnja u devet izvještaja u kojima su data pozitivna mišljenja, u 13 s rezervom i sedam negativnih mišljenja.

Također, skrenuta je pažnja na određena pitanja i uz mišljenja o usklađenosti sa zakonskim propisima za 35 subjekata, od kojih je 10 uz pozitivna mišljenja, 20 uz mišljenja s rezervom i pet uz data negativna mišljenja.

⁸ Odjeljci za isticanje pitanja i odjeljci o drugim pitanjima u nezavisnom revizorskom izvještaju.

3.1.3 Date preporuke za 2016 . godinu i realizacija preporuka po prethodnim izvještajima

U 73 obavljene finansijske revizije za 2016. godinu, revidiranim subjektima dato je ukupno 1.449 preporuka. Istovremeno, u postupku obavljanja revizija, samo kod 30 subjekata revizije izvršena je ocjena postupanja po preporukama po izvještajima prethodnih godina. Kod 13 subjekata nije vršena ocjena postupanja po preporukama, obzirom da je od prethodne revizije proteklo 10 i više godina, a preostalih 30 subjekta revidirano je prvi put.

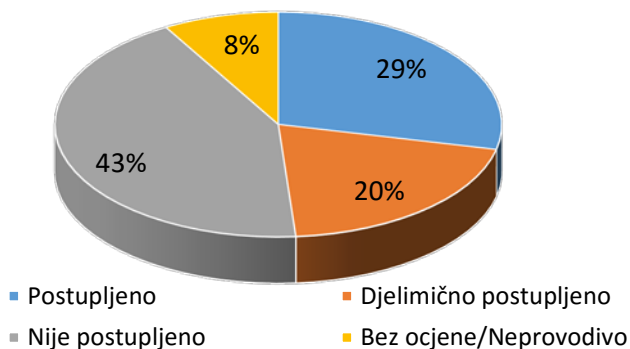
U narednoj tabeli daje se pregled broja datih preporuka za 2016. godinu, kao i pregled postupanja po preporukama datim u prethodnim revizijama za koje je vršena ocjena:

R. Br.	Grupe subjekata revizije	Broj datih preporuka za 2016. godinu	Postupanje po preporukama datim u izvještajima u prethodnim godinama				
			Realizovano	Djelimično realizovano	Nije realizovano	Bez ocjene/ Neprovodivo	UKUPNO
1	2	3	4	5	6	8	9(4+5+6+7+8)
1.	Izvještaj o izvršenju Budžeta FBiH za 2016.god. i korisnici Budžeta FBiH	625	85	91	215	31	422
	<i>postotak (%)</i>		20%	22%	51%	7%	100%
2.	Gradovi i općine	319	5	4	7	5	21
	<i>postotak (%)</i>		24%	19%	33%	24%	100%
3.	Zavodi, fondovi, agencije i javne ustanove	345	70	18	18	11	117
	<i>postotak (%)</i>		60%	15%	15%	10%	100%
4.	Preduzeća u državnom vlasništvu	160	0	0	0	0	0
	<i>postotak (%)</i>		0%	0%	0%	100%	100%
	U K U P N O	1.449	160	113	240	47	560
	<i>postotak (%)</i>		29%	20%	43%	8%	100%

Kao i prethodnih godina, konstatovano je da značajan broj preporuka koje su date u izvještajima o obavljenoj reviziji nije realizovan, što znači da nisu otklonjeni ranije utvrđeni propusti i nepravilnosti. Od ukupno 560 preporuka za 30 revidiranih subjekata kod kojih je vršena ocjena preporuka, realizovano je 160 (29%), djelimično je realizovano 113 (20%), nije realizovano 240 (43 %) i neprovodivo je 47 (8%) preporuka.

Naglašavamo da zbog značajnog protoka vremena od vršenja zadnje revizije (10 i više godina) nije izvršena ocjena za 203 preporuke, što je posebno prisutno kod revizije općina i jednog broja budžetskih korisnika. Obzirom na navedeno, može se konstatovati da realizacija preporuka nije na zadovoljavajućem nivou i da bi u narednom periodu trebalo poduzeti sistemske mjere i aktivnosti na jačanju odgovornosti po osnovu korištenja javnog novca.

Postupanje po preporukama datim u prethodnim revizijama

3.1.4 Izvještaj o izvršenju Budžeta FBiH i korisnici Budžeta FBiH

Revizija Izvještaja o izvršenju Budžeta FBiH za 2016. godinu i finansijskih izvještaja korisnika Budžeta FBiH za 2016. godinu provedena je na način da je izvršena revizija finansijskih izvještaja planiranih korisnika i o istim sačinjeni pojedinačni izvještaji, te revizija finansijskih transakcija Budžeta FBiH, prihoda i primitaka, servisiranje unutrašnjeg i vanjskog duga, koji se evidentiraju kroz Glavnu knjigu Trezora.

U 2016. godini iz Budžeta FBiH finansiran je 61 korisnik, od čega je revidirano 33, sa odobrenim budžetom od 2.348.412.292 KM, što je 93% u odnosu na ukupan Budžet FBiH za 2016. godinu (2.517.140.941 KM). Pozitivnim mišljenjem za finansijske izvještaje ocijenjeno je 16 budžetskih korisnika, tri korisnika su dobila pozitivno mišljenje sa skretanjem pažnje, osam mišljenje s rezervom, a za četiri korisnika uz mišljenje s rezervom je i skrenuta pažnja, dok su dva korisnika dobila negativno mišljenje. Kada je u pitanju mišljenje na usklađenost tri korisnika su dobila pozitivno mišljenje, kod sedam korisnika uz pozitivno mišljenje je skrenuta pažnja, 16 mišljenja s rezervom i kod sedam korisnika uz mišljenje sa rezervom je skrenuta pažnja. Na Izvještaj o izvršenju Budžeta FBiH za 2016. godinu dato je mišljenje sa rezervom, dok je usklađenost ocijenjena sa rezervom uz skretanje pažnje.

Ukupni prihodi i primici Budžeta FBiH za 2016. godini iskazani su u iznosu od 1.810.651.638 KM, finansiranje 563.101.728 KM, rashodi i izdaci 1.402.207.427 KM, otplate primljenih kredita i zajmova u iznosu 886.577.374 KM, te višak prihoda nad rashodima 84.968.565 KM. Iskazani finansijski rezultat u Izvještaju o izvršenju budžeta za 2016. godinu ne može se potvrditi za najmanje 86.652.700 KM, što se odnosi na manje iskazane obaveze. Navedene obaveze se odnose na: poticaje u biljnoj i animalnoj proizvodnji u iznosu od 19.239.857 KM (Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva); sudske presude i izvršna rješenja i obaveze za povrat pogrešno ili više uplaćenih prihoda 38.627.389 KM (Federalno ministarstvo finansija); usklađivanje naknada po Zakonu o MIO/PIO (Federalno ministarstvo rada i socijalne politike) 16.306.803 KM; usklađivanje boračkih naknada 12.213.720 KM (Federalno ministarstvo

za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata) i obaveze iz radnog odnosa 264.931 KM (Vlade FBiH).

Najveće nepravilnosti konstatovane su kod realizacije tekućih i kapitalnih transfera, koji su iskazani u iznosu od 979.177.164 KM (tekući transferi 967.810.309 KM i kapitalni transferi 11.366.855 KM). Od navedenog iznosa, na tekuće transfere koji su obavezni i koji su utvrđeni zakonskim propisima (prava po osnovu boračko-invalidske zaštite i socijalne zaštite) odnosi se 711.709.325 KM.

Pregled ostvarenih rashoda i izdataka po budžetskim korisnicima sa datim mišljenjem dat je u narednoj tabeli:

Red broj	Subjekti revizije	Ostvareni rashodi i izdaci u KM	Dato mišljenje	
			o finansijskim izvještajima	o usklađenosti sa zakonskim propisima
1	2	3	3	
1.	Izveštaj o izvršenju Budžeta FBiH za 2016.godinu	2.150.204.834	Mišljenje s rezervom	Mišljenje s rezervom
2.	Parlament Federacije BiH	14.828.477	Mišljenje s rezervom	Mišljenje s rezervom
3.	Ured predsjednika i dva potpredsjednika Federacije BiH	2.447.719	Pozitivno mišljenje	Pozitivno mišljenje
4.	Vlada Federacije BiH	6.321.623	Pozitivno mišljenje	Mišljenje s rezervom
5.	Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova	8.096.395	Pozitivno mišljenje	Pozitivno mišljenje
6.	Federalno ministarstvo pravde	7.679.612	Pozitivno mišljenje	Mišljenje s rezervom
7.	Federalno ministarstvo finansija	1.041.606.157	Mišljenje s rezervom	Mišljenje s rezervom
8.	Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije	25.199.265	Mišljenje s rezervom	Pozitivno mišljenje
9.	Federalno ministarstvo prometa i komunikacija	28.736.199	Pozitivno mišljenje	Mišljenje s rezervom
10.	Federalno ministarstvo zdravstva	33.994.063	Pozitivno mišljenje	Mišljenje s rezervom
11.	Federalno ministarstvo trgovine	1.379.316	Pozitivno mišljenje	Pozitivno mišljenje
12.	Federalno ministarstvo prostornog uređenja	8.011.522	Pozitivno mišljenje	Mišljenje s rezervom
13.	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva	73.873.347	Mišljenje s rezervom	Mišljenje s rezervom
14.	Federalno ministarstvo za pitanja boraca i invalida rata	322.272.640	Pozitivno mišljenje	Mišljenje s rezervom
15.	Federalno ministarstvo poduzetništva, razvoja i obrta	14.413.504	Pozitivno mišljenje	Mišljenje s rezervom
16.	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike	411.978.460	Mišljenje s rezervom	Mišljenje s rezervom

17.	Federalno ministarstvo kulture i sporta	10.544.674	Mišljenje s rezervom	Mišljenje s rezervom
18.	Federalno ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica	25.877.065	Pozitivno mišljenje	Pozitivno mišljenje
19.	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	8.621.516	Mišljenje s rezervom	Pozitivno mišljenje
20.	Federalno ministarstvo okoliša i turizma	6.614.680	Pozitivno mišljenje	Mišljenje s rezervom
21.	Vrhovni sud Federacije BiH	5.718.771	Pozitivno mišljenje	Pozitivno mišljenje
22.	Sudska policija Federacije BiH	18.726.762	Pozitivno mišljenje	Pozitivno mišljenje
23.	Služba za zajedničke poslove organa i tijela u FBiH	16.604.252	Mišljenje s rezervom	Mišljenje s rezervom
24.	Finansijska policija	1.571.254	Pozitivno mišljenje	Mišljenje s rezervom
25.	Kazneno popravni zavod Sarajevo	6.477.885	Mišljenje s rezervom	Mišljenje s rezervom
26.	Kazneno popravni zavod Tuzla	6.422.135	Negativno mišljenje	Mišljenje s rezervom
27.	Kazneno popravni zavod Zenica	18.055.165	Mišljenje s rezervom	Mišljenje s rezervom
28.	Kazneno popravni zavod Mostar	4.095.933	Mišljenje s rezervom	Mišljenje s rezervom
29.	Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH	9.595.062	Pozitivno mišljenje	Mišljenje s rezervom
30.	Federalni zavod za agropedologiju	1.077.459	Pozitivno mišljenje	Pozitivno mišljenje
31.	Federalni zavod za poljoprivredu	1.938.352	Mišljenje s rezervom	Mišljenje s rezervom
32.	Federalni agromediterranski zavod	2.400.138	Pozitivno mišljenje	Pozitivno mišljenje
33.	Federalni hidrometeorološki zavod	2.798.148	Pozitivno mišljenje	Mišljenje s rezervom
34.	Federalna uprava za geodetske i imovinsko pravne poslove	2.227.284	Negativno mišljenje	Mišljenje s rezervom

3.1.4.1 Glavni nalazi i preporuke

Na osnovu pojedinačnih izvještaja o finansijskim revizijama budžetskih korisnika FBiH za 2016. godinu i Izvještaja o izvršenju Budžeta FBiH za 2016. godinu, dat je pregled glavnih nalaza i preporuka. Iako Ured za reviziju već duži niz godina ukazuje na probleme u upravljanju i raspolaganju javnim sredstvima i u skladu sa tim daje preporuke, najveći broj istih još uvijek nije realizovan. Kako se utvrđene nepravilnosti ponavljaju iz godine u godinu, koje nisu zanemarljive, od suštinske važnosti bi bilo da se ubuduće otklone iste, što bi prevashodno uticalo na unaprjeđenje transparentnosti, zakonitosti i namjenskog trošenja javnog novca. Izvršenim revizijama su konstatovani određeni propusti koji su uticali na data mišljenja i za što su date odgovarajuće preporuke kako slijedi:

- Sistem internih kontrola kod većine revidiranih korisnika Budžeta FBiH još uvijek nije zadovoljavajući. Prema prihvaćenom modelu sistema internih kontrola (COSO model), kontrolno okruženje je osnov sistema internih kontrola i podrazumijeva lični i profesionalni integritet i etičke vrijednosti kako rukovodnih osoba, tako i zaposlenih, njihov stav i svijest o internoj kontroli, kompetentnost, te organizacijsku strukturu. Zakazala je institucionalna odgovornost kod većine korisnika javnog novca, što je jednim dijelom imalo uticaja na neadekvatno uspostavljen sistem internih kontrola u institucijama i u konačnici netransparentno trošenje javnog novca.

Potrebno je da Vlada FBiH i Federalno ministarstvo finansija u okviru svojih nadležnosti, poduzmu aktivnosti na provedbi Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli, Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru i Strategije javne interne finansijske kontrole u FBiH, u cilju uspostavljanja odgovarajućeg sistema finansijskog upravljanja i kontrole, interne revizije i funkcionalne Centralne harmonizacijske jedinice.

- Planiranje javne potrošnje i dalje se u većini slučajeva vrši bez strateških dokumenata i stvarnih i realnih potreba. Nije uspostavljeno odgovarajuće praćenje izvršenja odobrenih budžeta i ne vrši se mjerenje učinaka u odnosu na uložena sredstva. U prethodnom periodu za izradu raznih strategija uložena su značajna sredstva, međutim ne može se potvrditi da su iste realizovane u skladu sa donesenim akcionim planovima.

Planiranje javne potrošnje vršiti na bazi strateških dokumenata i realnih i stvarnih potreba, te uspostaviti adekvatan sistem praćenja učinaka u odnosu na uložena sredstva.

- Stvaranje rashoda i izdataka u većem iznosu od ostvarenih prihoda i primitaka, neiskazivanje obaveza u periodu u kome su nastale i kontinuirano prenošenje neizmirenih obaveza iz tekuće u narednu godinu. Obaveze po pravosnažnim presudama i izvršnim sudskim rješenjima, obaveze po osnovu povrata više uplaćenih poreza i sudskih troškova evidentirane su na vanbilansnoj evidenciji i razgraničenim rashodima, što nije u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH. Nepoduzimanje aktivnosti na rješavanju i izmirenju ovih obaveza za posledicu ima obračun zateznih kamata, što će rezultirati povećanjem ukupnih troškova i izdataka na teret budžeta u narednom periodu.

Potrebno ja da se Vlada FBiH, Federalno ministarstvo finansija i budžetski korisnici dosljedno pridržavaju važećih zakonskih i drugih propisa u dijelu utvrđivanja, evidentiranja i iskazivanja obaveze na propisanim pozicijama u obračunskom razdoblju u kojem je obveza za plaćanje i nastala.

- Kod većine revidiranih subjekata konstatovana su odstupanja između sistematizovanih i popunjenih radnih mjesta, što može ukazivati da postojeća sistematizacija nije optimalna, obzirom da korisnici obavljaju poslove iz nadležnosti sa postojećim brojem izvršilaca.

Potrebno je da Vlada FBiH, u skladu sa nadležnostima nastavi aktivnosti na unapređenju rada i organizacije federalnih ministarstava i drugih tijela federalne uprave, u cilju uspostavljanja optimalnog broja uposlenih za obavljanje poslova iz nadležnosti istih i što efikasnijeg rada javne uprave.

- Slabosti u provedbi Zakona o javnim nabavkama (planiranje nabavki, neblagovremeno pokretanje postupka i nastavak saradnje sa dobavljačima iz prethodnog perioda, izrada tenderske dokumentacije, izbor postupka, dijeljenje nabavke i praćenje realizacije ugovora).

U potpunosti primjenjivati Zakon o javnim nabavkama i provedbene akte, te pratiti realizaciju zaključenih ugovora u skladu sa prihvaćenim ponudama.

- Dio tekućih transfera je planiran, odobran i realizovan netransparentno i bez jasnih kriterija. Ocjene i rangiranje zahtjeva za dodjelu jednog dijela transfera i utvrđivanje iznosa sredstava nisu bili u skladu sa Zakonom o izvršavanju Budžeta FBiH za 2016. godinu, te nije obavljen propisani nadzor nad namjenskim utroškom doznačenih sredstava (poticaji za biljnu i animalnu proizvodnju i ostale vrste podrški, transfer kantonima i općinama, transfer za sport i kulturu i institucije nauke i kulture od značaja za FBiH, udruženja građana iz oblasti kulture i transfer za mlade, razvoj turizma, projekat utopljanja zgrada, organizacije i udruženja civilnih invalida, institucije od značaja za BiH). Pojednim institucijama planirana su sredstva u Budžetu FBiH, iako za isto nije postojao zakonski osnov

Programom utroška sredstva tekućih transfera i odlukama o raspodjeli istih jasno definisati kriterije i namjenu, utvrditi obavezu izvještavanja o namjenskom utrošku doznačenih sredstava, te osigurati nadzor nad utroškom doznačenih sredstava.

- Stvaranje izdataka za putne troškove, korištenje službenih putničkih automobila, fiksne i mobilne telefone, internet usluge i troškove reprezentacije, regulisano je odgovarajućim aktima Vlade FBiH (uredbama, odlukama i zaključcima), međutim, isti se ne primjenjuju na jedinstven način kod svih budžetskih korisnika.

Za korištenje službenih telefona u revidiranoj godini bio je na snazi Zaključak o pravu korištenja službenih telefona koji je Vlada FBiH donijela u 2015. godini i kojim je između ostalog utvrđeno da članovi Vlade FBiH i sekretar Vlade FBiH imaju pravo upotrebe službenog telefona bez ograničenja. Revizijama je konstatovano da su pojedini rukovodioci budžetskih korisnika koristili i po dva i više telefonskih brojeva, a troškovi preko utvrđenog limita isplaćivali su se na teret budžeta, bez obrazloženja razloga nastanka uvećanih troškova. U prethodnoj godini data je preporuka da se navedeni Zaključak preispita i da se po istom poduzmu aktivnosti, što nije urađeno.

Potrebno je da svi budžetski korisnici svoja interna akta koja se odnose na obračun i isplatu troškova službenih putovanja, korištenje službenih putničkih automobila, telefona, kao i reprezentacije usklade sa važećim aktima Vlade FBiH i da iste dosljedno provode.

Potrebno je da Vlada FBiH preispita Zaključak o pravu korištenja službenih telefona.

- Popis imovine i obaveza i izvora sredstava kod većine budžetskih korisnika nije obavljen u skladu sa važećim propisima o vršenju popisa i svrhom popisa. Nepravilnosti vezane za popis su dvojake prirode: sistemski problemi, (neriješen status državne imovine) i problemi tehničke prirode. Problemi tehničke prirode se uglavnom odnose na tehniku provođenja popisa, što je navedeno u pojedinačnim izvještajima budžetskih korisnika, a to su: neadekvatna priprema i planiranje popisa, obavljanje samo naturalnog popisa, bez usklađivanja stvarnog i knjigovodstvenog stanja, neprovođenje inventurnih razlika, neadekvatno rješavanje utvrđenog manjka i rashodovanja sredstava, evidentiranje sredstava koja su rashodovana u ranijem periodu, nije vršen stvarni popis obaveza i potraživanja. Neriješen status imovine i obaveza institucija koje su u prethodnom periodu prešle na državni nivo (Prijašnje FMO i Vojska FBiH; Carinska uprava i OSA). Utvrđeno je da pojedine federalne institucije ne posjeduju vjerodostojnu dokumentaciju (zemljišno knjižni izvadak i izvod iz posjedovnog lista) kojom bi se potvrdilo da su iste u vlasništvu Federacija BiH, a jedan dio imovine nije bio ni dostupan, što je u konačnici dovelo u pitanje tačnost i istinitost iskazane imovine.

Potrebno je da nadležni organi i institucije ubrzaju proces rješavanja pitanja državne imovine i njenog vlasništva i da se po okončanju procesa izvrši uknjižavanje i evidentiranje iste u poslovnim knjigama.

Popis imovine i obaveza vršiti blagovremeno i sveobuhvatno, te uskladiti knjigovodstveno stanje sa stanjem utvrđenim popisom, kako je to Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH propisano.

- Angažovanje vanjskih saradnika po osnovu ugovora o djelu za poslove iz nadležnosti revidiranih subjekata i poslove utvrđene pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji. Za angažovanje izvršilaca za obavljanje navedenih poslova nije provedena procedura, u skladu sa Zakonom o državnoj službi u FBiH i Zakonom o namještenicima u organima državne službe u FBiH. Ugovori sa izvršiocima zaključivani su u kontinuitetu tokom cijele godine, pa i tokom više godina. Nije se mogao potvrditi način utvrđivanja visine naknade, odnosno vrednovanje poslova koji su bili predmet ugovora, kao ni transparentnost izbora osoba za zaključivanje ugovora o djelu.

Potrebno je da Vlada FBiH sa nadležnim budžetskim korisnicima poduzme aktivnosti kako bi se ugovori o djelu zaključivali samo za poslove i radne zadatke za koje je u skladu sa zakonskim propisima predviđeno zaključivanje navedenih ugovora i da se isti zaključuju jednokratno, na određeno vrijeme, sa tačno definisanim poslovima koje treba uraditi.

Obavljanje poslova utvrđenih pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, angažovanje izvršilaca vršiti u skladu sa Zakonom o državnoj službi u FBiH i Zakonom o namještenicima u organima državne službe u FBiH.

- Naknada članovima komisija plaćana je i za obavljanje poslova iz nadležnosti revidiranih subjekata. Kod većeg broja budžetskih korisnika, konstatovana je nedosljedna primjena Uredbe o načinu osnivanja i utvrđivanju visine naknade za rad radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovodilaca Federalnih organa državne službe, a što se odnosi na utvrđivanje visine naknade članovima komisija i isplate iste bez prethodno sačinjenog izvještaja kojim se potvrđuje opravdanost urađenog posla. Naknada se isplaćivala i članovima komisija koji su uposlenici revidiranih institucija i koji su dužni u toku radnog vremena obavljati poslove i zadatke za koje ostvaruju redovna primanja iz radnog odnosa, a poslove u komisijama su trebali obavljati van radnog vremena. Obračun navedenih naknada nije imao tretman plaće, kako je propisano odredbama Zakona o porezu na dohodak, jer se u skladu sa navedenim zakonom oporezuju i naknade koje poslodavac isplaćuje zaposleniku za njegovo angažovanje u raznim komisijama vezano za radni ciklus. Bez obzira što su komisije osnovane u skladu sa naprijed navedenom Uredbom i posebnim propisima, uvažavajući činjenicu da se radi o angažovanju zaposlenika vezano za radni ciklus i obavljanje poslova iz nadležnosti, ne može se potvrditi opravdanost isplata naknada članovima navedenih komisija.

Potrebno je da se poslovi iz nadležnosti institucije definišu pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji i obavljaju od strane uposlenika, bez isplate naknade;

Obračun i isplatu pripadajuće poreze i doprinose na naknadu obračunavati i plaćati u skladu sa važećim zakonskim propisima.

- Zakup zgrada i prostora za smještaj federalnih institucija nije sistemski riješen. Izdaci za najamljivanje imovine iz godine u godinu se povećavaju, a isti su u najvećem dijelu nastali kao rezultat nerješavanja pitanja smještaja federalnih institucija. Za smještaj federalnih institucija sa sjedištem u Sarajevu zaključeno je devet ugovora o zakupu poslovnih prostora i tri ugovora o zakupu poslovnog prostora za smještaj federalnih institucija sa sjedištem u Mostaru. Vlada FBiH je formirala Interresornu radnu grupu za pripremu prijedloga trajnog smještaja federalnih organa i tijela u Sarajevu i Mostaru i prijedloga za rješavanje pitanja ostalih nekretnina koje su u vlasništvu ili posjedu Vlade FBiH i drugih federalnih institucija, koja nije okončala aktivnosti za koje je formirana.

Potrebno je da Vlada FBiH sa nadležnim institucijama nastavi aktivnosti na iznalaženju rješenja za trajan i cjelovit smještaj federalnih organa i institucija.

U sljedećoj tabeli dat je pregled datih preporuka po budžetskim korisnicima za 2016. godinu, kao i postupanje po istim za prethodno revidirano razdoblje:

Br.	Subjekti revizije	Date preporuke za 2016. godinu	Date preporuke za prethodno revidirano razdoblje									
			Ukupno		Realizovano		Djelimično		Ne-realizovano		Bez ocjene/Neprovodivo	
			Broj	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%	
1.	Godišnji izvještaj o izvršenju Budžeta FBiH za 2016.godinu	44	66	12	18%	2	3%	50	76%	2	3%	
2.	Parlament Federacije BiH	39	16	1	6%	1	6%	14	88%	0	0%	
3.	Predsjednika i dva potpredsjednika Federacije BiH	21	26	4	15%	9	35%	10	37%	3	13%	
4.	Vlada Federacije BiH	29	24	1	4%	0	0%	16	67%	7	29%	
5.	Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova	7	5	0	0%	2	40%	3	60%	0	0%	
6.	Federalno ministarstvo pravde	29	17	1	6%	2	12%	12	71%	2	12%	
7.	Federalno ministarstvo finansija	29	31	8	26%	4	13%	17	55%	2	6%	
8.	Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije	11	10	1	10%	4	40%	2	20%	3	30%	
9.	Federalno ministarstvo prometa i komunikacija	17	23	5	22%	9	39%	6	26%	3	13%	
10.	Federalno ministarstvo zdravstva	18	17	3	18%	5	29%	9	53%	0	0%	
11.	Federalno ministarstvo trgovine	6	6	1	17%	4	67%	1	17%	0	0%	
12.	Federalno ministarstvo prostornog uređenja	14	17	5	29%	3	18%	8	47%	1	6%	
13.	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva	21	26	9	35%	7	27%	7	27%	3	12%	
14.	Federalno ministarstvo za pitanja boraca i invalida rata	35	34	9	26%	11	32%	14	41%	0	0%	
15.	Federalno ministarstvo poduzetništva, razvoja i obrta	21	14	6	43%	5	36%	2	14%	1	7%	
16.	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike	24	20	4	20%	10	50%	5	25%	1	5%	
17.	Federalno ministarstvo kulture i sporta	30	15	0	0%	2	13%	11	73%	2	13%	
18.	Federalno ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica	10	10	5	50%	3	30%	2	20%	0	0%	
19.	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	12	11	2	18%	5	45%	3	27%	1	9%	
20.	Federalno ministarstvo okoliša i turizma	20	20	6	30%	1	5%	13	65%	0	0%	
21.	Vrhovni sud Federacije BiH	8	Revizija rađena 2006. godine									
22.	Sudska policija Federacije BiH	6	Revizija rađena 2006. godine									
23.	Služba za zajedničke poslove organa i tijela u FBiH	17	14	2	14%	2	14%	10	71%	0	0%	

24.	Finansijska policija	6	Revizija rađena 2006. godine				
25.	Kazneno popravni zavod Sarajevo	26	Revizija rađena prvi put				
26.	Kazneno popravni zavod Tuzla	23	Revizija rađena prvi put				
27.	Kazneno popravni zavod Zenica	19	Revizija rađena prvi put				
28.	Kazneno popravni zavod Mostar	22	Revizija rađena prvi put-				
29.	Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH	9	Revizija rađena 2006. godine				
30.	Federalni zavod za agropedologiju	1	Revizija rađena prvi put				
31.	Federalni zavod za poljoprivredu	9	Revizija rađena prvi put				
32.	Federalni agromediteranski zavod	8	Revizija rađena prvi put				
33.	Federalni hidrometeorološki zavod	10	Revizija rađena 2006. godine				
34.	Federalna uprava za geodetske i imovinsko ravne poslove	24	Revizija rađena 2006. godine				
Ukupno:		625	474	85	91	215	83

Najznačajniji nalazi po subjektima revizije koji su bili osnov za izražavanje mišljenja:

Subjekti revizije	Dato mišljenje za 2016. godinu /Najznačajniji nalazi
1	2
Izveštaj o izvršenju Budžeta FBiH za 2016.godinu	<p>Mišljenje o finansijskim izvještajima: Mišljenje s rezervom</p> <p>Osnov za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kao i prethodnih godina obaveze po osnovu povrata pogrešno ili više uplaćenih prihoda, obaveze po pravosnažnim sudskim presudama i izvršnim rješenjima i obaveze po drugim osnovama nisu evidentirane na propisanim pozicijama u skladu sa važećim zakonskim i drugim propisima, što je imalo za posljedicu da su manje iskazani rashodi i obaveze u iznosu od 67.412.843 KM; 2. Kratkoročne obaveza prema zaposlenim (sudske presude za obaveze iz radnog odnosa) u iznosu od 41.650.175 KM i obaveze nastale po osnovu odobrenih poticaja u poljoprivredi, u iznosu od 19.239.857 KM iskazane su na vanbilansnoj evidenciji što nije u skladu sa važećim zakonskim i drugim propisima što je u konačnici uticalo na tačnost i istinitost finansijskih izvještaja; 3. Popis imovine, obaveza i potraživanja kod jednog broja budžetskih korisnika nije izvršen u skladu Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH, u dijelu koji se odnosi na popis cjelokupne imovine i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stanjem utvrđenim popisom. <p>Skretanje pažnje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nisu usvojeni Međunarodni računovodstveni standardi za javni sektor, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH, tako da se još uvijek za budžetske korisnike i vanbudžetske fondove primjenjuju propisi po Uredbi o računovodstvu budžeta u FBiH, koji je donijela Vlada FBiH. <p>Mišljenje o usklađenost: Mišljenje s rezervom</p>

Osnov za izražavanje mišljenja

1. Kod predlaganja i usvajanja programa o utrošku sredstava tekućih i kapitalnih transfera za budžetske korisnike nisu poštovane odredbe Zakona o budžetima u FBiH i Zakona o izvršavanju Budžeta FBiH za 2016. godinu, u dijelu utvrđivanja bitnih elemenata, naziva i svrhe programa, kriterije raspodjele, visinu i izvora sredstava, kategoriju korisnika sredstava, te načine i rokove izvještavanja što je imalo posljedice na način realizacije tekućih i kapitalnih transfera, visinu utrošenih sredstava i rezultate, odnosno postignute efekte ulaganja istih;
2. Sredstva Tekuće rezerve nisu korištena u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH i Zakona o izvršavanju Budžeta FBiH za 2016. godinu;
3. U Federalnom ministarstvu finansija u skladu sa Zakonom o budžetima u Federaciji BiH nije formirana budžetska inspekcija, što može uticati na provođenje nadzora nad zakonitosti, pravovremenosti i namjenskom trošenju sredstava;
4. Povrat anuiteta krajnjih korisnika kredita Revolving fonda po Projektu EAF SME za "Poboljšanje pristupa malih i srednjih preduzeća finansijskim sredstvima", u iznosu od 50.000.000 KM oprihodovan je iz bez odluke Vlade FBiH i saglasnosti kreditora. Obzirom da se radi o namjenskim sredstvima planiranje i korištenja istih nije bilo u skladu sa važećim propisima;
5. Nije riješen status imovine institucija, koje su sa federalnog nivoa prešle na državni nivo, što je uticalo na evidentiranje, raspolaganje i upravljanje istom, kako je regulisano zakonskim i ostalim propisima, kojima je utvrđena ova oblast. Pojedini budžetski korisnici iskazali su stalna sredstva, a da nisu obezbijedili dokumentaciju o vlasništvu i posjedu iste, zbog čega nisu realno iskazali vrijednost građevinskih objekata;
6. Nisu poduzete adekvatne mjere naplate potraživanja od krajnjih korisnika kredita (78.886.130 KM pravna lica i 715.841 KM kantoni), niti su potraživanja starija od šest mjeseci prenesena na sumnjiva i sporna potraživanja;
7. Nije uspostavljena adekvatna politika upravljanja nekretninama za koje je, u skladu sa Uredbom o Službi za zajedničke poslove organa i tijela FBiH i zaključcima Vlade FBiH, nadležna Služba za zajedničke poslove organa i tijela Federacije BiH (nekretnine na kojima pravo raspolaganja imaju federalna tijela i nekretnine Prijašnjeg FMO-a i Zavoda za platni promet) u dijelu vođenja evidencija, praćenja i izvještavanja o stanju nekretnina, izdavanja istih u zakup i utvrđivanja cijene zakupa, te evidentiranja i naplate potraživanja;
8. Obračunate su i isplaćene naknade za rad radnih tijela, a da prethodno nisu ispunjeni uslovi propisani Uredbom o načinu osnivanja i utvrđivanju visine naknade za rad radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovodioca federalnih organa državne službe, niti su na iste obračunati i uplaćeni pripadajući porezi i doprinosi u skladu sa važećim zakonskim propisima. Ugovori o djelu zaključivali su se za poslove koji su utvrđeni pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, što nije u skladu sa zakonskim propisima kojima je predviđeno da se isti zaključuju jednokratno, na određeno vrijeme, sa tačno definisanim poslovima koje treba uraditi;
9. Za određeni broj javnih nabavki roba, usluga i radova nije blagovremeno donesen Plan, niti je započeta procedura nabavke zbog čega rashodi i izdaci nisu iskazani u pripadajućem periodu. Budžetski korisnici nisu dosljedno pratili realizaciju zaključenih ugovora u skladu sa prihvaćenim ponudama.

Mišljenje o finansijskim izvještajima: Mišljenje s rezervom

Parlament Federacije BiH	<p>Osnov za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Nije izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog stanja stalnih sredstava sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom, što može imati uticaja na iskazano stanje imovine u Bilansu stanja;2. Kao i prethodnih godina nije se vodila adekvatna evidencija o prisutnosti na poslu u Predstavničkom domu Parlamenta FBiH, niti je mjesečni paušal umanjivan za odsustvovanje sa sjednice doma ili radnog tijela, što je konačnici uticalo na obračun i visinu mjesečnih novčanih primanja. <p>Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom</p> <p>Osnov za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Pravilnici o unutrašnjoj organizaciji Stručne Službe Predstavničkog doma Parlamenta FBiH i Zajedničke Službe Parlamenta FBiH nisu usklađeni sa Zakonom o državnoj službi FBiH i Zakonom o namještenicima u organima državne službe u FBiH, te ostalim važećim podzakonskim propisima što u konačnici ima uticaja na broj zaposlenih i isplatu naknada za plaće;2. Obzirom da se nije vodila adekvatna evidencija prisustva na poslu za profesionalne zastupnike, ni obračun plaća nije vršen u skladu sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH, prema kojem se osnovna plaća obračunava i iskazuje mjesečno za puno radno vrijeme;3. Na ime naknada po ugovoru o djelu u Predstavničkom domu Parlamenta FBiH isplaćeno je 68.560 KM (bruto) na ime redovnih poslova koji su utvrđeni Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji (sudski predmeti i evidencija sudskih sporova, poslovi vozača, poslovi uređenja i ažuriranja WEB stranice i drugih IT poslova, priprema i odabir materijala koji se postavlja na WEB stranicu). <p>Skretanje pažnje:</p> <ul style="list-style-type: none">• Kao i u prethodnom periodu, Budžetom FBiH za 2016. godinu su odobrena sredstva za tri korisnika (Predstavnički dom, Dom naroda i Zajednička služba), iako je Parlament Federacije BiH registrovan kao jedno pravno lice sa jednim identifikacionim brojem. Parlament Federacije BiH sačinjava i podnosi jedan finansijski izvještaj Finansijskoj-informatičkoj agenciji.
Predsjednik i dva potpredsjednika Federacije BiH	<p>Mišljenje o finansijskim izvještajima: Pozitivno mišljenje</p> <p>Mišljenje o usklađenosti: Pozitivno mišljenje</p> <p>Bez uticaja na dato mišljenje, skrenuta je pažnja na slijedeće:</p> <ul style="list-style-type: none">• Unutrašnja organizacija Predsjednika i dva potpredsjednika Federacije BiH uticala je na sačinjavanje finansijskih izvještaja i izvršenja budžeta, koji ne daju sliku o finansijskom položaju ova tri korisnika, kao jednog organa izvršne vlasti. Imajući u vidu da se radi o jednom organu izvršne vlasti i da je u skladu sa Zakonom o klasifikaciji djelatnosti u Federaciji BiH Predsjednik i dva potpredsjednika Federacije BiH razvrstan kao jedan organ sa jednim identifikacionim brojem, isti treba da sačinjava i finansijske izvještaje kao jedno pravno lice. Pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Uredu predsjednika i dva potpredsjednika Federacije BiH, nisu uređeni način rukovođenja, ovlaštenja i odgovornosti službenika i namještenika, opis i podjela poslova po uredima u Sarajevu, Mostaru i Odjelu za opće, zajedničke i finansijske poslove, što potvrđuje da navedeni pravilnici nisu sačinjeni u skladu sa Uredbom o načelima za utvrđivanje unutrašnje organizacije federalnih organa uprave i federalnih upravnih organizacija, niti su ovakvim načinom organizovanja u potpunosti stvoreni uslovi za nesmetan rad i efikasno izvršavanje Ustavom i

	zakonom propisanih zadataka i poslova u nadležnosti Predsjednika i dva potpredsjednika Federacije BiH.
Vlada Federacije BiH	Mišljenje o finansijskim izvještajima: Pozitivno mišljenje
	Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom
	Osnov za izražavanje mišljenja s rezervom: <ol style="list-style-type: none">1. Kao i ranije sredstava tekuće rezerve korištena u skladu sa Zakonom o budžetima u Federaciji BiH i Zakonom o izvršavanju Budžeta za 2016. godinu;2. Prilikom donošenja odluka i zaključaka Vlade FBiH i odluka o usvajanju programa za raspodjelu sredstava tekućih i kapitalnih transfera za budžetske korisnike, nisu u potpunosti poštovane odredbe zakonskih i drugih propisa (Poslovnik o radu Vlade FBiH, Zakon o budžetima u FBiH i Zakon o izvršavanju budžeta FBiH za 2016. godinu), što je imalo uticaja na Budžet FBiH i visinu neosnovano utrošenih sredstava;3. U pomoćnim evidencijama nije iskazana količina nabavljenih licenci, niti je popisom stalnih sredstava u obliku prava utvrđeno stvarno stanje istih jer je popisna komisija samo preuzela podatke iz pomoćnih evidencija;4. Odluke Vlade FBiH, na osnovu kojih Razvojna banka FBiH prikupljena sredstva dalje plasira po odobrenim komisijama kreditima utiču na manje iskazana sredstva Jedinstvenog račun trezora i manje iskazane prihode i primitke u finansijskim izvještajima Budžeta FBiH. Po navedenom osnovu prihodi i primici Budžeta FBiH za 2016. godinu manje su iskazani za 5.321.202 KM;5. Isplaćene su naknade za rad članovima komisija za poslove koji su u nadležnosti Vlade FBiH, a koji su utvrđeni zakonskim i drugim propisima i vezani su za radni ciklus uposlenih;6. Za obavljanje redovnih radnih poslova i zadataka koji su sistematizovani ili su trebali biti sistematizovani Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, kontinuirano se već duži period zaključuju ugovori o djelu.
Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova	Mišljenje o finansijskim izvještajima: Pozitivno mišljenje
	Mišljenje o usklađenosti: Pozitivno mišljenje
Federalno ministarstvo pravde	Mišljenje o finansijskim izvještajima: Pozitivno mišljenje
	Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom
	Osnov za izražavanje mišljenja s rezervom: <ol style="list-style-type: none">1. Kao i ranijih godina planiranje sredstava za sedam kazneno - popravnih zavoda u Federaciji BiH nije bilo u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i sredstva za iste su planirana u jednom iznosu, bez obzira što su zavodi posebne federalne ustanove koji imaju svojstvo pravnog lica. U Ministarstvu za kazneno – popravne zavode vrši se raspodjela budžeta, izrada finansijskih planova, analiza, izvještaja i završnih računa, unos i obrada narudžbenica i faktura i sistemski obračun plaća i naknada, što nije utvrđeno Zakonom o izvršenju krivičnih sankcija u FBiH, niti bilo kojim drugim zakonom ili propisom;

2. Ministarstvo nije pravovremeno planiralo i pokrenulo procedure zajedničkih nabavki za potrebe kazneno – popravnih zavoda, tako da su za značajan dio nabavki ugovori zaključeni u 2017. godini, što je imalo za posljedicu da su kazneno – popravni zavodi nabavku vršili bez zaključenih ugovora, što nije u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama;
3. Naknade za rad komisija i naknade po osnovu ugovora o djelu isplaćivane su i za redovne poslove, koji su u nadležnosti Ministarstva i koji su utvrđeni Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, što dovodi u pitanje osnovanost i opravdanost navedenih izdataka. Obračun poreza i doprinosa na ove naknade nije vršen u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak.

Skretanje pažnje:

- Budžetom FBiH za 2016. godinu Ministarstvu je odobreno 3.600.000 KM za transfer neprofitnim organizacijama –političkim strankama i koalicijama. Sredstva za ove namjene nisu tražena budžetskim zahtjevom, niti su ista u nadležnosti Ministarstva. Program utroška sredstava sa kriterijima raspodjele, na prijedlog Ministarstva, usvojila je Vlada FBiH, a da istim nije utvrđena svrha korištenja, niti izvještavanje korisnika sredstava u skladu sa Zakonom o izvršavanju Budžeta FBiH za 2016. godinu, što je uticalo da se ne može potvrditi namjenski utrošak sredstava;
- Na poziciji Oprema van upotrebe, evidentirana je vrijednost putničkog automobila, koji je 2011. godine po Ugovoru dat na korištenje Predstavničkom domu Parlamenta FBiH – potpredsjedniku Predstavničkog doma, a koji je po obavijesti istog, otuđen. Nadležni nisu preduzeli zakonom predviđene mjere, kako bi se šteta po navedenom nadoknadila.

**Federalno
ministarstvo
finansija**

Mišljenje o finansijskim izvještajima: Mišljenje s rezervom

Osnov za izražavanje mišljenja:

1. Obaveze po osnovu pravosnažnih sudskih presuda i izvršnih rješenja u iznosu od 38.613.457 KM nisu iskazane na propisanim pozicijama, tako da su za navedeni iznos manje iskazane obaveze i rashodi Ministarstva, što nije u skladu sa Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor.

Skretanje pažnje:

- U okviru stalnih sredstava iskazane su zgrade i zemljište sadašnje vrijednosti od 6.598.990 KM, za koje Ministarstvo ne posjeduje vjerodostojnu knjigovodstvenu dokumentaciju, niti dokumentaciju o vlasništvu i posjedu na osnovu koje je izvršeno knjigovodstveno evidentiranje.

Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom

Osnov za izražavanje mišljenja:

1. Popisom imovine i obaveza nije utvrđeno stvarno stanje, niti je izvršeno usaglašavanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, te nisu evidentirane razlike utvrđene popisom, što nije u skladu sa važećim zakonskim i drugim propisima koji regulišu ovu oblast;
2. Nije blagovremeno izvršeno usaglašavanje rashoda sa ostvarenim prihodima, a izvršenim preraspodjelama rashoda i izdataka pokrivene su već stvorene obaveze, koje su veće od Budžetom odobrenih sredstava;
3. Raspodjela tekućih transfera drugim nivoima vlasti u iznosu od 16.000.000 KM, za sufinansiranje projekata i pomoći kantonima i općinama, izvršena je bez utvrđenih kriterija i netransparentno;
4. Postupci javnih nabavki nisu u potpunosti provedeni u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama;

	<p>5. Po zaključenim ugovorima o djelu, tokom cijele 2016. godine, angažovani su vanjski saradnici, za obavljanje redovnih poslova iz nadležnosti Ministarstva;</p> <p>6. Nisu poštovani zakonski propisi i interni akti u dijelu stvaranja i obračuna izdataka za rad komisija, troškova za službenog putovanja, goriva, te popravki i održavanja službenih vozila.</p>
Federalno ministarstvo energije rudarstva i industrije	Mišljenje o finansijskim izvještajima: Mišljenje s rezervom
	Osnov za izražavanje mišljenja: 1. Nije provedeno usuglašavanje iskazanih dugoročnih plasmana za 1.366.603 KM, koliko iznose dospjela, a neizmirena potraživanja od ukupno plasiranih 2.605.866 KM za pomoć privrednim subjektima, u cilju izmirenja obaveza prema penziono invalidskom osiguranju za zaposlene koji su ostvarili pravo na odlazak u penziju.
	Mišljenje o usklađenosti: Pozitivno mišljenje Bez uticaja na dato mišljenje, skrenuta je pažnja na slijedeće: <ul style="list-style-type: none">Taksa za uspostavu rezervi naftnih derivata Operator - Terminali Federacije nije realizovana za nabavku rezervi naftnih derivata, kako je to predviđeno odredbama Zakona o naftnim derivatima u FBiH. Odlukom Vlade FBiH o načinu namjenskog utroška sredstava ostvarenih na osnovu navedene takse za namjenski utrošak sredstava, pored Operatora, zaduženo je i Ministarstvo.
Federalno ministarstvo prometa i komunikacija	Mišljenje o finansijskim izvještajima: Pozitivno mišljenje
	Bez uticaja na dato mišljenje, skrenuta je pažnja na slijedeće: <ul style="list-style-type: none">U finansijskim izvještajima iskazani su dugoročni plasmani od 35.266.036 KM, kao udijeli Vlade FBiH u osnovnom kapitalu JP „B&H Airlines“ d.o.o. Sarajevo. Evidentiranje je izvršeno u ranijem periodu na osnovu odluka Vlade FBiH. Imajući u vidu da je u 2016. godini pokrenut stečajni postupak ovog preduzeća zbog gubitka koji je premašio njegov ukupni kapital, više je nego izvjesno da od iskazanih dugoročnih plasmana nema, niti će biti ekonomskih koristi;Za izradu studije „Glavni projekat izgradnje pristana i gradske marine u Neumu“ u 2007. godini utrošeno je 432.187 KM, što je evidentirano na poziciji stalnih sredstava u obliku prava studije izvodljivosti, projektne pripreme i projektovanja. Realizacija ovog Projekta nije ni započeta, obzirom da je Općinsko vijeće Neum u maju 2008. godine obavijestilo Ministarstvo da isti ne prihvata. Vlada FBiH je zaključkom iz 2013. godine ocijenila da je Projekat nepotpun, jer se pri izradi istog nije osigurala saglasnost lokalne zajednice, radi čega ga nije moguće implementirati dok se ne ispuni prethodni uslov. Ministarstvo ni u 2016. godini nije poduzelo nikakve aktivnosti na dobivanju potrebne saglasnosti, niti je utvrđena opravdanost izvršenih ulaganja.
	Mišljenje o usklađenosti : Mišljenje s rezervom Osnov za izražavanje mišljenja: 1. Nije ostvaren potpun i adekvatan nadzor nad utroškom sredstava tekućih i kapitalnih transfera javnim preduzećima (Željeznice FBiH, Međunarodna zračna luka – aerodrom Mostar i Međunarodni aerodrom Tuzla), niti je osigurano kvartalno izvještavanje u skladu sa Zakonom o izvršavanju budžeta FBiH za 2016. godinu. Naime, odlukama o usvajanju programa utroška sredstava tekućih i kapitalnih transfera ovih javnih preduzeća, predviđeno je godišnje izvještavanje Federalnog ministarstva financija, odnosno Vlade FBiH, što nije u skladu sa naprijed navedenim zakonom, kojom je isto propisano. Željeznice FBiH nisu dostavile izvještaj. Izvještaji koje su dostavili Međunarodna zračna luka – aerodrom Mostar i Međunarodni aerodrom Tuzla razmatrani su bez uvida u stvarno stanje, što se ne može smatrati potpunim i adekvatnim nadzorom nad utroškom sredstava tekućih i kapitalnih transfera;

	<p>2. Ugovori o djelu zaključivani su i za poslove koji su u nadležnosti Ministarstva i koji su utvrđeni Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji.</p> <p>Skretanje pažnje:</p> <ul style="list-style-type: none">• Poslovi iz nadležnosti, koji se odnose na rad stanica tehničkog pregleda, po odluci Vlade FBiH, prenijeti su na tri privredna društva. Postupak prenosa nadležnosti i izbor institucija proveden je bez javnog oglašavanja, što nije u skladu sa Zakonom o cestovnom prijevozu FBiH. Iako je od donošenja istog Zakona proteklo 11 godina, Ministarstvo u proteklom periodu nije iniciralo, niti je poduzimalo bilo kakve aktivnosti na preuzimanju ovih poslova iz nadležnosti. Sve ovo još više dobiva na značaju ako se uzmu u obzir značajnost sredstva koja se ostvaruju po ovom osnovu. Naime, samo u 2016. godini, ovim privrednim društvima pripalo je 2.795.287 KM, što je za 25,55 % više od izvršenja budžeta Ministarstva (bez transfera) u istoj godini, koje je iznosilo 2.232.411 KM. Smatramo da bi bilo daleko racionalnije i efikasnije, ali transparentnije i primjerenije da ove poslove preuzme Ministarstvo, obzirom da bi se isto u cjelosti moglo finansirati samo iz sredstava prikupljenih po ovom osnovu.
Federalno ministarstvo zdravstva	<p>Mišljenje o finansijskim izvještajima: Pozitivno mišljenje</p> <p>Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom</p> <p>Osnov za izražavanje mišljenja:</p> <p>1. Tekući transferi Zavodu za transfuzijsku medicinu FBiH i Agenciji za kvalitet i akreditaciju u zdravstvu FBiH planirani su i odobreni na osnovu zahtjeva korisnika, bez relevantne dokumentacije koja bi potvrdila traženi iznos. Također nije uspostavljen adekvatan nadzor nad namjenskim utroškom doznačenih transfera.</p>
Federalno ministarstvo trgovine	<p>Mišljenje o finansijskim izvještajima: Pozitivno mišljenje</p> <p>Mišljenje o usklađenosti: Pozitivno mišljenje</p>
Federalno ministarstvo prostornog uređenja	<p>Mišljenje o finansijskim izvještajima: Pozitivno mišljenje</p> <p>Bez uticaja na dato mišljenje, skrenuta je pažnja na slijedeće:</p> <ul style="list-style-type: none">• U prethodnom periodu (2008-2012 godina) Ministarstvo je pokrenulo aktivnosti na izradi prostornih i regulacionih planova koji do kraja 2016. godine nisu okončani (Prostorni plan FBiH za period 2008-2028. godine, Prostorni plan Područja posebnih obilježja od značaja za Federaciju BiH „Autocesta na koridoru Vc“ za period 2008-2028. godine, Regulacioni plan historijskog gradskog područja Počitelj za period 2008-2028. godine i Regulacioni plan historijskog gradskog područja Blagaj za period 2011.-2021 godine). Ovo ukazuje da svi učesnici na realizaciji prostornih i regulacionih planova nisu poduzimali adekvatne aktivnosti na njihovom blagovremenom donošenju i implementaciji. Parlamentarna procedura usvajanja pojedinih faza ugovora traje veoma dugo, kao i korekcije i postupanje po dostavljenim primjedbama nakon provedene javne rasprave i vrijeme koje protekne od prihvatanja pojedine faze od strane Ministarstva, do razmatranja iste na sjednici Vlade, odnosno Parlamenta FBiH. Ovo ima posebnu značajnost, ako se uzme u obzir period za koji se donose planovi i u kome bi se isti trebali realizirati, kao i do sada ukupno utrošena sredstva koja iznose 6.863.510 KM;

- Izmjenama Budžeta FBiH za 2016. godinu, Ministarstvu su uvećana sredstva na poziciji tekućih transfera za izmirenje obaveza Federalnog fonda za pomoć nastradalim područjima od prirodne nesreće na teritoriji FBiH (3.868.972 KM). Nije obrazložen prenos ranije nastalih obaveza Fonda na Ministarstvo, te iako se radi o sanaciji šteta nastalih zbog prirodne nesreće, konstatujemo da je Fond tokom 2014. i 2015. godine stvorio obaveze za koje nisu bila obezbijeđena sredstva iz namjenskih izvora ili iz Budžeta.

Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom

Osnov za izražavanje mišljenja:

1. Kriteriji za raspodjelu tekućih i kapitalnih transfera za sanaciju šteta nastalih usljed poplava i klizišta i utopljanje zgrada radi uštede energije, nisu razrađeni i mjerljivi kako bi poslužili kao osnova za objektivno vrednovanje, rangiranje i odabir projekata. Također raspodjela iz interventnih sredstava nije u svim slučajevima izvršena na osnovu primjene općih i posebnih kriterija definisanih Odlukom o usvajanju programa i kriterija raspodjele sredstava i Zakonom o izvršavanju Budžeta za 2016. godinu. Također, nisu poštovale ni odredbe zaključenih ugovora o sufinansiranju projekata, niti je uspostavljen adekvatan nadzor nad namjenskim utroškom doznačenih sredstava;
2. U radu komisija i stručnih odbora angažovani su zaposleni koji su primali naknadu, bez utvrđenih kriterija za izbor. Isplate naknada zaposlenicima za učešće u radu komisija, stručnih odbora i radnih tijela u iznosu od najmanje 74.800 KM nisu imale tretman plaće, te nisu ispoštovane odredbe Zakona o porezu na dohodak i Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak. U stručne odbore imenovani su u najvećem broju članovi odbora iz prethodnih saziva čime je izraženo favoriziranje određenog broja kandidata u odnosu na ukupan broj potencijalnih kandidata sa liste, a na što je ukazivano i u Izvještajima prethodnih godina.

Federalno ministarstvo poljoprivrede vodoprivrede i šumarstva

Mišljenje o finansijskim izvještajima: Mišljenje s rezervom

Osnov za izražavanje mišljenja:

1. Obaveze za biljnu i animalnu proizvodnju i ostale podrške u poljoprivredi nastale u periodu od 2014. - 2016. godine u iznosu od 19.239.857 KM (2016. godina 10.987.516 KM; 2015. godina 273.075 KM; 2014. godina 7.918.403 KM i ostali poticaji 60.863 KM) nisu evidentirane su na propisanim pozicijama u Ministarstvu, što nije skladu sa važećim zakonskim i drugim propisima

Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom

Osnov za izražavanje mišljenja:

1. Program utroška sredstava za poticaje u poljoprivredu za 2016. godinu nije izvršeno u skladu Zakona o novčanim podrškama u poljoprivredi i ruralnom razvoju, kojim je regulisano da se srazmjerno smanji visina sredstava za podršku pojedinom klijentu, kada ukupni zahtjevi za podršku unutar modela proizvodnji i modela kapitalnih ulaganja premašuju iznos predviđen Programom podrški i odobrenim Budžetom;
2. Zahtjevi 420 aplikantata po osnovu Programa utroška sredstava poticaja za poljoprivredu iz 2012. godine u procijenjenom iznosu od 11.139.616 KM nisu obrađeni ni u 2016. godini što nije u skladu sa Zakonom o upravnom postupku;
3. Popis stalnih sredstava, obaveza i potraživanja nije izvršen u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH;

	<p>4. Nisu ispoštovane odredbe Uredbe o načinu i kriterijima za pripremu, izradu i praćenje realizacije programa javnih investicija u FBiH u dijelu implementacije i izvještavanja nadležnih institucija o utrošku sredstava pojedinih razvojno – investicijskih projekata, koji se finansiraju iz ino - kredita i donatorskih sredstava, a isti su Planom razvojno - investicijskih projekata u FBiH, dati u nadležnost Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva</p> <p>Skretanje pažnje:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ni u 2016. godini nije usvojen zakonski okvir za regulisanje oblasti šumarstva i voda. Nacrtni zakon o šumama dostavljen je nadležnim institucijama na mišljenje 18.05.2017. godine, ali isti nije upućen u proceduru usvajanja. Utvrđeni Prednacrt Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o vodama dostavljen je na mišljenje nadležnim institucijama 24.05.2017. godine.
<p>Federalno ministarstvo za pitanje boraca i invalida odbrambeno oslobodilačkog rata</p>	<p>Mišljenje o finansijskim izvještajima: Pozitivno mišljenje</p>
	<p>Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom</p>
	<p>Osnov za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none"> Poslovi vezani za evidencije iz oblasti vojne obaveze koje je Ministarstvo privremeno preuzelo od bivšeg Federalnog ministarstva odbrane, nisu Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave, utvrđeni u nadležnosti istog; Planiranje, odobravanje i evidentiranje izdataka za provođenje revizije iz oblasti boračko – invalidske zaštite nije vršeno u skladu sa važećim propisima iz ove oblasti. Za ove namjene u budžetskom zahtjevu, osim iznosa traženih sredstava, nije navedena vrsta izdatka sa potrebnim iznosom, što bi potvrdilo opravdanost i namjenu istog. Ovo je uticalo na to da se na odgovarajućim pozicijama nisu odobrali i iskazivali izdaci u Glavnoj knjizi Trezora i finansijskim izvještajima; Programom utroška Transfera za pomoć u zapošljavanju boračkih kategorija putem boračkih zadruga i podrške Fondaciji za stambeno zbrinjavanje RVI i boračke populacije, nisu utvrđeni kriteriji raspodjele, niti je raspodjela pojedincima za pomoć u liječenju, neprofitnim organizacijama, udruženjima – udrugama proisteklim iz odbrambeno - oslobodilačkog/domovinskog rata, obilježavanje značajnih datuma i sufinansiranje izgradnje spomen obilježja, uređenja mezarja i grobalja, izvršena uz potpunu primjenu utvrđenih kriterija definisanih programima utroška sredstava tekućih transfera za 2016. godinu, u skladu sa Zakonom o izvršavanju Budžeta FBiH za 2016. godinu.
<p>Federalno ministarstvo razvoja poduzetništva i obrta</p>	<p>Mišljenje o finansijskim izvještajima: Pozitivno mišljenje</p>
	<p>Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom</p>
	<p>Osnov za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none"> Raspodjela sredstava dijela tekućih transfera (programi poticaja inovatorima i izgradnja poduzetničkih zona), nije izvršena u skladu sa Programom utroška sredstava s kriterijima raspodjele tekućih transfera koji je usvojila Vlada FBiH; Sredstva od priređivanja igara na sreću raspoređena su na osnovu kriterija koji nisu mjerljivi i na osnovu podataka iskazanih u aplikacijskim obrascima popunjenih od strane krajnjih korisnika, zbog čega nije ispoštovan princip transparentnosti, što nije u skladu sa važećim propisima vezanim za ovu oblast.
	<p>Mišljenje o finansijskim izvještajima: Mišljenje s rezervom</p>

Federalno ministarstvo rada i socijalne politike	<p>Osnov za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Zakonom o izmirenju obaveza FBiH prema Federalnom zavodu za MIO/PIO iz 2013. godine utvrđeno je da se neizmirene obaveze po osnovu isplata penzija pod povoljnijim uslovima i prema navedenom Zakonu izmire u narednih 10 godina, u 120 mjesečnih rata. U prethodnim godinama izvršene su uplate u znatno većim iznosima od predviđenih, a Ministarstvo nije poduzimalo aktivnosti na smanjenju iznosa mjesečnih rata i godišnjeg iznosa od 18.097.987 KM, što je uticalo na iskazivanja većih rashoda i odliv sredstava iz Budžeta FBiH u 2016. godini, tako da je rok izmirenja obaveza od 10 godina trebalo skratiti. <p>Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom</p> <p>Osnov za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Na poziciji dugoročno razgraničenih rashoda iskazano je 16.306.803 KM, koji se odnosi na više stvorene obaveze u odnosu na budžetom odobrena sredstva i to za 2012. godinu (7.434.274 KM), 2014. godinu (7.295.053 KM) i 2016. godinu (1.577.476 KM). Za navedene iznose u ovim godinama nisu realno iskazani rashodi Ministarstva u skladu sa važećim propisima prema kojim se rashodi priznaju u trenutku nastanka obaveze;2. Tekući i kapitalni transferi (6.492.523 KM) koji su planirani i realizovani u Budžetu FBiH za 2016. godinu, nisu imali zakonski osnov za planiranje;3. Ugovaranje usluga se nije u potpunosti provodilo u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, obzirom da obaveze koje dospijevaju u narednim godinama trebaju biti ugovorene u iznosima predviđenim propisima kojim se uređuje izvršenje Budžeta FBiH;4. Izdaci po osnovu zaključenih ugovora o djelu sa vanjskim saradnicima nastali su u značajnoj mjeri obavljanjem redovnih poslova koji su predviđeni Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva;5. Ministarstvo nije, u skladu sa Uredbom o uspostavi koordinacionog mehanizma za upravljanje i koordinaciju sredstava za razvoj u FBiH, u okviru svoje organizacijske cjeline organizovalo jedinicu, koja bi implementirala projekte značajne za Federaciju, koje odobri Vlada FBiH i upravljalo domaćim i stranim sredstvima namijenjenim realizaciji tih projekata. U skladu sa zakonskim i ostalim propisima, nisu poduzimane aktivnosti na uspostavljanju odgovarajućih knjigovodstvenih evidencija i sačinjavanju finansijskih izvještaja za razvojno - investicione projekte u nadležnosti Ministarstva. <p>Skretanje pažnje:</p> <ul style="list-style-type: none">• U okviru stalnih sredstava iskazane su zgrade sadašnje vrijednosti 1.373.175 KM (2 poslovna prostora, dio sale i garaža) za koje Ministarstvo ne posjeduje vjerodostojnu knjigovodstvenu dokumentaciju, niti dokumentaciju o vlasništvu i posjedu, na temelju koje je izvršeno evidentiranje. Napominjemo da od navedenih poslovnih prostora Ministarstvo nije u posjedu i ne koristi dio sale u zgradi SIZ-a (ul. Trg Heroja) i garažu (ul. Porodice Ribar);• Nije izvršen adekvatan nadzor nad namjenskim utroškom doznačenih sredstava u iznosu od 650.000 KM za realizaciju projekta izgradnje „Tvornice urinara i mokraćnih kesa sa priključcima“, koja su iz Budžeta FBiH u prethodnim godinama doznačena Savezu invalida FBiH.
Federalno ministarstvo kulture i sporta	<p>Mišljenje o finansijskim izvještajima: Mišljenje s rezervom</p> <p>Osnov za izražavanje mišljenja s rezervom:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Raspodjela tekućih transfera u iznosu od najmanje 4.608.000 KM nije izvršena uz dosljedno poštivanje Zakona o izvršavanju Budžeta FBiH za 2016. godinu, što je imalo uticaja na iskazivanje rashoda u finansijskim izvještajima.

	<p>Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom</p> <p>Osnov za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Raspodjela tekućih transfera nije izvršena u skladu sa Programom utroška sredstava i kriterijima raspodjele tekućih transfera usvojenog od strane Vlade FBiH, što nije u skladu Zakonom o izvršavanju Budžeta FBiH za 2016. godinu;2. Ministarstvo nije poduzelo adekvatne mjere i aktivnosti po dostavljenim Izvještajima Komisije o izvršenom nadzoru Fondacije za kinematografiju za 2015. godinu i prvo polugodište 2016. godine, što nije u skladu sa Zakonom o udruženjima i fondacijama;3. Nisu poduzimane sve zakonom propisane radnje radi naplate potraživanja po osnovu neopravdanih sredstava tekućih transfera, koja su dodjeljena krajnjim korisnicima što nije u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH;4. Raspodjela sredstava od priređivanja igara na sreću u iznosu od 829.263 KM je izvršena na osnovu kriterija koji nisu mjerljivi i na osnovu podataka iskazanih u aplikacijskim obrascima popunjenih od strane krajnjih korisnika, zbog čega nije ispoštovan princip transparentnosti, što nije u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Uredbom o kriterijima za utvrđivanje korisnika i načinu raspodjele dijela prihoda ostvarenih po osnovu naknada za priređivanje igara na sreću;5. Ministarstvo nije poduzelo sve aktivnosti kako bi, u funkciji Skupštine JP „Filmski centar Sarajevo“, u skladu sa Statutom i Odlukom Vlade FBiH o osnivanju navedenog Preduzeća, omogućilo nesmetano poslovanje istog što može imati za posljedicu prinudnu naplatu obaveza prodajom imovine Preduzeća, stvaranje novih obaveza i gubitak vrijedne arhivske građe;6. Godišnji popis imovine i obaveza nije obavljen kvalitetno i u potpunosti, u dijelu poštivanja utvrđenih rokova i usaglašavanja stvarnih i knjigovodstvenih evidencija potraživanja i obaveza;7. Obračun i isplata naknada za rad u komisijama je vršena za poslove propisane Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, a koji su vezani za obavljanje redovnih poslova iz nadležnosti Ministarstva
Federalno ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica	<p>Mišljenje o finansijskim izvještajima: Pozitivno mišljenje</p>
	<p>Mišljenje o usklađenosti: Pozitivno mišljenje</p> <p>Bez uticaja na dato mišljenje, skrenuta je pažnja na slijedeće:</p> <ul style="list-style-type: none">• Nije izvršen nadzor nad plasiranim sredstvima za realizaciju Programa održivosti povratka na prostoru Republike Srpske u saradnji sa Federalnim ministarstvom razvoja, poduzetništva i obrta i Federalnim ministarstvom poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva. U slučajevima nenamjenskog utroška sredstava i neispunjavanja obaveze upošljavanja ugovorenog broja povratnika, nisu poduzete aktivnosti u cilju povrata sredstava u Budžet FBiH kako je regulisano zaključenim ugovorima.
Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	<p>Mišljenje o finansijskim izvještajima: Mišljenje s rezervom</p> <p>Osnov za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Popisom na dan 31.12.2016. godine nije izvršeno utvrđivanje stvarnog stanja vrijednosti stalnih sredstava, niti usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem, a što je bila obaveza u skladu sa važećim propisima koji regulišu ovu oblast.

	<p>Skretanje pažnje:</p> <ul style="list-style-type: none"> Stalna sredstva i izvori sredstava u iznosu od 617.778 KM (četiri poslovne zgrade i jedna garaža) u evidencijama Ministarstva, nisu iskazani na osnovu vjerodostojne dokumentacije, kako je propisano Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH. Evidentiranje u Glavnoj knjizi trezora izvršeno je u 2003. godini, iako Ministarstvo nikad nije ušlo u posjed te imovine, niti je poznat sadašnji posjednik i vlasnik, te tačna lokacija, osim lokacije za jedan objekat. <p>Mišljenje o usklađenosti: Pozitivno mišljenje</p> <p>Bez uticaja na dato mišljenje, skrenuta je pažnja na slijedeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ne postoji zakonska osnova za planiranje i odobravanje dijela tekućih transfera Ministarstva u Budžetu FBiH; Još uvijek nisu završene aktivnosti na izradi Strategije razvoja naučno - istraživačkog i istraživačko - razvojnog rada FBiH, a koja je bila okvir za planiranje transfera.
Federalno ministarstvo okoliša i turizma	<p>Mišljenje o finansijskim izvještajima: Pozitivno mišljenje</p>
	<p>Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom</p> <p>Osnov za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none"> Raspodjele transfera „Aktijski plan Strategije okoliša“ u iznosu od 2.000.000 KM i „Transfera za razvoj turizma“ od 1.989.096 KM nije izvršena u skladu sa Zakonom o izvršavanju Budžeta FBiH za 2016. godinu, jer nisu primjenjeni kriteriji utvrđeni Programima utroška sredstava, koje je usvojila Vlada FBiH, a što je utjecalo na transparentnost dodjele sredstava krajnjim korisnicima; Interventna sredstva u iznosu od 100.000 KM su dodijeljena „Vitezit“ d.o.o Vitez, prema Odluci ministricе za realizaciju projekta „Zbrinjavanje otpadne sumporne kiseline (H2SO4)“ nisu dodijeljena u skladu sa Programom utroška sredstava, kojeg je usvojila Vlada FBiH, a kojim je definisano da će se sredstva aktivirati po hitnom postupku u skladu sa Zakonom o javnim nabavama, uz primjenu pregovaračkog postupka bez objave javnog oglasa; Nije uspostavljen adekvatan nadzor nad namjenskim korištenjem tekućih transfera za „Aktijski plan Strategije turizma FBiH-Transfer za razvoj turizma“ i „Aktijski plan Strategije zaštite okoliša“, što je bilo obaveza prema programima utroška sredstava. Navedeno ima značajnost obzirom da nije uspostavljena odgovarajuća zaštita budžetskih sredstava, niti je osigurana transparentnost i efikasnost upravljanja i korištenja istih; Ministarstvo postojećim zakonskim i podzakonskim propisima nije uspostavilo adekvatan nadzor nad radom operatera sistema za upravljanje ambalažom i ambalažnim otpadom, kao i radom operatera sistema upravljanja električnim i elektronskim otpadom, što je imalo za posljedicu plaćanje kazne i troškova postupka od 22.632 KM, kao i podnošenje tužbe protiv Ministarstva od strane operatera „Ekopak“ d.o.o Sarajevo. Operateri sistema, na osnovu izdate dozvole od strane Ministarstva, su ovlaštena pravna lica, koja se bave aktivnostima upravljanja otpadnom opremom; Izvršene su isplate po ugovorima o djelu, za obavljanje redovnih poslova utvrđenih Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta.
Vrhovni sud Federacije BiH	<p>Mišljenje o finansijskim izvještajima: Pozitivno mišljenje</p>
	<p>Mišljenje o usklađenosti: Pozitivno mišljenje</p>

	<p>Bez uticaja na dato mišljenje, skrenuta je pažnja na slijedeće:</p> <ul style="list-style-type: none">• Isplaćene su naknada za gradski prevoz zaposlenicima bez prethodno donesenih rješenja od strane predsjednika Vrhovnog suda FBiH, što je obaveza koja prethodi priznavanju i isplati naknade za gradski prevoz u skladu sa važećim zakonskim i drugim propisima.
Sudska policija Federacije BiH	Mišljenje o finansijskim izvještajima: Pozitivno mišljenje
	Mišljenje o usklađenosti: Pozitivno mišljenje
	<p>Bez uticaja na dato mišljenje, skrenuta je pažnja na slijedeće:</p> <ul style="list-style-type: none">• Za povećanje plaća po osnovu minulog rada postoji zakonska neusaglašenost, za što je pokrenut određeni broj tužbi protiv Sudske policije. Neophodno je da Sudska policija, u saradnji sa relevantnim institucijama, pokrene aktivnosti na usaglašavanju propisa, kako bi se ne pokretanje tužbi zaustavilo, u cilju stvaranja eventualnih dodatnih troškova, koji opterećuju Budžet.
Kazneno popravni zavod Sarajevo	Mišljenje o finansijskim izvještajima: Mišljenje s rezervom
	<p>Osnov za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Knjigovodstvo KPZ Sarajevo nije uređeno na način da osigura sveobuhvatno evidentiranje poslovnih promjena, niti je finansijskim izvještajima osigurano pojedinačno iskazivanje prihoda i primitaka, rashoda i izdataka, kao i stanja imovine, obaveza i izvora sredstava u skladu sa važećim zakonskim propisima;2. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji KPZ Sarajevo utvrđena je kao organizaciona jedinica Privredna jedinica „Miljacka“, a poslovanje iste se obavlja izvan poslovanja KPZ Sarajevo, odnosno izvan sistema Jedinstvenog računa trezora Budžeta FBiH, što je za posljedicu imalo da je dio stalnih sredstava, izvora sredstava i potraživanja, te ukupne obaveze, prihodi, rashodi i novčani tokovi KPZ Sarajevo i Budžeta FBiH, iskazani u manjem iznosu za iznose iskazane u finansijskim izvještajima Privredne jedinice;3. Na osnovu Uputstva Federalnog ministarstva pravde, od 2011. godine osuđenička prodavnica se vodi u okviru kazneno–popravnih zavoda, tako što se sva potrebna roba nabavlja od odabranih dobavljača za potrebe osuđenih i pritvorenih osoba, a za robu koju kupe navedene osobe, sredstva se skidaju s depozitnog računa osuđenika i uplaćuju na kraju mjeseca na Jedinstveni račun trezora. Posljedica navedenog je da nije iskazana ukupna vrijednost nabavljene robe za prodaju u osuđeničkoj prodavnici od 71.579 KM, niti su po istom iskazani rashodi, obaveze i prihodi u skladu sa važećim i drugim propisima;4. Popisom na dan 31.12.2016. godine nije izvršeno utvrđivanje stvarnog stanja za iskazane vrijednosti imovine i obaveza, niti usklađivanje knjigovodstvenog stanja, što nije u skladu sa važećim propisima iz ove oblasti. Posljedica istog, je nerealno iskazivanje i izvora sredstava finansijskim izvještajima.
	Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom
<p>Osnov za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Planiranje i odobravanje sredstava za KPZ Sarajevo nije vršeno u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, jer je budžetski zahtjev sačinjen i dostavljen Federalnom ministarstvu pravde, gdje su objedinjeni zahtjevi svih kazneno–popravnih zavoda. Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta nije sačinjen u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH, jer za planirani budžet nisu uneseni podaci iz budžeta zvanično usvojenog od strane Parlamenta FBiH, već od Ministarstva;	

	<ol style="list-style-type: none">2. Nije uspostavljena jedinstvena Glavna knjiga za KPZ Sarajevo, kojom bi bilo obuhvaćeno i poslovanje Privredne jedinice „Miljacka“, tako da sve poslovne promjene nisu zasnovane na načelima tačnosti, istinitosti, pouzdanosti, sveobuhvatnosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih promjena u skladu sa važećim zakonskim i drugim propisima;3. Nije praćeno izvršenje ugovora za nabavku lijekova u 2016. godini, što je imalo za posljedicu višestruko povećanje vrijednosti okvirnog sporazuma, odnosno godišnjeg ugovora;4. Ugovori o djelu zaključeni su sa vanjskim saradnicima za obavljanje redovnih poslova koji su predviđeni Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji. <p>Skretanje pažnje:</p> <ul style="list-style-type: none">• KPZ Sarajevo za iskazane građevine ne posjeduje dokumentaciju o vlasništvu, obzirom da su objekti na lokalitetu Igman u državnom vlasništvu i upisani organ upravljanja nekretninama sa zemljištem su privredna preduzeća UDBe-e. Za objekte u Ustikolini, upisano pravo korisnika je Savezni sekretarijat za N. O. Beograd. Takođe, nije riješen imovinsko-pravni status za četiri prodavnice koje se vode kao imovina PJ „Miljacka“, od čega je jedna prodavnica Kazneno-popravnog doma Foča (RS), na privremenom korištenju. Početkom 2017. godine, za lokalitet Igman od nadležne Službe općine Ilidža doneseno je Rješenje o promjeni upisanog stanja u površinama, ali nisu poduzete pravne radnje za prenos vlasništva objekta i zemljišta, niti je iskazana vrijednost zemljišta u poslovnim knjigama, kako je propisano ZIKS-om.
<p>Kazneno popravni zavod Tuzla</p>	<p>Mišljenje o finansijskim izvještajima: Negativno mišljenje</p> <p>Osnov za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Knjigovodstvo Kazneno-popravnog zavoda poluotvorenog tipa Tuzla nije uređeno na način da osigura sveobuhvatno evidentiranje poslovnih promjena, niti je finansijskim izvještajima osigurano pojedinačno iskazivanje prihoda, primitaka, rashoda i izdataka, kao i stanja imovine, obaveza i izvora sredstava u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH;2. Nabavna vrijednost stalnih sredstava u 2016. godini je uvećana za 32.990 KM bez vjerodostojne knjigovodstvene dokumentacije obzirom da je izvršeno evidentiranje ispravki za prethodno razdoblje bez adekvatne dokumentacije, zbog čega vrijednost stalnih sredstava nije iskazana realno i istinito;3. Na osnovu Uputstva Federalnog ministarstva pravde, od 2011. godine osuđeničke prodavnice se vode u okviru kazneno–popravnih zavoda, tako što se sva potrebna roba nabavlja od odabranih dobavljača za potrebe osuđenih i pritvorenih osoba, a za robu koju kupe navedene osobe, sredstva se skidaju s depozitnog računa osuđenika i uplaćuju na kraju mjeseca na transakcijski račun Trezora. Posljedica navedenog je da nije iskazana ukupna vrijednost nabavljene robe za prodaju u osuđeničkoj prodavnici (597.358 KM), niti je iskazivanje rashoda i obaveza, kao i prihoda (136.968 KM) izvršeno u skladu važećim zakonskim i drugim propisima;4. Finansiranja izdataka za plaće i naknade uposlenika Privredne jedinice Kozlovac u iznosu od 20.017 KM nije bilo u skladu sa Zakonom o izvršenju krivičnih sankcija u Federaciji BiH, kojim je propisano da će se izmirivanje obaveza privrednih jedinica vršiti iz Budžeta FBiH, ako se iz prihoda ostvarenih poslovanjem privredne jedinice ne mogu izmiriti obaveze nastale zbog obavljanja funkcije iste. Navedeno je imalo za posljedicu da su rashodi i izdaci iz Budžeta FBiH iskazani u većem iznosu od potrebnih za funkcionisanje Privredne jedinice u skladu sa važećim propisima;

5. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, pored pet sektora, predviđena je kao organizaciona jedinica Privredna jedinica „Kozlovac“, a poslovanje iste se djelimično obavlja izvan poslovanja Kazneno-popravnog zavoda, odnosno izvan sistema Jedinstvenog računa Trezora Budžeta FBiH, što je za posljedicu imalo da su imovina, obaveze, izvori sredstava, izvršenje budžeta i novčani tokovi Kazneno-popravnog zavoda i Budžeta FBiH, iskazani u manjem iznosu za iznose iskazane u finansijskim izvještajima Privredne jedinice. Obzirom da se radi o jednom pravnom licu treba uspostaviti knjigovodstvo i Glavnu knjigu u skladu sa zakonskim propisima;
6. Redovni godišnji popis nije izvršen u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH, obzirom da nije izvršeno utvrđivanje stvarnog stanja niti usklađivanje istog sa knjigovodstvenim stanjem što je imalo za posljedicu nerealno iskazivanje sredstava i izvora sredstava u finansijskim izvještajima za 2016. godinu;

Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom

Osnov za izražavanje mišljenja:

1. Planiranje i odobravanje sredstava za Kazneno-popravni zavod poluotvorenog tipa Tuzla nije vršeno u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, jer se budžetski zahtjev za sredstvima sačinjava i dostavlja Federalnom ministarstvu pravde, gdje se objedinjuju zahtjevi svih kazneno-popravnih zavoda. Finansijski izvještaji Kazneno-popravnog zavoda poluotvorenog tipa Tuzla nisu sačinjeni u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu Budžeta u FBiH, obzirom da u kolonama obrazaca koje se odnose na planirane pozicije, nisu uneseni podaci iz budžeta zvanično usvojenog od strane Parlamenta FBiH, već od strane Federalnog ministarstva pravde;
2. Nije uspostavljena jedinstvena Glavna knjiga za Kazneno-popravnog zavoda poluotvorenog tipa Tuzla, kojom bi bilo obuhvaćeno i poslovanje Privredne jedinice „Kozlovac“, tako da sve poslovne promjene nisu zasnovane na načelima tačnosti, istinitosti, pouzdanosti, sveobuhvatnosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih promjena u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH;
3. Ugovaranje nabavke roba i usluga se nije u potpunosti provodilo u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, obzirom da obaveze koje dospijevaju u narednim godinama trebaju biti ugovorene u iznosima predviđenim propisima kojim se uređuje izvršenje Budžeta FBiH. Pored navedenog konstatovane su i nepravilnosti kod nabavke hrane i prehrambenog materijala u dijelu nabavke robe koja nije ugovorena, kao i fakturisanje po cijenama koje nisu ugovorene;
4. Izdaci po osnovu zaključenih ugovora o djelu sa vanjskim saradnicima u neto iznosu od 42.650 KM nastali su u značajnoj mjeri obavljanjem redovnih poslova koji su predviđeni Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Kazneno-popravnog zavoda poluotvorenog tipa Tuzla, a za dio istih nisu dostavljeni izvještaji o radu, koji su trebali služiti kao dokaz da su ugovoreni poslovi izvršeni i da su ispunjeni uslovi za isplate po zaključenim ugovorima;

Skretanje pažnje:

- Građevine u sjedištu Kazneno-popravnog zavoda poluotvorenog tipa Tuzla evidentirane su u posjedu Uprave okružnog zatvora (zgrada okružnog zatvora) i Sekretarijata za unutrašnje poslove (restoran Šadrvan), dok su zemljište i građevine Privredne jedinice Kozlovac u cjelosti upisane kao posjed i vlasništvo Grada Tuzla. Iako su u dosadašnjem periodu poduzimane pravne radnje prema nadležnim institucijama u vezi prenosa nekretnina, aktivnosti nisu okončane do kraja 2016. godine.

Kazneno popravni zavod Zenica	Mišljenje o finansijskim izvještajima: Mišljenje s rezervom
	Osnov za izražavanje mišljenja: <ol style="list-style-type: none">1. Knjigovodstvo Kazneno-popravnog zavoda zatvorenog tipa Zenica nije uređeno na način da osigura sveobuhvatno evidentiranje poslovnih promjena, niti je finansijskim izvještajima obezbijeđeno pojedinačno iskazivanje prihoda i primitaka, rashoda i izdataka, kao i stanja imovine, obaveza i izvora sredstava u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH;2. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Kazneno-popravnog zavoda zatvorenog tipa Zenica utvrđena je organizaciona jedinica, Privredna jedinica „Novi život“, kao osnovna organizaciona jedinica, ali poslovanje iste se obavlja izvan poslovanja KPZ-aZenica, odnosno izvan sistema Jedinstvenog računa Trezora Budžeta FBiH, što je za posljedicu imalo da su imovina, obaveze, izvori sredstava, izvršenje budžeta i novčani tokovi Kazneno-popravnog zavoda zatvorenog tipa Zenica, iskazani u manjem iznosu za iznose iskazane na Privrednoj jedinici;3. Na osnovu Uputstva Federalnog ministarstva pravde, od 01.01.2011. godine osuđeničke prodavnice se vode na kazneno – popravni zavodima, tako što se sva potrebna roba nabavlja preko odabranih dobavljača za potrebe osuđenih i pritvorenih osoba, a za robu koju kupe navedene osobe, sredstva se skidaju s depozitnog računa osuđenika i uplaćuju na kraju mjeseca na transakcijski račun trezora. Posljedica navedenog je da nije iskazana ukupna vrijednost nabavljenog materijala i robe za prodaju u osuđeničkoj prodavnici, niti je iskazivanje rashoda (1.586.527 KM), kao i prihoda (813.259 KM) izvršeno u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.
	Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom

	Osnov za izražavanje mišljenja: <ol style="list-style-type: none">1. Planiranje i odobravanje sredstava ne vrši se u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, jer se budžetski zahtjev za sredstvima sačinjava i dostavlja Federalnom ministarstvu pravde, gdje se objedinjuju zahtjevi svih sedam kazneno - popravnih zavoda i Budžet u jednom iznosu za Glavu 1502 – Kazneno – popravni zavodi usvaja Parlament Federacije BiH, nakon čega raspodjelu sredstava za Kazneno-popravni zavod zatvorenog tipa Zenica i ostale kazneno - popravne zavode, vrši Federalno ministarstvo pravde. Posljedica naprijed navedenog je da finansijski izvještaji nisu sačinjeni u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH, obzirom da u kolonama obrazaca koje se odnose na planirane pozicije, nisu uneseni podaci iz posljednjeg budžeta, zvanično usvojenog od Parlamenta FBiH, već od strane Federalnog ministarstva pravde. U skladu sa Zakonom o izvršenju krivičnih sankcija u Federaciji BiH, kazneno - popravni zavodi su posebne federalne ustanove, koje imaju svojstvo pravnog lica;2. Nije uspostavljena jedinstvena Glavna knjiga za Kazneno-popravni zavod zatvorenog tipa Zenica, kojom bi bilo obuhvaćeno i poslovanje Privredne jedinice „Novi život“, tako da sve poslovne promjene nisu zasnovane na načelima tačnosti, istinitosti, pouzdanosti, sveobuhvatnosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih promjena u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH;3. Nabavka roba nije u potpunosti vršena u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, obzirom da Federalno ministarstvo pravde koje je provodilo zajedničke nabavke za potrebe svih kazneno - popravnih zavoda nije na vrijeme
--	--

	<p>pokrenulo procedure nabavki, što je za posljedicu imalo da su određene nabavke vršene bez zaključenih ugovora;</p> <p>4. Naknade za rad komisija Kazneno-popravnog zavoda zatvorenog tipa Zenica, kao i Privredne jedinice „Novi život“ (isplaćene putem tekućih transfera), isplaćivane su i za redovne poslove, koji su u nadležnosti istog i koji su utvrđeni Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, što dovodi u pitanje osnovanost i opravdanost navedenih izdataka. Obračun poreza i doprinosa na naknade za članove komisija zaposlenike, nije vršen u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak.</p>
<p>Kazneno popravni zavod Mostar</p>	<p>Mišljenje o finansijskim izvještajima: Mišljenje s rezervom</p> <p>Osnov za izražavanje mišljenja:</p> <p>1. Knjigovodstvo Kazneno-popravnog zavoda poluotvorenog tipa Mostar nije uređeno na način da osigura sveobuhvatno evidentiranje poslovnih promjena, niti je finansijskim izvještajima obezbijeđeno pojedinačno iskazivanje prihoda i primitaka, rashoda i izdataka, kao i stanja imovine, obaveza i izvora sredstava u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH;</p> <p>2. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Kazneno-popravnog zavoda poluotvorenog tipa Mostar utvrđena je organizaciona jedinica, Privredna jedinica „Radobolja“ kao osnovna organizaciona jedinica, ali dio poslovanja iste se obavlja izvan poslovanja KPZ-a, odnosno izvan sistema Jedinstvenog računa Trezora Budžeta FBiH, što je za posljedicu imalo da su imovina, obaveze, izvori sredstava, izvršenje budžeta i novčani tokovi Kazneno-popravnog zavoda poluotvorenog tipa Mostar, iskazani u manjem iznosu za iznose iskazane na Privrednoj jedinici;</p> <p>3. Na osnovu Uputstva Federalnog ministarstva pravde, od 01.01.2011. godine osuđeničke prodavnice se vode na kazneno – popravnim zavodima, tako što se potrebna roba nabavlja preko odabranih dobavljača za potrebe osuđenih i pritvorenih osoba, a za robu koju kupe navedene osobe, sredstva se skidaju s depozitnog računa osuđenika i uplaćuju na kraju mjeseca na transakcijski račun trezora. Posljedica navedenog je da nije iskazana ukupna vrijednost nabavljenog materijala i robe za prodaju u osuđeničkoj prodavnici, niti je iskazivanje rashoda (314.815 KM), kao i prihoda (103.471 KM) izvršeno u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH;</p> <p>4. U finansijskim izvještajima za 2016. godinu iskazani su razgraničeni rashodi u iznosu od 154.380 KM, na osnovu odluka o ukalkulisavanje sredstava iz 2010., 2015. i 2016. godine. Ukalkulisana su sredstva koja se djelimično odnose na izgradnju novog Kazneno-popravnog zavoda zatvorenog i poluotvorenog tipa Mostar, materijalne troškove i nabavku opreme, što nije u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o izvršavanju budžeta u FBiH.</p> <p>Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom</p> <p>Osnov za izražavanje mišljenja:</p> <p>1. Planiranje i odobravanje sredstava nije bilo u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, jer je budžetski zahtjev sačinjen i dostavljen Federalnom ministarstvu pravde, gdje se objedinjuju zahtjevi svih sedam kazneno - popravnih zavoda i Budžet u jednom iznosu za Glavu 1502 – Kazneno – popravni zavodi koje usvaja Parlament Federacije BiH, nakon čega raspodjelu sredstava za KPZ Mostar i ostale kazneno - popravne zavode, vrši Federalno ministarstvo pravde. Posljedica naprijed navedenog je da finansijski izvještaji nisu sačinjeni u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH, obzirom da u kolonama obrazaca koje se odnose na planirane pozicije, nisu uneseni podaci iz posljednjeg budžeta, zvanično usvojenog od Parlamenta FBiH,</p>

	<p>već od strane Federalnog ministarstva pravde. U skladu sa Zakonom o izvršenju krivičnih sankcija u Federaciji BiH, kazneno - popravni zavodi su posebne federalne ustanove, koje imaju svojstvo pravnog lica;</p> <p>2. Nije uspostavljena jedinstvena Glavna knjiga za KPZ Mostar, kojom bi bilo obuhvaćeno i poslovanje Privredne jedinice „Radobolja“, tako da sve poslovne promjene nisu zasnovane na načelima tačnosti, istinitosti, pouzdanosti, sveobuhvatnosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih promjena u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH;</p> <p>3. Nabavka roba nije vršena u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, obzirom da Federalno ministarstvo pravde koje je provodilo zajedničke nabavke za potrebe svih kazneno - popravnih zavoda nije na vrijeme pokrenulo procedure nabavki, što je za posljedicu imalo da su određene nabavke vršene bez zaključenih ugovora.</p>
<p>Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH</p>	<p>Mišljenje o finansijskim izvještajima: Pozitivno mišljenje</p> <p>Bez uticaja na dato mišljenje, skrenuta je pažnja na sljedeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> U okviru stalnih sredstava na poziciji zgrada u Sarajevu iskazan je iznos od 1.074.209 KM (nabavna vrijednost) koji se odnosi na ulaganja u zgrade za koje Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH ne posjeduje dokumentaciju o vlasništvu i posjedu. Nabavka zgrade u Mostaru evidentirana je u ukupnom iznosu, koji se odnosi na vrijednost zgrade i zemljišta, tako da se amortizacija obračunava na ukupan iznos, što u konačnici utiče, kako na iznos iskazane imovine (zgrada), tako i izvore sredstava Zavoda. <p>Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom</p> <p>Osnov za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none"> Nabavka roba i usluga (cjepivo, usluge čišćenja i usluge održavanja) nisu u potpunosti izvršene u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, niti su potpisani ugovori po provedenim procedurama realizovani u skladu sa ugovorom u dijelu ugovorenih količina i kvaliteta.
<p>Federalni zavod za agropedologiju</p>	<p>Mišljenje o finansijskim izvještajima: Pozitivno mišljenje</p> <hr/> <p>Mišljenje o usklađenosti: Pozitivno mišljenje</p>
<p>Federalni zavod za poljoprivredu</p>	<p>Mišljenje o finansijskim izvještajima: Mišljenje s rezervom</p> <p>Osnov za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none"> Obaveze po presudi u sudskom sporu za naknadu štete po osnovu stanarskih prava bivših uposlenika u procijenjenom iznosu od 229.220 KM nisu evidentirane u Glavnoj knjizi Trezora i finansijskim izvještajima u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH; Ne možemo potvrditi iskazana kratkoročna razgraničenja u iznosu od 149.740 KM i obaveze prema dobavljačima u iznosu od 225.217 KM, jer evidencija istih nije izvršena u skladu sa važećim zakonskim i drugim propisima; Popis imovine, obaveza i potraživanja nije izvršen u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH. <p>Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom</p>

	<p>Osnov za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Iskazana potraživanja od kupaca u iznosu 296.666 KM ne možemo potvrditi, jer za ista nisu provedene sve zakonom propisane radnje za usklađivanje, evidentiranje i naplatu potraživanja u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i Trezor;2. Nabavke roba i usluga nisu izvršene u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, u dijelu odabira odgovarajućeg postupka i poštivanja uslova u provođenju istog.
Federalni agromediteranski zavod	Mišljenje o finansijskim izvještajima: Pozitivno mišljenje
	Mišljenje o usklađenosti: Pozitivno mišljenje
	Bez uticaja na dato mišljenje, skrenuta je pažnja na slijedeće: <ul style="list-style-type: none">• Nije provedeno istraživanje tržišta za nabavku rezervnih dijelova i servisiranje opreme proizvođača „Waters“, već su za isto, primjenom pregovaračkog postupka bez objave obavještenja, dodijeljeni ugovori u vrijednostima 24.902 KM i 10.650 KM dobavljaču koji je dostavio potvrdu proizvođača da je njihov ekskluzivni distributer i pružatelj usluga u BiH iz 2005. godine
Federalni hidrometeorološki zavod	Mišljenje o finansijskim izvještajima: Pozitivno mišljenje
	Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom
	Osnov za izražavanje mišljenja: <ol style="list-style-type: none">1. Budžetom za 2016. godinu nisu planirani prihodi i rashodi, kao primici i izdaci za otvoreni namjenski podračun „Projekat realizacije plana razvoja mreže stanica za praćenje kvalitete zraka u FBiH-I i II faza“ u iznosu od 175.588 KM, kako je predviđeno Zakonom o budžetima u FBiH, Zakonom o izvršavanju budžeta u FBiH za 2016. godinu i Uputstva o otvaranju posebnih namjenskih transakcijskih računa, načinu planiranja, prikupljanja, evidentiranja i raspolaganja sredstvima sa posebnih namjenskih transakcijskih računa otvorenih kao podračuna u okviru Jedinstvenog računa Trezora;2. Evidentiranje opreme iz namjenskih sredstava projekta „Realizacija plana razvoja mreže stanica za praćenje kvalitete zraka u FBiH“, nije izvršeno na poziciji kratkoročnih obaveza u izvještajnom periodu u kojem je izvršena nabavka, što nije u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.
Federalna uprava za geodetske i imovinsko pravne poslove	Mišljenje o finansijskim izvještajima: Negativno mišljenje
	Osnov za izražavanje mišljenja: <ol style="list-style-type: none">1. Materijalna i nematerijalna stalna sredstva u upotrebi nisu u svim slučajevima pravovremeno, u potpunosti i na propisani način knjigovodstveno evidentirana i klasificirana, a na poziciji nematerijalnih stalnih sredstava iskazani su i troškovi održavanja. Softver za katastar Federacije BiH nabavljen 2011. godine u vrijednosti od 710.949 KM, evidentiran je 2014. godine, bez knjigovodstvene vrijednosti. Na poziciji nematerijalnih stalnih sredstava iskazan je iznos tekućih troškova održavanja u iznosu od 307.050 KM i iznos opreme klasificirane kao nematerijalno stalno sredstvo u iznosu 439.000 KM. Oprema nabavne vrijednosti u iznosu od 499.292 KM (klasificirana kao nematerijalno sredstvo u iznosu 439.000 KM) nije iskazana na poziciji materijalnih stalnih sredstava, kao ni motorno vozilo nabavne vrijednosti od 49.610 KM, što nije u skladu sa važećim zakonskim i drugim propisima koji regulišu ovu oblast.

2. Popis imovine i obveza na dan 31.12.2016. godine nije izvršen cjelovito, niti je usaglašeno knjigovodstveno stanje sa stvarnim stanjem u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH

Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom

Osnov za izražavanje mišljenja:

1. Federalna uprava za geodetske i imovinsko pravne poslove, kao ugovorni organ, prilikom dodjele Ugovora o održavanju softvera za katastar Federacije BiH iz 2013. godine nije osigurala najefikasniji način korištenja javnih sredstava u skladu Zakona o javnim nabavama BiH, obzirom da nisu u potpunosti ispoštovane procedure propisane tada važećim Zakonom o javnim nabavkama BiH. Predmetni ugovor dodijeljen je putem pregovaračkog postupka bez objavljivanja obavještenja, na način što je odmah prihvaćena inicijalna ponuda ponuđača, bez vođenja bilo kakvih pregovora. Ugovor o održavanju softvera za katastar Federacije BiH u vrijednosti od 2.488.500 KM zaključen na period od pet godina, neprimjeren je u odnosu na njegovu nabavnu vrijednost u iznosu od 710.949 KM, posebno ako se ima u vidu činjenica da su ugovorne cijene fiksne i ne zavise o eventualnim potrebama i zahtjevima korisnika, odnosno, općina. Posljedica ovakvo zaključenog ugovora su i izdaci u 2016. godinu u iznosu od 489.302 KM.

3.1.5 Gradovi i općine

U izvještajnom periodu obavljena je finansijska revizija 12 jedinica lokalne samouprave u Federaciji BiH (jednog grada i 11 općina) za 2016. godinu. Šest općina revidirano je po prvi put, a preostalih šest jedinica lokalne samouprave po drugi put, od čega se pet revizija odnosi na općine, koje su revidirane nakon 10 i više godina. Preostala, revizija Grada Bihaća, koji je prethodno revidiran za 2009. godinu, izvršena je na zahtjev nadležnih organa istog grada.

Podsjećamo, u dosadašnjem periodu rada, pored obaveznih revizija iz člana 11. stav 1) Zakona o reviziji institucija u Federaciji BiH, aktivnosti Ureda za reviziju uglavnom bile usmjerene na finansijske revizije budžeta kantona u Federaciji BiH. Osnovni razlog ovakvog pristupa su dosta značajni iznosi budžeta, koji na nivou svih deset kantona godišnje iznose blizu dvije milijarde konvertibilnih maraka, ali i data mišljenja, odnosno, utvrđeni propusti i nepravilnosti u trošenju javnih sredstava u prethodnim revizijama. To su bili i osnovni kriteriji koji su uticali i bili opredjeljujući za finansijske revizije budžeta kantona. I pored toga, revizije svih kantona nisu se vršile u kontinuitetu, zbog ograničenih kapaciteta, odnosno, zbog nedovoljnog broja revizora i finansijskih sredstava. Obzirom da je na osnovu obavljenih revizija za 2015. godinu, kod većeg broja kantona, u odnosu na prethodne godine, utvrđen pomak i blagi napredak u trošenju budžetskih sredstava, opredjeljenje Ureda za reviziju bilo je da se aktivnosti u izvještajnom periodu usmjere i prioritet stavi na finansijske revizije gradova i općina za 2016. godinu.

Revidirane su slijedeće jedinice lokalne samouprave:

edni broj	Subjekti revizije	Prihodi i primici u 2016. godini u KM	Rashodi i izdaci u 2016. godini u KM	Iskazani finansijski rezultat za 2016. godinu u KM	Neraspoređeni višak prihoda (rashoda) na dan 31.12.2016. g. u KM
1	2	3	4	5	6
1.	Grad Bihać	21.174.483	21.913.566	-739.083	-24.938.924
2.	Općina Glamoč	2.475.825	1.921.295	554.530	905.213
3.	Općina Posušje	6.637.573	6.319.536	308.037	-2.991.689
4.	Općina Ravno	2.677.062	1.894.719	782.343	887.998
5.	Općina Breza	4.423.467	4.625.755	-202.288	-1.909.533
6.	Općina Kreševo	2.744.921	2.660.795	84.126	-243.486
7.	Općina Trnovo	7.425.230	6.317.746	1.107.484	924.176
8.	Općina Domaljevac – Šamac	2.804.193	2.940.056	-135.863	-175.722
9.	Općina Livno	9.086.820	8.759.629	327.191	3.474.707
10.	Općina Sapna	2.630.361	2.536.583	93.778	-542.415
11.	Općina Čelić	2.479.563	2.217.398	262.165	-2.681.049
12.	Općina Pale FBiH Prača	968.090	968.177	-87	9.544
	Ukupno:	65.527.588	63.075.255		

Provedenim revizijama kod pojedinih jedinica lokalne samouprave nismo mogli potvrditi iskazani finansijski rezultat za 2016. godinu, a samim tim ni iskazani neraspoređeni višak prihoda, odnosno, rashoda na datum bilansa, o čemu će se konstatovati u nastavku ovog izvještaja.

Na osnovu utvrđenih propusta i nepravilnosti izražena su slijedeća mišljenja:

Redni broj	Subjekti revizije	Dato mišljenje	
		o finansijskim izvještajima	o usklađenosti sa zakonskim propisima
1	2	3	4
1.	Grad Bihać	Suzdržano	Negativno mišljenje
2.	Općina Glamoč	Negativno mišljenje	Mišljenje s rezervom
3.	Općina Posušje	Mišljenje s rezervom	Mišljenje s rezervom
4.	Općina Ravno	Negativno mišljenje	Negativno mišljenje
5.	Općina Breza	Negativno mišljenje	Negativno mišljenje
6.	Općina Kreševo	Mišljenje s rezervom	Mišljenje s rezervom
7.	Općina Trnovo	Mišljenje s rezervom	Negativno mišljenje
8.	Općina Domaljevac – Šamac	Mišljenje s rezervom	Negativno mišljenje
9.	Općina Livno	Mišljenje s rezervom	Mišljenje s rezervom
10.	Općina Sapna	Mišljenje s rezervom	Mišljenje s rezervom
11.	Općina Čelić	Mišljenje s rezervom	Mišljenje s rezervom
12.	Općina Pale FBiH Prača	Pozitivno mišljenje	Mišljenje s rezervom

3.1.5.1 Glavni nalazi i preporuke

Revizijom jedinica lokalne samouprave utvrđeni su propusti i nepravilnosti od kojih su značajniji imali uticaja na izražavanje mišljenja i za koje su date odgovarajuće preporuke, i to:

- Većina jedinica lokalne samouprave još uvijek nije uspostavila odgovarajući sistem internih kontrola, niti je u potpunosti uskladila obavljanje poslova iz nadležnosti sa zakonskim propisima. Nisu doneseni pravilnici o internim kontrolama, a ni svi potrebni interni akti kojima treba da se regulišu značajniji procesi iz nadležnosti i segmenti upravljanja javnim sredstvima (pravilnici o plaćama i naknadama, reprezentaciji, korištenju telefona, upotrebi službenih vozila i potrošnji goriva, postupku direktnog sporazuma i sl.). Ni doneseni akti nisu u potpunosti usklađeni sa važećom regulativom, isti se ne provode dosljedno, niti se vrši nadzor nad njihovom primjenom.

Donijeti nedostajuće akte, a postojeće uskladiti sa važećom regulativom. Sve donesene akte dosljedno provoditi i u kontinuitetu vršiti nadzor nad njihovom primjenom.

- Nabavke roba, usluga i radova ne vrše se u potpunosti u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama i njegovim provedbenim aktima. Pojedine jedinice lokalne samouprave za sve nabavke ne provode propisane postupke i procedure; nabavke se vrše na osnovu ugovora zaključenih u prethodnim godinama; bez zakonskog osnova zaključuju se aneksi ugovora; ne primijenjuju se propisani postupci; predmeti nabavke se dijele, radi izbjegavanja primjene propisanog postupka i ne prati se realizacija ugovora.

Prilikom nabavke roba, usluga i radova dosljedno i u potpunosti poštivati postupke i procedure propisane važećim propisima o javnim nabavkama.

- Priprema, izrada i donošenje budžeta, kao i kod budžetsko izvještavanje, ne vrše se u potpunosti u skladu sa odredbama članova Zakona o budžetima u FBiH i Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

Prilikom pripreme, izrade, donošenja budžeta i budžetskog izvještavanja dosljedno i u potpunosti postupati u skladu sa propisima kojim je regulisana ova materija.

- Godišnji popis imovine i obaveza ne provodi se blagovremeno, u potpunosti i na kvalitetan način, niti se vrši usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbi o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu budžeta u FBiH. Veći broj jedinica lokalne samouprave ne vrši ni usaglašavanje potraživanja i obaveza.

Popis imovine i obaveza vršiti blagovremeno i sveobuhvatno, uz obavezno usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom, u skladu sa važećim zakonskim propisima.

- Određeni rashodi i izdaci kod pojedinih jedinica lokalne samouprave ne priznaju se u skladu sa načelom modificiranog nastanka poslovnog događaja, t.j. u obračunskom periodu u kojem je obaveza za plaćanje i nastala, neovisno od njenog plaćanja (izmirenja), u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, Uredbi o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Sve rashode i izdatke priznavati u skladu sa načelom modificiranog nastanka poslovnog događaja, t.j. u obračunskom periodu u kojem je obaveza za plaćanje i nastala, u skladu sa važećim zakonskim propisima.

- Kod pojedinih jedinica lokalne samouprave, zbog nepravilno provedenih računovodstvenih postupaka, nismo mogli potvrditi iznos iskazanog finansijskog rezultata za 2016. godinu, kao ni iskazano stanje akumuliranog deficita, odnosno, suficita na datum bilansa.

Sve nastale poslovne događaje i transakcije evidentirati u skladu sa važećim propisima o računovodstvu i računovodstvenim politikama za budžetske korisnike.

Raspodjela sredstava tekućih transfera ne vrši se na osnovu jasno utvrđenih mjerljivih kriterija i za jasno određene namjene, s ciljem transparentnog trošenja javnih sredstava. Odlukama i ugovorima o dodjeli sredstava korisnici se ne obavezuju da dostavljaju izvještaje o namjenskom utrošku sredstava, pa samim tim nije ni uspostavljen odgovarajući, adekvatan nadzor nad namjenskim utroškom sredstava.

Raspodjelu sredstava tekućih transfera vršiti na osnovu jasno utvrđenih mjerljivih kriterija i za jasno određene namjene.

- Kod većeg broja jedinica lokalne samouprave nisu uspostavljene cjelovite evidencije o prikupljenim namjenskim sredstvima, a ni evidencije o realizaciji tih sredstava za definirane namjene. Namjenski prihodi ne evidentiraju se po utrošku, a neutrošena namjenska sredstva ne iskazuju se na poziciji razgraničenih prihoda, shodno Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor.

Uspostaviti cjelovite evidencije o prikupljenim namjenskim sredstvima i o njihovom utrošku.

- Izdaci za nabavku stalnih sredstava i obaveze po osnovu dugoročnih kredita ne evidentiraju se u skladu sa važećim propisima i ne iskazuju u bilansnim evidencijama. Uglavnom se radi o dugoročnim kreditima vezanim za rekonstrukciju i izgradnju lokalnih vodovoda.

Sve izdatke za nabavku stalnih sredstava i obaveze po osnovu dugoročnih kredita evidentirati na propisanim bilansnim pozicijama, u skladu sa važećim propisima.

- Pojedine jedinice lokalne samouprave, kao pravna lica iz člana 6. Zakona o principima lokalne samouprave, nisu registrovane u skladu sa propisima o poreznoj registraciji,

već su porezno registrovani općinski organi i službe. Shodno tome, na nivou pojedinih jedinica lokalne samouprave nije uspostavljen jedinstven računovodstveni sistem (jedna glavna knjiga), a ni jedinstveno finansijsko izvještavanje.

Općine, kao pravna lica iz člana 6. Zakona o principima lokalne samouprave, treba da se registruju kao poreski obveznici, u skladu sa propisima o poreznoj registraciji i da uspostave jedinstven računovodstveni sistem i jedinstveno finansijsko izvještavanje.

- Kod pojedinih jedinica lokalne samouprave stalna sredstva i njihovi izvori nisu usaglašeni, kako je to predviđeno odredbama Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Poduzeti aktivnosti i konačno usaglasiti stalna sredstva i njihove izvore, u skladu sa važećim propisima.

- Kod značajnog broja jedinica lokalne samouprave još uvijek nisu okončane aktivnosti na uspostavljanju trezorskog načina poslovanja, u skladu sa Zakonom o trezoru u FBiH.

Okončati aktivnosti na uspostavljanju trezorskog načina poslovanja, u skladu sa Zakonom o trezoru u FBiH.

- Veći broj jedinica lokalne samouprave nije uspostavio ni internu reviziju, u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje Jedinice za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH.

Radi poboljšanja, unapređenja i boljeg praćenja sistema internih kontrola, uspostaviti internu reviziju u skladu sa propisima kojima je ista regulisana.

U sljedećoj tabeli daje se pregled datih preporuka za 2016. godinu, kao i postupanje po istim za prethodno revidiranu godinu za koju je vršena ocjena postupanja:

RB	Subjekti revizije	Date preporuke za 2016. godinu	Date preporuke za prethodno revidirano razdoblje									
			Ukupno		Realizovano		Djelimično		Ne-realizovano		Bez ocjene	
			Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%
1.	Grad Bihać	36	21	5	24%	4	19%	7	33%	5	24%	
2.	Općina Glamoč	20	Revizija rađena za 2006. godinu									
3.	Općina Posušje	15	Revizija rađena za 2002. godinu									
4.	Općina Ravno	20	Revizija rađena za 2006. godinu									
5.	Općina Trnovo	31	Revizija rađena za 2006. godinu									
6.	Općina Livno	34	Revizija rađena za 2002. godinu									
7.	Općina Breza	33	Revizija rađena prvi put									
8.	Općina Sapna	25	Revizija rađena prvi put									
9.	Općina Čelić	29	Revizija rađena prvi put									
10.	Općina Domaljevac-Šamac	33	Revizija rađena prvi put									
11.	Općina Kreševo	29	Revizija rađena prvi put									
12.	Općina Pale FBiH Prača	14	Revizija rađena prvi put									
	Ukupno:	319	21	5	24%	4	19%	7	33%	5	24%	

U narednom pregledu daje se rezime najznačajnijih nalaza po subjektima revizije koji su bili osnov za izražavanje mišljenja:

Subjekti revizije	Data mišljenja i rezime nalaza koji su bili osnov za izražavanje mišljenja
1	2
Grad Bihać	<p>Mišljenje o finansijskim izvještajima: Suzdržano mišljenje</p> <p>Revizija Grada Bihaća obavljena je po drugi put. U prethodnoj reviziji obavljenoj za 2009. godinu, dato je mišljenje s rezervom na finansijske izvještaje. U predmetnoj reviziji utvrđeni su značajniji propusti i nepravilnosti, prije svega u vođenju knjigovodstvenih evidencija, a što je imalo značajnog uticaja i na finansijske izvještaje.</p> <p>Osnov za izražavanje mišljenja:</p> <p>Zbog nepravilno provedenih računovodstvenih postupaka nisu se mogla potvrditi: iskazana potraživanja u iznosu od 8.011.710 KM, dugoročni i kratkoročni plasmani u iznosu od 5.393.252 KM, stanje izvora sredstava u iznosu od 5.944.031 KM, kao ni iskazani neraspoređeni višak rashoda nad prihodima (akumulirani deficit) na dan 31.12.2016. godine u iznosu 24.938.924 KM.</p> <p>Mišljenje o usklađenosti: Negativno mišljenje</p> <p>Osnov za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none"> Nisu poštovane odredbe zaključenog ugovora o realizaciji Projekta odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda u Bihaću – Komponenta 1, što je dovelo do jednostranog raskida ugovora od strane izvođača radova na štetu Grada, a čime su, prema podacima Jedinice za implementaciju projekta, prouzrokovani nepotrebni dodatni troškovi u iznosu 6.621.537 KM; Nije proveden cjelovit popis imovine, obaveza i potraživanja, te nije izvršeno usuglašavanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom; Nisu dosljedno primijenjene ni odredbe Zakona o javnim nabavkama, u dijelu primjene propisane vrste postupka, tenderska dokumentacija nije sačinjena u skladu sa Uputstvom u pripremi modela tenderske dokumentacije, a vršena je nabavka roba i usluga koja nije bila sadržana u tenderskoj dokumentaciji; Budžetom za 2016. godinu nije planirano pokriće akumuliranog deficita, nisu su poduzete mjere u cilju njegovog uravnoteženja, što je imalo za posljedicu iskazani negativni finansijski rezultat.
Općina Glamoč	<p>Mišljenje o finansijskim izvještajima: Negativno mišljenje</p> <p>Revizija Općine Glamoč obavljena je po drugi put. I u prethodno obavljenoj reviziji za 2006. godinu, dato je negativno mišljenje na finansijske izvještaje.</p> <p>Osnov za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none"> Nisu iskazana ulaganja u projekt „Rekonstrukcija i proširenja sistema vodovoda u Glamoču“ u iznosu 1.448.773 KM, izdaci za nabavku stalnih sredstava u iznosu od 249.384 KM, kao ni prodaja stalnih sredstava u iznosu 34.490 KM; Dugoročne obaveze po kreditima u iznosu 1.664.063 KM (bez uključenih kamata), takođe nisu iskazane u finansijskim izvještajima za 2016. godinu. <p>Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom</p> <p>Osnov za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none"> Nije proveden cjelovit popis stalnih sredstava, obaveza i potraživanja, niti je izvršeno usaglašavanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom, u skladu sa važećim propisima;

	<p>2. Prilikom planiranja i donošenja budžeta, kao i budžetskog izvještavanja nije se pridržavalo odredbi Zakona o budžetima u FBiH i Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH (tačka 5. Izvještaja);</p> <p>3. Kreditiranje nabavke roba zaposlenicima na teret Budžeta Općine iskazane kao potraživanja za kredite date krajnjim korisnicima koja na dan bilansiranja iznose 23.649 KM, kao i pozajmice zaposlenicima iskazane kao kratkoročni plasmani u iznosu 25.681 KM, nisu predviđeni važećim zakonskim propisima i Statutom Općine;</p> <p>Skretanje pažnje:</p> <ul style="list-style-type: none">• Općina Glamoč do okončanja revizije nije započela sa aktivnostima na uspostavljanju trezorskog načina poslovanja sa javnim sredstvima.
Općina Posušje	<p>Mišljenje o finansijskim izvještajima: Mišljenje s rezervom</p> <p>Općina Posušje revidirana je po drugi put. U prethodnoj reviziji obavljenoj za 2002. godinu dato je negativno mišljenje na finansijske izvještaje. U reviziji za 2016. godinu dato je mišljenje s rezervom.</p> <p>Osnov za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Kratkoročna razgraničenja u iznosu 102.270 KM i obaveze prema sredstvima civilne zaštite u iznosu 22.000 KM nisu iskazani u skladu sa važećim zakonskim propisima. <p>Skretanje pažnje:</p> <ul style="list-style-type: none">• Zbog nepravilno provedenih računovodstvenih postupaka u 2008. godini, vezanih za nabavku stalnih sredstava putem robnog kredita (vodovodne cijevi) u iznosu od 4.887.399 KM, sredstva i izvori sredstava nisu usaglašeni. <p>Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom</p> <p>Osnov za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Nije u potpunosti proveden cjelovit popis stalnih sredstava, obaveza i potraživanja, niti je izvršeno usaglašavanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom, u skladu sa važećim propisima;2. Prilikom pripreme i izrade Budžeta, kao i kod budžetskog izvještavanja nije dosljedno pridržavalo važećih odredbi propisa kojima je to regulisano. <p>Skretanje pažnje:</p> <ul style="list-style-type: none">• Općina do okončanja predmetne revizije nije započela aktivnosti na uspostavljanju trezorskog načina poslovanja s javnim sredstvima.
Općina Ravno	<p>Mišljenje o finansijskim izvještajima: Negativno mišljenje</p> <p>Revizija Općine Ravno obavljena je po drugi put. I u prethodnoj reviziji za 2006. godinu dato je negativno mišljenje na finansijske izvještaje.</p> <p>Osnov za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Primljena sredstva po osnovu donacija za pokriće troškova od poplava iz 2010. i 2011. godine u iznosu od 1.156.218 KM, neosnovano oprihodovana u 2016. godini, iako je planirano da će se realizacija istih za definirane namjene izvršiti u 2017. godini, zbog čega je finansijski rezultat za 2016. godinu za isti iznos precijenjen. Finansijski rezultat precijenjen je i za najmanje 37.397 KM, koliko iznose neiskazane obaveze iz 2016. godine;2. Nismo mogli potvrditi ni stanje iskazanih potraživanja, obzirom da se ispostavljene fakture za usluge zakupa zemljišta ne evidentiraju u knjigovodstvenim evidencijama. <p>Mišljenje o usklađenosti: Negativno mišljenje</p> <p>Osnov za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Knjigovodstvo i cjelokupan računovodstveni sistem Općine ne zasnivaju na računovodstvenim principima i načelima, u skladu sa važećim propisima, obzirom da se svi poslovni događaji i transakcije ne evidentiraju u poslovne knjige, radi čega

	<p>ne možemo potvrditi ni iskazani finansijski rezultat, kao ni stanje imovine, obaveza i izvora sredstava;</p> <ol style="list-style-type: none">2. Nije proveden cjelovit popis stalnih sredstava, obaveza i potraživanja, niti je izvršeno usaglašavanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom, u skladu sa važećim propisima;3. Prilikom planiranja i donošenja Budžeta, kao i kod budžetskog izvještavanja nije se dosljedno pridržavalo važećih odredbi propisa kojima je isto regulisano;4. Nabavke roba i usluga u iznosu od najmanje 126.853 KM izvršene su bez provođenja postupaka i procedura propisanih važećim propisima o javnim nabavkama, a i u provedenim postupcima nisu u svim slučajevima u potpunosti ispoštovane propisne procedure, niti odabrani odgovarajući propisani postupci. <p>Skretanje pažnje:</p> <ul style="list-style-type: none">• Općina do okončanja predmetne revizije nije započela aktivnosti na uspostavi trezorskog načina poslovanja s javnim sredstvima.
<p>Općina Breza</p>	<p>Mišljenje o finansijskim izvještajima: Negativno mišljenje</p> <p>Osnov za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Nisu iskazana potraživanja u iznosu za najmanje 699.281 KM, za koja je nadležni sud izdao rješenja o izvršenju, po osnovu izdatih rješenja za korištenje gradskog građevinskog zemljišta i komunalnu naknadu. U Izvještaju o popisu za iste naknade, kao i za naknade za dodijeljeno zemljište, pogodnost-rentu i druge, popisana su rješenja u iznosu od 1.463.755 KM, ali ista evidencija nije pouzdana, jer nije naveden period nastanka, niti je izvršena procjena naplativosti;2. Nije planiran, nije praćen namjenski utrošak sredstava, niti je vođena pomoćna evidencija o prikupljenim, a neutrošenim sredstvima. Svi namjenski prihodi evidentirani su kao prihod po uplati, a ne po namjenskom utrošku. Sredstva u iznosu od najmanje 40.000 KM nenamjenski su utrošena, jer nisu evidentirana na razgraničenim prihodima. Za isti iznos precijenjeni su prihodi, radi čega nije tačno iskazan finansijski rezultat i neraspoređeni višak rashoda nad prihodima (akumulirani deficit);3. Ni namjenska sredstva u iznosu od 250.162 KM (199.294 KM za izgradnju stambene zgrade za Rome, 40.000 KM za projekte iz oblasti upravljanja otpadom i 10.868 KM za razvoj nerazvijenih dijelova općine) na datum bilansa nisu bila raspoloživa na računima, jer su korištena za tekuću likvidnost;4. Dugoročne obaveze u iznosu od najmanje 147.955 KM manje su iskazane u odnosu na stanje kod Razvojne banke, a nisu evidentirane ni kamate po istom kreditu koje su na datum bilansa iznosile 83.527 KM;5. Popisom na dan 31.12.2016. godine nije izvršeno utvrđivanje stvarnog stanja za iskazane vrijednosti imovine i obaveza, a samim tim nije bilo moguće ni izvršiti usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem. <p>Skretanje pažnje:</p> <ul style="list-style-type: none">• U Općini Breza, koja kao pravno lice nije porezno registrovana, nije organizovan jedinstven sistem računovodstva i finansijskog izvještavanja, na način koji omogućava adekvatan sistem nadzora i kontrole;• Stalna sredstva nisu evidentirana prema računovodstvenim načelima tačnosti, istinitosti, pouzdanosti i sveobuhvatnosti, ne vode se pomoćne knjige kapitalne imovine, dokumentacija za zemljišta i zgrade, ne vrši se obračun amortizacije, niti su usaglašena stanja stalnih sredstava sa izvorima stalnih sredstava. <p>Mišljenje o usklađenosti: Negativno mišljenje</p> <p>Osnov za izražavanje mišljenja:</p>

1. Prilikom planiranja, izrade, donošenja i izvršenja Budžeta za 2016. godinu nije planirano pokriće akumuliranog deficita, nije donesen jedinstven Budžet za Općinu, koji se nije ni izvršavao u skladu sa važećim propisima, obzirom da je ostvareno prekoračenje od 75.073 KM. Nije praćeno ni izvršenje Budžeta, što je imalo za posljedicu ostvarenje negativnog finansijskog rezultata za 2016. godinu u iznosu 199.251 KM, kao i povećanje neraspoređenog viška rashoda nad prihodima (akumuliranog deficita) koji na kraju 2016. godine iznosio 1.909.533 KM;
2. Realizacija tekućih transfera u iznosu od 707.980 KM nije vršena na osnovu donesenih programa i kriterija utroška, niti je objavljen javni poziv za njihovu dodjelu. I transferi JU Centra za socijalni rad u iznosu od 507.974 KM iskazani su bez vjerodostojne knjigovodstvene dokumentacije;
3. Općina nije provela postupak javnih nabavki za rekonstrukciju i dogradnju lokalne ceste Haldija i odvojka prema greblju „Liješće“ u vrijednosti od 327.730 KM, u skladu sa članom 32. Zakona o javnim nabavkama, obzirom da je izmijenila odredbe zaključenog okvirnog sporazuma i zaključila pojedinačni ugovor sa „TB INŽENJERING“ d.o.o. Breza, sa kojim je imala više zaključenih ugovora za radove, koji nisu završeni u ugovorenim rokovima i obimu i za koje nisu fakturisane ugovorene kazne .

Skretanje pažnje:

- Općina do okončanja revizije nije završila započete aktivnosti na uspostavi trezorskog načina poslovanja sa javnim sredstvima, u skladu sa važećim propisima o trezoru.

Općina Trnovo

Mišljenje o finansijskim izvještajima: Mišljenje s rezervom

Revizija Općine Trnovo obavljena je po drugi put. U prethodnoj reviziji za 2006. godinu dato je negativno mišljenje, a u predmetnoj, za 2016. godinu, mišljenje s rezervom.

Osnov za izražavanje mišljenja:

1. Stalna sredstva nisu realno iskazana, odnosno, podcijenjena su najmanje za 181.633 KM, jer su u 2016. godini izvršena ulaganja u imovinu, a ista su pogrešno evidentirana na kapitalnim transferima, a ne na kapitalnim izdacima. Nije izvršeno ni usklađivanje vrijednosti zemljišta na području k.o Dejčići, za lokalitet Prečkog polja sa novom tržišnom cijenom, iako Općina raspolaže sa procjenom tržišne vrijednosti zemljišta iz 2015. godine, zbog čega je i vrijednost iskazanog zemljišta podcijenjena;
2. Općina nije planirala i pratila namjenski utrošak namjenskih prihoda, niti vodi pomoćnu evidenciju o prikupljenim, a neutrošenim sredstvima. Svi namjenski prihodi evidentiraju se kao prihod po naplati, a ne po namjenskom utrošku, što nije u skladu sa važećim propisima o budžetima. Obzirom da nije osigurana potrebna evidencija o prikupljenim i utrošenim namjenskim sredstvima, ne možemo ni potvrditi da su svi ostvareni prihodi korišteni namjenski, niti da su realno iskazani;
3. Popisom na dan 31.12.2016. godine nije u potpunosti izvršeno utvrđivanje stvarnog stanja za iskazane vrijednosti imovine i obaveza, a samim tim nije bilo moguće ni izvršiti usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem, shodno važećim propisima o popisu.

Mišljenje o usklađenosti: Negativno mišljenje

Osnov za izražavanje mišljenja:

1. Općina sve ugovore o izvođenju radova u vrijednosti od 2.914.257 KM i vršenju usluga u vrijednosti od 268.428 KM izuzela od primjene važećih propisa o javnim nabavkama i dodijelila ih JKP Trnovo d.o.o., preduzeću kojeg je osnovala;
2. Radovi na sanaciji klizišta na dionici lokalnog puta Sinanovići-Puzim-Bjelimići u vrijednosti od 200.000 KM, prema prezentiranoj dokumentaciji, izvršeni su i prije

	<p>nego što su ugovoreni, radi čega i ne možemo potvrditi da je osiguran potreban nadzor i da su isti obavljani kvalitetno i u potpunosti.</p> <p>Skretanje pažnje:</p> <ul style="list-style-type: none">• Općina do okončanja revizije nije uspostavila trezorsko poslovanje, u skladu sa važećim propisima o trezoru.
<p>Općina Domaljevac – Šamac</p>	<p>Mišljenje o finansijskim izvještajima: Mišljenje s rezervom</p> <p>Osnov za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Potraživanja po osnovu obavljanja komunalnih djelatnosti od najmanje 86.500 KM i pomoćna blagajna koja se vodi u Samostalnoj službi za komunalne djelatnosti nisu iskazani u okviru Glavne knjige Općine, niti su u okviru redovnih potraživanja iskazana potraživanja iz ranijih godina u iznosu od najmanje 57.314 KM. Općina ne poduzima sve zakonom propisane radnje radi naplate svoji potraživanja;2. Stalna sredstva i izvori stalnih sredstava iskazani u bilansu stanja nisu usaglašeni za 277.757 KM. Obzirom da je isto posljedica načina evidentiranja poslovnih promjena i finansijskog rezultata iz ranijih godina, ne možemo potvrditi saldo akumuliranog deficita iskazanog u bilansu stanja u iznosu od 175.722 KM;3. Izvještaj o novčanim tokovima nije sačinjen u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu Budžeta u FBiH, obzirom da prihodi i razgraničeni prihodi u 2016. godini od najmanje 210.879 KM nisu iskazani kao primici tekuće godine. <p>Skretanje pažnje:</p> <ul style="list-style-type: none">• Općina ne posjeduje dokumentaciju o vlasništvu i posjedu svih nekretnina iskazanih u poslovnim knjigama, na temelju koje je izvršeno evidentiranje;• U slučaju negativnog ishoda žalbe na zapisnik o kontroli Uprave na indirektno opozivanje, Općina će biti dužna da uplati oko 490.000 KM. <p>Mišljenje o usklađenosti: Negativno mišljenje</p> <p>Osnov za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Sredstva tekućih transfera pojedincima za sanaciju šteta u iznosu 430.000 KM, raspodijeljena bez primjene kriterija utvrđenih Pravilnikom o kriterijima i načinu dodjele novčane pomoći za obnovu poplavljenih stambenih prostora na području Općine i javnim pozivom, dok je raspodjela transfera udruženjima u iznosu 63.716 KM izvršena bez donošenja programa raspodjele i kriterija. Obzirom da se sredstva dodjeljuju odlukama Načelnika bez obaveze korisnika da pravdaju utrošena sredstva, nije uspostavljen nadzor nad namjenskim utroškom sredstava transfera;2. Općina nije poduzela aktivnosti kako bi se donirana poljoprivredna vozila i oprema nabavne vrijednosti 341.990 KM koristila prema predloženom programu za uspostavu mašinskog prstena, nije je donijela novi program kojim bi se promijenila namjena korištenja istih, iako poljoprivredna vozila koristi Samostalna služba za komunalne djelatnosti Općine, a dio opreme uopće nije u upotrebi;3. Prilikom provođenja postupaka nabavki u pojedinim slučajevima nisu ispoštovani postupci i procedure definisani važećim propisima o javnim nabavkama. Za nabavke u iznosu od najmanje 39.949 KM nisu zaključeni ugovori sa dobavljačima, izvršena je nabavka istovrsnih usluga od jednog dobavljača tokom godine u vrijednosti 21.345 KM, što prelazi vrijednost za primjenu direktnog sporazuma, a nabavke usluga i radova od najmanje 30.180 KM izvršene su angažmanom fizičkih lica umjesto primjenom odgovarajućeg postupka u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama;4. Isplaćene su naknade općinskim vijećnicima i pripadajući porezi i doprinosi za period 01.01. – 30.11.2016. godine u ukupnom iznosu od 21.584 KM, iako je

	<p>Općinsko vijeće iz saziva 2012 - 2016 zadnju sjednicu održalo u februaru 2015. godine i tokom cijele 2016. godine nije bilo aktivno;</p> <p>5. Kao sredstvo u pripremi iskazan je objekat Centra za socijalni rad/Centar za zdravo starenje, u vrijednosti od 294.570 KM, čija je izgradnja započela u 2010. godini. Iako do okončanja revizije za objekat nije izdata upotrebna dozvola, zbog čega isti nije ni knjigovodstveno aktiviran, objekat je ugovorom dat na upravljanje udruženju građana, bez definisanja o kojem dijelu objekta se radi.</p> <p>Skretanje pažnje:</p> <ul style="list-style-type: none">Općina do okončanja revizije nije uspostavila trezorsko poslovanje, u skladu sa važećim propisima o trezoru.
Općina Livno	<p>Mišljenje o finansijskim izvještajima: Mišljenje s rezervom</p> <p>Općina Livno revidirana je po drugi put. I u prethodnoj reviziji za 2002. godinu dato je mišljenje s rezervom.</p> <p>Osnov za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none">U okviru redovnih potraživanja iskazana potraživanja u iznosu od 584.569 KM, za koja je nadležna služba procijenila da je nastupio period zastare ili se odnose na pravna lica koja su prestala sa radom. Nismo mogli potvrditi ni iskazana potraživanja po osnovu zakupa sportske dvorane, obzirom da najveći dio istih datira iz ranijeg perioda;Godišnji popis imovine i obaveza nije proveden u potpunosti, niti je izvršeno usaglašavanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, u skladu sa važećim propisima. <p>Skretanje pažnje:</p> <ul style="list-style-type: none">U Općini, koja kao pravno lice nije porezno registrovana, nije ustrojen jedinstven sistem finansijskog računovodstva i finansijskog izvještavanja, na način koji omogućava adekvatan sistem nadzora i kontrole, kako je predviđeno internim aktom o ustroju glavne knjige.
	<p>Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom</p> <p>Osnov za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none">Nisu uspostavljene adekvatne evidencije građevina, stanova i pomoćnih objekata na osnovu kojih se mogu utvrditi njihove pojedinačne vrijednosti, niti postoji evidencija o pojedinačnim vrijednostima ulaganja u sredstva u pripremi;Nabavke u iznosu od najmanje 80.705 KM izvršene su bez provođenja propisanih postupaka i procedura, a u provedenim postupcima javnih nabavki nisu u svim slučajevima u potpunosti ispoštovane propisane procedure, niti odabrani odgovarajući propisani postupci. <p>Skretanje pažnje:</p> <ul style="list-style-type: none">Općina je započela aktivnosti na upostavi trezorskog načina poslovanja s javnim sredstvima, ali te aktivnosti nisu okončane do završetka revizije.
Općina Sapna	<p>Mišljenje o finansijskim izvještajima: Mišljenje s rezervom</p> <p>Osnov za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none">Na poziciji kratkoročnih obaveza iskazan je iznos od najmanje 195.890 KM, a na poziciji kratkoročnih razgraničenih prihoda i rashoda iznos od najmanje 99.498 KM, za koje nismo mogli utvrditi na koje se transakcije odnose i iz kojih razdoblja datiraju, s obzirom da za iste nije prezentirana prateća dokumentacija;Na poziciji kratkoročnih potraživanja nepravilno je iskazan iznos od najmanje 111.042 KM (potražni saldo) koji je rezultat evidentiranja transakcija ranijih godina i za koji nismo mogli utvrditi da li se radi o stvarnoj obavezi Općine ili nepravilnom načinu evidentiranja;

	<p>3. Nije proveden cjelovit popis stalnih sredstava, obaveza i potraživanja, niti je izvršeno usaglašavanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem na dan 31.12.2016. godine, u skladu sa važećim propisima.</p> <p>Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom</p> <p>Osnov za izražavanje mišljenja:</p> <p>1. Kod provođenja javnih nabavki nisu dosljedno primijenjene odredbe Zakona o javnim nabavkama u dijelu pripreme tenderske dokumentacije i poštivanja odredbi zaključenih ugovora. Zaključivani su i aneksi ugovora, iako isti nisu propisani naprijed navedenim Zakonom, a u određenim slučajevima nabavki nisu primijenjeni odgovarajući propisani postupci, obzirom da su se istovrsni predmeti nabave dijelili.</p> <p>Skretanje pažnje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Općina do okončanja revizije nije završila započete aktivnosti na upostavi trezorskog načina poslovanja s javnim sredstvima.
<p>Općina Čelić</p>	<p>Mišljenje o finansijskim izvještajima: Mišljenje s rezervom</p> <p>Osnov za izražavanje mišljenja:</p> <p>1. Nismo mogli potvrditi stanje iskazanih potraživanja na datum bilansa, obzirom da su zbog nepravilno provedenih računovodstvenih postupaka ista podcijenjena za najmanje 290.903 KM;</p> <p>2. Nije izvršen popis imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2016. godine, niti je izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem.</p> <p>Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom</p> <p>Osnov za izražavanje mišljenja:</p> <p>1. Općina korisnike dodijeljenih sredstava u iznosu od 285.798 KM (JU Centar za socijalni rad i JU Gradska biblioteka), čiji je osnivač i udruge građana koji su korisnici sredstava, ne obavezuje na dostavljanje izvještaja o utrošku, niti ih isti dostavljaju, što nije u skladu sa članom 57. Zakona o budžetima u FBiH;</p> <p>2. Nabavke u iznosu od najmanje 122.040 KM izvršene su bez provođenja postupaka i procedura propisanih Zakonom o javnim nabavkama, a i u provedenim postupcima nisu u svim slučajevima odabrani odgovarajući, nisu ispoštovane propisane ni procedure, niti je praćena realizacija zaključenih ugovora.</p> <p>Skretanje pažnje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Općina je u 2016. godini započela aktivnosti na uspostavljanju trezorskog poslovanja s javnim sredstvima, ali iste nisu završene do okončanja revizije.
<p>Općina Pale FBiH Prača</p>	<p>Mišljenje o finansijskim izvještajima: Pozitivno mišljenje</p> <p>Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom</p> <p>Osnov za izražavanje mišljenja:</p> <p>1. Izbor najpovoljnijeg ponuđača za radove na realizaciji projekta „Izgradnje glavnog kolektora kanalizacione mreže u naselju Prača-Faza II“ u vrijednosti 199.359 KM, nije izvršen u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.</p>

3.1.6 Zavodi, fondovi, agencije i javne ustanove

U izvještajnom periodu obavljena je finansijska revizija 17 subjekata revizije od čega četiri revizije zavoda, tri fonda, dvije agencije, šest javnih ustanova, jedan institut i jedna komisija, u skladu sa Godišnjim planom i programom rada Ureda za reviziju za 2016/2017 i u istim su sačinjeni pojedinačni izvještaji.

Kod izbora subjekata revizije prioritet je dat revizijama subjekata koji nisu prethodno revidirani od strane Ureda za reviziju (11 subjekata), kao i subjektima za koje su podneseni zahtjevi za reviziju.

O izvršenim revizijama sačinjeni su konačni izvještaji, koji su dostavljeni korisnicima kod kojih se obavljala revizija. Izvještaji su takođe dostavljeni izvršnim i zakonodavnim tijelima na federalnom i kantonalnom nivou vlasti, u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH.

Pregled ostvarenih ukupnih prihoda, rashoda, finansijskog rezultata, te kratkoročnih obaveza kod revidiranih subjekata dat je u sljedećoj tabeli:

Redni broj	Revidirani subjekti	Ostvareni prihodi u 2016. godini u KM	Ostvareni rashodi u 2016. godini u KM	Ostvareni finansijski rezultat u 2016. godini u KM	Kratkoročne obaveze na dan 31.12.2016. godine u KM
1	2	3	4	5	6
1.	Zavod zdravstvenog osiguranja Zeničko dobojskog kantona	156.931.385	154.315.099	2.616.286	23.918.619
2.	Zavod zdravstvenog osiguranja Hercegovačko-neretvanske županije/ kantona	124.033.589	118.561.744	5.471.845	12.048.459
3.	Zavod zdravstvenog osiguranja Županije Posavske	13.923.047	14.205.876	-282.829	10.525.491
4.	Zavod zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona	219.224.131	206.899.690	12.324.441	8.222.671
5.	Javna ustanova Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidnih lica „DRIN“ Fojnica	8.239.140	8.028.791	210.349	1.480.034
6.	Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidnih osoba „BAKOVIĆI“ Fojnica	4.899.125	4.636.226	262.899	344.993
7.	Javna zdravstvena ustanova Univerzitetski klinički centar Tuzla	111.046.245	110.745.089	301.156	53.512.327
8.	Sveučilišna klinička bolnica Mostar	76.250.305	85.380.531	-9.130.226	100.213.772
9.	Javna ustanova Kantonalna bolnica Zenica	52.734.349	55.894.675	-3.160.326	14.846.541
10.	Zdravstvena ustanova Kantonalna bolnica „Dr. Irfan Ljubijankić“ Bihać	28.793.913	29.165.339	-371.426	15.284.637
11.	Fond za zaštitu okoliša Federacije BiH	29.630.132	26.678.229	2.951.893	295.063
12.	Fondacija za održivi razvoj- Odraz	1.149.478	1.975.316	-825.838	855.507
13.	Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom	13.832.130	13.832.130	0	656.414
14.	Agencija za bankarstvo Federacije BiH	11.620.759	10.490.668	1.130.091	142.289
15.	Agencija za kvalitet i akreditaciju u zdravstvu u Federaciji BiH	823.504	781.243	42.261	44.740
16.	Regulatorna komisija za energiju u Federaciji BiH	3.714.943	2.250.074	1.464.869	14.993
17.	Institut za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja Sarajevo	3.492.427	3.093.699	398.728	296.106
	Ukupno:	860.338.602	846.934.429	13.404.173	242.702.656

U prethodno navedenoj tabeli, ostvareni prihodi revidiranih subjekata u 2016. godini iskazani su u iznosu od 860.338.602 KM, ukupni rashodi 846.934.429 KM, te pozitivan finansijski rezultat 13.404.173 KM. Iako je iskazan pozitivan finansijski rezultat u navedenom iznosu, ističemo da je, od ukupno 17 subjekata revizije, pet subjekata iskazalo negativan finansijski rezultat u iznosu 13.770.545 KM koji se najvećim dijelom odnosi na deficit koji se najvećim dijelom odnosi na bolnice u: Mostaru, Zenici i Bihaću. Ukupne obaveze revidiranih subjekata, na dan 31.12.2016. godine iznose 262.573.523 KM, od čega se na dugoročne obaveze odnosi 19.870.867 KM a na kratkoročne obaveze 242.702.656 KM. Najznačajnije kratkoročne obaveze iskazane su kod zdravstvenih ustanova u iznosu od 183.857.277 KM, što je rezultiralo ostvarenim negativnim finansijskim rezultatom u iznosu od 12.661.978 KM. Takođe je konstatovan značajan iznos dugoročnih obaveza, koje se prvenstveno odnose na preuzete obaveze po dugoročnim kreditima, koje nisu iskazane u knjigovodstvenim evidencijama.

U navedenim subjektima, na dan 31.12.2016. godine, bilo je zaposleno 8.057 zaposlenika.

U sljedećoj tabeli daje se pregled zavoda, fondova, agencija i javnih ustanova i datih mišljenja za 2016. godinu:

Redni	Revidirani subjekti	Dato mišljenje	
		o finansijskim izvještajima	o usklađenosti sa zakonskim propisima
1	2	6	7
1.	Zavod zdravstvenog osiguranja Zeničko dobojskog kantona	Mišljenje s rezervom	Mišljenje s rezervom
2.	Zavod zdravstvenog osiguranja Hercegovačko-neretvanske županije/knatonu	Mišljenje s rezervom	Mišljenje s rezervom
3.	Zavod zdravstvenog osiguranja Županije Posavske	Pozitivno mišljenje	Mišljenje s rezervom
4.	Zavod zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona	Pozitivno mišljenje	Pozitivno mišljenje
5.	Javna ustanova Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidnih lica „DRIN“ Fojnica	Pozitivno mišljenje	Pozitivno mišljenje
6.	Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidnih osoba „BAKOVIĆI“ Fojnica	Pozitivno mišljenje	Mišljenje s rezervom
7.	Javna zdravstvena ustanova Univerzitetski klinički centar Tuzla	Mišljenje s rezervom	Mišljenje s rezervom
8.	Sveučilišna klinička bolnica Mostar	Mišljenje s rezervom	Negativno mišljenje
9.	Javna ustanova Kantonalna bolnica Zenica	Mišljenje s rezervom	Mišljenje s rezervom
10.	Zdravstvena ustanova Kantonalna bolnica „Dr. Irfan Ljubijankić“ Bihać	Mišljenje s rezervom	Mišljenje s rezervom
11.	Fond za zaštitu okoliša Federacije FBiH	Mišljenje s rezervom	Negativno mišljenje
12.	Fondacija za održivi razvoj- Odraz	Negativno mišljenje	Negativno mišljenje
13.	Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom	Mišljenje s rezervom	Mišljenje s rezervom
14.	Agencija za bankarstvo Federacije BiH	Pozitivno mišljenje	Mišljenje s rezervom
15.	Agencija za kvalitet i akreditaciju u zdravstvu u Federaciji BiH	Pozitivno mišljenje	Mišljenje s rezervom
16.	Regulatorna komisija za energiju u Federaciji BiH	Pozitivno mišljenje	Pozitivno mišljenje
17.	Institut za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja Sarajevo	Negativno mišljenje	Mišljenje s rezervom

3.1.6.1 Glavni nalazi i preporuke

U toku obavljanja finansijske revizije zavoda, fondova, agencija i javnih ustanova utvrđeni su određeni propusti, za što su date odgovarajuće preporuke, a što je uticalo na davanje mišljenja. Ističemo da su zavodi zdravstvenog osiguranja pokazali najbolji stepen implementacije preporuka iz prethodnih perioda, što je potvrđeno manjim brojem datih preporuka za 2016. godinu. U nastavku se daju slijedeći nalazi i preporuke:

- Značajan broj subjekata revizije još uvijek nije uspostavio odgovarajući sistem internih kontrola, što se prvenstveno odnosi na donošenje pravilnika o internim kontrolama, kao i internih procedura kojima treba da se regulišu značajniji procesi iz nadležnosti subjekta, niti su donesene procedure usklađene sa važećom regulativom.

Donijeti nedostajuće akte, a postojeće uskladiti sa važećom regulativom. Sve donesene akte dosljedno provoditi i u kontinuitetu vršiti nadzor nad njihovom primjenom.

- Obračun i isplata plaća i naknada zaposlenim, kod određenih subjekata revizije, se vršila u skladu sa internim aktima koji nisu usklađeni sa važećim zakonskim i drugim propisima.

Potrebno je uskladiti interne akte na osnovu kojih se vrši obračun i isplata plaća i naknada zaposlenim sa važećim zakonskim i drugim propisima.

- Porezi i doprinosi na plaće i ostala primanja se ne uplaćuju u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak, Zakonom o doprinosima i drugim propisima, što ima uticaja na priliv sredstava u fondove penzijskog i invalidskog osiguranja, zdravstva i zapošljavanja.

Potrebno je da se obračun i uplata poreza i doprinosa na plaće kao i na ostala primanja po svim osnovama vrši u skladu sa važećim zakonskim i drugim propisima.

- Angažovanje vanjskih saradnika po ugovoru o djelu za poslove iz nadležnosti institucija i poslove koji su utvrđeni pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji ne vrši se u skladu sa zakonskim i ostalim propisima.

Potrebno je da se ugovori o djelu zaključuju samo za poslove i zadatke za koje je, u skladu sa zakonskim propisima, predviđeno zaključivanje istih, vodeći računa o opravdanosti i ekonomičnosti angažovanja vanjskih saradnika.

- Tekući transferi nisu u svim slučajevima odobravani i realizovani na bazi jasnih i mjerljivih kriterija, a takođe nije osiguran nadzor nad namjenskim trošenjem istih, što nije u skladu sa zakonskim i drugim propisima.

Potrebno je da se odobranje i realizacija tekućih transfera vrši na osnovu jasno utvrđenih i mjerljivih kriterija za svaki program dodjele nepovratnih sredstava, kao i da se osigura nadzor nad namjenskim trošenjem istih.

- Kod planiranja, izrade i donošenja Finansijskog plana za 2016. godinu, nije osigurano poštivanje Zakona o budžetima u FBiH, a u izvjesnim slučajevima su se stvarali rashodi iako prethodno nije donesen finansijski plan.

Potrebno je osigurati dosljednu primjenu Zakona o budžetima u FBiH kod planiranja, izrade i donošenja finansijskog plana, te vršenja samo otplata duga, ako finansijski plan nije usvojen u zakonskom roku u skladu sa navedenim Zakonom.

- Ugovaranje obavljanja zdravstvenih usluga sa zdravstvenim ustanovama, nije vršeno u svim slučajevima na osnovu Naredbe o standardima i normativima zdravstvene zaštite iz obaveznog zdravstvenog osiguranja u FBiH i Jedinstvene metodologije kojom se bliže utvrđuju kriteriji i mjerila za zaključivanje ugovora sa zdravstvenim ustanovama.

Prilikom ugovaranja iznosa pripadajućih sredstava zdravstvenim ustanovama za pružene zdravstvene usluge osiguranicima, osigurati primjenu Naredbe o standardima i normativima zdravstvene zaštite i Jedinstvene metodologije za zaključivanje ugovora sa zdravstvenim ustanovama.

- Nisu poduzimane sve zakonom propisane radnje naplate potraživanja, posebno potraživanja koja su iskazana na poziciji sumnjivih i spornih potraživanja, a u izvjesnim slučajevima je nastupila zastara.

Potrebno je da se poduzmu sve zakonom propisane radnje naplate potraživanja po osnovu kojih se ostvaruju javni prihodi, u skladu sa zakonskim propisima.

- Kod određenog broja zavoda zdravstvenog osiguranja konstatovane su evidentirane, a neizmirene obaveze u značajnim iznosima po osnovu liječenja osiguranika van kantona i u inostranstvu, što može prouzrokovati pokretanje sudskih postupaka protiv zavoda zdravstvenog osiguranja i stvaranja dodatnih troškova po osnovu sudskih sporova i zatezних kamata.

Potrebno je da se osigura pravovremeno izmirivanje stvorenih obaveza za liječenje osiguranika van kantona i u inostranstvu, kako bi se izbjeglo pokretanje sudskih postupaka protiv zavoda, te plaćanja zatezних kamata koje dodatno opterećuju i utiču na poslovanje zavoda.

- Nije osigurano pravilno knjigovodstveno evidentiranje poslovnih promjena, kod određenih subjekata. Takođe je konstatovano neevidentiranje dugoročnih obaveza po osnovu preuzetih kreditnih zaduženja, zbog čega finansijski izvještaji nisu iskazani istinito i fer u svim slučajevima.

Potrebno je da se osigura pravilno knjigovodstveno evidentiranje poslovnih promjena, kao i evidentiranje dugoročnih obaveza u skladu sa zakonskim i podzakonskim propisima.

- Godišnji popis imovine i obaveza i usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem se ne vrši u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji FBiH i drugim relevantnim propisima o vršenju popisa i svrhom popisa.

Popis imovine i obaveza vršiti blagovremeno i sveobuhvatno, te usklađivati knjigovodstveno stanje sa stanjem utvrđenim popisom, kako je to regulisano važećim zakonskim i drugim propisima.

- Nabavke nisu vršene u potpunosti u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, obzirom da pojedine institucije, nisu provodile propisane procedure, predmeti nabavki se dijele radi izbjegavanja primjene propisanog postupka, nije osigurano blagovremeno pokretanje postupaka javnih nabavki, određeni subjekti nisu osigurali izradu i donošenje plana javnih nabavki, a nije osigurano u potpunosti ni praćenje realizacije ugovora.

Prilikom nabavke roba, usluga i radova dosljedno i u potpunosti poštivati postupke i procedure propisane važećim propisima o javnim nabavkama.

- Vršena je isplata regresa iako nije ispunjen uslov da prethodna poslovna godina nije završena sa gubitkom, kako je propisano internim aktom.

Potrebno je da se preispita opravdanost donošenja odluke o isplati regresa u uslovima poslovanja sa gubitkom, te osigura poštivanje internih akata subjekta.

- Rezervisanje za sudske sporove temeljem aktuelnih sudskih sporova nije vršeno u skladu sa zahtjevima MRS 37.-Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva.

Rezervisanja po izvjesnim sudskim sporovima vršiti u skladu sa MRS 37.-Rezerviranja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva, kako bi se izbjegle materijalno značajne greške i kako bi finansijski izvještaji po svim bitnim pitanjima prikazali istinito i objektivno finansijski položaj i rezultat poslovanja.

- Na datum bilansa, određeni broj javnih ustanova, koje vode knjigovodstvo po kontnom planu za preduzeća, ne vrši procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da li je vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme umanjena u skladu sa MRS 36. Umanjenje vrijednosti sredstava.

Potrebno je na datum bilansa izvršiti test na umanjenje vrijednosti investicija u toku, kako bi se utvrdilo odstupanje nadoknadive vrijednosti imovine od knjigovodstvenog iznosa u skladu sa MRS 36. - Umanjenje vrijednosti imovine.

U sljedećoj tabeli daje se pregled datih preporuka za 2016. godinu, kao i postupanje po istim za prethodno revidirano razdoblje:

RB	Subjekti revizije	Date preporuke za 2016. godinu	Date preporuke za prethodno revidirano razdoblje								
			Ukupno		Realizovano		Djelimično		Ne-realizovano		Bez ocjene
			Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj
1.	Zavod zdravstvenog osiguranja Zeničko dobojskog kantona	37	37	14	38%	4	11%	12	32%	7	19%
2.	Zavod zdravstvenog osiguranja Hercegovačko-neretvanske županije/kantona	30	41	27	66%	9	22%	4	10%	1	2%
3.	Zavod zdravstvenog osiguranja Županije Posavske	11	Revizija rađena za 2005. godinu								
4.	Zavod zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona	21	23	14	61%	5	22%	1	4%	3	13%
5.	JU Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidnih lica „DRIN“ Fojnica	8	Revizija rađena prvi put								
6.	Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidnih osoba „BAKOVIĆI“ Fojnica	13	Revizija rađena prvi put								
7.	Javna zdravstvena ustanova Univerzitetski klinički centar Tuzla	18	16	15	94%	0	0%	1	6%	0	0%
8.	Sveučilišna klinička bolnica Mostar	27	Revizija rađena za 2006. godinu								
9.	Javna ustanova Kantonalna bolnica Zenica	34	Revizija rađena prvi put								
10.	Zdravstvena ustanova Kantonalna bolnica „Dr. Irfan Ljubijankić“ Bihać	21	Revizija rađena prvi put								
11.	Fond za zaštitu okoliša FBiH	24	Revizija rađena prvi put								
12.	Fondacija za održivi razvoj- Odraz	16	Revizija rađena prvi put								
13.	Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom	13	Revizija rađena prvi put								
14.	Agencija za bankarstvo FBiH	29	Revizija rađena prvi put								
15.	Agencija za kvalitet i akreditaciju u zdravstvu FBiH	15	Revizija rađena prvi put								
16.	Regulatorna komisija za energiju FBiH	5	Revizija rađena prvi put								
17.	Institut za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja Sarajevo	23	Revizija rađena prvi put								
Ukupno:		345	117	70	60%	18	15%	18	15%	11	10%

U narednom pregledu daju se najznačajniji nalazi po subjektima revizije koji su bili osnov za izražavanje mišljenja:

Subjekti revizije	Dato mišljenje za 2016.godinu/ Najznačajniji nalazi
1	2
Zavod zdravstvenog osiguranja Zeničko dobojskog	<p>Mišljenje o finansijskim izvještajima: Mišljenje s rezervom</p> <p>Osnov za izražavanje mišljenja:</p> <p>1. Zbog nepravilnog knjigovodstvenog evidentiranja viška rashoda nad prihodima iznad visine izvora sredstava u iznosu 3.707.624 KM na kratkoročnim potraživanjima, ista su precijenjena a akumulirani višak rashoda nad prihodima podcijenjen za navedeni iznos.</p>

kantona	<p>Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom</p> <p>Osnov za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Potraživanja u 2016. godini na osnovu regresnog postupka za naplatu štete su isknjižena, iako nije bilo osnova ni za evidentiranje istih jer nisu bili ispunjeni uslovi za naplatu od trećih lica, odnosno za provođenje regresnog postupka, a za značajan iznos otpisanih potraživanja nastupila je zastara. Zavod nije izvršio procjenu naplativosti iskazanih potraživanja na osnovu regresnog postupka u iznosu od 988.220 KM.2. Doznačena su sredstva domovima zdravlja na ime nagradnog plaćanja timovima, koje nije predviđeno Naredbom o standardima i normativima zdravstvene zaštite iz obaveznog zdravstvenog osiguranja u FBiH i Jedinstvenom metodologijom kojom se bliže utvrđuju kriteriji i mjerila za zaključivanje ugovora između nadležnog zavoda zdravstvenog osiguranja i zdravstvene ustanove;3. Nije osigurano postupanje u skladu sa tačkama XXIII i XXV Jedinstvene metodologije, kojom se bliže utvrđuju kriteriji i mjerila za zaključivanje ugovora između nadležnog zavoda zdravstvenog osiguranja i zdravstvene ustanove, u dijelu zaključivanja ugovora i kontrole izvršenja zaključenih ugovora sa zdravstvenim ustanovama i namjenskog trošenja ugovorenih sredstava za provođenje zdravstvene zaštite;4. Nije izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog stanja stalnih sredstava sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.
Zavod zdravstvenog osiguranja Hercegovačko-neretvanske županije/kantona	<p>Mišljenje o finansijskim izvještajima: Mišljenje s rezervom</p> <p>Osnov za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none">1. U knjigovodstvenim evidencijama nisu iskazane preuzete obaveze od Hercegovačko-neretvanske županije/kantona po osnovu vraćanja kredita Saudijskom fondu za razvoj i Export-Import Banci Republike Koreje iz 2011. godine. <p>Skretanje pažnje:</p> <ul style="list-style-type: none">• Za većinu poslovnih zgrada ne postoji vjerodostojna knjigovodstvena dokumentacija, niti dokumentacija o vlasništvu i posjedu, na osnovu koje je izvršeno evidentiranje u poslovnim knjigama. <p>Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom</p> <p>Osnov za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Izmirenjem preuzetih obaveza od Hercegovačko-neretvanske županije/kantona, po osnovu povrata kredita Saudijskom fondu za razvoj i Export-Import Banci Republike Koreje, Zavod finansira kapitalna ulaganja u zdravstvene ustanove iako je finansiranje kapitalnih ulaganja u zdravstvo isključiva obaveza osnivača;2. Popis sredstava i obaveza nije izvršen u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, niti je izvršeno usaglašavanje obaveza i potraživanja (konfirmacija salda) sa stanjem na dan 31.12.2016. godine prije sastavljanja finansijskih izvještaja i popisa sredstava i obaveza u skladu sa navedenim Zakonom;3. Nabavka usluga održavanja i nadogradnje programskih rješenja (IZIS), pregovaračkim postupkom bez objave obavještenja u iznosu od 239.552 KM nije izvršena u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, u dijelu izrade tenderskog dokumenta. <p>Skretanje pažnje:</p> <ul style="list-style-type: none">• Sredstva za naknadu plaća po osnovu porodijskog odsustva trebaju se osigurati u budžetu kantona u skladu sa Zakonom o zdravstvenom osiguranju

<p>Zavod zdravstvenog osiguranja Županije Posavske</p>	<p>Mišljenje o finansijskim izvještajima: Pozitivno mišljenje</p> <p>Bez uticaja na dato mišljenje, skrenuta je pažnja na slijedeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> Zavod zdravstvenog osiguranja već duži period ostvaruje deficit koji sa 31.12.2016. godine iznosi 9.458.312 KM, dok su kratkoročne obaveze 10.467.237 KM i najvećim dijelom se odnose na obaveze po osnovu liječenja osiguranika u zdravstvenim ustanovama u R Hrvatskoj i obaveze za paušale u inostranstvu po međunarodnim ugovorima za socijalno osiguranje. Iako se Zavod obraćao Vladi Županije Posavske sa zahtjevom za pokriće gubitka za 2015. godinu kao i nepokrivenog gubitka iz ranijih godina u iznosu 9.168.951 KM, nisu poduzimane aktivnosti na stabiliziranju finansijskog položaja Zavoda. <p>Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom</p> <p>Osnov za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none"> Kod planiranja, izrade i donošenja Finansijskog plana za 2016. godinu, nisu poštivane odredbe Zakona o budžetima u FBiH, niti je data saglasnost Skupštine Županije kako na Finansijski plan tako i na Izmjene i dopune finansijskog plana za 2016. godinu; Zavod je stvarao i evidentirao rashode u periodu od 31.03. do 09.05.2016.godine, kada je donesen Finansijski plan, iako je Zakonom propisano da ukoliko se ne donese finansijski plan do 31.marta tekuće godine, rashodi se neće izvršavati u bilo koju svrhu, osim otplate duga, sve dok se ne usvoji finansijski plan; Upućivanje osiguranika na liječenje u inostranstvo je vršeno na osnovu Odluke o načinu upućivanja osiguranih osoba na liječenje izvan Županije Posavske i ostvarivanju prava na zdravstvenu zaštitu na osnovu uputnice, iako istom nije regulisan način upućivanja osiguranika Županije na liječenje u inostranstvo
<p>Zavod zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona</p>	<p>Mišljenje o finansijskim izvještajima: Pozitivno mišljenje</p> <p>Bez uticaja na dato mišljenje, skrenuta je pažnja na slijedeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> Obračun amortizacije stalnog nematerijalnog sredstva nije izvršen u skladu sa članom 27. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, obzirom da se stalna sredstva sistematski otpisuju primjenom godišnjih amortizacijskih stopa, koje proističu iz procijenjenog vijeka trajanja stalnog sredstva ili primjenom amortizacijskih kvota utvrđenih na osnovu planiranog korištenja stalnih sredstava. <p>Mišljenje o usklađenosti: Pozitivno mišljenje</p> <p>Bez uticaja na dato mišljenje, skrenuta je pažnja na slijedeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> Redovni godišnji popis nije izvršen u skladu sa zakonskim propisima jer u jednom dijelu popisa nije izvršeno utvrđivanje stvarnog stanja imovine sa knjigovodstvenim stanjem.
<p>Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidnih lica „DRIN“ Fojnica</p>	<p>Mišljenje o finansijskim izvještajima: Pozitivno mišljenje</p> <p>Bez uticaja na dato mišljenje, skrenuta je pažnja na slijedeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> Nisu okončane aktivnosti na izradi diobenog bilansa između Zavoda za zbrinjavanje mentalno invalidnih lica DRIN i Zavoda za zbrinjavanje mentalno invalidnih osoba BAKOVIĆI, koji su do 1994. godine poslovali kao jedan Zavod. <p>Mišljenje o usklađenosti: Pozitivno mišljenje</p> <p>Bez uticaja na dato mišljenje, skrenuta je pažnja na slijedeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> Pravo na naknadu troškova prevoza ostvaruje se u skladu sa Uredbom o naknadama koje nemaju karakter plaće, na osnovu izdatog rješenja nadležnog rukovodioca, a po prethodno podnesenom zahtjevu od strane zaposlenika. <p>Mišljenje o finansijskim izvještajima: Pozitivno mišljenje</p>

<p>Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidnih osoba „BAKOVIĆI“ Fojnica</p>	<p>Bez uticaja na dato mišljenje, skrenuta je pažnja na slijedeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> Nisu okončane aktivnosti na izradi diobenog bilansa između Zavoda za zbrinjavanje mentalno invalidnih lica DRIN i Zavoda za zbrinjavanje mentalno invalidnih osoba BAKOVIĆI, obzirom da su navedeni zavodi do 1994. godine poslovali kao jedan Zavod. <p>Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom</p> <p>Osnov za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none"> Popis imovine i obaveza, usklađivanje potraživanja i obaveza, kao i sačinjavanje izvještaja o popisu nije izvršen u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH <p>Skretanje pažnje:</p> <ul style="list-style-type: none"> Pravo na naknadu troškova prevoza ostvaruje se u skladu sa Uredbom o naknadama koje nemaju karakter plaće, na osnovu izdatog rješenja nadležnog rukovodioca, a po prethodno podnesenom zahtjevu od strane zaposlenika.
<p>Javna zdravstvena ustanova Univerzitetski klinički centar Tuzla</p>	<p>Mišljenje o finansijskim izvještajima: Mišljenje s rezervom</p> <p>Osnov za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none"> Zbog neizvršene ispravke sumnjivih i spornih potraživanja od 4.388.644 KM na teret rashoda, a koja se odnose na potraživanja od neosiguranih lica (3.832.774 KM) i pravnih lica (555.869 KM), rashodi perioda su manje iskazani za navedeni iznos, što je u konačnici uticalo na tačnost iskazanog finansijskog rezultata. <p>Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom</p> <p>Osnov za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none"> Kod nabavke usluga servisiranja medicinske opreme i potrošnog medicinskog materijala i reagenasa u iznosu od 1.380.903 KM, izbor dobavljača i zaključenje ugovora sa istima, izvršeno je putem pregovaračkog postupka bez objave obavještenja, iako u svim slučajevima nisu ispunjeni uslovi utvrđeni Zakonom o javnim nabavkama, niti se može potvrditi da je u potpunosti osiguran princip pravične i otvorene konkurencije i da je postignuta transparentnost prema svim potencijalnim ponuđačima u skladu sa navedenim Zakonom <p>Skretanje pažnje:</p> <ul style="list-style-type: none"> Vrijednost osnovnog kapitala nije usaglašena u poslovnim knjigama i sudskom registru, niti je u sudskom registru izvršen upis Federacije BiH kao jednog od osnivača u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti i odlukama Parlamenta FBiH i Skupštine Tuzlanskog kantona. JZU UKC Tuzla nema Nadzorni odbor iako je Statutom ove ustanove propisano imenovanje Nadzornog odbora.
<p>Sveučilišna klinička bolnica Mostar</p>	<p>Mišljenje o finansijskim izvještajima: Mišljenje s rezervom</p> <p>Osnov za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none"> Zbog vrijednosnog neusklađivanja potraživanja starija od 12 mjeseci, odnosno ispravljanja na teret rashoda, rashodi su podcijenjeni, a potraživanja i finansijski rezultat precijenjeni za navedeni iznos. Protiv Sveučilišne kliničke bolnice Mostar su pokrenuti značajni sudski sporovi u iznosu 6.101.081 KM, a Bolnica je na kraju godine priznala rezervisanja za sudske sporove u iznosu od samo 78.695 KM, što nije u skladu sa zahtjevima MRS 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina, što nije dovoljno, zbog čega se ne može procijeniti efekat istog na finansijske izvještaje. Na dan bilansa nije vršena procjena umanjenja vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme odnosno procjena nadoknadive vrijednosti sredstava u skladu sa zahtjevima MRS 36 - Umanjenje imovine.

Skretanje pažnje:

- U periodu od 2010. do 2016. godine, Sveučilišna klinička bolnica je osiguranicima Zavoda zdravstvenog osiguranja Hercegovačko-neretvanskog kantona pružila zdravstvenih usluga u vrijednosti 345.693.712 KM, a naplatila od Zavoda, u skladu sa zaključenim ugovorima ukupno 264.354.615 KM, pa je više pruženih usluga nego što je naplaćeno od Zavoda za 81.339.097 KM. U istom periodu osiguranicima Zavoda zdravstvenog osiguranja Zapadno - hercegovačkog kantona pruženo je usluga u iznosu 155.270.969 KM a naplaćeno 66.200.738 KM, iz čega proizilazi razlika između pruženih i naplaćenih zdravstvenih usluga za ovaj period 89.070.231 KM.
- Sveučilišna klinička bolnica Mostar već duži period posluje s gubitkom (iskazan gubitak iznad visine kapitala 73.407.639 KM, gubitak za 2016. godinu 9.130.226 KM), a ukupne obaveze na dan 31.12.2016. godine iznosile su 104.661.142 KM, a tekuća imovina na dan 31.12.2016. godine 9.215.066 KM. Protiv Sveučilišne kliničke bolnice Mostar se vode značajni sudski postupci u vrijednosti 6.161.081 KM. Do danas nisu utvrđeni udjeli suosnivača u vlasništvu kao i prava i obaveze koje proistječu iz suosnivačkog dijela. Navedeno ukazuje na izuzetno težak finansijski položaj ove bolnice, što može uticati na postojanje značajne neizvjesnosti u vezi sposobnosti Sveučilišne kliničke bolnice Mostar da posluje po načelu vremenske neograničenosti poslovanja, što nije objavljeno u Bilješkama uz finansijske izvještaje.

Mišljenje o usklađenosti: Negativno mišljenje

Osnov za izražavanje mišljenja:

1. Vršena je nabavka lož ulja, a da nije proveden postupak javne nabavke, a vršeno je i dijeljenje pojedinih postupaka, što nije u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama;
2. Zaključivani su ugovori o djelu tokom godine za sistematizovana radna mjesta, što nije u skladu sa odredbama Zakona o radu FBiH;
3. Prilikom isplata plaća u 2016. godini za period od augusta do decembra 2016. godine nisu uplaćivani pripadajući porezi i doprinosi (6.620.874 KM). Sveučilišna klinička bolnica Mostar već duži niz godina isplaćuje plaće bez uplate pripadajućih poreza i doprinosa, tako da su na dan 31.12.2016. godine iskazane obaveze po neuplaćenim porezima i doprinosima 46.570.943 KM, što nije u skladu sa zakonskim i podzakonskim propisima;
4. Popis obaveza i potraživanja na dan 31.12.2016. godine nije izvršen u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, niti je izvršeno usaglašavanje potraživanja i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2016. godine prije sastavljanja finansijskih izvještaja i popisa imovine i obaveza u skladu sa navedenim Zakonom.

Javna ustanova
Kantonalna
bolnica Zenica

Mišljenje o finansijskim izvještajima: Mišljenje s rezervom

Osnov za izražavanje mišljenja:

1. Zbog iskazivanja prihoda od vanrednih donacija u iznosu od 562.432 KM, na osnovu uplata od strane Vlade Kantona namijenjenih za nabavku i održavanje stalnih sredstava, koja nisu nabavljena u 2016. godini, prihodi i finansijski rezultat su precijenjeni za navedeni iznos;
2. Oprihodovane su otpisane obaveze u iznosu od 236.080 KM, bez odobrenja dobavljača, zbog čega prihodi nisu realno iskazani u finansijskim izvještajima i isti su precijenjeni za navedeni iznos, a gubitak podcijenjen za isti iznos;

	<p>3. Nije izvršeno rezervisanje za sudske sporove na osnovu aktuelnih sudskih sporova u skladu sa zahtjevima MRS 37.-Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva, obzirom da su protiv Bolnice pokrenuti sudski sporovi u ukupnom iznosu od 7.761.695 KM, od čega se na sporove iz radnog odnosa odnosi 5.185.418 KM;</p> <p>4. Ne možemo potvrditi iskazani iznos odloženih prihoda po osnovu novčanih doznaka u iznosu od 722.749 KM, jer su sredstva utrošena u ranijem periodu, a i dalje se iskazuju na navedenoj poziciji;</p> <p>5. Na datum bilansa nije vršena procjena postoje li bilo kakvi pokazatelji da li je vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme umanjena u skladu sa MRS 36. Umanjenje vrijednosti sredstava, niti je izvršen test na umanjeње investicija u toku, kako bi se utvrdilo odstupanje nadoknade vrijednosti imovine od knjigovodstvenog iznosa u skladu sa navedenim MRS-om.</p> <p>Skretanje pažnje:</p> <ul style="list-style-type: none">• Bolnica ne raspolaže dokumentacijom za dokazivanje prava vlasništva ili prava raspolaganja nad nekretninama koje koristi, niti su riješeni imovinsko-pravni odnosi, u smislu da Bolnica nije izvršila prijenos prava upravljanja ili raspolaganja, odnosno vlasništva nad ovom imovinom. <p>Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom</p> <p>Osnov za izražavanje mišljenja:</p> <p>1. Bolnica nije provodila postupke javnih nabavki u skladu sa procedurama propisanim Zakonom o javnim nabavkama, njegovim provedbenim i vlastitim aktima, prilikom provođenja procedura pregovaračkih postupaka bez objave, otvorenih postupaka, kao i postupaka direktnim sporazumom za nabavku lijekova, što nije u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.</p> <p>Skretanje pažnje:</p> <ul style="list-style-type: none">• Sistematizacijom radnih mjesta po organizacionim jedinicama, nisu jasno definisana ovlaštenja, odgovornosti uposlenih, niti su dati opisi poslova i radnih zadataka uposlenika. Broj izvršilaca po organizacionim jedinicama je utvrđen prema stručnoj spremi, a ne prema radnom mjestu, što može uticati na djelotvorno obavljanje poslova i uspješno rukovođenje Bolnicom.
<p>Zdravstvena ustanova Kantonalna bolnica „Dr. Irfan Ljubijankić“ Bihać</p>	<p>Mišljenje o finansijskim izvještajima: Mišljenje s rezervom</p> <p>Osnov za izražavanje mišljenja:</p> <p>1. Na datum bilansa nije vršena procjena postoje li bilo kakvi pokazatelji da li je vrijednost Nekretnina, postrojenja i opreme umanjena u skladu sa MRS 36 - Umanjenje vrijednosti sredstava, koja su u finansijskim izvještajima iskazana u iznosu od 29.215.538 KM, zbog čega nije bilo mogućnosti kvantificiranja potencijalnih efekata odstupanja od navedenih standarda na finansijske izvještaje Bolnice za 2016. godinu.</p> <p>Skretanje pažnje:</p> <ul style="list-style-type: none">• Odredbama člana 41. Zakona o ustanovama je propisano da Osnivač (Skupština Unsko – sanskog kantona) supsidijarno odgovara za obaveze ustanove, ako aktom o osnivanju nije drugačije određeno i dužan je da pokrije višak rashoda nad приходima ustanove u roku od 60 dana od dana usvajanja godišnjeg obračuna. Odlukom o zadržavanju prava i obaveza Osnivača prema Zdravstvenoj ustanovi Kantonalna bolnica „Dr. Irfan Ljubijankić“ Bihać, koju je donijela Skupština Unsko – sanskog kantona 1998. godine, u međusobnim pravima i obavezama Osnivača i Bolnice, Osnivač između ostalog ima prava i dužnosti da pokriva gubitak iskazan po završnom računu, na način utvrđen ovom Odlukom u skladu sa zakonom;• Bolnica u kontinuitetu iskazuje značajne gubitke od poslovanja koji su na dan 31.12.2016. godine rezultirali akumuliranim gubitkom od 16.232.663 KM. Bolnica

	<p>ima probleme u održavanju likvidnosti i blagovremenom izvršenju obaveza koje iznose 15.284.637 KM i veće su od kratkoročne imovine Bolnice za 11.535.778 KM. Po Zaključku Skupštine Unsko – sanskog kantona, Upravni odbor Bolnice je 10.06.2016. godine usvojio Odluku o pokretanju postupka nabavke kreditnih sredstava u iznosu od 13.000.000 KM, ali do vremena okončanja revizije, Bolnica nije uspjela realizovati kreditno zaduženje zbog problema obezbjeđenja garancije, a resorno Ministarstvo, Vlada i Skupština USK-a nisu pokretali nikakve dodatne aktivnosti.</p>
	<p>Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom</p>
	<p>Osnov za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Isplata regresa za godišnji odmor zaposlenima izvršena je na osnovu odluka Upravnog odbora i direktora, iako nije bio ispunjen propisani uslov da prethodna poslovna godina nije završena sa gubitkom u skladu sa internim aktom Bolnice;2. Provođenje pregovaračkog postupka bez objave obavještenja za nabavku usluga servisiranja i popravki MRI aparata GE Signa HDxt 1,5 T (magnet) nije izvršeno u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.
Fond za zaštitu okoliša Federacije BiH	<p>Mišljenje o finansijskim izvještajima: Mišljenje s rezervom</p>
	<p>Osnov za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none">1. U 2016. godini su evidentirane fakture koje se odnose na realizaciju tekućih transfera iz 2015. godine, zbog čega su rashodi u 2016. godini precijenjeni za iznos od 469.146 KM, što nije u skladu sa zakonskim i podzakonskim propisima.
	<p>Mišljenje o usklađenosti: Negativno mišljenje</p>
	<p>Osnov za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Prilikom raspodjele sredstava tekućih transfera realiziranih putem Javnog pozivu br. 1 (LOT 2, 3 i 4) u iznosu od 3.039.500 KM i Javnog poziva br. 2 (LOT 3 i 4) u iznosu od 3.393.000 KM, nisu u potpunosti ispoštovane odredbe Zakona o Fondu za zaštitu okoliša FBiH i Pravilnika o mjerilima za ocjenjivanje zahtjeva za dodjelu sredstava Fonda, što je imalo utjecaja na transparentnost dodjele sredstava krajnjim korisnicima;2. Prilikom raspodjele sredstava tekućih transfera po Javnom pozivu br. 2. LOT4-Projekti jačanja javne svijesti o značaju zaštite okoliša i održavanje tematskih konferencija i radionica u iznosu od 290.000 KM, nisu u potpunosti ispoštovane odredbe Pravilnika o mjerilima za ocjenjivanje zahtjeva za dodjelu sredstava Fonda i Javnog poziva. Sredstva su dodijeljena Konzorciju, na ime projekta „Živimo prirodu“, za koji se ne može potvrditi da ispunjava uslove LOT-a 4, jer se radi o uslugama reklame i promocije za potrebe Fonda, putem sredstava tekućih transfera;3. Nisu poduzete adekvatne mjere na naplati sumnjivih i spornih potraživanja, budući da Fond, za iskazana potraživanja za naknadu za upravljanje otpadom od električnih i elektronskih proizvoda od: „KIM TEC“ d.o.o Vitez 905.212 KM, „FIS“ d.o.o Vitez 235.591 KM i „Stanić-Trade“ d.o.o Sarajevo 98.109 KM, nije podnio nadležnim sudovima prijedloge za prinudno izvršenje po izdatim rješenjima, u skladu sa Zakonom o upravnom postupku, Zakonom o izvršnom postupku i Procedurama za naplatu naknada po rješenjima Fonda;4. Izvršene su isplate na osnovu ugovora o djelu za obavljanje redovnih poslova utvrđenih Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta.
	<p>Mišljenje o finansijskim izvještajima: Negativno mišljenje</p>

Fondacija za održivi razvoj – Odras	<p>Osnov za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Fondacija, kao implementator „Projekta SME I i II“, iako je trebalo, nije knjigovodstveno evidentirala trošenje kreditnih sredstava u iznosu od 161.825.374 KM u okviru bilansnih pozicija, već u vanbilansnoj evidenciji. Također, knjigovodstveno stanje novčanih sredstava na žiro računima Revolving fonda koja se vode u okviru vanbilansne evidencije je za 50.000.000 KM veće u odnosu na stvarno stanje na izvodima banaka. Prethodno navedeno nije u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH; 2. Godišnji popis imovine i obaveza nije u cijelosti izvršen u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, jer nije izvršen popis vozila, svih obaveza po osnovu zaposlenih, novčanih sredstava u vanbilansnoj evidenciji, što je imalo uticaja na iskazano stanje imovine i obaveza u finansijskim izvještajima; 3. Obračun i isplata razlike plaće za period januar – decembar 2015. godine izvršen je u bruto iznosu od 43.854 KM, iako nisu ispunjeni zakonski uslovi, zbog čega su rashodi precijenjeni za navedeni iznos.
<p>Mišljenje o usklađenosti: Negativno mišljenje</p>	
<p>Osnov za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prilikom implementiranja „Projekta SME I i II“, evidentiranje trošenja kreditnih sredstava nije vršeno u okviru bilansnih pozicija, što nije u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH; 2. Godišnji popis imovine i obaveza nije izvršen u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, u dijelu usaglašavanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem stalnih sredstava, obaveza i iskazanog knjigovodstvenog stanja novčanih sredstava koja se vode u vanbilansnoj evidenciji; 3. Fondacija nije vršila periodično izvještavanje prema Federalnom ministarstvu finansija, niti je sačinila i Vladi FBiH dostavila konačne izvještaje o završetku projekata, u cilju donošenja odluka o prenosu ili davanju na korištenje nabavljenih stalnih sredstava i izvršenih radova krajnjim korisnicima, što nije u skladu sa Uredbom o načinu i kriterijima za pripremu, izradu i praćenje realizacije Programa javnih investicija, kao i propisanom Metodologijom donesenom na osnovu Zakona o budžetima u FBiH. <p>Skretanje pažnje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Imajući u vidu postupak gašenja Fondacije koji treba da se okonča 30.04.2017. godine, u skladu sa donesenom Odlukom Upravnog odbora o prestanku rada Fondacije, Odlukom Vlade FBiH o imenovanju povjerenika za provedbu postupka prestanka rada Fondacije, a uzimajući u obzir značajnost imovine, prava i obaveza Fondacije, neophodno je da Vlada FBiH, u okviru svojih nadležnosti poduzme sve zakonske mjere i aktivnosti u cilju potpune realizacije „Plana provođenja postupka gašenja Fondacije za održivi razvoj“ usvojenog Zaključkom 23.03.2017. godine. 	
Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom	<p>Mišljenje o finansijskim izvještajima: Mišljenje s rezervom</p> <p>Osnov za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zbog nepoštivanja utvrđenih rokova za raspodjelu sredstava transfera u Godišnjem planu rada Fonda za 2016. godinu, u 2016. godini su više iskazani troškovi za 488.600 KM i isti su se trebali realizovati i evidentirati u 2015. godini, što je u konačnici uticalo na tačnost iskazanih rashoda i finansijskog rezultata Fonda. <p>Skretanje pažnje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Na poziciji stalnih sredstava u okviru prava iskazan je osnivački kapital u iznosu od 450.000 KM koji je uplaćen na osnovu odluke Parlamenta FBiH o osnivanju Fonda

	<p>za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom iz 2010. godine, kao inicijalna sredstva za početak rada Fonda;</p> <ul style="list-style-type: none">• Na datum bilansa na poziciji razgraničenih namjenskih prihoda za poticanje rehabilitacije i zapošljavanja iskazan je iznos od 15.502.933 KM i u odnosu na prethodnu godinu veći je za 3.101.841 KM, što ukazuje da nisu stvoreni adekvatni preduslovi da se prikupljena namjenska sredstva realizuju pravovremeno i u skladu sa odredbama Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju osoba sa invaliditetom, niti se može potvrditi da je Fond u potpunosti obavljao funkciju zbog koje je i osnovan. Također, Fond nije propisao način mjerenja efekata u odnosu na uložena sredstava, što je bitno u cilju ostvarenja efikasnosti u poslovanju.
<p>Agencija za bankarstvo Federacije BiH</p>	<p>Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom</p> <p>Osnov za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Sredstava tekućih transfera nisu planirana na osnovu realno očekivanih pokazatelja, nije dato detaljno obrazloženje plana istih, niti je prezentirana dokumentacija da su u Finansijski plan uključena nerealizovana sredstva transfera odobrena po javnom pozivu iz prethodne godine, što nije u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH;2. Sredstva tekućih transfera za finansiranje i sufinansiranje programa i projekata nisu se odobravalala i koristila u skladu sa namjenama propisanim Pravilnikom o raspodjeli ovih sredstava. Takođe nisu utvrđeni kriteriji za eliminaciju i mjerljivi kriteriji za vrednovanje aplikacija i odabir korisnika Novčanog stimulansa za novo zapošljavanje osoba sa invaliditetom, što je posredno uticalo na kršenje odredbi Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju osoba sa invaliditetom. <p>Mišljenje o finansijskim izvještajima: Pozitivno mišljenje</p> <p>Bez uticaja na dato mišljenje, skrenuta je pažnja na slijedeće:</p> <ul style="list-style-type: none">• Prema „Pravilniku o računovodstvu“ i „Računovodstvenim politikama i procjenama“, Agencija vodi knjigovodstvene evidencije i sačinjava finansijske izvještaje prema Kontnom planu za neprofitne organizacije. Imajući u vidu da Agencija obavlja djelatnost od javnog interesa mišljenja smo da bi Agenciji odgovalo vođenje knjigovodstva prema Kontnom planu za budžetske korisnike. <p>Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom</p> <p>Osnov za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Obračun i isplata naknada za rad članovima Upravnog odbora Agencije u 2016. godini je vršena na osnovu Odluke koja nije usklađena sa Zakonom o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija FBiH i javnih preduzeća u većinskom vlasništvu FBiH, zbog čega su troškovi Agencije na ime redovnih mjesečnih naknada članova Upravnog odbora veći za iznos od najmanje 47.109 KM;2. Upravni odbor je u 2016. godini donio dvije odluke kojima se reguliše rad banaka, kao i Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji, za koje nije glasao propisani broj članova Upravnog odbora, zbog čega donošenje navedenih akata nije u skladu sa odredbama Poslovnika o radu Upravnog odbora i Statuta Agencije;3. Nabavka usluga održavanja čistoće, goriva, kao i tonera i usluga održavanja štampača u 2016. godini je vršena bez provođenja procedure za odabir najpovoljnijeg dobavljača, što nije u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama;

	<p>4. Obračun i isplata naknada za rad u komisijama i projektnom timu je vršena za poslove iz nadležnosti Agencije koji su vezani za radni ciklus i obavljanje u toku radnog vremena.</p> <p>Skretanje pažnje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Imajući u vidu da je u parlamentarnoj proceduri Izmjena i dopuna Zakona o Agenciji za bankarstvo FBiH, neophodno je da Federalno ministarstvo finansija u saradnji sa Vladom FBiH, poduzme sve aktivnosti kako bi se odredbama Izmjena i dopuna Zakona o Agenciji za bankarstvo FBiH osigurala veća transparentnost u radu i finansijskom poslovanju ove institucije kojoj su povjerena značajna javna ovlaštenja. Nedostatak transparentnosti i nedostatak nadzora nad finansijskim poslovanjem Agencije od strane Vlade FBiH i Parlamenta FBiH je jednim dijelom imao za posljedicu konstatovane nepravilnosti u radu Agencije u ovom revizorskom izvještaju; • Obzirom da su plate uposlenika Agencije neprimjereno visoke u odnosu na druge organe i institucije FBiH (prosječna neto plata 3.170 KM), postoji potreba preispitivanja odredbi Pravilnika o plaćama i drugim primanjima zaposlenih od strane Upravnog odbora Agencije. Također i naknade zaposlenima su utvrđene u značajno većim iznosima u odnosu na porezno dopustive rashode utvrđene Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dohodak; • Internim aktima Agencije je predviđeno da direktor, bez saglasnosti Upravnog odbora, utvrđuje broj zaposlenika za obavljanje poslova unutar Agencije i da isti odlučuje da li se raspisuje javni oglas ili se prijem novih zaposlenika vrši bez raspisivanja javnog oglasa, što predstavlja nedostatak sistema internih kontrola i ukazuje na potrebu uređenja ove oblasti.
Agencija za kvalitet i akreditaciju u zdravstvu u Federaciji BiH	Mišljenje o finansijskim izvještajima: Pozitivno mišljenje
	Bez uticaja na dato mišljenje, skrenuta je pažnja na slijedeće: <ul style="list-style-type: none"> • Knjigovodstvene evidencije i finansijsko izvještavanje Agencije za kvalitet i akreditaciju u zdravstvu u FBiH za 2016. godinu su sačinjeni prema MRS i MSFI, u skladu sa Pravilnikom o računovodstvu Agencije. Obzirom na način finansiranja i djelatnost koju obavlja, ista nije organizovala računovodstvo u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.
	Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom <p>Osnov za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pravilnik o plaćama i naknadama nije usklađen sa važećim zakonskim i podzakonskim propisima, niti obračun i isplata plaća i naknada zaposlenim u 2016. godini, obzirom da se Kolektivni ugovor o pravima i obavezama poslodavaca i zaposlenika u oblasti zdravstva na teritoriji FBiH, ne odnosi na Agenciju za kvalitet i akreditaciju u zdravstvu u FBiH. Ne možemo potvrditi opravdanost isplate toplog obroka i regresa u većem iznosu od zakonski utvrđenog neoporezivog iznosa, na koji su obračunati i plaćeni pripadajući porezi i doprinosi; 2. Finansijskim planom za 2016. godinu nisu predviđeni kapitalni izdaci, koji su realizovani u 2016. godini. Iako su povećani prihodi, rashodi i broj zaposlenih u odnosu na planirane, nije izvršena Izmjena i dopuna Finansijskog plana za 2016. godinu.
Regulatorna komisija za	Mišljenje o finansijskim izvještajima: Pozitivno mišljenje
	Mišljenje o usklađenosti: Pozitivno mišljenje

<p>energiju Federacije BiH</p>	<p>Bez uticaja na dato mišljenje, skrenuta je pažnja na sljedeće:</p> <ul style="list-style-type: none">• Za realizaciju Odluke Parlamenta FBiH o kupovini zemljišta u Mostaru za izgradnju poslovnog prostora i rješavanje smještaja FERK-a, osigurana su sredstva iz ostvarenog viška prihoda nad rashodima. Iako su se nadležni FERK-a obračali Vladi FBiH, Vladi HNK-a i Gradskoj upravi Grada Mostara, do okončanja revizije nije izvršena kupovina zemljišta, kako bi se pristupilo izgradnji poslovnog prostora. Navedeno je imalo za posljedicu da se značajna sredstva na godišnjem nivou izdvajaju za zakup poslovnog prostora od 2004. godine, po cijeni od 22 KM po m².• Broj izdatih važećih dozvola iz sektora naftne privrede u toku 2016. godine se povećao sa 92 na 239 u odnosu na prethodnu godinu ali je izvršeno samo osam nadzora, a za iste nije usvojen godišnji plan, niti su definisani kriteriji za odabir imaoća dozvola za nadzor, niti članova tima za obavljanje istog. Obzirom da se radi o jednoj od nadležnosti FERK-a koja nije detaljno definisana internim propisima, ukazuje se na potrebu regulisanja istog internim aktom u narednom periodu.
<p>Institut za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja Sarajevo</p>	<p>Mišljenje o finansijskim izvještajima: Negativno mišljenje</p> <p>Osnov za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Potraživanja starija od 12 mjeseci u iznosu od 5.845.178 KM nisu vrijednosno usklađena, odnosno ispravljena na teret rashoda, što je imalo za posljedicu da su rashodi podcijenjeni, a potraživanja i finansijski rezultat precijenjeni za navedeni iznos.2. Institut za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja je u finansijskim izvještajima iskazao nekretnine, postrojenja i opremu 2.985.950 KM, priznate po trošku sticanja umanjenoj za obračunatu amortizaciju. Institut nije izvršio procjenu umanjnja vrijednosti ove imovine na dan 31.12.2016.godine, odnosno procjenu nadoknadive vrijednosti sredstava u skladu sa zahtjevima MRS 36 - Umanjenje imovine. Također, u okviru dugotrajne imovine na dan 31.12.2016. godine iskazani su stanovi u vrijednosti 752.912 KM, od kojih se ne ostvaruju ekonomske koristi, i od kojih većina nije u posjedu ni pod kontrolom Instituta, što za posljedicu ima da su imovina i kapital precijenjeni za navedeni iznos.3. Institut za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja na kraju godine nije priznao adekvatna rezervisanja po izvjesnim sudskim sporovima, za koje se ne može procijeniti efekat uticaja na finansijske izvještaje, u skladu sa zahtjevima MRS 37 - Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina. <p>Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom</p> <p>Osnov za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Popis imovine i obaveza na dan 31.12.2016. godine nije izvršen u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH u dijelu naturalnog popisa stalnih sredstava, niti je izvršeno usaglašavanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza;2. Vršena je nabavka goriva, održavanje i servisiranje vozila i liftova, usluge fizičke zaštite lica i imovine u iznosu od najmanje 84.095 KM, a da nisu provedeni postupci javnih nabavki, a postupci javnih nabavki su se provodili do 07.11.2016. godine, kada je usvojen Plan javnih nabavki za 2016. godinu što nije u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.

3.1.7 Preduzeća u većinskom državnom vlasništvu

Ured za reviziju, u 2017. godini, planirao je i izvršio finansijsku reviziju za 2016. godinu kod deset preduzeća u većinskim državnom vlasništvu⁹ (u daljem tekstu preduzeća).

Pregled ostvarenih ukupnih prihoda, rashoda, finansijskog rezultata, kratkoročnih i dugoročnih obaveza kod revidiranih subjekata je sljedeći:

Redni broj	Subjekti revizije	Ostvareni prihod u 2016. godini u KM	Ostvareni rashodi u 2016. godini u KM	Ostvarena dobit (gubitak) u 2016. godini u KM	Kratkoročne obaveze na dan 31.12.2016. godine u KM	Dugoročne obaveze na dan 31.12.2016. godine u KM
1	2	3	4	5	6	7
1.	„Energoinvest“ d.d. Sarajevo	143.880.912	143.717.740	163.172	92.476.801	21.763.751
2.	R.M.U. „Zenica“ d.o.o Zenica	32.716.981	52.982.318	(20.265.337)	139.225.756	1.351.954
3.	R.M.U. „Breza“ d.o.o. Breza	35.955.520	47.159.499	(11.203.979)	95.131.380	17.093.490
4.	R.M.U. „Đurđevik“ d.o.o	38.684.293	38.494.050	190.243	18.691.414	11.634.566
5.	K.J.P. „Z.O.I. 84“ Olimpijski centar d.o.o. Sarajevo	5.548.209	5.542.722	5.487	7.202.100	6.448.177
6.	Šumarstvo „Prenj“ d.d. Konjic	4.982.630	4.864.155	118.475	1.153.063	42.347
7.	J.U. „Coming“ Široki Brijeg	1.525.112	1.518.196	6.916	873.542	-
8.	J.P. „Broćanac“ d.o.o. Čitluk	4.449.931	4.338.081	111.850	2.046	3.813.506
9.	J.P. „Parkovi“ Mostar	4.043.422	4.035.146	8.276	3.842	1.987.808
10.	K.J.K.P. „Komunalac“ d.o.o. Tuzla	8.556.666	8.532.085	24.581	3.850.567	1.553.148
	Ukupno:	280.343.676	311.183.992	(30.840.316)	358.610.511	65.688.747

Iz naprijed navedene tablice vidi se da je ostvareni prihod revidiranih preduzeća u 2016. godini iskazan 280.343.676 KM a ukupni rashodi 311.183.992 KM. Dva rudnika mrkog uglja iskazala su gubitak u ukupnom iznosu 31.369.316 KM, a preostalih osam preduzeća iskazalo je dobit u ukupnom iznosu 629.000 KM. Ukupne dugoročne obaveze, na dan 31.12.2016. godine, za revidirana preduzeća iskazane su 65.688.747 KM, dok su kratkoročne obaveze 358.610.511 KM.

U revidiranim preduzećima na dan 31.12.2016. godine bilo je uposleno 4.740 zaposlenika.

Dana su sljedeća mišljenja o finansijskim izvještajima i o usklađenosti sa zakonskim propisima:

⁹ Nadležnost Ureda za reviziju obuhvata i preduzeće u kojem država ima vlasnički udjel od 50% plus jednu dionicu ili više (Zakon o reviziji institucija u FBiH, član 11, stav 3).

R B	Subjekti revizije	Dato mišljenje	
		o finansijskim izvještajima	o usklađenosti sa zakonskim propisima
1	2	3	3
1.	„Energoinvest“ d.d. Sarajevo	Negativno mišljenje	Mišljenje s rezervom
2.	R.M.U. „Zenica“ d.o.o Zenica	Negativno mišljenje	Negativno mišljenje
3.	R.M.U. „Breza“ d.o.o. Breza	Negativno mišljenje	Negativno mišljenje
4.	R.M.U.“ Đurđevik“ d.o.o	Negativno mišljenje	Mišljenje s rezervom
5.	K.J.P. „Z.O.I. 84“ Olimpijski centar d.o.o. Sarajevo	Negativno mišljenje	Mišljenje s rezervom
6.	Šumarstvo „Prenj“ d.d. Konjic *	Negativno mišljenje	Mišljenje s rezervom
7.	„Coming“, javna ustanova za komunalne djelatnosti, Široki Brijeg	Mišljenje s rezervom	Mišljenje s rezervom
8.	J.P. „Broćanac“ d.o.o. Čitluk	Negativno mišljenje	Mišljenje s rezervom
9.	J.P. „Parkovi“ Mostar	Mišljenje s rezervom	Negativno mišljenje
10.	K.J.K.P. „Komunalac“ d.o.o. Tuzla	Negativno mišljenje	Mišljenje s rezervom

3.1.7.1 Glavni nalazi i preporuke

Najveći propusti i nepravilnosti utvrđeni prilikom obavljanja revizija za 2016. godinu, zbog kojih su izražena naprijed navedena mišljenja, odnose se na sljedeće:

- Prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja nisu dosljedno primjenjivane odredbe Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja (MSFI) i Međunarodnih računovodstvenih standarda (MRS), što je imalo za posljedicu da nisu realno iskazana sredstva, obaveze, finansijski rezultat, a samim time ni kapital.

Prilikom sastavljanja i prezentacije finansijskih izvještaja, obavezna je primjena Međunarodnih računovodstvenih standarda (MRS) i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja (MSFI), kako nalažu odredbe Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH.

- Investicije (sredstva u pripremi) se vode veoma dugo, stavlja se u upotrebu, bez prethodno izvršene kolaudacije i tehničkog prijema. U bilansima je iskazana imovina od koje se ne očekuju nikakve ekonomske koristi. Na datum bilansa nije vršeno mjerenje nadoknadive vrijednosti iskazane imovine u skladu sa zahtjevima MRS 36 – Umanjenje vrijednosti imovine.

Na datum bilansa vršiti procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjenu nadoknadive vrijednosti takvog sredstva u skladu sa MRS 36. - Umanjenje vrijednosti imovine.

- Nije vršen obračun proizvodnje i evidentiranje zaliha u skladu sa zahtjevima MRS 2- Zalihe, zbog čega nije moguće utvrditi efekte odstupanja između proizvedene i realizovane količine, te efekte između prodajne cijene i cijene koštanja.

Radi realnog iskazivanja imovine i finansijskog rezultata, uspostaviti robno-materijalno knjigovodstvo za proizvodnju i skladištenje zaliha. Izvršiti vrednovanje odnosno usklađivanje vrijednosti zaliha u skladu sa zahtjevima MRS 2-Zalihe.

- Nije vršena ispravka vrijednosti svih zastarjelih i nenaplativnih potraživanja, a nisu ni poduzimane sve zakonom propisane radnje naplate, kako ne bi nastupila zastara.

Intezivirati aktivnosti naplate potraživanja, kako ne bi došlo do zastare, te vršiti umanjenje vrijednosti potraživanja do naplativog iznosa na teret rashoda poslovanja.

- Isplaćivane su neto plaće zaposlenim bez uplate pripadajućih doprinosa i poreza, što je nedopustiva aktivnost na osnovu člana 41. Zakona o javnim preduzećima u FBiH i člana 11. Zakona o doprinosima.

Isplatu plaća zaposlenim vršiti uz poštivanje odredbi Zakona o doprinosima i odredbi člana 23. Pravilnika o načinu obračunavanja i uplate doprinosa.

- Vršena je isplata regresa za godišnji odmor, iako je poslovanje u tekućoj a i u prethodnim godinama bilo sa značajnim gubitkom.

Preispitati opravdanost donošenja odluke o isplati regresa za godišnji odmor u uslovima poslovanja sa gubitkom.

- Ugovori za obavljanje privremenih i povremenih poslova zaključivani su na period od tri mjeseca, u kontinuitetu cijelu godinu. Neki ugovori za privremene i povremene poslove traju neprekidno po tri ili četiri godine.

Ugovore o privremenim i povremenim poslovima zaključivati samo za poslove koji nisu sistematizovani Pravilnikom o unutarnoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta i samo u slučajevima i na način predviđen članom 166. Zakona o radu.

- Rezervisanja po osnovu izvjesnih sudskih sporova nisu vršena u skladu sa zahtjevima MRS 37.-Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva.

Rezervisanja po osnovu izvjesnih sudskih sporova vršiti u skladu sa zahtjevima MRS 37.-Rezerviranja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva, kako bi finansijski izvještaji po svim bitnim pitanjima prikazali istinito i objektivno finansijski položaj i rezultat poslovanja.

- Nabavke nisu vršene u potpunosti u skladu sa procedurama iz Zakona o javnim nabavkama i provedbenim aktima (postupci nisu pokretani blagovremeno, izbor postupaka nije adekvatan i nabavke su vršene na osnovu ugovora zaključenih u prethodnim godinama).

Nabavke u potpunosti vršiti u skladu sa procedurama iz Zakona o javnim nabavkama i provedbenim aktima vezanim za javne nabavke.

- Popis imovine i obaveza nije izvršen detaljno i sveobuhvatno u svim preduzećima, niti je izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog stanja imovine i obaveza sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom, kako nalaže član 25. Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH.

Popis imovine i obaveza vršiti detaljno i sveobuhvatno, tj. utvrditi stvarno stanje, te uskladiti knjigovodstveno stanje sa stanjem utvrđenim popisom, kako nalaže Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH.

- Za dio preduzeća Bilješke uz finansijske izvještaje nisu sastavljane u skladu sa tačkom 25. MRS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja jer menadžment pri sastavljanju finansijskih izvještaja nije procijenio sposobnost preduzeća da nastavi poslovati u vremenski neograničenom razdoblju.

Bilješke uz finansijske izvještaje sastavljati u skladu sa tačkom 25. MRS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja.

Ured za reviziju institucija u FBiH vršeci reviziju finansijskih izvještaja tekuće godine daje ocjenu postupanja po preporukama datim u prethodno obavljenoj reviziji.

Budući da se revizija finansijskih izvještaja kod devet preduzeća radila prvi put, a kod jednog preduzeća prije deset godina, u sljedećoj tabeli dajemo pregled datih preporuka za 2016. godinu.

Redni broj	Subjekti revizije	Date preporuke za 2016. godinu
1.	„Energoinvest“ d.d. Sarajevo*	13
2.	R.M.U. „Zenica“ d.o.o Zenica	19
3.	R.M.U. „Breza“ d.o.o. Breza	18
4.	R.M.U. „Đurđevik“ d.o.o	14
5.	K.J.P. „Z.O.I. 84“ Olimpijski centar d.o.o. Sarajevo	18
6.	Šumarstvo „Prenj“ d.d. Konjic *	15
7.	„Coming“, javna ustanova za komunalne djelatnosti, Široki Brijeg	12
8.	J.P. „Broćanac“ d.o.o. Čitluk	15
9.	J.P. „Parkovi“ Mostar	16
10.	K.J.K.P. „Komunalac“ d.o.o. Tuzla	20
	Ukupno:	160

*Date su 3 preporuke, međutim ocjena postupanja po preporukama nije vršena zbog značajnog proteka vremena.

U narednom pregledu daju se najznačajniji nalazi po subjektima revizije koji su bili osnov za izražavanje mišljenja:

Subjekti revizije	Dato mišljenje za 2016.godinu/ Najznačajniji nalazi
1	2
„Energoinvest“ d.d. Sarajevo	<p>Mišljenje o finansijskim izvještajima: Negativno mišljenje</p> <p>Osnov za izražavanje mišljenja:</p> <p>1. Ne možemo potvrditi iskazanu vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme u iznosu od 113.479.576 KM, obzirom da se vodi po revalorizacionom modelu, a posljednji</p>

put procjena fer vrijednosti navedene imovine izvršena je 01.01.2012. godine, što nije u skladu sa standardom 16 Nekretnine, postrojenja i oprema. Za imovinu koja se iskazuje po trošku stjecanja u iznosu 2.592.732 KM Društvo nije izvršilo test na umanjenje vrijednosti kako nalaže Međunarodni računovodstveni standard 36 Umanjenje vrijednosti sredstava. Efekte eventualnih usaglašavanja i njihov uticaj na finansijske izvještaje nije moguće kvantificirati;

2. U okviru ostalih dugoročnih potraživanja iskazana su i nenaplaćena potraživanja u iznosu od 22.423.386 KM. Društvo na datum bilansa nije procijenilo naplativost ovih potraživanja, kako je definisao Međunarodni računovodstveni standard 39 Finansijski instrumenti: priznavanje i mjerenje. Nisu procjenjivani efekti na finansijske izvještaje;
3. Kratkoročne obaveze na dan 31.12. 2016. godine su za 59.486.147 KM veće od kratkoročne imovine Društva (bez imovine namijenjene prodaji). Protiv Društva se vode značajni sudski sporovi, a nad nekretninama Društva postoje založna prava. Navedeno ukazuje na postojanje značajne neizvjesnosti u pogledu sposobnosti Društva da nastavi sa vremenski neograničenim poslovanjem, što nije objavljeno u Bilješkama uz finansijske izvještaje u skladu sa MRS 1 Prezentacija finansijskih izvještaja.

Skretanje pažnje:

- Nadzorni odbor Društva na sjednici održanoj dana 26.02.2016. godine, nije usvojio Izvještaj o poslovanju i finansijske izvještaje Društva za 2015. godinu i dotadašnja Uprava je razriješena i imenovana nova. Nova Uprava je zauzela stav da je potrebno izvršiti određene korekcije u finansijskim izvještajima za 2015. godinu, po ranije dobivenim preporukama od revizorske kuće angažovane od strane Društva. Nakon provedenih korekcija finansijskih izvještaja, za 2014. godinu iskazan je gubitak od 6.600.909 KM (prije korekcije iskazana dobit 147.127 KM), a za 2015. godinu iskazan je gubitak od 26.494.643 KM (prije korekcije iskazana dobit 1.483.299 KM). Korekcije finansijskih izvještaja za 2014. i 2015. godinu, imale su za posljedicu smanjene kapitala Društva u ukupnom iznosu od 84.025.213 KM;
- Između Društva, prodavca i DIRUS PROJEKT d.o.o. Zagreb Republika Hrvatska, kupca, dana 06.02.2015. godine zaključen je Ugovor o kupoprodaji br. 02-19-1052-11/14. Predmet kupoprodaje su nekretnine u Hrvatskoj: jedna poslovna zgrada u Zagrebu, terminal naftnih derivata u Zagrebu i 15 benzinskih pumpi na različitim lokacijama u Hrvatskoj. Ugovorena kupoprodajna cijena za navedene nekretnine je 12.937.815 KM (6.615.000 EUR). Kupac nije platio ugovorenu kupoprodajnu cijenu za nekretnine od kojih ostvaruje prihode, a u međuvremenu je u posjed dvije benzinske pumpe uveo i firmu LUKOIL. Kod Trgovačkog suda u Zagrebu je 21.12.2016. godine podnesena tužba protiv DIRUS PROJEKT d.o.o. Zagreb i LUKOIL, radi utvrđivanja ništavnosti Ugovora o kupoprodaji, predaje u posjed predmetnih nekretnina i isplate naknade iz ostvarene koristi. Ugovor o kupoprodaji je knjigovodstveno evidentiran u junu 2016. godine, kada je nova Uprava temeljem Odluka Nadzornog odbora vršila izmjenu finansijskih izvještaja za 2014. i 2015. godinu.

Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom**Osnov za izražavanje mišljenja:**

1. Društvo ima značajne kratkoročne obaveze koje su veće od kratkoročne imovine Društva (bez imovine namijenjene prodaji), protiv Društva se vode značajni sudski sporovi, nad nekretninama Društva postoje založna prava i isto ukazuje na postojanje značajne neizvjesnosti u pogledu sposobnosti Društva da nastavi sa vremenski neograničenim poslovanjem. Prema naprijed navedenom, nije se dosljedno postupalo na zaštitu imovine Društva i nije postupano u skladu sa članom

	<p>32. (4) Zakona o privrednim društvima kojim je propisano da osobe koje imaju posebne dužnosti prema Društvu izvršavaju poslove savjesno, sa pažnjom dobrog privrednika i u razumnom uvjerenju da se djeluje u najboljem interesu Društva;</p> <p>2. Društvo nije vršilo test na umanjenje vrijednosti imovine i zaliha, procjenu fer vrijednosti nekretnina i naplativost potraživanja u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima. Zbog navedenog ne može se potvrditi da je Društvo postupalo u skladu sa članom 11. Zakona o računovodstvu i reviziji FBiH koji propisuje da se sistem računovodstva zasniva na računovodstvenim principima: tačnosti, istinitosti, pouzdanosti, sveobuhvatnosti, pravovremenosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja, te na Međunarodnim računovodstvenim standardima;</p> <p>3. Društvo nije isplaćivalo plaće i naknade plaća nakon obavljenog rada u periodima isplate koji ne mogu biti duži od 30 dana, kako je propisano članom 79 Zakona o radu. Također, Društvo nije uplatilo pripadajuće poreze i doprinose (PIO, zdravstvo i nezaposlenost) na isplaćene plaće u 2016. godini u rokovima kako je propisano članom 11. Zakona o doprinosima i članom 23. Pravilnika o načinu obračunavanja i uplate doprinosa. Ukupno obaveze na dan 31.12.2016. godine za neisplaćene neto plaće zaposlenima (za period 09.-12- mjesec 2016. godine) iskazane su 1.840.588 KM, a neuplaćene obaveze za poreze i doprinose iznose 299.064 KM.</p>
<p>R.M.U. „Zenica“ d.o.o Zenica</p>	<p>Mišljenje o finansijskim izvještajima: Negativno mišljenje</p> <p>Osnov za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Na dan 31.12.2016. godine, kao ni na datume prethodnih izvještaja, Društvo nije izvršilo mjerenje nadoknadive vrijednosti sredstava u skladu sa zahtjevima MRS 36 - Umanjenje imovine. Posljedica navedenog je da se knjigovodstvena vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme u upotrebi sadašnje vrijednosti 86.853.177 KM može značajno razlikovati od one koja bi se utvrdila prema zahtjevima Standarda; 2. Iskazane zalihe rovnog uglja u iznosu 2.110.580 KM, veće su od njihove nadoknadive vrijednosti od 1.202.687 KM, jer nisu vrednovane u skladu sa zahtjevima MRS 2 – Zalihe, po kom se zalihe vrednuju po nižoj od sljedeće dvije vrijednosti – nabavnoj vrijednosti (cijeni koštanja) ili neto prodajnoj vrijednosti. Minimalni efekat odstupanja utvrđen na osnovu raspoloživih podataka je 907.893 KM, što je imalo za posljedicu da su zalihe i finansijski rezultat precijenjeni a troškovi podcijenjeni za navedeni iznos; 3. Društvo je na poziciji Dugotrajna imovina namijenjena prodaji i prestanku poslovanja iskazalo građevine i opremu sadašnje vrijednosti 146.245.896 KM, koja ne ispunjava zahtjeve standarda MSFI 5 – Dugotrajna imovina namijenjena prodaji i obustavljenom poslovanju, kojim su jasno definisani kriteriji koji trebaju biti zadovoljeni da bi se dugotrajna imovina namijenjena prodaji klasifikovala kao kratkotrajna imovina. Navedeno je imalo za posljedicu da na rekvificiranu imovinu nije obračunavana amortizacija od 2011. godine, čime su podcijenjeni troškovi, a precijenjen finansijski rezultat; 4. Društvo je na kraju godine izvršilo rezervisanja za sudske sporove 910.969 KM, iako se prema prezentiranoj dokumentaciji i procjeni pravne službe na izvjesne sudske sporove odnosi 15.634.902 KM što nije u skladu sa zahtjevima MRS 37 – Rezervisanja za potencijalne obaveze i potencijalna sredstva. Navedeni iznos rezervisanja nije dovoljan, jer je značajan broj sporova okončan; 5. Društvo je za 2016. godinu iskazalo gubitak u poslovanju u iznosu od 20.265.337 KM. Akumulirani gubitak ranijeg perioda je 124.253.658 KM, što zajedno sa gubitkom izvještajne godine čini 70% osnovnog kapitala Društva. Kratkoročne obaveze na dan 31.12. 2016. godine iskazane su 139.225.756 KM (od čega se na poreze i doprinose po osnovu isplaćenih plata zaposlenima odnosi 93.666.710 KM),

a tekuća imovina (bez imovine namijenjene prodaji) iskazana je 4.164.824 KM. Ovakav izuzetno težak finansijski položaj Društva ukazuje na postojanje značajne neizvjesnosti u pogledu njegove sposobnosti da nastavi sa vremenski neograničenim poslovanjem, što nije objavljeno u Zabilješkama uz finansijske izvještaje u skladu sa MRS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja.

Skretanje pažnje:

- Organi upravljanja (Skupština i Nadzorni odbor) nisu poduzimali adekvatne aktivnosti u cilju sposobnosti Društva da nastavi sa vremenski neograničenim poslovanjem.

Mišljenje o usklađenosti: Negativno mišljenje

Osnov za izražavanje mišljenja:

1. Društvo nije uplaćivalo pripadajuće poreze i doprinose (PIO, zdravstvo i nezaposlenost) na isplaćene plate u 2016. godini u iznosu od 12.465.970 KM kako je definisano članom 41. Zakona o javnim preduzećima u FBiH; članom 11. Zakona o doprinosima, članom 23. Pravilnika o načinu obračunavanja i uplate doprinosa, Zakona o porezu na dohodak i članom 21. Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak. Društvo ni prethodnih godina nije uplaćivalo doprinose i poreze na isplaćene plate tako da ukupno neuplaćene obaveze za poreze i doprinose na dan 31.12.2016. godine iznose 93.666.710 KM;
2. Regres za godišnji odmor isplaćen je u ukupnom iznosu 1.732.974 KM (odnosno 907 KM po zaposleniku). Na razliku između oporezivog i neoporezivog dijela isplaćenog regresa obračunati su porezi i doprinosi, ali isti nisu uplaćeni u skladu sa Zakonom o doprinosima;
3. Društvo nije provodilo postupke javnih nabavki u skladu sa procedurama propisanim Zakonom o javnim nabavkama, njegovim provedbenim i vlastitim aktima u dijelu pravilnog odabira postupka nabavke i izbjegavanja dijeljenja predmeta nabavki u ukupnom iznosu 677.104 KM i u dijelu planirane i ugovorene visine nabavke u ukupnom iznosu 98.908 KM.

**R.M.U. „Breza“
d.o.o. Breza**

Mišljenje o finansijskim izvještajima: Negativno mišljenje

Osnov za izražavanje mišljenja:

1. Nekretnine, postrojenja i oprema sadašnje vrijednosti 105.264.430 KM nisu iskazane u skladu sa odredbama paragrafa 29. MRS 16- Nekretnine, postrojenja i oprema kojim je definisano da subjekt treba odabrati ili model troška ili model revalorizacije kao svoju računovodstvenu politiku i treba tu politiku primijeniti na cjelokupnu grupu nekretnina, postrojenja i opreme. Društvo za dio imovine koristi model revalorizacije, a za dio model troška iskazivanja stalnih sredstava nakon početnog priznavanja;
2. Na dan 31.12.2016. godine, kao ni na datume prethodnih izvještaja, Društvo nije izvršilo mjerenje nadoknadije vrijednosti sredstava u skladu sa zahtjevima MRS 36 - Umanjenje imovine. Posljedica navedenog je da se knjigovodstvena vrijednost, nekretnina, postrojenja i opreme u upotrebi može značajno razlikovati od one koja bi se utvrdila prema zahtjevima Standarda;
3. Društvo nije vršilo obračun proizvodnje i evidentiranje zaliha uglja, u skladu sa MRS 2 - Zalihe i Računovodstvenim politikama, te nije moguće utvrdi efekte odstupanja između proizvedene i realizirane količine uglja, te efekte razlike između prodajne cijene i cijene koštanja uglja;
4. Izvršenim popisom nije utvrđeno stvarno stanje zaliha, a samim tim nije izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, kako nalažu članovi 25. i 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, te efekte na finansijske izvještaje nije moguće kvantificirati;

5. Društvo je za 2016. godinu iskazalo gubitak u poslovanju u iznosu od 11.203.979 KM. Akumulirani gubitak prethodnih godina iskazan je 88.164.428 KM, što zajedno sa iskazanim gubitkom izvještajne godine premašuje ukupan kapital Društva za 1.760.407 KM. Kratkoročne obaveze na dan 31.12. 2016. godine iskazane su 95.131.380 KM (od čega se na poreze i doprinose po osnovu isplaćenih plata zaposlenima odnosi 69.504.112 KM), a tekuća imovina iskazana je 2.641.567 KM. Protiv Društva se vodi značajan broj sudskih sporova ukupne vrijednosti 24.005.194 KM. Ovakav izuzetno težak finansijski položaj Društva ukazuje na postojanje značajne neizvjesnosti u pogledu njegove sposobnosti da nastavi sa vremenski neograničenim poslovanjem, što nije objavljeno u Zabilješkama uz finansijske izvještaje u skladu sa MRS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja.

Skretanje pažnje:

- Organi upravljanja (Skupština i Nadzorni odbor) nisu poduzimali adekvatne aktivnosti u cilju sposobnosti Društva da nastavi sa vremenski neograničenim poslovanjem

Mišljenje o usklađenosti: Negativno mišljenje

Osnov za izražavanje mišljenja:

1. Društvo duži niz godina isplaćuje plate bez uplate pripadajućih poreza i doprinosa, tako da su na dan 31.12.2016. godine, iskazane obaveze po neuplaćenim porezima i doprinosima 69.504.112 KM. Navedeno nije u skladu sa članom 41. Zakona o javnim preduzećima u FBiH; članom 11. Zakona o doprinosima, članom 23. Pravilnika o načinu obračunavanja i uplate doprinosa, Zakona o porezu na dohodak i članom 21. Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak;
2. Regres za godišnji odmor isplaćen je u ukupnom iznosu 1.295.677 KM (905 KM po zaposleniku). Za razliku između oporezivog i neoporezivog dijela isplaćenog regresa obračunati su porezi i doprinosi, ali isti nisu plaćeni u skladu sa Zakonom o doprinosima;
3. Uprava nije provodila postupke javnih nabavki u skladu sa procedurama propisanim Zakonom o javnim nabavkama, njegovim provedbenim i vlastitim aktima u dijelu pravilnog odabira postupka nabavke u ukupnom iznosu 62.240 KM i izbjegavanja dijeljenja predmeta nabavki u ukupnom iznosu 369.615 KM.

R.M.U.“

Đurđevik“ d.o.o

Mišljenje o finansijskim izvještajima: Negativno mišljenje

Osnov za izražavanje mišljenja:

1. Na dan 31.12.2016. godine, kao ni na datume prethodnih izvještaja, Društvo nije izvršilo mjerenje nadoknadiive vrijednosti sredstava u skladu sa zahtjevima MRS 36 - Umanjenje imovine. Posljedica navedenog je da se knjigovodstvena vrijednost, nekretnina, postrojenja i opreme u upotrebi i investicija u toku može značajno razlikovati od one koja bi se utvrdila prema zahtjevima Standarda;
2. Društvo nije vršilo obračun proizvodnje i evidentiranje zaliha uglja (osim sitnog uglja granulacije 0-3 mm), u skladu sa MRS 2 – Zalihe, te nije moguće utvrdi efekte odstupanja između proizvedene i realizovane količine uglja, te efekte razlike između prodajne cijene i cijene koštanja uglja;
3. Prema prezentiranoj dokumentaciji, protiv Društva su podignute tužbe u ukupnom iznosu od 13.324.558 KM, od čega se na izvjesne sudske sporove odnosi 2.258.134 KM. Iako Društvo ima i zakonsku obavezu da obnovi zemljište korišteno za vađenje rude, nije vršilo rezervisanje po tom osnovu, već je na dan 31.12.2016. godine izvršilo rezervisanja samo za naprijed navedene sudske sporove, u iznosu od samo 150.622 KM, što nije dovoljno i što nije u skladu sa zahtjevima iz MRS 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva. Ne možemo procijeniti efekat ovog odstupanja na finansijske izvještaje;

4. Izvršenim popisom nije utvrđeno stvarno stanje zaliha uglja (osim sitnog uglja granulacije 0-3 mm), a samim tim nije izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, kako nalažu članovi 25. i 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, te efekte na finansijske izvještaje nije moguće kvantificirati;
5. Kratkoročne obaveze na dan 31.12.2016. godine su za 8.413.401 KM veće od kratkoročne imovina Društva, a protiv Društva se vode značajni sudski sporovi te nisu izvršena rezervisanja za obnovu zemljišta korištenog za vađenje rude u skladu sa Zakona o rudarstvu FBiH. Navedeno ukazuje na postojanje značajne neizvjesnosti u pogledu sposobnosti Društva da nastavi sa vremenski neograničenim poslovanjem što nije objavljeno u Bilješkama uz finansijske izvještaje u skladu sa MRS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja.

Skretanje pažnje:

- Organi upravljanja (Skupština i Nadzorni odbor) nisu poduzimali adekvatne aktivnosti u cilju sposobnosti Društva da nastavi sa vremenski neograničenim poslovanjem.

Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom

Osnov za izražavanje mišljenja:

1. Uprava nije provodila postupke javnih nabavki u skladu sa procedurama propisanim Zakonom o javnim nabavkama, njegovim provedbenim i vlastitim aktima u dijelu pravilnog odabira postupka nabavke i izbjegavanja dijeljenja predmeta nabavki u ukupnom iznosu 4.748.123 KM.

**K.J.P. „Z.O.I.
84“ Olimpijski
centar d.o.o.
Sarajevo**

Mišljenje o finansijskim izvještajima: Negativno mišljenje

Osnov za izražavanje mišljenja:

1. Zemljište ispod Olimpijskog kompleksa Zetra koje je prema zemljišnim knjigama u vlasništvu Društva, procijenjene vrijednosti 18.328.800 KM nije evidentirano u poslovnim knjigama, što je imalo za posljedicu da su imovina i kapital podcijenjeni za navedeni iznos;
2. Društvo je na dan 31.12.2016. godine iskazalo na poziciji datih avansa 505.820 KM, koji se odnose na kupljene prostorije u hotelu Bjelašnica u 2012. godini. Navedena imovina nije evidentirana na odgovarajućoj poziciji, već u okviru datih avansa;
3. Društvo je po osnovu unosa imovine, odnosno početnog priznavanja objekta „Opservatorij na planini Bjelašnica“ za vrijednost od 530.000 KM povećalo prihode, umjesto da je povećalo osnovni kapital, što je imalo za posljedicu da su prihodi i finansijski rezultat precijenjeni a kapital podcijenjen za navedeni iznos;
4. Izvršenim popisom nije utvrđeno stvarno stanje imovine i obaveza, a samim tim nije izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, kako je propisano članovima 25. i 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, te efekte na finansijske izvještaje nije moguće kvantificirati.

Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom

Osnov za izražavanje mišljenja:

1. Uprava Društva, nije razmatra plan poslovanja na godišnjem nivou, iako je postojala potreba, te u skladu sa njegovim ciljevima nije revidirala niti usaglasila plan poslovanja radi prilagođavanja kretanjima na komercijalnom tržištu, kako nalaže član 24. Zakona o javnim preduzećima u FBiH;
2. Uprava nije provodila postupke javnih nabavki u skladu sa procedurama propisanim Zakonom o javnim nabavkama, njegovim provedbenim i vlastitim aktima u dijelu pravilnog odabira postupka nabavke i poštivanja odredbi zaključenih ugovora.

	<p>Skretanje pažnje:</p> <ul style="list-style-type: none">Društvo obavlja djelatnost imovinom koja mu je data na upravljanje, a koja je u cjelosti u vlasništvu Osnivača – Kantona Sarajevo. Odlukom Skupština Kantona Sarajevo od 16.02.2006. godine definisano je da će Skupština u roku od 6 mjeseci odrediti koja prirodna bogatstva i dobra od općeg interesa i sredstva kojima posluje Društvo su u državnom vlasništvu, odnosno vlasništvo Kantona Sarajevo. Vrijednost i vlasnička struktura kapitala u „ZOI 84“ Olimpijski Centar Sarajevo sa stanjem 31.12.2006. godine utvrdit će se u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ove Odluke, a Odluka, odnosno oblik organizovanja će se uskladiti sa utvrđenom vlasničkom strukturom kapitala u roku od 60 dana od dana donošenja rješenja. Do okončanja revizije Skupština Kantona Sarajevo nije donijela naprijed navedene Odluke niti je započela aktivnosti u vezi identifikovanja i vrednovanja imovine koja je data Društvu na upravljanje, kako bi Društvo u skladu sa tim izvršilo pravilno knjigovodstveno evidentiranje imovine na odgovarajućim bilansnim pozicijama.
<p>Šumarstvo „Prenj“ d.d. Konjic</p>	<p>Mišljenje o finansijskim izvještajima: Negativno mišljenje</p> <p>Osnov za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none">Društvo je u finansijskim izvještajima za 2016. godinu iskazalo nekretnine, postrojenja i opremu u pripremi u iznosu 179.000 KM, koje se odnosi na započete radove na izgradnji poslovne zgrade još u periodu do 1992. godine, a nije izvršilo test na umanjenje vrijednosti, kako bi se utvrdilo odstupanje nadoknadive vrijednosti imovine od knjigovodstvenog iznosa, kako nalaže Međunarodni računovodstveni standard 36-Umanjenje imovine;Društvo ne vodi materijalno knjigovodstvo i nema evidenciju o količini i cijeni proizvedenih i skladištenih drvnih sortimenata. Zalihe gotovih proizvoda na datum bilansa iskazane su 249.079 KM i utvrđene su popisom. Međutim, nije vršeno vrednovanje, odnosno usklađivanje vrijednosti zaliha gotovih proizvoda u skladu sa MRS 2 – Zalihe, zbog čega se ne mogu izmjeriti efekti na finansijski rezultat;Izvršenim popisom nije utvrđeno stvarno stanje imovine i obaveza, a samim tim nije izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, kako nalaže Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH, te efekte na finansijske izvještaje nije moguće kvantificirati. <p>Skretanje pažnje:</p> <ul style="list-style-type: none">Društvo posluje u uslovima nepostojanja zakona o šumama, kako federalnog tako ni kantonalnog, zbog čega gospodari šumama bez šumskoprivredne osnove i projekata za izvođenje radova na koje daje saglasnost Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva. Za 2015. i 2016. godinu, Društvo je donijelo Godišnje planove gazdovanja šumama, na koje je dalo saglasnost Općinsko vijeće Općine Konjic, Zaključkom. Općinsko vijeće Općine Konjic nema nadležnost za davanje saglasnosti na Planove gazdovanja šumama, imajući u vidu da su šume prirodno bogatstvo u vlasništvu Federacije BiH, te da se njima može gospodariti jedino na osnovu potpisanog ugovora sa Kantonalnim ministarstvom za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo o prenosu poslova gospodarenja državnim šumama, kako je regulisano u ostalim kantonima u Federaciji BiH. Da bi se zakonski riješilo gospodarenje šumama, neophodno je da se uključi Skupština, Vlada i resorno ministarstvo Hercegovačko-neretvanskog kantona. <p>Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom</p> <p>Osnov za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none">Uprava Društva nije sačinila trogodišnji plan poslovanja u skladu sa članovima 23 i 24. Zakona o javnim preduzećima u Federaciji Bosne i Hercegovine;

	<p>2. Određene nabavke nisu provedene u skladu sa procedurama propisanim Zakonom o javnim nabavkama, njegovim provedbenim i vlastitim aktima u dijelu vršenja nabavki samo onih roba ili usluga koje su bile predmet ugovaranja.</p>
J.U. „Coming“ Široki Brijeg	<p>Mišljenje o finansijskim izvještajima: Mišljenje s rezervom</p> <p>Osnov za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none">1. U finansijskim izvještajima za 2016. godinu materijalna sredstva u pripremi iskazana su 2.690.651 KM, a prenesena su na Ustanovu 17.03.2003. godine, na osnovu Odluka Općinskog vijeća Općine Široki Brijeg o gašenju Općinskog fonda u stambeno-komunalnom gospodarstvu Općine Široki Brijeg i o prestanku Općinskog vodoprivrednog društvenog fonda Općine Široki Brijeg. Materijalna sredstva u pripremi vode se duže od trinaest godina, investiran je javni novac, a investicije nisu okončane i stavljene u funkciju, zbog čega se ne obračunava amortizacija, te njihova vrijednost nije realno iskazana;2. Izvršenim popisom nije utvrđeno stvarno stanje sredstava i njihovih izvora, a samim tim nije izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, kako nalaže Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredba o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilnik o knjigovodstvu proračuna u FBiH, te efekte na finansijske izvještaje nije moguće kvantificirati. <p>Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom</p> <p>Osnov za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Pravilnik o računovodstvu i Pravilnik o računovodstvenim politikama nisu sačinjeni u skladu sa poslovanjem Ustanove kao vanbužetskog korisnika, odnosno nisu usaglašeni sa: Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH, Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama za Federalne budžetske korisnike i Trezor;2. Ustanova je davala pozajmice Općini, što nije u skladu sa članom 7. Statuta Ustanove koji uređuje djelatnost Ustanove;3. Utvrđeno je da se značajan dio naplate komunalne naknade vrši kompenzacijama i cesijama, što nije u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.
J.P. „Broćanac“ d.o.o. Čitluk	<p>Mišljenje o finansijskim izvještajima: Negativno mišljenje</p> <p>Osnov za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Društvo je u finansijskim izvještajima za 2016. godinu iskazalo 358.824 KM prihoda po osnovu Ugovora sa preduzećem J.P. Broting Čitluk za održavanje dobara u općoj upotrebi za 2013. i 2014. godinu. Zbog navedenog netačno je iskazan prihod i finansijski rezultat tekućeg perioda, što nije u skladu sa MSFI - Okvirom za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja, te efekte na finansijske izvještaje nije moguće kvantificirati;2. U okviru iskazanih potraživanja od kupaca 4.915.153 KM, znatan dio potraživanja je starije od godinu dana, koja nisu ispravljena na teret rashoda. Društvo nije definisalo računovodstvenim politikama kada i na koji način se vrši prenos potraživanja na sumnjiva i sporna, odnosno kada se vrši ispravka vrijednosti potraživanja. S obzirom da Društvo ne vodi ukupnu starosnu strukturu potraživanja, nije moguće procijeniti koji bi bili efekti na finansijski rezultat da je izvršena ispravka vrijednosti svih zastarjelih potraživanja. <p>Skretanje pažnje:</p> <ul style="list-style-type: none">• U okviru imovine Društva iskazane su nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi u vrijednosti 95.138 KM, koja nije u posjedu i pod kontrolom Društva, niti se od nje ostvaruje ekonomska korist, te ne ispunjava uslove i zahtjeve za priznavanje sredstva u skladu sa paragrafom 89. MSFI- Okvira za sastavljanje i prezentaciju

	<p>finansijskih izvještaja, što je imalo za posljedicu da je imovina i kapital Društva precijenjena za navedeni iznos.</p> <p>Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom</p> <p>Osnov za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Postupci javnih nabavki tokom 2016. godine provedeni su bez donesenog internog akta o nabavkama, budući da je Pravilnik o internim procedurama u postupcima javne nabavke donesen tek 01.12.2016. godine što nije u skladu sa članom 35. Zakona o javnim preduzećima u FBiH;2. Društvo je zaključivalo ugovore o privremenim i povremenim poslovima u kontinuitetu po nekoliko godina za sistematizovana radna mjesta, što nije u skladu sa članom 166. Zakona o radu FBiH.
<p>J.P. „Parkovi“ Mostar</p>	<p>Mišljenje o finansijskim izvještajima: Mišljenje s rezervom</p> <p>Osnov za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none">1. U okviru iskazanih kratkoročnih potraživanja znatan dio potraživanja je stariji od godinu dana koja nisu ispravljena na teret rashoda. Društvo nije poštovalo Računovodstvene politike i nije ispravljalo sva potraživanja koja nisu naplaćena u roku 360 dana od dospijeca. S obzirom da Društvo ne vodi ni starosnu strukturu potraživanja, nije moguće procijeniti koji bi bili efekti na finansijski rezultat da je izvršena ispravka vrijednosti svih zastarjelih potraživanja. <p>Skretanje pažnje:</p> <ul style="list-style-type: none">• Nad Društvom je 02.09.2002. godine otvoren stečajni postupak koji je trajao do 03.07.2008. godine kada je Rješenjem Općinskog suda Mostar br. 07 058 St 01429 04 stečaj obustavljen. Po okončanju stečajnog postupka, nisu adekvatno provedene sve propisane aktivnosti i Grad Mostar kao pravni slijednik Gradskih općina - osnivača nije preuzeo osnivačka prava i obaveze u Društvu. Slijedom toga, nisu usklađena akta Društva Statut i Pravilnik o radu iz 2001. godine, nije izvršeno usklađivanje kapitala i nema donesenih ostalih internih akata. Gradsko vijeće Grada Mostara je Odlukom broj: 01-02-179/10 od 30.07.2010. godine uvrstilo Društvo na listu privrednih društava prema kojima ovlaštenja i obaveze vlasnika na osnovu državnog kapitala vrše organi Grada Mostara. Navedeno ima za posljedicu da poslovanje i organizacija rada Društva nije usklađena sa Zakonom o privrednim društvima i sa Zakonom o javnim preduzećima. Nisu uspostavljeni organi upravljanja Društva: Skupština, Nadzorni odbor i Odbor za reviziju, a funkciju Uprave od 2008. godine obnaša vršilac dužnosti direktora koji je imenovan Rješenjem Općinskog suda Mostar, kada je stečaj obustavljen. <p>Mišljenje o usklađenosti: Negativno mišljenje</p> <p>Osnov za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Obračun plate zaposlenicima vrši se po satnici manjoj od minimalno propisane članom 7. Opšteg kolektivnog ugovora za teritorij Federacije BiH i članom 78. Zakona o radu, što ima za posljedicu tužbe zaposlenika kao i dodatne troškove po istom osnovu;2. Prilikom svih nabavki roba, usluga i radova u vrijednosti od najmanje 473.063 KM, Društvo nije primjenjivalo odredbe Zakona o javnim nabavkama.
<p>K.J.K.P. „Komunalac“ d.o.o. Tuzla</p>	<p>Mišljenje o finansijskim izvještajima: Negativno mišljenje</p> <p>Osnov za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Na datum bilansa nije vršena procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, niti je vršena procjena nadoknadne vrijednosti za takva sredstva prema zahtjevima MRS - 36 Umanjenje imovine. Nije moguće kvantificirati efekte na finansijske izvještaje da su izvršene odgovarajuće procjene vrijednosti imovine shodno Standardu;

2. U okviru iskazanih kratkoročnih potraživanja od kupaca su i potraživanja u iznosu od 4.202.255 KM koja su starija od godine dana, za koje nije izvršena ispravka na teret rashoda, u skladu sa zahtjevima iz paragrafa 37. i 85. MSFI - Okvira za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja i paragrafa 18. MRS 18 – Prihodi i vlastitim Računovodstvenim politikama. Navedeno ima za posljedicu da su potraživanja i finansijski rezultat precijenjeni, a rashodi podcijenjeni za navedeni iznos;
3. Avans iskazan u iznosu od 1.444.335 KM ne udovoljava zahtjeve za njegovo priznavanje kao elementa finansijskih izvještaja iz paragrafa 83. MSFI - Okvira za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja, jer je izvjesno da Društvo neće imati buduće ekonomske koristi povezane sa ovim avansom. Posljedica navedenog je da su sredstva i finansijski rezultat precijenjeni, a rashodi podcijenjeni za navedeni iznos;
4. Društvo na datum bilansa nije procijenilo neto nadoknadivu vrijednost zaliha sirovina i materijala koje su iskazane 182.245 KM, u skladu sa zahtjevima MRS 2 - Zalihe. Nije moguće kvantificirati efekte na finansijske izvještaje da su izvršena potrebna usklađivanja shodno Standardu;
5. Društvo nije na dan 31.12.2016. godine izvršilo preračun obaveze prema zvaničnom kursu stranih valuta na obračunski datum za dugoročne obaveze prema Federalnom ministarstvu finansija, a po kreditu Svjetske banke. Navedeno nije u skladu sa MRS 21 - Efekti promjena kursa stranih valuta, zbog čega su obaveze Društva potcijenjene, a finansijski rezultat precijenjen za 577.598 KM;
6. Kratkoročna obaveza prema „Regionalnom centru za upravljanje čvrstim otpadom“ iskazana je u iznosu od 282.548 KM. Navedeno pravno lice je Rješenjem Općinskog suda u Tuzli iz 2013 godine, a nakon provedenog postupka likvidacije, izbrisano iz sudskog registra. Navedena obaveza ne ispunjava zahtjeve za priznavanje u skladu sa paragrafom 91. MSFI - Okvira za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja, jer je izvjesno da Društvo po iskazanoj obavezi neće imati odljev resursa proistekao iz podmirenja sadašnje obaveze. Navedeno ima za posljedicu da su obaveze precijenjene, a finansijski rezultat podcijenjen za navedeni iznos;
7. Ne možemo potvrditi visinu i strukturu iskazanog kapitala Društva na datum bilansa, jer je osnovni kapital, u finansijskim izvještajima iskazan 1.864.843 KM, a u sudskom registru 4.762.839 KM. U finansijskim izvještajima iskazane su revalorizacione rezerve 2.287.843 KM, a zakonske 2.789.959 KM, za šta ne postoji relevantna dokumentacija.

Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom

Osnov za izražavanje mišljenja:

1. Nisu poštovane odredbe Zakona o javnim nabavkama prilikom nabavke nafte i naftnih derivata jer nije osigurana transparentnost, jednakost i nediskriminacija, pravična i aktivna konkurencija u cilju najučinkovitijeg korištenja javnih sredstava, te nije izvršen pravilan odabir postupka prilikom nabavke putne soli

3.2 Revizija učinka

Revizija učinka predstavlja nezavisno, objektivno i pouzdano ispitivanje određenog aspekta poslovanja cijele ili dijela institucije, programa ili aktivnosti u pogledu ekonomičnosti, efikasnosti i efektivnosti korištenja javnih resursa. Revizija učinka treba da doprinese boljim javnim uslugama, kvalitetnijem trošenju javnog novca i većem stepenu javne odgovornosti i transparentnosti.

Ured za reviziju provodi revizije učinka u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH, Okvirom međunarodnih standarda VRI - ISSAI okvir u Bosni i Hercegovini, Načelima revizije učinka VRI u BiH, Vodičem za reviziju učinka i Vodičem za osiguranje kvaliteta u reviziji učinka VRI u BiH. Rezultati pojedinačnih revizija prezentiraju su putem izvještaja revizije učinka koji se dostavljaju subjektima revizije i ostalim institucijama u skladu sa odredbama Zakona o reviziji (Parlament Federacije BiH, Vlada Federacije BiH i Predsjednik Federacije BiH). Izvještaji revizije učinka su javni dokumenti objavljeni na web stranici Ureda za reviziju.

Ured za reviziju bira teme revizije učinka koje su relevantne, aktuelne i od posebnog interesa za građane. Biraju se oblasti u kojima su potrebe promjene, te koje su značajne u smislu angažovanih materijalnih i ljudskih resursa ili uticaja koji imaju na društvo. Jedan od osnovnih kriterija koji se koriste pri odabiru teme je „dodana vrijednost“ u smislu pružanja novih saznanja i perspektive.

Revizija učinka najčešće obuhvata višegodišnji period, te se ne vezuje za kalendarsku godinu. U revizionom ciklusu koji je počeo u drugoj polovini 2016. godine i koji je trajao do ovog izvještajnog perioda objavljena su četiri izvještaja revizije učinka:

1. Praćenje poduzetih aktivnosti institucija na osnovu izvještaja revizije učinka „Planiranje visokog obrazovanja u Federaciji BiH“, „Upravljanje vremenom u procesu eksproprijacije nekretnina pri izgradnji dionica autoceste na Koridoru Vc“ i „Efikasnost nadležnih institucija u procesu plasiranja federalnih poticaja u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji“;
2. Planiranje Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine;
3. Upravljanje smještajnim kapacitetima budžetskih korisnika FBiH;
4. Efikasnost postupka izdavanja građevinskih dozvola u lokalnoj upravi.

Prvi od navedenih izvještaja revizije učinka predstavlja izvještaj o praćenju realizacije preporuka iz ranije objavljenih izvještaja revizije učinka u kojem su predstavljeni nalazi i zaključci. Predmet ispitivanja u ostale tri revizije učinka, bile su oblasti koje do sada nisu revidirane od strane revizije učinka, te su u izvještajima osim nalaza i zaključaka date i preporuke.

3.2.1 Glavni zaključci revizije učinka

- Praćenje realizacije preporuka iz ranije objavljenih izvještaja revizije učinka pokazalo je kako institucije kojima su upućene preporuke nisu poduzele dovoljne aktivnosti u cilju realizacije preporuka. Takođe, nije uspostavljena praksa koja bi osigurala da domovi Parlamenta FBiH razmatraju svaki izvještaj revizije učinka iz nadležnosti FBiH, kako bi svojim zaključcima dodatno obavezali nadležne institucije da realizuju preporuke date za poboljšanje u određenoj oblasti.
- Vlada FBiH i Federalno ministarstvo finansija nisu osigurali efikasno i efektivno planiranje Budžeta FBiH. Nerealno planiranje Budžeta FBiH u prethodnim godinama dovelo je do značajnog povećanja zaduživanja FBiH, kako bi se pokrili rastući rashodi i izdaci. Ured za reviziju cijeni, da je ključni faktor za postizanje stabilnosti i održivosti Budžeta FBiH njegovo realno planiranje, zasnovano na povećanju naplate budžetskih prihoda i smanjenju budžetskih rashoda, a u cilju postepenog smanjenja duga FBiH.
- Smještaj budžetskih korisnika FBiH predstavlja aktuelno i neriješeno pitanje, koje je rezultiralo neekonomičnom potrošnjom budžetskih sredstava i neefikasnim korištenjem raspoloživih prostora Vlade FBiH. Uprkos činjenici da Vlada FBiH ima na raspolaganju veliki broj poslovnih prostora značajne površine, nije posvetila dovoljnu pažnju racionalnijem korištenju ovih prostora, kako bi se pitanje smještaja riješilo u okviru raspoloživih kapaciteta i time troškovi zakupa sveli na najmanji mogući nivo. Nedostatak sistemskog pristupa u upravljanju smještajnim kapacitetima budžetskih korisnika FBiH, rezultirao je neopravdanom potrošnjom budžetskih sredstava, za zakup poslovnih prostora, kupovinu i adaptaciju tuđih objekata.
- Postupak izdavanja građevinskih dozvola u općinama/gradovima se ne provodi efikasno, niti se preduzimaju odgovarajuće aktivnosti u cilju skraćivanja i pojednostavljenja predmetnog postupka. Postojeći postupak nije u funkciji prevencije nelegalne gradnje, već na indirektan način potiče nastanak novih nelegalnih objekata. Ured za reviziju cijeni da bi se unapređenjem efikasnosti postupka izdavanja građevinskih dozvola u općinama/gradovima osigurala dodana vrijednost i ostvarile višestruke koristi u lokalnoj zajednici. Brz i jednostavan postupak, pravna sigurnost i povjerenje u rad javnih institucija privlače investicije neophodne za ostvarivanje ekonomskog razvoja.

3.2.2 Praćenje realizacije preporuka revizije učinka

U ovom dijelu izvještaja prezentiraju se rezultati provedenog praćenja realizacije preporuka iz ranije objavljenih izvještaja revizije učinka. Praćenje realizacije preporuka revizije učinka predstavlja važan dio revizijskog postupka, predviđen Međunarodnim standardima VRI. Riječ je o periodičnoj aktivnosti koja se provodi s ciljem osiguranja povratne informacije za Ured za reviziju, zakonodavnu i izvršnu vlast o aktivnostima poduzetim na osnovu izvještaja revizije učinka, a sve u cilju unapređenja buduće prakse postupanja po izvještajima i veće realizacije preporuka.

3.2.2.1 Praćenje poduzetih aktivnosti institucija na osnovu izvještaja revizije učinka: „Planiranje visokog obrazovanja u Federaciji BiH“, „Upravljanje vremenom u procesu eksproprijacije nekretnina pri izgradnji dionice autoceste na Koridoru Vc“ i „Efikasnost nadležnih institucija u procesu plasiranja federalnih poticaja u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji“

Cilj praćenja bio je ispitati da li su i u kojoj mjeri subjekti revizije poduzeli aktivnosti na realizaciji preporuka datih u ranije objavljenim izvještajima revizije učinka. Takođe, ispitane su i poduzete aktivnosti Parlamenta Federacije BiH, Vlade Federacije BiH i Ureda predsjednika Federacije BiH, kao institucija kojima se shodno Zakonu o reviziji institucija u Federacije BiH dostavlja svaki izvještaj revizije učinka.

Rezultati provedenog praćenja pokazali su slijedeće:

- Od tri izvještaja revizije učinka, koja su obuhvaćena praćenjem, samo je jedan razmatran i usvojen zajedno sa zaključcima na sjednicama oba doma Parlamenta FBiH. Riječ je o Izvještaju revizije učinka „Planiranje visokog obrazovanja u Federaciji BiH“. Iako su u zaključcima Parlamenta FBiH date obaveze institucijama i rokovi za izvršavanje aktivnosti u cilju realizacije preporuka iz Izvještaja „Planiranje visokog obrazovanja u FBiH“, Parlamentarna komisija odgovorna za reviziju, nije osigurala povratne informacije o realizaciji navedenih zaključaka.
- Na sjednicama Vlade FBiH, razmatrana su pitanja vezana za izvještaje revizije učinka, samo na inicijativu resornog ministarstva. Navedeno je imalo za posljedicu da preporuke koje su date Vladi FBiH nisu posebno analizirane po zaprimanju izvještaja revizije učinka, niti je određen način realizacije istih.
- Rezultati praćenja pokazuju da je od 31 institucije koja je trebala realizovati date preporuke iz tri izvještaja revizije učinka, samo pet institucija u potpunosti poduzelo aktivnosti u cilju realizacije datih preporuka. Djelimične aktivnosti na realizaciji preporuka je poduzelo 11 institucija. Ove institucije su osim donošenja osnovnih zakona, poduzele i neke druge aktivnosti po datim preporukama, međutim iste nisu bile dovoljne za njihovu potpunu realizaciju. Osam institucija je poduzelo početne aktivnosti, a sedam institucija nije poduzimalo aktivnosti na realizaciji preporuka datih u tri izvještaja revizije učinka.
- Manja je realizacija preporuka u slučajevima gdje je bila neophodna koordinacija između institucija na kantonalnom i federalnom nivou, u odnosu na realizaciju preporuka datih pojedinačnim institucijama.

3.2.2.2 Praćenje realizacije preporuka revizije učinka u saradnji sa Parlamentarnom komisijom odgovornom za reviziju

Ured za reviziju je početkom 2017. godine učestvovao u aktivnosti praćenja realizacije preporuka revizije učinka, koju je provodila Parlamentarna komisija odgovorna za reviziju. U okviru navedene aktivnosti, Sektor za reviziju učinka izvršio je procjenu

poduzetih aktivnosti institucija na realizaciji preporuka iz devet izvještaja revizije učinka¹⁰, objavljenih u period 2013.-2015. godina i o navedenom dostavio Izvještaj Parlamentarnoj komisiji odgovornoj za reviziju.

Rezultati praćenja poduzetih aktivnosti institucija na realizaciji preporuka iz posmatranih izvještaja revizije učinka pokazali su slijedeće:

- Realizacija preporuka je na niskom nivou, što ukazuje da su utvrđeni problemi u predmetnim oblastima još uvijek prisutni i značajni. Procjenjuje se da je u potpunosti realizovano oko 20% preporuka datih u analiziranim izvještajima revizije učinka.
- Kod većine institucija nije uspostavljen nadzor koji osigurava kvalitetne povratne informacije o rezultatima poduzetih aktivnosti, mjera i realiziranih projekata.
- Izostala je efektivna koordinacija između nadležnih institucija, naročito prilikom donošenja propisa. Rezultati analize pokazuju da značajne oblasti još uvijek nisu regulisane zakonskim i podzakonskim propisima, a u nekim oblastima nedostaju osnovni planski dokumenti.

Parlamentarna komisija odgovorna za reviziju je na osnovu provedene analize sačinila Informaciju, te donijela Zaključke usmjerene na unapređenje realizacije preporuka revizije učinka. Zaključcima Parlamentarne komisije odgovorne za reviziju predviđeno je da se u sklopu procedure usvajanja izvještaja revizije učinka, uspostave slijedeće obaveze za institucije kojima su upućene preporuke:

- Izrada akcionog plana za realizaciju preporuka revizije učinka u roku ne dužem od 90 dana od datuma usvajanja zaključaka od strane Parlamenta FBiH, te da se isti akcioni planovi javno objave na internet stranicama svake naslovljene institucije zasebno.
- Dostava zasebnog izvještaja o stepenu realizacije preporuka revizije učinka Parlamentarnoj komisiji odgovornoj za reviziju u roku od 12 mjeseci i ponovno u roku od 24 mjeseca od datuma usvajanja zaključaka od strane Parlamenta FBiH, prema posebnim upitima koje će dostaviti Parlamentarna komisija odgovorna za reviziju svakoj instituciji obuhvaćenoj preporukama iz svakog izvještaja revizije učinka zasebno.

3.2.3 Glavni nalazi i preporuke revizije učinka

U ovom dijelu izvještaja prezentirani su osnovni nalazi i preporuke iz ostala tri objavljena izvještaja revizije učinka. Provedene revizije učinka obuhvatile su ukupno 83 subjekata revizije, a preporuke su upućene na 103 subjekta, što je prikazano u narednoj

¹⁰ Riječ je o slijedećim izvještajima revizije učinka: „Prevencija poplava u FBiH“, „Podrška razvoju malog i srednjeg poduzetništva u FBiH“, „Trošenje javnih sredstava iz Budžeta FBiH za ugovore o djelu“, „Podrška razvoju turizma FBiH“, „Nedovoljna obnova šuma u Federaciji BiH kao posljedica neefikasnog sistema upravljanja šumama“, „Efikasnost prikupljanja javnih prihoda u postupku prinudne naplate po osnovu prodaje oduzete imovine u FBiH“, „Unapređenje energetske efikasnosti u institucijama FBiH“, „Određene mjere iz Federalnog plana upravljanja otpadom nisu implementirane u zadatim rokovima“, „Upravljanje grantovima iz Budžeta FBiH prema rezultatima“.

tabeli:

RB	Revizija učinka	Subjekti revizije	Broj subjekata revizije	Broj subjekata kojima su date preporuke	Broj datih preporuka
1.	Planiranje Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine	Vlada Federacije BiH Federalno ministarstvo finansija	2	2	8
2.	Upravljanje smještajnim kapacitetima budžetskih korisnika FBiH	Vlada Federacije BiH Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBiH	2	2	6
3.	Efikasnost postupka izdavanja građevinskih dozvola u lokalnoj upravi	Općine i gradovi u FBiH	79	99	8
	UKUPNO:		83	103	22

Vremenski obuhvat realiziranih revizija učinka bio je duži od jedne godine i obuhvatio je period 2013.-2015. godine.

3.2.3.1 Revizija učinka „Planiranje Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine”

Cilj revizije bio je ispitati da li su Vlada FBiH i Federalno ministarstvo finansija osigurali efikasno i efektivno planiranje Budžeta FBiH.

Glavni nalazi revizije:

- U posmatranim godinama, plan prihoda Budžeta FBiH imao je negativan trend, dok je plan rashoda i izdataka rastao.
- Prilikom planiranja prihoda i primitaka, Vlada FBiH i Federalno ministarstvo finansija, nisu planirali mogućnost unapređenja naplate budžetskih prihoda, nego su kontinuirano planirali povećanje primitaka od zaduživanja. Tako je učešće planiranih primitaka od zaduživanja poraslo sa 19% ukupnog Budžeta FBiH za 2013. godinu (2.214 miliona KM), na 29% Budžeta FBiH za 2015. godinu (2.234 miliona KM).
- Vlada FBiH i Federalno ministarstvo finansija nisu ispoštovali svoje postavljene prioritetne ciljeve u pogledu restriktivne budžetske potrošnje nego su, u posmatranim godinama, planirali povećanje budžetskih rashoda i izdataka. Planirani izdaci za dugove i kamate porasli su sa 36% Budžeta FBiH za 2013. godinu, na 41% u 2015. godini.
- Propusti su utvrđeni kod planiranja transfera, koji takođe, nisu imali trend smanjenja u posmatranim godinama revizije. Budžetski korisnici su planirali transfere za koje nisu imali zakonski osnov. Kao primjer navodi se i Vlada FBiH, kao budžetski korisnik, koja je budžetskim zahtjevima za period 2013.-2015. godine planirala sredstva u iznosu od cca. 12 miliona KM tekućih transfera, za koje nije bilo zakonskog osnova.
- Iako je Vlada FBiH iskazala opredjeljenje da će smanjiti i racionalizirati administraciju u javnom sektoru, Budžetom FBiH je u posmatranom periodu planirano povećanje broja zaposlenih.

- Revizija je utvrdila da postupak izrade Budžeta FBiH nije u potpunosti transparentan, u dijelu koji se odnosi na pravovremeno upoznavanje budžetskih korisnika sa gornjim granicama budžetskih rashoda u trogodišnjem planiranju Budžeta FBiH. Takođe, Federalno ministarstvo finansija nije pružilo mogućnost svim budžetskim korisnicima da, putem konsultacija, obrazlože svoje budžetske zahtjeve prilikom izrade godišnjih budžeta.

Preporuke za Vladu FBiH i Federalno ministarstvo finansija:

- *Izvršiti detaljnu analizu dosadašnjeg načina planiranja Budžeta FBiH i preduzeti konkretne mjere usmjerene na efikasno i efektivno planiranje prihoda i rashoda Budžeta FBiH.*
- *Iskoristiti sve raspoložive instrumente u cilju veće naplate budžetskih prihoda, kako bi se realnije planirao Budžet FBiH. U cilju realizacije ove preporuke potrebno je, za svaku pojedinačnu vrstu prihoda koji se ubiru u Budžet FBiH, izvršiti detaljnu procjenu mogućnosti realnijeg planiranja i veće naplate prihoda, uz prethodnu analizu efektivnosti postojeće zakonske regulative, koja reguliše predmetnu oblast. Na osnovu provedene analize izraditi dinamički plan unapređenja naplate svih pojedinačnih prihoda, koji se ubiru u Budžet FBiH, sa jasno definisanim mjerama za poboljšanje naplate prihoda, aktivnostima i nosiocima utvrđenih aktivnosti.*
- *Izvršiti sveobuhvatnu analizu dosadašnje politike zaduživanja i u što kraćem vremenskom periodu, preduzeti konkretne mjere na smanjenju duga FBiH. Neophodno je odgovornije pristupiti zaduživanju FBiH i planiranje Budžeta FBiH prilagoditi vlastitim realno ostvarivim prihodima, a ne planiranju rasta zaduživanja.*
- *Preispitati efekte provođenja dosadašnje politike restriktivne budžetske potrošnje i razmotriti uvođenje učinkovitijih mjera kojima bi se smanjili rashodi Budžeta FBiH. Ured za reviziju cijeni da bi se trebale utvrditi efektivnije mjere, koje bi dovele do neophodnog smanjenja budžetske potrošnje.*
- *Preduzeti aktivnosti da se planiranje tekućih transfera vrši na osnovu prethodno donesenih strateških i akcionih planova i da se transferi za koje ne postoji zakonski osnov prestanu planirati Budžetom FBiH. Imajući u vidu stanje likvidnosti Budžeta FBiH i uvažavanje ograničenja ukupne javne potrošnje, transfere je potrebno planirati u skladu sa zakonom i sa prethodno donesenim planovima i mjerljivim kriterijima za raspodjelu sredstava.*

Preporuke za Federalno ministarstvo finansija:

- *Uspostaviti jasne kriterije za planiranje raspodjele sredstava budžetskim korisnicima, kako bi se planiralo smanjenje budžetske potrošnje i postigla veća efektivnost i efikasnost institucija. U procesu pripreme Budžeta FBiH potrebno je više koristiti informacije o učincima budžetskih korisnika i taj aspekt koristiti kao osnovni kriterij za donošenje odluka o raspodjeli Budžeta FBiH.*

- *Obavljati konsultacije sa budžetskim korisnicima, u toku procesa izrade Dokumenta okvirnog budžeta FBiH, kako bi se osigurala transparentnost u izradi i donošenju ovog dokumenta. Bilo bi korisno da se konsultacije sa budžetskim korisnicima obavljaju u fazi pripreme i izrade Dokumenta okvirnog budžeta FBiH, odnosno prije postavljanja gornjih granica rashoda.*
- *Obavljati konsultacije sa svim budžetskim korisnicima, u toku procesa izrade Budžeta FBiH, radi usaglašavanja zahtjeva budžetskih korisnika. Konsultacije u ovoj fazi doprinijele bi većoj transparentnosti i svrsishodnosti izrade Budžeta FBiH, kao i osiguranju poštivanja prioriternih ciljeva, kako Vlade FBiH, tako i budžetskih korisnika.*

3.2.3.2 Revizija učinka „Upravljanje smještajnim kapacitetima budžetskih korisnika FBiH”

Cilj revizije bio je ispitati, da li su Vlada FBiH i Služba preduzimale adekvatne aktivnosti za ekonomično i efikasno upravljanje smještajnim kapacitetima budžetskih korisnika FBiH. U okviru postavljenog cilja, revizija je ispitala da li se smještajem budžetskih korisnika FBiH upravlja na odgovarajući način. Također, cilj je bio izvršiti analizu upravljanja zakupom za potrebe smještaja budžetskih korisnika FBiH, kako bi se smanjili troškovi iz Budžeta FBiH za ove namjene.

Glavni nalazi revizije:

- Vlada FBiH ima na raspolaganju veliki broj poslovnih prostora, koje pored vlastitih prostora, čini i imovina bivšeg Zavoda za platni promet FBiH i bivšeg Federalnog ministarstva odbrane. Međutim, nije posvećena dovoljna pažnja racionalnijem korištenju ovih prostora.
- Umjesto planskog iskorištavanja vlastitih prostora, Vlada FBiH i Služba su uglavnom razmatrali mogućnosti kupovine ili unajmljivanja objekata koji nisu u vlasništvu FBiH i nisu izradili detaljnu analizu i procjenu mogućnosti iskorištavanja raspoloživih objekata za rješavanje smještaja budžetskih korisnika FBiH.
- Revizija je konstatovala da su u prethodnim godinama značajna budžetska sredstva (6,7 milijuna KM) uložena u tuđe objekte, koji nisu iskorišteni za rješavanje smještaja budžetskih korisnika FBiH.
- Troškovi zakupa poslovnih prostora za potrebe smještaja Vlade FBiH i njenih institucija kontinuirano su imali trend rasta i u posmatranom periodu revizije iznosili su cca. 12,5 miliona KM.
- Vlada FBiH nije usvojila potrebne propise (uredbe, odluke, normative) u cilju regulisanja zakupa prostora za rad budžetskih korisnika FBiH, što je imalo za posljedicu zakup prostora različitih površina i cijena, bez odgovarajuće procjene ekonomske prihvatljivosti pojedinačnih ugovora o zakupu.
- U 2016. godini nastavljeno je sa praksom ulaganja u tuđe objekte, te je odlučeno da se kupi objekat „Staklena banka“ u Mostaru koji nema riješen imovinsko-pravni status, po cijeni od cca. 6 miliona KM. Procijenjeno je da će stavljanje u funkciju ovog objekta zahtijevati dodatna ulaganja u iznosu cca. 9,5 miliona KM.

Preporuke za Vladu FBiH:

- *U što kraćem vremenskom periodu izraditi sveobuhvatnu analizu smještaja svih budžetskih korisnika FBiH i izvršiti procjenu optimalnog korištenja raspoloživih prostora Vlade FBiH, u cilju racionalnije upotrebe ovih prostora i restrikcije potrošnje budžetskih sredstava koja se izdvajaju za zakup prostora.*
- *Izraditi plan upravljanja smještajem budžetskih korisnika FBiH kako bi se sistemski, ekonomično i trajno riješilo ovo pitanje. Imenovati nosioca aktivnosti za realizaciju plana upravljanja smještajem budžetskih korisnika FBiH, sa precizno utvrđenim zadacima i rokovima izvršenja plana.*
- *Definisati normative za korištenje radnog prostora po zaposleniku, kako bi se osiguralo racionalno korištenje smještajnih kapaciteta.*

Preporuke za Službu za zajedničke poslove organa i tijela FBiH:

- *Uspostaviti kvalitetne i pouzdane evidencije o prostorima u vlasništvu FBiH i prostorima na kojima pravo raspolaganja imaju Vlada FBiH, odnosno federalna tijela. Evidencije trebaju biti sveobuhvatne, redovno ažurirane i trebaju pružati pouzdane podatke o vlasništvu prostora, njihovom stanju, funkcionalnosti i trenutnim korisnicima.*
- *Izvršiti detaljnu analizu pojedinačnih ugovora o zakupu svih budžetskih korisnika FBiH, kako bi se osigurala transparentnost informacija o ugovorenom zakupu i procijenila opravdanost trošenja budžetskih sredstava za zakup prostora.*
- *Izraditi plan upravljanja i korištenja prostora bivšeg Federalnog ministarstva odbrane, kako bi se na najbolji način iskoristili svi potencijali ove imovine i ostvarili pozitivni finansijski efekti na Budžet FBiH.*

3.2.3.3 Revizija učinka „Efikasnost postupka izdavanja građevinskih dozvola u lokalnoj upravi“

Cilj revizije bio je da procijeni da li se postupak izdavanja građevinskih dozvola provodi efikasno, te da identifikuje uzroke zbog kojih je postupak izdavanja građevinskih dozvola dug i komplikovan.

Glavni nalazi revizije:

- U većini općina/gradova građevinske dozvole se ne izdaju u zakonom propisanim rokovima. Svaki drugi investitor čeka na izdavanje građevinske dozvole duže od utvrđenog roka, a izdavanje građevinskih dozvola može trajati i do 320 dana.
- Postupak izdavanja građevinskih dozvola je komplikovan, zbog mnogobrojne dokumentacije, koju investitor najčešće samostalno pribavlja. U nekim slučajevima investitor je obavezan pribaviti i do 30 dokumenata od različitih javnih institucija. Između ostaloga, investitori su obavezni prikupiti i dokumente o činjenicama o kojima općina/grad vodi službenu evidenciju.

- Općine/gradovi nisu osigurali da se kroz postupak izdavanja građevinskih dozvola preventivno djeluje na sprečavanje nelegalne gradnje, što za posljedicu ima gradnju velikog broja objekata bez neophodnih građevinskih dozvola. Procjenjuje se da je u većini općina/gradova više od 20% nelegalno izgrađenih objekata.
- Nijedna općina/grad nije postavila vlastite ciljeve u pogledu efikasnosti izdavanja građevinskih dozvola i generalno su izostale inicijative prema nadležnim institucijama, koje mogu uticati na skraćenje i pojednostavljenje postupka izdavanja građevinskih dozvola.
- Pored, nedovoljnih aktivnosti općina/gradova, revizijom je utvrđeno da je dug i komplikovan postupak izdavanja građevinskih dozvola, uzrokovan i nepostojanjem odgovarajućeg pravnog okvira za oblast prostornog uređenja i građenja, što je neophodna pretpostavka za efikasan postupak izdavanja građevinskih dozvola.

Preporuke za općine/gradove u FBiH:

- *Osigurati investitorima sveobuhvatne i lako dostupne informacije o mogućnostima i uslovima gradnje, administrativnim koracima i dokumentaciji potrebnoj za izdavanje građevinskih dozvola.*
- *Po službenoj dužnosti pribavljati dokumente o činjenicama o kojima općina/grad vodi službenu evidenciju, a koji su neophodni za izdavanje građevinskih dozvola.*
- *Poduzeti aktivnosti u cilju izrade nedostajućih prostornih planova i usaglašavanja postojećih planova užeg područja sa planovima šireg područja.*
- *Utvrđiti hodograme aktivnosti, odnosno interne procedure sa jasno definisanim koracima, zadacima, odgovornostima i rokovima u postupku izdavanja građevinskih dozvola.*
- *Koristeći raspoložive informacije o trajanju postupka i učinku odgovornih zaposlenika, izraditi plan unapređenja vlastite efikasnosti u postupku izdavanja građevinskih dozvola.*
- *Izraditi i kantonalnim ministarstvima nadležnim za oblast prostornog uređenja i građenja dostaviti analizu uzroka dugog i komplikovanog postupka izdavanja građevinskih dozvola.*
- *Izraditi operativni plan za prevenciju neplanske gradnje kojim će se utvrditi mjere, aktivnosti, nosioci i dinamika implementacije pojedinačnih aktivnosti.*

Preporuke za vlade kantona i kantonalna ministarstva nadležna za oblast prostornog uređenja i građenja:

- *Izraditi analizu postojećeg pravnog okvira relevantnog za oblast prostornog uređenja i građenja, te skupštinama kantona uputiti prijedloge za izmjene i dopune regulative u cilju skraćjenja i pojednostavljenja postupka izdavanja građevinskih dozvola.*

**4. Izvještaj o reviziji Vladinog godišnjeg izvještaja o izvršenju budžeta -
Izvještaj o finansijskoj reviziji
Izvještaja o izvršenju Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine
za 2016. godinu**

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

**IZVJEŠTAJA O IZVRŠENJU BUDŽETA FEDERACIJE BOSNE I
HERCEGOVINE**

za 2016. godinu

Broj: 03-01/16

Sarajevo, juli 2017. godine

SADRŽAJ

I.	MIŠLJENJE REVIZORA	95
1.	MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA	95
2.	MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI	97
II.	KRITERIJI ZA REVIZIJU	100
III.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI	101
1.	UVOD	101
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	102
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA	102
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	108
5.	PLANIRANJE, DONOŠENJE BUDŽETA I IZVJEŠTAVANJE	111
6.	IZVRŠENJE BUDŽETA	113
6.1	Prihodi i primici	113
6.2	Rashodi, izdaci i finansiranje	114
6.2.1	<i>Plate i naknade troškova zaposlenih</i>	115
6.2.2	<i>Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge</i>	117
6.2.3	<i>Tekući transferi i drugi tekući rashodi</i>	123
6.2.4	<i>Kapitalni transferi</i>	132
6.2.5	<i>Interventna sredstva ili sredstva rezerve</i>	133
6.2.6	<i>Izdaci za kamate</i>	135
6.2.7	<i>Izdaci za finansijsku imovinu</i>	135
6.2.8	<i>Izdaci za otplatu dugova</i>	136
6.2.9	<i>Tekuća rezerva</i>	136
6.2.10	<i>Finansijski rezultat</i>	137
7.	IMOVINA, OBAVEZE I IZVORI SREDSTAVA	138
7.1	Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe	139
7.2	Stalna sredstva	139
7.3	Dugoročni plasmani	140
7.4	Kratkoročna potraživanja i plasmani	142
7.5	Kratkoročne obaveze i razgraničenja	145
7.6	Dugoročne obaveze i razgraničenja	147
7.7	Izvori sredstava	152
7.8	Popis sredstava i obaveza	153
8.	VANBILANSNA EVIDENCIJA	154
9.	JAVNE NABAVKE	155
10.	OSTALI NALAZI	157
10.1	Realizacija obaveza po osnovu prestanka rada prijašnjeg Federalnog ministarstva odbrane	157
10.2	Projekti finansirani kreditnim i grant – sredstvima	159
11.	KOMENTAR	161
PRILOG KONSOLIDOVANI GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI I PREGLED REALIZOVANIH TEKUĆIH TRANSFERA		163
Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2016. godinu		165
Bilans stanja na dan 31.12.2016. godine		169
Izvještaj o novčanim tokovima Period izvještavanja od 01.01. do 31.12.2016. godine		170
Pregled realizovanih tekućih transfera		171

I. MIŠLJENJE REVIZORA

Mišljenje revizora se daje na osnovu provedene finansijske revizije koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa zakonskim i ostalim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Uvod

Izvršili smo reviziju **Izvještaja o izvršenju Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine za 2016. godinu** sa Analizom izvršenja budžeta – tekstualni dio, koji obuhvataju i Račun prihoda i rashoda, Bilans stanja, Izvještaj o novčanim tokovima, Izvještaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Ministarstvo finansija je odgovorno za izradu i fer prezentaciju **Izvještaja o izvršenju Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine za 2016. godinu** u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, koji je definisan Zakonom o budžetima u FBiH, Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH, Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI 1000-1810). Ovi standardi zahtijevaju da postupamo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji, koji su bili podloga za sačinjavanje **Izvještaja o izvršenju Budžeta FBiH za 2016. godinu**, ne sadrže značajne pogrešne iskaze usljed prevare i greške. Revizija uključuje obavljanje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o iznosima i objavama u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvještajima usljed prevare ili greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u cilju odabira revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvještaja. Revizor takođe ocjenjuje finansijsko upravljanje, funkciju interne revizije i sistem internih kontrola.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnov za naše mišljenje.

Osnova za mišljenje s rezervom

1. Obaveze po osnovu povrata pogrešno ili više uplaćenih prihoda, po pravosnažnim sudskim presudama i izvršnim rješenjima i obaveze po drugim osnovama u iznosu od 67.412.843 KM iskazane su na poziciji razgraničenja, kao povećanje obaveza i smanjenje razgraničenih rashoda, što nije u skladu sa Zakonom o budžetima FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor. Od navedenih obaveza 38.627.389 KM evidentirano je kod Ministarstva finansija, 16.306.803 KM kod Ministarstva rada i socijalne politike, 12.213.720 KM Ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata i 264.931 KM Vlade FBiH. Za obaveze po osnovu povrata više uplaćenih prihoda u iznosu od 30.000.000 KM, koje su iskazane na poziciji Ministarstva finansija, u 2017. godini zaključen je sporazum sa JP BH Telekom d.d., po kome će se iste izmiriti u narednih pet godina. (tačka 7.5 Izvještaja);
2. Na poziciji kratkoročnih obaveza nisu iskazane obaveze prema zaposlenim po osnovu pravosnažnih sudskih presuda i izvršnih rješenja za federalne budžetske korisnike, u iznosu od 41.650.175 KM i obaveze nastale po osnovu odobrenih sredstava korisnicima transfera - poticaji u poljoprivredi, u iznosu od 19.239.857 KM. Navedene obaveze iskazane su na vanbilansnoj evidenciji što nije u skladu sa članom 76. Zakona o budžetima u FBiH (tačka 8. Izvještaja);
3. Popis imovine, obaveza i potraživanja kod budžetskih korisnika nije izvršen u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH, obzirom da istim nije obuhvaćena cjelokupna imovina, niti je izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stanjem utvrđenim popisom (tačka 7.8 Izvještaja).

Mišljenje s rezervom

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u Osnovi za mišljenja s rezervom, **Izvještaj o izvršenju Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine za 2016. godinu**, prikazuje fer i istinito, u svim materijalnim aspektima, stanje imovine, obaveza i izvora sredstava na dan 31.12.2016. godine, izvršenje budžeta i novčane tokove za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Skretanje pažnje

Bez kvalifikacije na dato mišljenje o finansijskim izvještajima, skrećemo pažnju na sljedeće:

- U skladu sa članom 33. Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH primjenjuju se propisi vezani za budžetske korisnike i vanbudžetske fondove iz oblasti računovodstva i revizije u javnom sektoru. Svrha usvajanja standarda za javni sektor je izrada pouzdanih finansijskih izvještaja koji će biti interno i međunarodno uporedivi. Ni u 2016. godini nisu usvojeni Međunarodni računovodstveni standardi za javni sektor (tačka 4. Izvještaja).

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Uvod

Izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u **Izveštaju o izvršenju Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine za 2016. godinu**, sa značajnim zakonima i drugima propisima.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja osim Ministarstva finansija, i Vlada FBiH je odgovorna da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost revizora

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH i ISSAI 4000-Standard za reviziju usklađenosti¹¹. Pored gore navedene odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Ova odgovornost uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje korisnika **Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine**, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnov za naše mišljenje.

Osnova za mišljenje s rezervom

- 1. Prilikom predlaganja i donošenja programa o utrošku sredstava tekućih i kapitalnih transfera za budžetske korisnike nisu u potpunosti poštovane odredbe Zakona o budžetima u FBiH i člana 37. Zakona o izvršavanju budžeta FBiH za 2016. godinu, u dijelu utvrđivanja bitnih elemenata programa, koji se odnose na naziv i svrhu programa, kriterije za raspodjelu sredstava, visinu i izvore sredstava, kategoriju korisnika sredstava, te načine i rokove izvještavanja što je imalo značajne posljedice na način realizacije tekućih i kapitalnih transfera, visinu utrošenih sredstava i rezultate, odnosno postignute efekte ulaganja istih (tačka 6.2.3 i 6.2.4 Izvještaja);**
- 2. Značajan dio sredstava Tekuće rezerve nije korišten u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH i Zakona o izvršavanju budžeta FBiH za 2016. godinu (tačka 6.2.9 Izvještaja);**
- 3. U Ministarstvu finansija u skladu sa Zakonom o budžetima u Federaciji BiH nije formirana budžetska inspekcija, što može imati uticaja na provođenje nadzora nad zakonitosti, pravovremenosti i namjenskom trošenju budžetskih sredstava (tačka 4. Izvještaja);**

¹¹ Novi ISSAI 4000 je usvojen u decembru 2016. godine i zamjenjuje ISSAI 4000, 4100 i 4200.

4. Nisu poštovane odredbe Zakona o budžetima u FBiH, jer su izvršenim preraspodjelama rashoda i izdataka pokrivena već stvorene obaveze koje su veće od budžetom odobrenih sredstava (tačka 5. Izvještaja);
5. U korist prihoda od povrata anuiteta od krajnjih korisnika kredita oprihodovano je 50.000.000 KM iz Revolving fonda po Projektu EAF SME za "Poboljšanje pristupa malih i srednjih preduzeća finansijskim sredstvima", bez posebne odluke Vlade FBiH i saglasnosti kreditora. Obzirom da se radi o namjenskim sredstvima planiranje i korištenja ovih sredstva nije bilo u skladu sa važećim propisima (tačka 6.1 Izvještaja);
6. Nije riješen status imovine institucija, koje su sa federalnog nivoa prešle na državni nivo, što ima značajnog uticaja na način evidentiranja, raspolaganja i upravljanja istom, kako je regulisano zakonskim i ostalim propisima kojima je utvrđena ova oblast. Pojedini budžetski korisnici iskazali su stalna sredstva, a da nisu obezbijedili dokumentaciju o vlasništvu i posjedu iste, zbog čega nije realno iskazana vrijednost građevinskih objekata kod istih (tačka 7.2 Izvještaja);
7. Nisu poduzete adekvatne mjere u cilju naplate potraživanja od krajnjih korisnika kredita u iznosu od 78.886.130 KM (pravna lica) i 715.841 KM (kantoni), a da potraživanja starija od šest mjeseci nije izvršen prenos na sumnjiva i sporna potraživanja (tačka 7.4 Izvještaja);
8. Nije uspostavljena adekvatna politika upravljanja nekretninama za koje je, u skladu sa Uredbom o Službi za zajedničke poslove organa i tijela Federacije BiH i zaključcima Vlade FBiH, nadležna Služba za zajedničke poslove organa i tijela Federacije BiH (nekretnine na kojima pravo raspolaganja imaju federalna tijela i nekretnine Prijašnjeg FMO-a i Zavoda za platni promet) u dijelu vođenja evidencija o nekretninama, praćenja i izvještavanja o stanju nekretnina, izdavanja nekretnina u zakup i utvrđivanja cijene zakupa, te evidentiranja i naplate potraživanja (tačka 8. i tačka 10.1 Izvještaja);
9. Obračunate su i isplaćene naknade za rad radnih tijela, a da prethodno nisu ispunjeni uslovi propisani Uredbom o načinu osnivanja i utvrđivanju visine naknade za rad radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovodioca federalnih organa državne službe, niti su na iste obračunati i uplaćeni pripadajući porezi i doprinosi u skladu sa važećim zakonskim propisima. Ugovori o djelu zaključivali su se za poslove koji su utvrđeni pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta revidiranih korisnika, što nije u skladu sa zakonskim propisima kojima je predviđeno da se isti zaključuju jednokratno, na određeno vrijeme, sa tačno definisanim poslovima koje treba uraditi (tačka 6.2.2 Izvještaja);
10. Za određeni broj javnih nabavki roba, usluga i radova nije blagovremeno donesen Plan niti započeta procedura nabavke zbog čega rashodi i izdaci nisu iskazani u pripadajućem periodu. Budžetski korisnici nisu dosljedno pratili realizaciju zaključenih ugovora u skladu sa prihvaćenim ponudama (tačka 9. Izvještaja).

Mišljenje s rezervom

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u Osnovi za mišljenje s rezervom, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u **Izveštaju o izvršenju Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine za 2016. godinu** u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane.

Sarajevo, 21.08.2017. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA
Dragan Kolobarić, dipl.oec.

GENERALNI REVIZOR
Dževad Nekić, dipl.oec.

II. KRITERIJI ZA REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine, u okviru finansijske revizije provodi i reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija usklađenosti, u okviru finansijske revizije, podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo da li je dati predmet revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima, usklađen sa odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Kriteriji za reviziju finansijskih izvještaja su sljedeći:

- Zakon o budžetima u FBiH;
- Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH;
- Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
- Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH
- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Kriterij za reviziju usklađenosti su sljedeći:

- Zakon o budžetima u FBiH;
- Zakon o izvršavanju Budžeta FBiH za 2016. godinu;
- Budžet FBiH za 2016. godinu;
- Zakon o trezoru u FBiH;
- Zakon o pripadnosti javnih prihoda u FBiH;
- Zakon o dugu, zaduživanju i garancijama u FBiH;
- Zakon o igrama na sreću ;
- Zakon o izmirenju obaveza p
- o osnovu računa stare devizne štednje;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Zakon o državnoj službi u FBiH;
- Zakon o namještenicima u organima državne službe u FBiH;
- Zakon o platama i naknadama u organima vlasti FBiH;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave.

III. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ured za reviziju) je u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH („Službene novine FBiH“ br. 22/06) i primjenjivim Međunarodnim standardima Vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI) izvršio reviziju Izvještaja o izvršenju Budžeta FBiH za 2016. godinu. Navedeni Izvještaj usvojio je Dom naroda Parlamenta FBiH 18.05.2016. godine, dok Predstavnički dom Parlamenta FBiH isti nije usvojio.

U Izvještaju o izvršenju Budžeta FBiH za 2016. godinu ukupno ostvareni prihodi, primici i finansiranje u 2016. godini iznosili su 2.373.753.366 KM, rashodi, izdaci i otplate duga 2.288.784.801 KM i iskazan je višak prihoda nad rashodima u iznosu 84.968.565 KM.

U 2016. godini iz Budžeta FBiH finansirana je 61 institucija. Ured za reviziju planirao je reviziju 33 korisnika budžeta kojima je odobren budžet u iznosu od 2.345.008.957 KM, što je 93,16% od ukupno planiranih sredstava Rebalansom Budžeta FBiH za 2016. godinu (2.517.180.917 KM). Ukupno iskazani rashodi i izdaci kod revidiranih korisnika iznose 2.150.204.834 KM ili 93,95% ukupno realizovanih rashoda i izdataka u 2016. godini (2.288.784.801 KM).

Federalno ministarstvo finansija (u daljem tekstu: Ministarstvo finansija) upravlja Budžetom FBiH i opslužuje isti u dijelu izrade, izvršenja i nadzora nad korištenjem budžetskih sredstava, u skladu sa Zakonom o budžetima u Federaciji BiH¹ i Zakonom o trezoru² i na način propisan od strane istog. Budžetski korisnici su odgovorni za naplatu i ubiranje prihoda iz svoje nadležnosti, kao i za korištenje budžetskih sredstava za namjene i do visine utvrđene u Posebnom djelu Budžeta FBiH. Budžetski korisnici koriste sredstva u skladu sa godišnjim finansijskim planom, a prema dinamici utvrđenoj tromjesečnim i mjesečnim planovima, koje odobrava ministar finansija, u skladu sa raspoloživim sredstvima.

U pojedinačnim izvještajima o finansijskoj reviziji budžetskih korisnika za 2016. godinu data su nezavisna revizorska mišljenja i objavljene su informacije o uočenim nepravilnostima u poslovanju federalnih institucija, koje su pored ostalog navedene i u ovom Izvještaju. Značajan broj nalaza i preporuka koje se odnose na poslovanje pojedinih institucija se ponavlja duži niz godina i veći dio istih su sistemskog karaktera, za čije rješavanje nije odgovorna samo institucija kod koje je utvrđena nepravilnost. Realizacijom datih preporuka bi se osigurala dodatna transparentnost u korištenju javnog novca i poboljšala finansijska disciplina. Svi budžetski korisnici su se očitovali na dostavljeni Nacrt izvještaja.

Konačni izvještaji dostavljeni su: Predsjedniku FBiH, Premijeru Vlade FBiH, Predsjedavajućem Doma naroda FBiH, Predsjedavajućem Predstavničkog doma FBiH i Ministarstvu finansija. Nakon dostavljanja konačnih izvještaja Parlamentu FBiH, isti su objavljeni na internet stranici Ureda za reviziju institucija u FBiH www.vrifbih.ba.

¹ „Službene novine Federacije BiH“ br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15 i 104/16

² „Službene novine Federacije BiH“ br. 26/16

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije je Izvještaj o izvršenju Budžeta FBiH za 2016. godinu i usklađenost poslovanja Vlade FBiH, ministarstava i drugih budžetskih korisnika sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima. Predmet revizije nije bila implementacija razvojno – investicijskih projekata koja su u nadležnosti ministarstava, već samo koordinacija, nadzor, uspostava knjigovodstvenih evidencija i izvještavanje u skladu sa Uredbom o načinu i kriterijima za pripremu, izradu i praćenje realizacije programa javnih investicija u FBiH i ostalim propisima i aktima donesenim od strane nadležnih organa i institucija.

Cilj revizije je pribavljanje realne osnove, da se na bazi pregleda finansijskih izvještaja i pripadajućih računa korisnika federalnog budžeta, u skladu sa primjenjivim revizorskim standardima, izrazi mišljenje o tome da li su finansijski izvještaji pouzdani i da li isti u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta, kao i da se izvrši procjena da li su rukovodioci institucija primjenjivali zakone i druge propise, koristili sredstva za odgovarajuće namjene, ocijeni finansijsko upravljanje, funkciju interne revizije i sistem interne kontrole.

Revizija je obavljena u skladu sa internim planskim dokumentima revizije. Revizija je obuhvatila izvještaje o obavljenim revizijama za 2016. godinu, te finansijske transakcije Budžeta FBiH koje se evidentiraju isključivo kroz Glavnu knjigu Trezora (budžetski prihodi, raspodjela prihoda budžeta, servisiranje unutrašnjeg duga i vanjski dug).

Obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH je izvršio finansijsku reviziju Izvještaja o izvršenju budžeta FBiH za 2015. godinu i dao preporuke u cilju otklanjanja uočenih propusta i nedostataka. U Izvještaju o finansijskoj reviziji Izvještaja o izvršenju Budžeta FBiH za 2015. godinu dato je negativno mišljenje o finansijskim izvještajima. Revizijom Izvještaja o izvršenju Budžeta Federacije BiH za 2016. godinu konstatovano je slijedeće postupanje po preporukama:

Realizovane preporuke

- 1) Ministarstvo prostornog uređenja postupilo je po preporuci u vezi stručnog obrazovanja i usavršavanja državnih službenika i namještenika;
- 2) Odobrena sredstva za naknade plaća koristila su se za planirane namjene u skladu sa važećim propisima;
- 3) Uspostavljen je informacioni sistem za obradu novčanih podrški i centralna baza podataka po vrstama novčanih podrški i klijentima;
- 4) Vršiti se kontrola na terenu i kontrola za mjere ruralnog razvoja i proizvodne mjere u okviru sistema plaćanja u poljoprivredi i ruralnom razvoju;
- 5) Uspostavljen je nadzor nad isporukom doniranih grla korisnicima pomoći;
- 6) Poštuju se odredbe Računovodstvenih politika za federalne budžetske korisnike i trezor, i na poziciji kapitalnih transfera iskazuju se samo sredstva koja predstavljaju nepovratna davanja u svrhu nabave kapitalne (dugotrajne, stalne)

imovine i kapitalnih ulaganja koja predstavljaju kapitalno sredstvo nekog drugog pravnog lica;

- 7) Neutrošena namjenska sredstva preknjižena su na razgraničene prihode, u skladu sa odredbama Uputstva o otvaranju posebnih namjenskih transakcijskih računa, načinu planiranja, prikupljanja, evidentiranja i raspolaganja sredstvima sa posebnih namjenskih transakcijskih računa otvorenih kao podračuna u okviru Jedinog računa trezora;
- 8) Sa 31.12.2016. godine izvršene su ispravke knjiženja na dugoročnim obavezama po unutrašnjem dugu, odnosno po osnovu pravosnažnih sudskih presuda za dug po ratnim potraživanjima i staroj deviznoj štednji;
- 9) Izvršena su potrebna knjiženja u iznosu 40.684.302 KM, po sedmoj emisiji obveznica za izmirenje duga stare devizne štednje;
- 10) Izvršena su potrebna knjiženja u iznosu od 222.295 KM za gotovinske isplate po osnovu ratnih potraživanja iz ranijeg perioda;
- 11) Utvrđene su obaveze po ratnim potraživanjima i sačinjena Informacija za Vladu FBiH;
- 12) Utvrđen je iznos obveznica po osnovu ratnih potraživanja koje su korigovane i isplaćene prije roka.

Djelimično realizovane preporuke

- 1) Jedan dio budžetskih korisnika vršio je imenovanje savjetnika u skladu sa zakonskim, podzakonskim i internim propisima koji regulišu navedenu oblast;
- 2) Obaveze po osnovu pravosnažnih sudskih presuda i izvršnih rješenja i obaveze utvrđene rješenjima o povratu pogrešno ili više uplaćenog poreza iskazane su na kratkoročnim tekućim obavezama i razgraničenim rashodima, što nije u skladu sa zakonskim i drugim propisima koji regulišu ovu oblast.

Nerealizovane preporuke

- 1) Potrebno je da Vlada FBiH, u skladu sa nadležnostima nastavi aktivnosti na unapređenju rada i organizacije federalnih ministarstava i drugih tijela federalne uprave, u cilju uspostavljanja optimalnog broja uposlenih za obavljanje poslova iz nadležnosti istih i što efikasnijeg rada javne uprave;
- 2) Potrebno je da Vlada FBiH u saradnji sa Ministarstvom finansija inicira usvajanje međunarodnih računovodstvenih standarda za javni sektor;
- 3) Potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo finansija, u okviru svojih nadležnosti, poduzmu aktivnosti na provedbi Strategije javne interne finansijske kontrole u FBiH i Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru FBiH u dijelu uspostavljanja odgovarajućeg sistema finansijskog upravljanja i kontrola kao i interne revizije i funkcionalne Centralne harmonizacijske jedinice;
- 4) Kod pripreme, izrade budžeta, kao i izvršenja izvještavanja dosljedno se pridržavati odredbi Zakona o budžetima u FBiH, Zakona o izvršavanju Budžeta FBiH za izvještajnu godinu i Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH;
- 5) Obračun i isplatu troškova službenog putovanja vršiti u skladu sa Uredbom o naknadama troškova za službena putovanja, te uspostaviti kontrolu nad istim;

- 6) Preispitati Zaključak Vlade FBiH o pravu korištenja službenih telefona;
- 7) Poštivati odredbe Uredbe o uslovima i načinu korištenja službenih putničkih automobila u organima uprave u FBiH, Pravilnika o uslovima i načinu korištenja službenih putničkih automobila i Pravilnika o obaveznom sadržaju i načinu popunjavanja obrasca putnog naloga;
- 8) Nastaviti aktivnosti na iznalaženju rješenja za trajan i cjelovit smještaj federalnih organa i institucija;
- 9) Obračun i isplatu naknada za rad radnih tijela vršiti samo ukoliko se ispune uslovi propisani Uredbom o načinu osnivanja i utvrđivanju visine naknade za rad radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovodioca federalnih organa državne službe, a pripadajuće poreze i doprinose na naknadu istih obračunavati i plaćati u skladu sa važećim zakonskim propisima;
- 10) Potrebno je da Vlada FBiH poduzme aktivnosti kako bi se ugovori o djelu zaključivali samo za poslove i radne zadatke za koje je u skladu sa zakonskim propisima predviđeno zaključivanje navedenih ugovora, da se isti zaključuju jednokratno, na određeno vrijeme, sa tačno definisanim poslovima koje treba uraditi;
- 11) Za obavljanje poslova utvrđenih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta angažovanje izvršilaca vršiti u skladu sa Zakonom o državnoj službi u FBiH i Zakonom o namještenicima u organima državne službe u FBiH, u cilju smanjenja i ukidanja zaključivanja ugovora o djelu;
- 12) Potrebno je da svi budžetski korisnici provode odredbe Uredbe o reprezentaciji i poklonima u federalnim organima uprave i federalnim upravnim organizacijama i vlastitih internih akata;
- 13) Finansijske promjene odnosno transakcije u budžetu evidentirati i iskazivati na odgovarajućim kontima u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Kontnim planom;
- 14) Poduzeti aktivnosti kako bi Institut za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja postupio u skladu sa odredbama zaključenog ugovora o obavljanju poslova medicinskog vještačenja zdravstvenog stanja u postupku za ostvarivanje prava iz oblasti branilačko – invalidske zaštite i ocjene vojnog invaliditeta, u dijelu izvršenja obaveze u ugovorenom roku;
- 15) Poduzeti aktivnosti na blagovremenom donošenju programa utroška sredstava transfera kako bi se osigurala realizaciji istih u fiskalnoj godini u kojoj su i odobreni;
- 16) Odlukama o raspodjeli sredstava tekućih transfera jasno definirati namjenu odobravanja sredstava, utvrditi obavezu izvještavanja o namjenskom utrošku doznačenih sredstava, te osigurati nadzor nad utroškom ovih sredstava;
- 17) Obaveze, odnosno rashode stvarati u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o izvršavanju budžeta u FBiH, samo za namjene i do visine utvrđene u Posebnom dijelu Budžeta, te iste iskazivati u periodu kada je obaveza i nastala nezavisno od plaćanja;
- 18) Preispitati opravdanost kontinuiranog planiranja i izvršavanja kapitalnog

- transfera Ustanovama za zbrinjavanje na nivou FBiH, obzirom da Zakonom o preuzimanju prava i obaveza osnivača nad ustanovama socijalne zaštite u FBiH, niti drugim propisom isto nije predviđeno;
- 19) Preispitati opravdanost planiranja i realizacije interventnih ili sredstva rezerve, programima utroška sredstava transfera, u cilju ukidanja istih;
 - 20) Potrebno je efikasno realizovati kreditna sredstva i izvršiti kontrolu utroška sredstava;
 - 21) Sredstva Tekuće rezerve odobravati samo za izdatke koje prilikom planiranja budžeta nije bilo moguće predvidjeti, te propisati mjerljive kriterije za utvrđivanje visine sredstava i raspodjelu Tekuće rezerve Premijera i dva dopremijera;
 - 22) Poštovati važeće zakonske propise vezane za razvojno – investicione projekte, a izvještaje o utrošku sredstava sačinjavati na način koji omogućava praćenje planiranih i realiziranih veličina, uz adekvatnu analizu realizacije projekata, te iste dostaviti nadležnim organima i institucijama na postupanje;
 - 23) Stalna sredstva iskazivati na osnovu vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, Zakona o budžetima u FBiH i Uredbi o računovodstvu budžeta u FBiH, te riješiti status ulaganja u objekte koji nisu u vlasništvu FBiH i imovinsko–pravne odnose (Dom odmora Trpanj, Velika sala u zgradi Parlamenta FBiH i drugi objekti);
 - 24) Poduzeti aktivnosti da svi učesnici u postupku poštuju odredbe zaključenih ugovora o komisionim poslovima sa Razvojnou bankom FBiH i da se raspodjela prikupljenih sredstava vrši po propisima;
 - 25) Potrebno je kontinuirano vršiti nadzor i provjeru namjenskog utroška sredstava i realizaciju projekata, te poduzeti aktivnosti u cilju naplate dospjelih plasmana koji su finansirani iz kreditnih linija Razvojne banke FBiH i drugih finansijskih institucija;
 - 26) Poduzeti propisane aktivnosti i zakonom utvrđene mjere u cilju naplate potraživanja od krajnjih korisnika kredita, a evidentiranje istih izvršiti u skladu sa važećim propisima;
 - 27) Potrebno je da Vlada FBiH poduzme aktivnosti putem nadležnih institucija u vezi rješavanja statusa poslovnih prostora koji su preuzeti od Prijašnjeg FMO-a i Vojske FBiH;
 - 28) Preispitati primjenu protokola zaključenih između Ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata i poslovnih banaka i poduzeti aktivnosti u cilju naplate potraživanja po osnovu više isplaćenih sredstava naknada iz boračko-invalidske zaštite;
 - 29) Rashode iskazivati na poziciji kratkoročnih razgraničenja u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenih politika za federalne budžetske korisnike i trezor;
 - 30) Izvršiti usaglašavanje stanja na kontima glavnih kategorija 16 i 36 (Finansijski i obračunski odnosi sa drugim povezanim jedinicama), te evidentiranje na istim vršiti u skladu sa Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike i trezor;
 - 31) Knjiženje pozitivnih i negativnih kursnih razlika sadržanih u otplatama anuiteta

- po vanjskom dugu vršiti u skladu sa odredbama Računovodstvenih politika za federalne budžetske korisnike i trezor i Uputstva o planiranju i računovodstvenom evidentiranju vanjskog duga FBiH u Glavnoj knjizi Trezora;
- 32) Poduzeti aktivnosti u cilju zaključenja supsidijarnih ugovora između BiH i FBiH, kao i FBiH i krajnjih korisnika (općina Široki Brijeg, Ljubuški i Fojnica), kako bi se zaduženje i knjigovodstveno evidentiranje izvršilo u skladu sa propisima;
 - 33) Uspostaviti redovnu komunikaciju sa Federalnim pravobranilaštvom i osigurati protok informacija o pravosnažnim sudskim presudama za ratna potraživanja i iznosu potraživanja po presudama;
 - 34) Izvršiti usaglašavanje izvora stalnih sredstava i sadašnje vrijednosti stalnih sredstava, kao i usaglašavanje ostalih izvora sredstava sa dugoročnim plasmanima;
 - 35) Popis imovine, obaveza i potraživanja izvršiti blagovremeno i sveobuhvatno, te uskladiti knjigovodstveno stanje sa stanjem utvrđenim popisom, kako je to Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH propisano;
 - 36) Potrebno je da budžetski korisnici, Ministarstvo finansija i Pravobranilaštvo izvrše usaglašavanje obaveza i potraživanja po pravosnažnim sudskim presudama i izvršnim rješenjima i evidentiranje istih;
 - 37) U potpunosti primjenjivati Zakon o javnim nabavkama i provedbene akte vezano za navedeni Zakon, te pratiti realizaciju zaključenih ugovora u skladu sa prihvaćenim ponudama;
 - 38) Utvrditi točan iznos duga, zaduženja i ostalih obaveza, kao i potraživanja Prijašnjeg FMO-a, Vojske FBiH i Obavještajno - sigurnosne službe FBiH, iste iskazati i utvrditi odgovornost zaduženih za neizvršavanje ovih obaveza;
 - 39) Sačiniti detaljan pregled plana postupanja po preporukama datim u Izvještaju o reviziji finansijskih izvještaja Prijašnjeg FMO-a i Vojske FBiH za 2005. godinu.

Preporuke koje nisu realizovane ali u ovom Izvještaju nisu ponovljene iz razloga što su obuhvaćene pojedinačnim izvještajima budžetskih korisnika

- 1) Obračun i uplatu doprinosa i poreza na dohodak za osobe angažovane po ugovorima o djelu na provođenju kontrole zakonitosti korištenja prava iz oblasti branilačko - invalidske zaštite vršiti u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak, Zakonom o doprinosima i Uredbom o naknadama troškova za službena putovanja;
- 2) Uspostaviti odgovarajuću evidenciju korisnika penzija po povoljnijim uslovima, u cilju uspostavljanja kontrole i praćenja ostvarivanja navedenih prava;
- 3) Obezbijediti provođenje Zakona o pravima boraca i članova njihovih porodica od strane nižih nivoa vlasti kao i postupanje istih po aktima Ministarstva, te u pomoćnim evidencijama i Glavnoj knjizi Trezora evidentirati sve isplate korisnicima boračko-invalidske zaštite i preostale obaveze korisnicima invalidnina i naknada dobitnicima ratnih priznanja i odlikovanja;
- 4) Poduzeti aktivnosti na usklađivanju Zakona o budžetima u FBiH i Zakona o zdravstvenom osiguranju u dijelu finansiranja Federalnog Fonda solidarnosti, a

sredstva za finansiranje Zavoda za transfuzijsku medicinu FBiH i Agencije za kvalitet i akreditaciju u zdravstvu u FBiH – AKAZ planirati na osnovu stvarnih potreba, te izvršiti nadzor nad namjenskim utroškom sredstava;

- 5) Ugovore sa JP „Željeznice FBiH“ d.o.o. Sarajevo o realizaciji doznačenih sredstava iz Budžeta FBiH za finansiranje željezničke infrastrukture i sufinansiranje putničkog i kombinovanog prometa blagovremeno zaključivati, u skladu sa Zakonom o finansiranju željezničke infrastrukture i sufinansiranju putničkog i kombinovanog prometa, te poduzimati aktivnosti u dijelu nadzora nad realizacijom zaključenih ugovora;
- 6) Utvrditi mjerljive podkriterije i obezbjediti podatke i dokumentaciju za bodovanje pojedinih kriterija i utvrđivanje prijedloga iznosa sredstava za raspodjelu transfera za sport i kulturu od značaja za FBiH, transfera za obnovu kulturno-istorijskog i građevinskog naslijeđa, za udruženja građana iz oblasti kulture, za mlade i za institucije nauke i kulture od značaja BiH;
- 7) Pisanim aktom definisati način i kriterije raspodjele sredstava, te metodologiju vrednovanja prilikom dodjele sredstava transfera za institucije nauke i podsticaj naučno-istraživačkog rada od značaja za FBiH;
- 8) Donijeti mjerljive kriterije za rangiranje projekata sanacije šteta nastalih uslijed poplava i klizišta i projekata utopljanja zgrada radi uštede energije, odabir projekata vršiti na osnovu javnog poziva, te poštivati odredbe Zakona o izvršavanju Budžeta FBiH, odluka o usvajanju programa i ugovora;
- 9) Unaprijediti kriterije po programima za raspodjelu sredstava transfera turizam i zaštitu okoliša, u cilju osiguranja transparentnosti i izbjegavanja subjektivnog bodovanja članova Komisije za odabir korisnika i ugovorima o realizaciji dodijeljenih sredstava jasno i precizno navesti za koje programske aktivnosti se mogu trošiti odobrena budžetska sredstva;
- 10) U skladu sa zaključenim ugovorima sa krajnjim korisnicima sredstava potrebno je vršiti nadzor i izvještavanje o utrošku dodijeljenih sredstava i adekvatne aktivnosti u slučaju nenamjenskog utroška.;
- 11) Donijeti mjerljive i razrađene kriterije koji će poslužiti za ocjenu, vrednovanje i rangiranje aplikacija kapitalnih transfera za zaštitu nacionalnih spomenika, odabir projekata vršiti na osnovu javnog poziva i mjerljivih kriterija, a odluke o raspodjeli sredstava donositi u skladu sa odredbama Zakona o izvršavanju Budžeta FBiH i Odluke Vlade FBiH o usvajanju programa i kriterija raspodjele sredstava.

Preporuke za koje nije izvršena ocjena postupanja

- 1) Poduzimanje aktivnosti na utvrđivanju obaveza Federacije BiH za izmirenje duga Ruskoj Federaciji za isporuku prirodnog plina u razdoblju 1992-1995. godine, obzirom da je u realizaciju iste uključena i Vlada Republike Srpske;
- 2) Dodjela sredstava tekućeg transfera za „Poboljšanje uslova rada odgojno - obrazovnih ustanova“ nije vršena u revidiranoj godini, zbog čega nije izvršena ocjena kriterija za izbor krajnjeg korisnika.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Sistem internih kontrola

Radi ostvarenja programskih ciljeva rada, menadžment je odgovoran za uspostavljanje funkcionalnog sistema interne kontrole u cilju ekonomičnog, efikasnog i efektivnog trošenja javnih sredstava. Prema prihvaćenom COSO modelu sistem internih kontrola sastoji se od pet međusobno povezanih komponenti: kontrolnog okruženja, procjene rizika, kontrolnih aktivnosti, informacija i komunikacija i monitoringa. Faktor koji najviše utiče na funkcionalnost internih kontrola je povoljno kontrolno okruženje, koje osigurava uslove za efikasno djelovanje internih kontrola i koje prvenstveno zavisi od dobre i funkcionalne organizacione strukture, načina rukovođenja, prenošenja ovlaštenja, vrednovanja rezultata rada, sistem nagrađivanja, poštivanja postojećih zakonskih propisa, odgovarajuće raspodjela obaveza i odgovornosti, utvrđivanje jasnih pravila poslovanja, te postavljanja mjerljivih ciljeva i zadataka svakog budžetskog korisnika.

Polazna stepenica internih kontrola su pravilnici o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta na koje Vlada FBiH daje saglasnost i pravilnici o internim kontrolnim postupcima i drugim internim aktima koje u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH donose rukovodioci budžetskih korisnika.

Uvidom u **pravilnike o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta**, kod većine budžetskih korisnika konstatovana su značajna odstupanja između sistematizovanih i popunjenih radnih mjesta, što ukazuje da postojeća sistematizacija nije optimalna, obzirom da korisnici funkcionišu i obavljaju poslove iz nadležnosti sa postojećim brojem izvršilaca. Provedenom revizijom budžetskih korisnika utvrđeno je da nije uspostavljeno adekvatno upravljanje ljudskim resursima, koji predstavljaju ključni faktor uspješnog izvršenja postavljenih ciljeva. Također, za većinu budžetskih korisnika Budžet je planiran za znatno veći broj zaposlenih u odnosu na stvarni broj, bez obzira što je bio na snazi zaključak Vlade FBiH o moratoriju na zapošljavanje.

Budžetski korisnici su putem **pravilnika o internim kontrolama i internim kontrolnim postupcima** formalno uredili interne kontrole u skladu sa međunarodnim standardima interne kontrole, kako bi istim osigurali izvršavanje aktivnosti u okviru osnovne djelatnosti, što je regulisano članom 86. Zakona o budžetima u FBiH. Međutim, provedenim revizijama utvrđeni su nedostaci i nepravilnosti kod jednog broja budžetskih korisnika što ukazuje da sistem internih kontrola na nivou Budžeta FBiH još uvijek nije na zadovoljavajućem nivou. Navedenim pravilnicima nisu obuhvaćeni svi procesi rada iz zakonom utvrđene nadležnosti, niti su procijenjeni rizici za određene značajne procese poslovanja, kao ni jasno definisani upravljački, administrativno-kontrolni i računovodstveno-kontrolni postupci, postupci procjene rizika i provođenja monitoringa menadžmenta nad uspostavljenim internim kontrolama. Iako su budžetski korisnici internim aktima uredili kontrole pojedinih rashoda i izdataka, u većini slučajeva nije vršen nadzor nad uspostavljenim kontrolnim aktivnostima, kao ni identifikacija slabosti i poslovnih aktivnosti koje treba poboljšati, kako bi se interni akti izmijenili i prilagodili stvarnim potrebama. **Obzirom na ovako uspostavljene interne kontrole, tokom revizije utvrđeni su određeni nedostaci i nepravilnosti u poslovanju svakog pojedinačno revidiranog**

korisnika, koje su date u pojedinačnim izvještajima o izvršenoj reviziji i koje upućuju na zaključak da sistem internih kontrola još uvijek nije na zadovoljavajućem nivou i isti je uticao na kontatovane propuste u izvršenju Budžeta FBiH kao cjeline. Navedeno potvrđuje sljedeće: planiranje budžeta kod korisnika još uvijek nije zasnovano na mjerljivim ciljevima i realnim ulaznim pokazateljima, u skladu sa donesenim programima rada, što automatski dovodi do toga da i izvještavanje nije zasnovano na realizaciji utvrđenih postignutih ciljeva koji se mogu izmjeriti; akti vezani za putne troškove, troškovi telefona, izdatke za gorivo i održavanje vozila kod jednog broja budžetskih korisnika se ne primjenjuju, ili se samo djelimično primjenjuju; nabavke roba, usluga i ugovaranje radova pojedini budžetski korisnici su vršili mimo Zakona o javnim nabavkama, a što se odnosi na blagovremeno pokretanje nabavki i odabira odgovarajućeg postupka, dijeljenja nabavki, neosnovanog stvaranja obaveza za narednu budžetsku godinu i praćenje zaključenih ugovora sa izabranim dobavljačima; Zakon o izvršavanju Budžeta FBiH za 2016. godinu nije poštovan u dijelu planiranja, blagovremenog predlaganja i usvajanja programa raspodjele tekućih i kapitalnih transfera sa utvrđenim kriterijima, kao i izvještavanja i praćenja namjenskog trošenja istih, te raspodjele i korištenja sredstava tekuće rezerve; provođenje godišnjeg popisa i obaveza usaglašavanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom nije bilo u skladu sa važećim zakonskim i drugim propisima; značajan broj vanjskih saradnika se angažovao putem ugovora o djelu za poslove koji su u nadležnosti revidiranih korisnika i koji su utvrđeni pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji; i dalje se značajni iznosi stvorenih obaveza revidirane godine evidentiraju na vanbilansnoj evidenciji ili na razgraničenim rashodima što u konačnici utiče na tačnost i istinitost iskazanih pokazatelja o ukupnim rashodima i izdacima. Prema podacima Ministarstva finansija u Glavnoj knjizi Trezora nisu iskazane ukupno stvorene obaveze po sudskim presudama i izvršnim rješenjima i obaveze po osnovu povrata pogrešno ili više uplaćenih prihoda. Na vanbilansnoj evidenciji, budžetski korisnici iskazali su obaveze po osnovu pravosnažnih sudskih presuda i izvršnih rješenja koje su u odnosu na prethodnu godinu značajno više.

Ured za reviziju već duži niz godina ukazuje na suštinske probleme u upravljanju i raspolaganju javnim sredstvima i u skladu sa istim daje preporuke budžetskim korisnicima. Najveći broj datih preporuka još uvijek nije realizovan.

Na nivou institucija FBiH još uvijek nisu usvojeni Međunarodni računovodstveni standardi za javni sektor. Svrha usvajanja ovih standarda je izrada pouzdanih finansijskih izvještaja koji će biti interno i međunarodno uporedivi.

Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u Federaciji BiH¹, donesen je 18.05.2016. godine, a Pravilnik o provođenju istog u januaru 2017.godine. Ministarstvo finansija je organizovanjem radnih sastanaka sa budžetskim korisnicima pokrenulo aktivnosti kako bi isti pravovremeno imenovali koordinate za finansijsko upravljanje i kontrolu. Centralna harmonizacijska jedinica (u daljem tekstu: CHJ) formirana je u okviru Ministarstva finansija, u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru Federacije BiH, kao sektor Federalnog ministarstva finansija i direktno je odgovorna federalnom ministru finansija. Nadležnosti CHJ utvrđene su naprijed navedenim zakonom i Zakonom

¹ „Službene novine Federacije BiH“ br. 38/16

o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u Federaciji BiH, a odnose se na donošenje metodologije i uspostavu koordinacije interne revizije u Federaciji BiH i donošenje metodologije i uspostavu koordinacije u oblasti finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru. Od ukupno devet sistematizovanih radnih mjesta u CHJ popunjena su samo tri. Na osnovu konstatovanih stanja revizije budžetskih korisnika, ne može se potvrditi da je ista u okviru svojih nadležnosti u potpunosti poduzimala aktivnosti u okviru uspostave finansijskog upravljanja, interne kontrole i interne revizije Budžeta FBiH.

Preporuke:

- ***Potrebno je da Vlada FBiH, u skladu sa nadležnostima nastavi aktivnosti na unapređenju rada i organizacije federalnih ministarstava i drugih tijela federalne uprave, u cilju uspostavljanja optimalnog broja uposlenih za obavljanje poslova iz nadležnosti istih i što efikasnijeg rada javne uprave.***
- ***Potrebno je da Vlada FBiH u saradnji sa Ministarstvom finansija inicira usvajanje Međunarodnih računovodstvenih standarda za javni sektor.***

Interna revizija

U skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, Zakonom o internoj reviziji i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinice za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH u okviru Ministarstva finansija uspostavljena je Jedinica za internu kontrolu i internu reviziju, sa zadatkom da vrši kontrolu i reviziju programa, aktivnosti i procesa organizacionih jedinica u Ministarstvu finansija i dijela budžetskih korisnika, dok su ostali budžetski korisnici obavezni samostalno organizovati internu reviziju. Veći dio budžetskih korisnika je pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji uspostavio internu reviziju (sa jednim ili više izvršilaca), ali su samo djelimično ili nikako popunjeni. **Obzirom na navedeno, ne može se potvrditi da je osigurano nadgledanje, praćenje i relevantno izvještavanje o funkcionisanju sistema internih kontrola kod budžetskih korisnika, u cilju identifikovanja slabosti i predlaganja mjera za njihovo otklanjanje, što može imati uticaja na tačan i istinit prikaz stanja imovine i obaveza, kao i rezultata poslovanja u finansijskim izvještajima. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Ministarstvu finansija predviđena je organizaciona jedinica Budžetska inspekcija, ali ista nije popunjena i nije počela sa radom.**

Preporuka:

- ***Potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo finansija, u okviru svojih nadležnosti, poduzmu aktivnosti na provedbi Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru FBiH i Strategije javne interne finansijske kontrole u FBiH u dijelu uspostavljanja odgovarajućeg sistema finansijskog upravljanja i kontrole kao i interne revizije i funkcionalne Centralne harmonizacijske jedinice.***

5. PLANIRANJE, DONOŠENJE BUDŽETA I IZVJEŠTAVANJE

Budžet FBiH za 2016. godinu¹ usvojio je Parlament FBiH, 31.12.2015. godine, u iznosu od 2.598.862.123 KM. Izmjene i dopune Budžeta FBiH za 2016. godinu² usvojene su 02.12.2016. godine i objavljene 07.12.2016. godine. Prihodi, primici i finansiranje planirani su u iznosu od 2.517.180.917 KM. Sredstva za pokriće deficita iz ranijih godina planirana su u iznosu od 20.000.000 KM, a ukupni rashodi i izdaci u iznosu od 2.497.180.917 KM.

U strukturi planiranih rashoda i izdataka najznačajnije učešće imaju: tekući transferi i drugi tekući rashodi 1.077.496.114 KM (43%), izdaci za otplate dugova 912.061.698 KM (37%), izdaci za bruto plaće i naknade troškova zaposlenih planirani su 230.577.925 KM (9%), izdaci za kamate 120.347.312 KM (5%) i izdaci za materijal, sitan inventar i usluge 92.398.758 KM (4%). Preostali dio sredstava u iznosu od 64.299.110 KM ili 2% planiran je za izdatke za nabavku stalnih sredstava (29.497.110 KM), izdatke za finansijsku imovinu (16.587.000 KM), kapitalne transfere (13.060.000 KM) i tekuću rezervu (5.155.000 KM).

Izvjestaj o izvršenju Budžeta FBiH za 2016. godinu dostavljen je Vladi FBiH i drugim nadležnim organima i institucijama u skladu sa važećim propisima i u utvrđenom roku.

Provedenom revizijom planiranja i izvršavanja budžeta, te finansijskog izvještavanja utvrđena je neusklađenost u odnosu na odredbe Zakona o budžetima u FBiH³ i Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH⁴, a odnosi se na slijedeće:

- 1) Smjernice ekonomske i fiskalne politike za FBiH za period 2016 - 2018. godine nisu donesene;
- 2) Nisu poštovani utvrđeni rokovi za donošenje, usvajanje i objavljivanje Dokumenta okvirnog budžeta za period 2016 - 2018. godine;
- 3) Početna ograničenja i smjernice za izradu zahtjeva budžetskih korisnika 2016-2018. godina (Instrukcija broj 2) budžetskim korisnicima dostavljena su sa zakašnjenjem, dok vanbudžetskim fondovima iste nisu dostavljene;
- 4) Registar budžetskih korisnika FBiH nije usklađen sa Pravilnikom o utvrđivanju i načinu vođenja registra budžetskih korisnika budžeta u FBiH, obzirom da se Parlament FBiH i Ured Predsjednika i dva podpredsjednika, i dalje planiraju kao tri budžetska korisnika sa jednim identifikacionim brojem, a Kazneno-popravni zavodi kao jedan budžetski korisnik, iako se radi o sedam posebnih pravnih lica;
- 5) Sredstva za rad Kazneno-popravnih zavoda budžetom za 2016. godinu planirana su za sve zavode u cjelini, a ne pojedinačno, u okviru razdjela Ministarstva pravde, budžetska glava 1502, iako Zakonom o ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave nije navedeno da su isti u sastavu Ministarstva pravde, dok u skladu sa Zakonom o izvršenju kaznenih sankcija u FBiH navedeni zavodi imaju svojstvo pravnog lica. Navedeno ima za posljedicu da raspodjelu budžetom odobrenih sredstava za

¹ „Službene novine Federacije BiH“ br. 102/15

² „Službene novine Federacije BiH“ br. 96/16

³ „Službene novine Federacije BiH“ br. 102/13, 09/14, 13/14, 08/15, 91/15

⁴ „Službene novine Federacije BiH“ br. 69/14, 14/15, 4/16

kazneno-popravne zavode vrši Ministarstvo pravde, bez za to utvrđenih zakonskih nadležnosti, a da rukovodioci zavoda nisu direktno odgovorni za planiranje, izvršavanje i izvještavanje ovako odobrenog budžeta. Navedeno je imalo za posljedicu da izvještaji o izvršenju budžeta kazneno popravnih zavoda nisu sačinjeni u skladu sa Pravilnikom o izvještavanju obzirom da kod istih nisu popunjene kolone koje se odnose na planirane veličine jer budžet KPZ-a nije usvojilo nadležno zakonodavno tijelo (Parlament FBiH);

- 6) Sačinjavanje planova novčanih tokova poboljšano je u odnosu na prethodni period, ali još uvijek u iste nisu uključeni prihodi iz vlastitih sredstava;
- 7) Nisu se poduzimale privremene mjere za uravnoteženje budžeta i izmjene i dopune budžeta, kako je to propisano članovima 36 i 37. Zakona o budžetima u FBiH;
- 8) U revidiranoj godini izvršene su preraspodjele sredstava u ukupnom iznosu od 58.032.234 KM, od čega 50.055.488 KM između budžetskih korisnika i 7.976.746 KM unutar budžetskih korisnika. Od ukupno navedenih preraspodjela unutar budžetskih korisnika, u četvrtom kvartalu 2016. godine izvršeno je 6.440.156 KM (81%), od čega je 91% ili 5.860.156 KM izvršeno u decembru, nakon usvojenog Rebalansa budžeta FBiH za 2016. godinu. Obzirom na navedeno, može se zaključiti da su budžetski korisnici, suprotno propisima, stvarali obaveze veće od budžetom odobrenih sredstava, te da su iste pokrivene preraspodjelama rashoda i izdataka;
- 9) Najveći dio sredstava tekuće rezerve nije se koristio u skladu sa propisima, samo za nepredviđene namjene za koje u budžetu nisu planirana sredstva ili za namjene za koje se tokom godine pokaže da za njih nisu utvrđena dovoljna sredstva jer ih pri planiranju budžeta nije bilo moguće predvidjeti. Isti uglavnom predstavljaju redovnu aktivnost onih kojim je tekuća rezerva dodijeljena i unaprijed su bili poznati i mogli su se predvidjeti i planirati Budžetom FBiH za 2016. godinu;
- 10) Instrukcija o načinu vođenja knjigovodstva, finansijskog izvještavanja i godišnjeg obračuna za razvojno investicijske projekte krajem 2014. godine je stavljena van snage, a nije donesena nova instrukcija, što može imati značajnog uticaja na primjenu određenih zakonskih propisa resornih ministarstava u dijelu finansijskog izvještavanja o realizaciji i nadzoru nad implementacijom razvojno investicionih projekata;
- 11) Izvještaj o izvršenju Budžeta FBiH za 2016. godinu nije u skladu sa sadržajem i klasifikacijama računa budžeta, jer ne sadrži sve informacije i podatke propisane članom 97 Zakona o budžetima u FBiH (početno i završno stanje imovine, obaveza i izvora vlasništva, objašnjenje većih odstupanja, podatke o svim promjenama na osnovu zaduživanja i upravljanja dugom i o garancijama datim u toku fiskalne godine);
- 12) Programima utroška sredstava tekućih transfera nisu jasno definisani kriteriji raspodjele, niti je izvršeno utvrđivanje procjene efekata postignutih utrošenim sredstvima transfera, a što bi uticalo na planiranu visinu i namjenu sredstava za narednu godinu;
- 13) Odluke Vlade FBiH o izdvajanju sredstava transfera nisu donošene u skladu sa odredbama Zakona o izvršavanju budžeta FBiH.

Preporuka:

- **Potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo finansija, u okviru svojih nadležnosti, prilikom sačinjavanja i dostavljanja Izvještaja o izvršenju Budžeta FBiH dosljedno provode odredbe Zakona o budžetima u FBiH, Zakona o izvršavanju Budžeta FBiH za izvještajnu godinu i Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.**

6. IZVRŠENJE BUDŽETA
6.1 Prihodi i primici

U Izvještaju o izvršenju Budžeta FBiH za 2016. godinu, ukupno ostvareni prihodi, primici i finansiranje iskazani su u iznosu od 2.373.753.366 KM, što je u odnosu na plan (2.517.180.917 KM) manje za 143.427.551 KM. U odnosu na prethodnu godinu (2.281.670.399 KM) isti su veći za 92.082.967 KM. Dat je tabelarni pregled ostvarenih prihoda i primitaka:

Naziv	Izmjene i dopune Budžeta FBiH za 2016.	Ostvareno I-XII 2016.	Ostvareno I-XII 2015.	Index (3/2X100)	Index (3/4X100)
1	2	3	4	5	6
I. Prihodi od poreza (1+2+3)	1.451.009.949	1.430.922.837	1.302.997.279	98,62	109,82
Prihodi od indirektnih poreza	1.395.597.358	1.366.672.733	1.257.787.893	97,93	108,66
Porez na dobit	55.052.591	63.886.886	45.209.386	116,05	141,31
Ostali porezi	360.000	363.218	0	100,89	
II. Neporezni prihodi	473.468.612	379.684.891	326.038.854	80,19	116,45
Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	361.782.139	278.646.922	238.613.998	77,02	116,78
Naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga	96.365.640	82.153.934	72.576.458	85,25	113,20
Novčane kazne	15.318.793	14.940.156	14.843.792	97,53	100,65
Drugi tekući prihodi	2.040	3.943.879	4.606	193327,40	85624,82
A Ukupno (I+II+III)	1.924.518.081	1.810.651.638	1.629.647.049	94,08	111,11
IV. Primici od prodaje stalnih sredstava	39.976	53.246	83.998	133,19	63,39
III. Priljubljeni transferi i donacije	39.520	43.910	610.916	111,11	7,19
V. Primici od zaduživanja	592.622.860	563.048.482	651.939.352	95,01	86,37
Zajmovi primljeni kroz državu (MMF- Stand by aranžman)	102.521.201	102.521.201	0	100,00	
Primici od inostranog zaduživanja	101.659	203.890	43.956.020	200,56	0,46
Primici od domaćeg zaduživanja (Dugoročne obveznice)	140.000.000	139.912.010	309.723.773	99,94	45,17
Primici od domaćeg zaduživanja (Trezorski zapisi)	350.000.000	320.411.381	298.259.559	91,55	107,43
B Finansiranje (IV+V)	592.662.836	563.101.728	652.023.350	95,01	86,36
Ukupno (A+B)	2.517.180.917	2.373.753.366	2.281.670.399	94,30	104,04

Prihodi i primici su iskazani u iznosu od 1.810.704.884 KM, a u strukturi istih najveće učešće imaju porezni prihodi ostvareni u iznosu od 1.430.922.837 KM (99% u odnosu na plan) i neporezni prihodi 379.684.891 KM (80% u odnosu na plan).

Prihodi od povrata anuiteta od krajnjih korisnika kredita iskazani su u iznosu od 192.444.014 KM. U okviru ovih prihoda je oprihodovano je 50.000.000 KM iz Revolving fonda Projekat EAF SME za "Poboljšanje pristupa malih i srednjih preduzeća finansijskim sredstvima", koji je bio u nadležnosti Fondacije za održivi razvoj Odras Sarajevo, kao kreditna sredstva Svjetske banke - IBRD. Vlada FBiH je kroz Izmjene i dopune Budžeta FBiH za 2016. godinu predložila da se navedeni iznos oprihoduje. Nakon stupanja na snagu Odluke o izmjeni i dopuni Budžeta FBiH za 2016. godinu 09.12.2016. godine sredstva su povučena na jedinstveni račun Trezora sa računa projekta EAF SME otvorenog u Union banci 10.000.000 KM i Privredne banke 40.000.000 KM. Kada je u pitanju prenos sredstva za iste Vlada FBiH nije donijela posebnu odluku, niti je za isto ima saglasnost kreditora. Također ova sredstva u Budžetu su planirana zbirno na poziciji povrata anuiteta. Obzirom da se radi o namjenskim sredstvima, i da za ista ni u budžetu ni u Izvještaju o izvršenju Budžeta FBiH za 2016. godinu nije dato obrazloženje, ne može se potvrditi opravdanost ovakvog načina planiranja i korištenja ovih sredstva.

Finansiranje - primljeni krediti i zajmovi iskazani su 563.048.482 KM. Primici od dugoročnog zaduživanja iznose 242.637.101 KM. Najvećim dijelom odnose se na primitke od dugoročnih obveznica (139.912.011 KM), po osnovu zaduženja Federacije BiH za tri izvršene emisije obveznica, i primitke po osnovu Stand by aranžmana sa Međunarodnim monetarnim fondom (102.521.201 KM). Primici od kratkoročnog zaduživanja iskazani su u iznosu od 320.411.381 KM i ostvareni su po osnovu trinaest emisija trezorskih zapisa.

Preporuka:

- **Potrebno je da Ministarstvo finansija osigura saglasnost kreditora za prenesena sredstva iz revolving fonda, u suprotnom izvršiti povrat, kako bi se ista koristila za propisane namjene.**

6.2 Rashodi, izdaci i finansiranje

U Izvještaju o izvršenju Budžeta FBiH za 2016. godinu, ukupno ostvareni rashodi i izdaci iskazani su u iznosu od 2.288.784.801 KM, što je u odnosu na Izmjene i dopune Budžeta FBiH za 2016. godinu od 2.497.180.917 KM manje za 208.396.115 KM ili 8%.

Rashodi, izdaci i finansiranje, sa procentom učešća u ukupnim rashodima prikazani su u sljedećoj tabeli:

Opis	Izmjene i dopune Budžeta Federacije BiH za 2016. godinu	Ostvareni rashodi i izdaci za 2016. godinu	Ostvareni rashodi i izdaci za 2015. godinu	Index (2/1 x100)	Index (2/3x100)	% učešća
	1	2	3	4	5	6
1. Tekući rashodi	1.520.820.109	1.367.543.075	1.348.308.310	89,92	98,59	59,74
1.1.Plaće i naknade troškova zaposlenih	208.223.706	199.174.205	203.467.239	95,65	102,16	8,7
1.2.Doprinosi poslodavca	22.354.219	21.532.838	21.879.345	96,33	101,61	0,94
1.3.Izdaci za materijal i usluge	92.398.758	79.498.549	71.545.333	86,04	90,00	3,47
1.4.Tekući transferi i drugi tekući rashodi	1.077.496.114	967.810.309	967.452.930	89,82	99,96	42,28
1.5.Izdaci za kamate	120.347.312	99.527.174	83.963.463	82,70	84,36	4,35
2.Tekuća rezerva Vlade FBiH	5.155.000					

3. Kapitalni izdaci	42.557.110	20.816.652	12.205.180	48,91	58,63	0,91
3.1. Nabavka stalnih sredstava	29.497.110	9.449.798	7.050.831	32,04	74,61	0,41
3.2. Kapitalni transferi	13.060.000	11.366.854	5.154.349	87,04	45,35	0,5
4. Izdaci za finansijsku imovinu	16.487.000	13.847.700	15.607.250	83,99	112,71	0,61
4.1. Izdaci za kupovinu dionica	6.187.000	3.447.700	2.207.250	55,72	64,02	0,15
4.2. Ostala domaća pozajmljivanja	10.400.000	10.400.000	13.400.000	100,00	128,85	0,46
5. Otplate dugova	912.061.698	886.577.374	815.728.052	97,21	92,01	38,74
5.1. Vanjski dug	408.783.430	391.070.109	312.500.675	95,67	79,91	17,09
5.2. Domaća pozajmljivanja	340.000.000	339.603.140	377.711.356	99,88	111,22	14,84
5.3. Unutrašnji dug	163.178.268	155.904.125	125.516.021	95,54	80,51	6,81
5.4. Izdate garancije	100.000			0,00		
RASHODI I IZDACI (1+2+3+4+5)	2.497.180.917	2.288.784.801	2.191.849.792	91,65	95,76	100
6. Pokriće ostvarenog deficita	20.000.000			0,00		
UKUPNO (1+2+3+4+5+6)	2.517.180.917	2.288.784.801	2.191.849.792	90,93	95,76	100

6.2.1 Plate i naknade troškova zaposlenih

Plaće i naknade troškova zaposlenih iskazane su 199.174.205 KM, od čega bruto plaće i naknade odnosi 173.836.243 KM i na naknade troškova zaposlenih 25.337.962 KM. U odnosu na prethodnu godinu ovi izdaci su manji za 4.293.034 KM (2,1%).

Plaće i naknade troškova zaposlenih izabranih dužnosnika, nosioca izvršnih funkcija i savjetnika u organima zakonodavne i izvršne vlasti Federacije BiH, državnih službenika i namještenika, zatvorskih policajaca-stražara i službenika sudske policije uređene su Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH¹. Osnovica za obračun plaća za zaposlene koja se u skladu sa naprijed navedenim Zakonom primjenjivala u revidiranoj godini iznosila je 315 KM. Prema podatku iz Izvještaja o izvršenju Budžeta FBiH za 2016. godinu, na dan 31.12.2016. godine, u federalnim institucijama radilo je 6.733 zaposlenika, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 166.

Izdaci za neto plaće profesionalnih zastupnika u Parlamentu Federacije BiH iskazani su u iznosu od 4.512.546 KM. Za svakog profesionalnog zastupnika donose se pojedinačna rješenja o ostvarivanju prava na plaće i naknade, u skladu sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH i odlukama Administrativne komisije o ostvarivanju prava na plaću, naknadu plaće i drugih materijalnih prava izabranih dužnosnika i savjetnika.

U skladu sa članom 6. navedenog Zakona, osnovna plaća se obračunava i iskazuje mjesečno za puno radno vrijeme, prema radnom mjestu i odgovarajućem platnom razredu. Obzirom da profesionalni zastupnici ne obavljaju radne zadatke u sjedištu Parlamenta FBiH, ne vodi se evidencija prisustva na poslu, koja je osnov za obračun plaća i naknada koje nemaju karakter plaća (topli obrok, regres, odvojeni život). Zastupnički dom nije održavao sjednice u junu, avgustu i septembru 2016. godine. Pored plaće, izabrani dužnosnici imaju pravo na stalno mjesečno novčano primanje (paušal) na ime povećanih materijalnih troškova u obavljanju svoje dužnosti, koji ne može biti veće od dvije osnovice za plaću, utvrđene prije donošenja budžeta za fiskalnu godinu, a primjenjuje se od 01.01. za svaku narednu godinu. Visina paušala se utvrđuju zajedničkom odlukom nadležne komisije Parlamenta FBiH, koja može utvrditi i niži iznos. Ovo pravo izabrani dužnosnici mogu ostvariti samo po jednom osnovu, odnosno na jednom nivou zakonodavne vlasti. Prema članu 8. Zakona, iznos paušala umanjuje se za 10% za svako odsustvovanje sa sjednice Parlamenta ili radnog tijela čiji je član. Umanjenje vršilo

¹ „Službene novine Federacije BiH“ br. 45/10

samo za one izostanke koji su neopravdani. Navedenim članom Zakona, nije propisano da se izostanak može smatrati opravdanim ili neopravdanim, kojom je utvrđeno da „za svako opravdano odsustvo sa sjednica Služba računovodstva ne može vršiti umanjnja“, nije donesena u skladu sa navedenim Zakonom. Ovo posebno ima utjecaja na iskazane izdatke profesionalnih zastupnika, koji u konačnici mogu imati utjecaja na neosnovano povećanje i isplatu istih.

Vezano za prisustvovanje sjednicama radnih tijela, konstatiramo da nije poštovana navedena Odluka Administrativne komisije, kojom su zaduženi predsjednici radnih tijela da svakog mjeseca u Službu računovodstva dostavljaju evidencije prisustva sjednicama radnih tijela, jer se iste nisu dostavljale svakog mjeseca. Zakonom o izmjenama Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH¹ od 17.03.2017. godine, izvršena je izmjena člana 8., prema kojem, iznos paušala umanjuje se za 10% za neopravdano odsustvo sa sjednice doma ili radnog tijela, čiji je član.

U okviru izdataka naknada profesionalnih zastupnika iskazani su: troškovi poslaničkog paušala (neto 627.347 KM), troškovi toplog obroka (262.616 KM), troškovi prevoza u dane vikenda-4 vikenda mjesečno (211.759 KM), naknada za odvojeni život i smještaj ukoliko borave izvan mjesta prebivališta na udaljenosti većoj od 70 km (386.573 KM), regres za godišnji odmor (59.845 KM) i otpremnine i pomoći (105.250 KM).

Izabrani dužnosnici, nosioci izvršnih funkcija i savjetnici, imaju pravo na naknadu troškova ishrane (topli obrok) u visini od 1% prosječne mjesečne neto plaće isplaćene u FBiH prema posljednjem objavljenom statističkom podatku. Ova naknada se neće obračunavati za vrijeme odsutnosti s posla po osnovu službenog puta, bolovanja ili godišnjeg odmora. Utvrđeno je da se za dane „opravdanog odsustva“ nije vršilo umanjjenje naknade troškova toplog obroka.

Revizijom Sudske policije utvrđena je zakonska neusaglašenost kod povećanja plaća po osnovu minulog rada, obzirom da je Općim kolektivnim ugovorom regulisano da se uvećanje plaće po osnovu minulog rada vrši za svaku godinu radnog staža, a prema Kolektivnom ugovoru za službenike organa uprave i sudske vlasti u FBiH i Zakonu o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH, naknade plaća po osnovu minulog rada se uvećavaju za svaku godinu penzionog staža.

Provedenom revizijom budžetskih korisnika utvrđeno je da kod prijema novih uposlenika, u pojedinim ministarstvima se nastavilo s praksom prijema uposlenika koji u skladu sa aktima istih ne ispunjavaju posebne uslove, u dijelu radnog staža i potrebnog iskustva stručnost i znanje za određene poslove. Kod ocjenjivanja državnih službenika i namještenika različito se postupalo: jedni nisu uopšte vršili ocjenu, za jedne se ne može potvrditi da je data ocjena potvrđena relevantnim dokazima, dok jedni ocjenu nisu vršili u propisanom roku.

Kod obračuna i isplate plaća sudija u periodu 2012.-2015. godina osnovna mjesečna plaća nije se godišnje korigovala za procenat povećanja prosječne mjesečne neto plaće u BiH. Sistem za obračun plaća pri Federalnom ministarstvu finansija nije prihvatao povećanja plaća sudija u skladu sa Zakonom o plaćama i drugim naknadama sudija i tužitelja u FBiH, što je dovelo do pokretanja sudskih sporova sudija Vrhovnog suda. U vezi sa navedenim na zahtjev

¹ „Službene novine Federacije BiH“ br. 20/17

Predsjednika Vrhovnog suda za 2016. godinu izvršena je korekcija plaća, ali samo za 2016. godinu.

Kod ostalih budžetskih korisnika obračun plata i naknada vrši se u skladu sa Zakonskim i drugim propisima i internim aktima.

Ukupno ostvarene naknade troškova zaposlenih ostvarene su u iznosu od 25.337.962 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 74.254 KM. Ove naknade najvećim dijelom se odnose na naknade za: topli obrok (11.666.096 KM), prevoz na posao i sa posla (4.933.845 KM), regres za godišnji odmor (2.806.041 KM), jubilarne nagrade (1.372.559), pomoći u slučaju smrti i teže bolesti (1.346.338 KM), otpremnine za odlazak penziju (1.277.747), odvojeni život od porodice (880.141 KM), zakup stanova (572.440 KM), prevoz u dane vikenda za državne službenike i savjetnike (252.870 KM) i troškovi smještaja (102.175 KM).

U februaru 2016. godine izmjenjena je Uredba o naknadama koje pripadaju članovima Vlade FBiH i njihovim savjetnicima koje nemaju karakter plaća kojom je naknada za odvojeni život od porodice sa 1 KM povećana na 300 KM za ministre i 250 KM za savjetnike, tako da je u revidiranoj godini došlo do povećanja ovih izdataka u odnosu na prethodni period. Uredbom o naknadama koje pripadaju članovima Vlade FBiH i njihovim savjetnicima koje nemaju karakter plata¹ propisano je pravo na naknadu troškova prevoza do mjesta prebivališta porodice do četiri puta mjesečno, ali istom nije uređen način korištenja navedenog prava koji bi bio osnova za isplatu, što je u narednom periodu potrebno regulisati.

Preporuka:

- ***Osigurati dosljednu primjenu člana 6.i člana 8. Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH vezano za obračun plaće za profesionalne zastupnike u Parlamentu FBiH.***

6.2.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal i usluge iskazani su u iznosu od 79.498.549 KM, što u odnosu na planirana sredstva od 92.398.758 KM predstavlja izvršenje 86%. Vrsta i struktura navedenih izdataka prikazana je u sljedećoj tabeli:

Opis	Izmjene i dopune Budžeta Federacije BiH za 2016. godinu	Ostvareni rashodi i izdaci za 2016. godinu	Ostvareni rashodi i izdaci za 2015. godinu	Index (2/1x 100)	Index (2/3x 100)	% učešća
	1	2	3	4	5	6
1. Putni troškovi	2.883.576	2.274.206	2.214.776	78,87	97,39	2,86
2. Izdaci za energiju	6.079.120	5.205.014	5.497.961	85,62	105,63	6,55
3. Izdaci za komunikacije i kom. usluge	5.914.569	5.233.909	5.582.918	88,49	106,67	6,58
4. Nabavka materijala i sitnog inventara	16.038.381	15.064.037	12.818.234	93,92	85,09	18,95
5. Izdaci za usluge prevoza i goriva	3.006.984	1.809.795	2.200.346	60,19	121,58	2,28
6. unajmljivanje imovine i opreme	8.307.151	7.450.615	7.418.886	89,69	99,57	9,37
7. Izdaci za tekuće održavanje	4.442.707	3.747.348	3.858.860	84,35	102,98	4,71
8. Izdaci osiguranja, bankarski i platni pr.	1.992.592	1.431.756	1.353.418	71,85	94,53	1,80
9. Ugovorene druge i posebne usluge	43.733.678	37.281.869	30.599.934	85,25	82,08	46,90
UKUPNO	92.398.758	79.498.549	71.545.333	86,04	90,00	100,00

¹ „Službene novine Federacije BiH“ br. 87/10,22/11, 45/13 i 09/16

Putni troškovi iskazani su 2.274.206 KM. Na troškove u zemlji odnosi se 1.475.304 KM, a na troškove u inostranstvu 798.902 KM. Način, postupak ostvarivanja i visinu naknade troškova za službena putovanja regulisan je Uredbom o naknadama troškova za službena putovanja¹

Provedenom revizijom kod budžetskih korisnika uočene su određene slabosti kod priznavanja i obračuna troškova putovanja.

Kod obračuna dnevnica za službeni put u inostranstvo pojedini korisnici nisu evidentirali vrijeme prelaska granice. Uz putni nalog nije priložena relevantna dokumentacija koja bi potvrdila opravdanost službenog puta. Kod većeg broja budžetskih korisnika nalozi za službeni put nisu opravdani u predviđenom roku, dok određeni budžetski korisnici isplate akontacija nisu evidentirali. Obzirom na navedeno, ne može se potvrditi da je vrijeme provedeno na službenom putu tačno iskazano, te samim tim ni tačnost obračuna ukupno isplaćenih sredstava po ovom osnovu. Dnevnice i naknade putnih troškova su isplaćivane i saradnicima angažovanim po ugovoru o djelu. Uočeno je različito postupanje po navedenom u dijelu obračuna pripadajućih poreza koje u svim slučajevima nije bilo u skladu da važećim zakonskim i drugim propisima.

Povećanje putnih troškova u inostranstvo nastalo je zbog prisustva sastancima Međunarodnog monetarnog fonda i Svjetske banke u Sjedinjenim Američkim Državama, u Strazburu sa Odjelom za izvršenje presude Evropskog suda za ljudska prava, učešća na radionicama i seminaru u organizaciji Svjetske banke u Beču, prisustvovanjem Fellowship programu u Londonu u organizaciji Britanske ambasade u Sarajevu, pregovorima Projekta „Sanacija šteta nakon poplava i modernizacija cesta u FBiH“ u Londonu itd.

Preporuka:

- ***Obračun, isplatu i kontrolu troškova službenog putovanja svi budžetski korisnici treba da vrše u skladu sa Uredbom o naknadama troškova za službena putovanja.***

Izdaci za fiksne, mobilne telefone i internet usluge iskazani su 2.343.447 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 128.947 KM. Tokom revidirane godine na snazi je bio Zaključak Vlade FBiH iz 2015. godine kojim je definisano pravo korištenja službenih telefona i utvrđeni mjesečni iznosi potrošnje za rukovodioce federalnih organa uprave i federalnih upravnih organizacija (do 150 KM) i rukovodeće državne službenike, državne službenike i namještenike (do 50 KM). Ovim Zaključkom nisu obuhvaćeni savjetnici premijera Vlade FBiH i savjetnici ministara, a za članove i sekretara Vlade FBiH upotreba službenog telefona utvrđena je bez ograničenja. Obzirom da su sredstva Budžeta FBiH ograničena, dovodi se u pitanje opravdanost odobravanja troškova službenih telefona bez ograničenja.

Većina budžetskih korisnika je ograničila visinu naknade troškova fiksnih i mobilnih telefona. Uočeno je postupanje suprotno odredbama Odluke o korištenju i ograničenju troškova korištenja službenih mobilnih telefona i drugih telefona, obzirom da su troškovi preko utvrđenog limita isplaćivani su na teret budžetskih sredstava bez obrazloženja razloga nastanka uvećanih troškova. Isto onemogućava i otežava provođenje kontrole opravdanosti

¹ „Službene novine Federacije BiH“ br. 44/16

ovih troškova, kao i kontrolu visine odobrenih sredstava. Također, ugovorenim paketima usluga sa operaterima stvaraju se veći troškovi od stvarno nastalih, što dovodi u pitanje opravdanost zaključivanja takvih ugovora. Za isplate naknade troškova mobilnih telefona uposlenicima, nije izvršen obračun i uplata poreza i doprinosa u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak.

U okviru izdataka za komunikacije na ime poštanskih usluga utrošeno je 1.511.438 KM. Značajan iznos ovih usluga odnosi se na preporučene pošiljke, rješenja i druga pravna akta i obuhvataju poštanske usluge za redovne poslove ministarstava kao i poštanske usluge vezane za provođenje revizije u oblasti boračko invalidske i socijalne zaštite.

Preporuka:

- ***Potrebno je da Vlada FBiH preispita Zaključak o pravu korištenja službenih telefona u dijelu ograničenja potrošnje i poreznog tretmana isplaćenih naknada uposlenicima.***

Izdaci za gorivo i održavanje i osiguranje vozila iskazani su 2.935.086 KM, od čega se na izdatke za gorivo odnosi 1.546.321 KM, održavanje vozila 990.643 KM i osiguranje vozila 398.121 KM. U odnosu na prethodnu godinu ovi izdaci su manji za 370.047 KM. Uredba o uslovima i načinu korištenja službenih putničkih automobila u organima uprave u FBiH i interni pravilnici o upotrebi službenih putničkih automobila nisu se primjenjivali u djelu: popunjavanja putnih naloga na propisanom PN4 obrascu (relacija kretanja, već se koristi termin „loko“, ne upisuje se pređena kilometraža ili se upisuje znatno veći broj km od navedene relacije na putnom nalogu, datum polaska i dolaska, utrošeno gorivo i sl.), nalozi na vozilima nisu usaglašeni sa nalogima za službena putovanja, vođenja evidencije o korištenju službenih vozila nakon završetka radnog vremena kao i parkiranja istih na predviđeno mjesto, korištenja automobila samo za službene svrhe (korištenje vozila u dane vikenda), kontrole potrošnje goriva u skladu sa utvrđenim normativima, kao i kontrole evidencija o preuzimanju vozila (pojedini vozači evidentirani, kao da su u isto vrijeme koristili dva službena vozila).

Preporuka:

- ***Potrebno je da svi budžetski korisnici poštuju odredbe Uredbe o uslovima i načinu korištenja službenih putničkih automobila u organima uprave u FBiH, Pravilnika o uslovima i načinu korištenja službenih putničkih automobila i Pravilnika o obaveznom sadržaju i načinu popunjavanja obrasca putnog naloga.***

Izdaci za unajmljivanje imovine iskazani su u iznosu 7.450.615 KM i na nivou su prethodne godine (7.418.886 KM). Na unajmljivanje prostora i zgrada odnosi se 4.412.710 KM, od čega je po ugovoru o zakupu poslovnih prostora na poziciji Službe za zajedničke poslove organa i tijela FBiH iskazano 3.196.129 KM.

Za smještaj federalnih institucija sa sjedištem u Sarajevu zaključeno je devet ugovora o zakupu i iskazano 2.506.376 KM, i to: 1.652.366 KM za smještaj četiri ministarstva i tri druga budžetska korisnika (zakupodavac Unipromet d.d. Sarajevo), 495.654 KM za Vladu FBiH i druge institucije (zakupodavac Socijaldemokratska partija), te 358.356 KM za tri budžetska korisnika na osnovu ugovora sa različitim zakupodavcima.

Na osnovu tri ugovora o zakupu poslovnog prostora za smještaj federalnih institucija sa

sjedištem u Mostaru (četiri ministarstva i Porezna uprava) iskazano je ukupno 688.369 KM.

Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBiH i Vlada FBiH odlučivali su po pojedinačnim zahtjevima za smještaj određenih federalnih institucija, ali za isto nisu imale sistemski pristup, u cilju osiguranju trajnog smještaja federalnih institucija, kako bi se smanjili troškovi zakupa poslovnih prostora i ostvarile uštede u Budžetu FBiH. Iako su pokrenute određene aktivnosti po pitanju smještaja federalnih institucija, isto nije rezultiralo konkretnim rješenjima u 2016. godini. Navedeno potvrđujemo i činjenicom da je Zaključkom Vlade FBiH od 22.09.2016. godine obustavljeno potpisivanje Ugovora o kupoprodaji zgrade Staklena banka u Mostaru, do okončanja postupka za pretvorbu prava korištenja građevinskog zemljišta u pravo vlasništva, koji je podnijela Gospodarska banka dd u likvidaciji. Također Zaključkom Vlade FBiH od 27.01.2017. godine stavljen je van snage Zaključak od 20.04.2016. godine u dijelu: „Vlada je opredijeljena za stvaranje uslova za trajno rješenje smještaja federalnih organa i tijela u Sarajevu kupovinom ili izgradnjom nove zgrade, te će s tim ciljem uputiti javni poziv za dostavu ponuda“. Služba je zadužena da općinama Grada Sarajeva iskaže interes za zemljište koje posjeduju na svojoj teritoriji u cilju sticanja vlasništva Vlade FBiH nad istim, a u svrhu izgradnje zgrade za smještaj federalnih organa i tijela sa sjedištem u Sarajevu.

Na ime unajmljivanja skladišta utrošeno je 1.075.396 KM, a unajmljivanje opreme 1.300.924 KM i unajmljivanje stalnih sredstava u obliku prava (licence) 661.585 KM.

Preporuka:

- ***Potrebno je da Vlada FBiH nastavi aktivnosti na iznalaženju rješenja za trajan i cjelovit smještaj federalnih organa i institucija.***

Naknade za rad u stručnim komisijama i drugim radnim tijelima iskazane su u neto iznosu 1.690.668 KM, što je na nivou prethodne godine (1.709.126 KM). Kao i prethodnih godina isplate se odnose na naknade članovima komisija formiranim u skladu sa Uredbom o načinu osnivanja i utvrđivanju visine naknade za rad radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovodilaca Federalnih organa državne službe, koje se isplaćuju iz budžetskih sredstava i naknade članovima komisija koje su formirane u skladu sa posebnim zakonskim propisima i finansiraju iz naplate od fizičkih i pravnih lica. Izvršenim revizijama kod budžetskih korisnika, konstatovana je nedosljedna primjena naprijed navedene Uredbe kod isplate naknade članovima komisije za poslove iz nadležnosti budžetskih korisnika; definisanja i primjene kriterija za utvrđivanje visine naknade članovima radnih tijela i isplate naknade bez prethodno sačinjenog izvještaja kojim se potvrđuje opravdanost urađenog posla i visina isplaćene naknade. Također, ne može se potvrditi opravdanost isplate naknada članovima komisija koji su uposlenici institucija, koji su dužni u toku radnog vremena obavljati poslove i zadatke za koje ostvaruju redovna primanja iz radnog odnosa, a za koje se na osnovu prezentirane dokumentacije, kod dijela korisnika budžeta, nije moglo potvrditi da su poslove u komisijama obavljali van radnog vremena. Obračun navedenih naknada nije imao tretman plaće, kako je propisano odredbama Zakona o porezu na dohodak. Naknade koje poslodavac isplaćuje zaposleniku za angažovanje izvan redovnog radnog vremena za poslove koji imaju karakteristike nesamostalne djelatnosti ili pretežno karakteristike nesamostalne djelatnosti, bilo da se izvršavaju u radno vrijeme ili izvan redovnog radnog vremena, smatraju se oporezivim prihodom po osnovu nesamostalne djelatnosti u skladu sa Zakonom o porezu na

dohodak, i oporezuju na način propisan navedenim Zakonom. U skladu sa navedenim oporezuju se i naknade koje poslodavac isplaćuje zaposleniku za njegovo angažovanje u raznim komisijama vezano za radni ciklus.

Preporuka:

- ***Obračun i isplatu naknada za rad radnih tijela vršiti samo ukoliko se ispune uslovi propisani Uredbom o načinu osnivanja i utvrđivanju visine naknade za rad radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovodioca federalnih organa državne službe, a pripadajuće poreze i doprinose na naknadu istih obračunavati i plaćati u skladu sa važećim zakonskim propisima.***

Naknade po osnovu ugovora o djelu iskazane su u neto iznosu 2.653.995 KM, što je kao i kod prethodne vrste izdataka na nivou prethodne godine (2.660.180 KM). Revizijom je konstatovano, da je značajan broj korisnika budžeta zaključivao ugovore o djelu za obavljanje poslova i zadataka utvrđenih Pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji, a da za angažovanje izvršilaca za obavljanje navedenih poslova nije provedena procedura, u skladu sa Zakonom o državnoj službi u FBiH i Zakonom o namještenicima u organima državne službe u FBiH. Dio organa i institucija je pomenute ugovore sa izvršiocima posla zaključivala u kontinuitetu (sa kraćim prekidima) tokom cijele 2016. godine, a pojedini i tokom više godina. Iz prezentirane dokumentacije nije se mogao potvrditi način utvrđivanja visine naknade, odnosno vrednovanje poslova koji su bili predmet ugovora, kao ni transparentnost izbora osoba za zaključivanje ugovora o djelu. Naglašavamo da su poslovi za koje su zaključivani ugovori većinom poslovi iz redovne nadležnosti revidiranih institucija. Prema obrazloženju nadležnih, razlog za zaključivanje ugovora na ovakav način i u toku cijele godine, je nedostatak potrebnog stručnog kadra i nepopunjenost pojedinih radnih mjesta (manji broj uposlenih u odnosu na prethodnu godinu). Zbog kontinuiteta u radu i neodložnosti obavljanja stručnih poslova, kao i činjenice, bez obzira što su navedeni poslovi utvrđeni Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji, isti nisu popunjeni, nadležni u institucijama su bili prinuđeni zaključivati ugovore o djelu, za što je Vlada FBiH svojim zaključcima davala saglasnost, a istovremeno je na snazi „moratorij na zapošljavanje“.

Preporuke:

- ***Potrebno je da Vlada FBiH poduzme aktivnosti kako bi se ugovori o djelu zaključivali samo za poslove i radne zadatke za koje je u skladu sa zakonskim propisima predviđeno zaključivanje navedenih ugovora, da se isti zaključuju jednokratno, na određeno vrijeme, sa tačno definisanim poslovima koje treba uraditi.***
- ***Za obavljanje poslova utvrđenih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, potrebno je da budžetski korisnici, angažovanje izvršilaca vrše u skladu sa Zakonom o državnoj službi u FBiH i Zakonom o namještenicima u organima državne službe u FBiH.***

Izdaci za reprezentaciju iskazani su 431.244 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 24.537 KM (6%). Kod određenog broja budžetskih korisnika nije se mogla potvrditi opravdanost nastalih izdataka. Prilikom pravdanja troškova priloženi su računi bez specifikacije

izvršene usluge, neovjereni od strane ovlaštene osobe i na istima nije navedeno kojim povodom i za koje namjene je nastao trošak. Obzirom na navedeno, konstatujemo da pojedini budžetski korisnici nisu uspostavili adekvatnu kontrolu ovih troškova, te da nije postupljeno u skladu sa Uredbom o reprezentaciji i poklonima u federalnim organima uprave i federalnim upravnim organizacijama. Navedeni nedostaci su konstatovani i prethodne godine.

Preporuka:

- ***Potrebno je da svi budžetski korisnici provode odredbe Uredbe o reprezentaciji i poklonima u federalnim organima uprave i federalnim upravnim organizacijama i vlastitih internih akata.***

Troškovi provođenja revizije iz oblasti boračko-invalidske zaštite u FBiH iskazani su u iznosu od 2.229.419 KM. U periodu od 2010. godine do 2016. godine na ime ovih izdataka utrošeno je 15.628.065 KM, ali ne može se potvrditi da je od obavljanja iste bilo stvarnih ušteda i pozitivnih efekata u budžetu.

U okviru troškova provođenja revizije iz boračko-invalidske zaštite evidentirani su i putni troškovi, izdaci za gorivo, troškovi održavanja vozila, nabavka auto guma i kancelarijskog materijala, nagrade zaposlenim i nabavka opreme i ugovori o djelu (neto 380.498 KM), tako da isti nisu iskazani na odgovarajućim pozicijama izdataka. Naprijed navedeno je uticalo i na tačnost iskazivanja izdataka za materijal i usluge Ministarstva za pitanje boraca i invalida odbrambeno oslobodilačkog rata, obzirom da je dio ovih izdataka teretio i izdatke troškova materijala i usluga Ministarstva.

Preporuka:

- ***Finansijske promjene odnosno transakcije u budžetu Ministarstva za pitanje boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata potrebno je evidentirati i iskazivati na odgovarajućim kontima u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Kontnim planom.***

Ministarstvo za pitanje boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata iskazalo je **izdatke za rad Instituta za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja** u iznosu od 827.098 KM. Ugovorom o obavljanju poslova medicinskog vještačenja zdravstvenog stanja u postupku za ostvarivanje prava iz oblasti boračko-invalidske zaštite zaključenim sa Institutom za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja (11.12.2015. godine) predviđeno je da će Institut poslove u prvostepenom, drugostepenom i postupku medicinskog vještačenja u kućnoj posjeti obaviti u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva. Uvidom u priložene spiskove uz fakture za izvršene poslove medicinskog vještačenja konstatovano je kašnjenje u izvršenju poslova medicinskog vještačenja. Neblagovremeno izvršavanje poslova od strane Instituta i neadekvatno praćenje dinamike po svakom predmetu od strane Ministarstva, odražava se na neosnovano trošenje budžetskih sredstava, obzirom da korisnici za koje se u upravnom rješavanju (treća faza kontrole zakonitosti) utvrdi da su neosnovano ostvarivali prava, koriste budžetska sredstva u toku vremenskog perioda do prestanka prava.

Preporuka:

- ***Poduzeti aktivnosti kako bi Institut za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja postupio u skladu sa odredbama zaključenog ugovora o obavljanju***

poslova medicinskog vještačenja zdravstvenog stanja u postupku za ostvarivanje prava iz oblasti boračko – invalidske zaštite i ocjene vojnog invaliditeta, u dijelu izvršenja obaveze u ugovorenom roku.

6.2.3 Tekući transferi i drugi tekući rashodi

Tekući transferi iskazani su u iznosu 967.810.390 KM. Najznačajnija sredstva tekućih transfera u iznosu od 716.555.132 KM raspodijeljena su putem Ministarstva rada i socijalne politike (407.219.609 KM) i Ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata (309.335.523 KM). U ukupno ostvarenim tekućim transferima navedena sredstva učestvuju sa 74%. Putem navedenih ministarstava najvećim dijelom su realizovani transferi čija je raspodjela sredstava utvrđena zakonskim propisima.

U tabelarnom pregledu iskazani su iznosi i procentualno učešće pojedinih tekućih transfera.

Opis	Izmjene i dopune Budžeta Federacije BiH za 2016. godinu	Ostvareni rashodi i izdaci za 2016. godinu	Ostvareni rashodi i izdaci za 2015. godinu	Index (2/1x100)	Index (2/3x100)
	1	2	3	4	5
Tekući transferi i drugi tekući rashodi	1.077.496.114	967.810.309	967.452.929	89,82	100,04
Tekući transferi drugim nivoima vlade	392.603.232	336.187.064	334.041.978	85,63	100,64
Tekući transferi pojedincima	470.759.800	466.396.265	466.182.422	99,07	100,05
Tekući transferi neprofitnim organizacijama	22.429.205	22.872.243	20.063.538	101,98	114,00
Subvencije javnim preduzećima	37.898.599	35.785.119	53.022.189	94,42	67,49
Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima	123.922.327	81.705.747	70.055.391	65,93	116,63
Tekući transferi u inozemstvo	0	1.394.984	1.020.469		136,70
Drugi tekući rashodi (izvršne sudske presude)	29.882.951	23.468.887	23.066.942	78,54	101,74

Obavljenom revizijom tekućih transfera revidiranih budžetskih korisnika ukazujemo na sljedeće:

- 1) proces planiranja i odobravanja sredstava nije se u svim slučajevima odvijao u skladu sa Zakonom o budžetima u Federaciji BiH i članom 37. Zakona o izvršavanju budžeta Federacije BiH za 2016. godinu u dijelu utvrđivanja bitnih elemenata programa, koji se odnose na naziv i svrhu programa, kriterije za raspodjelu sredstava, visinu i izvore sredstava, kategoriju korisnika sredstava, te načine i rokove izvještavanja, što je imalo značajne posljedice na način realizacije tekućih transfera, visinu utrošenih sredstava i rezultate, odnosno postignute efekte ulaganja u iste;
- 2) pojedinim lex specialis zakonima utvrđeno je finansiranje određenih oblasti iz Budžeta FBiH u znatno većem iznosu sredstava nego što se ista planiraju i realno mogu izdvojiti iz Budžeta FBiH (zdravstvo - finansiranje federalnog fonda solidarnosti; poljoprivreda - poticaji u biljnoj i animalnoj proizvodnji; subvencije javnim preduzećima, te boračko invalidska zaštita). Članom **105. Zakona o budžetima u FBiH utvrđeno je da u slučaju da su odredbe drugih zakona i propisa u suprotnosti sa navedenim zakonom, primjenjivat će se Zakon o budžetima u FBiH. Navedeni problemi su prisutni već duži niz godina, zbog čega se može zaključiti da nije izvršena adekvatna procjena uticaja pojedinih zakona i propisa na Budžet FBiH, pa bi za iste trebalo pokrenuti izmjene i dopune i**

uskладiti ih sa Zakonom o budžetima u FBiH;

- 3) programi utroška sredstava nisu blagovremeno doneseni, što je uticalo na raspodjelu i knjigovodstveno evidentiranje sredstava, te stepen izvršenja budžeta u fiskalnoj godini;
- 4) nije ostvarena potpuna transparentnost u raspodjeli sredstava, obzirom da u najvećem broju slučajeva nisu utvrđeni adekvatni i mjerljivi kriteriji za raspodjelu sredstava, te su se korisnici sredstava i iznosi određeni na osnovu subjektivne procjene članova komisije;
- 5) sredstva tekućih transfera se planiraju i odobravaju a da nije utvrđena zakonska obaveza finansiranja istih iz Budžeta FBiH (transferi neprofitnim organizacijama, udruženjima, političkim partijama i drugi);
- 6) nije uspostavljen adekvatan nadzor i izvještavanje o utrošku transfera na relaciji: korisnici sredstava - nadležna ministarstva - Ministarstvo finansija - Vlada FBiH - Parlament FBiH;
- 7) nadležni organi i institucije ne vrše procjenu učinaka dodijeljenih transfera;
- 8) nije uspostavljena baza podataka korisnika tekućih transfera (poljoprivreda, boračko - invalidska zaštita, socijalna zaštita, razvoj, poduzetništvo i obrt i druge oblasti).

Preporuke:

- ***Potrebno je da budžetski korisnici blagovremeno predlože programe utroška sredstava transfera, kako bi se osigurala realizaciji istih u fiskalnoj godini u kojoj su i odobreni.***
- ***Potrebno je da Vlada FBiH u saradnji sa nadležnim resornim ministarstvima pristupi izmjeni zakonskih propisa koji regulišu finansiranje pojedinih oblasti u zdravstvu, poljoprivredi, subvencija javnim preduzećima i boračko – invalidskoj zaštiti.***
- ***Odlukama Vlade FBiH o raspodjeli sredstava tekućih transfera utvrditi mjerljive kriterije, jasno definisati namjenu odobravanja sredstava, utvrditi obavezu izvještavanja o namjenskom utrošku doznačenih sredstava, te osigurati nadzor nad utroškom ovih sredstava.***
- ***Potrebno je da budžetski korisnici u saradnji sa Vladom FBiH i Ministarstvom finansija poduzmu aktivnosti na preispitivanju opravdanosti finansiranja transfera koji nemaju zakonsku osnovanost, a za transfere koji se odobre programom utroška sredstava potrebno je decidno utvrditi svrhu i način korištenja i izvještavanja o utrošku sredstava u skladu sa članom 57. Zakona o budžetima u FBiH.***

Ministarstvo rada i socijalne politike je realizovalo 402.373.802 KM transfera koji su utvrđeni zakonskim propisima. Transferi u iznosu 4.845.807 KM nemaju zakonski osnov finansiranja, a odnose se na: subvencije troškova električne energije 2.359.807 KM, sufinansiranje rada ustanova socijalne zaštite za zbrinjavanje na nivou FBiH 600.000 KM, organizacije civilnih invalida 530.000 KM, Savez logoraša BiH – Projekat provedbe Odluke MSP 360.000 KM, IDA – istraživačko dokumentacione aktivnosti i zaštita žrtava svjedoka genocida

260.000 KM, Hrvatskoj udruzi logoraša Domovinskog rata u BiH 170.000 KM, implementaciju i uvođenje u prava neratnih invalida 200.000 KM, Ekonomsko socijalno vijeće 171.000 KM, zapošljavanje Roma 90.000 KM, Akcioni plan za provedbu politike zaštite djece bez roditeljskog staranja i porodica pod rizikom od razdvajanja za period 2013-2016 godina 73.000 KM i Dječiju nedjelju 32.000 KM. Za planiranje navedenih sredstava tekućih transfera nema posebnog zakonskog osnova. Također, ističemo da se funkcionisanje centara za socijalni rad finansira iz drugih izvora. **Zbog navedenog nije opravdano planiranje finansiranja ovih transfera iz federalnog budžeta i nije u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.**

Sredstva za isplatu penzija putem Federalnog zavoda za penzijsko i invalidsko osiguranje iznose 238.037.489 KM, od čega se na ime verifikacija starog duga po Zakonu o izmirenju obaveza FBiH prema Zavodu PIO odnosi 18.097.987 KM. Obaveza izdvajanja sredstava iz budžeta za refundaciju Zavodu PIO, utvrđena je Zakonom o pravima demobilisanih boraca i članova njihovih porodica, Zakonom o pravima boraca i članova njihovih porodica, Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju (član 94. i 139.), Zakonom o službi u Vojsci FBiH i Zakonom o prijevremenom povoljnijem penzionisanju boraca odbrambeno - oslobodilačkog rata. Revizijom je utvrđeno da kod pojedinih korisnika nije unesen jedinstveni matični broj građana, te da nisu uspostavljene odgovarajuće evidencije korisnika penzija koji imaju pravo na penzije po povoljnijim uslovima, zbog čega nije uspostavljena adekvatna kontrola i praćenje ostvarivanja utvrđenih prava. Nije izvršeno usaglašavanje međusobnih obaveza i potraživanja između Zavoda PIO i Ministarstva, obzirom da je Ministarstvo, zaprimljeni Izvod otvorenih stavki na dan 31.12.2016. godine koji glasi na 115.493.229 KM, osporilo za 33.529.528 KM.

U skladu sa Zakonom o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom i izmjenama i dopunama istog, navedeno ministarstvo iskazalo je transfer za lica sa invaliditetom – neratni invalidi (137.693.907 KM) i transfer za civilne žrtve rata (25.978.218 KM). Naknada za lica sa invaliditetom (neratni invalidi) utvrđuje se rješenjem Ministarstva, dok se sredstva za civilne žrtve rata uplaćuju na račune kantona i realizuju na osnovu rješenja općinskog organa – Centra za socijalni rad. U postupku revizije utvrđeno je da dolazi do neosnovanih isplata navedenih naknada, obzirom da se za smrt korisnika prava često sazna nakon izvršene isplate, te da općinske službe ne poštuju Uputstvo o načinu isplate novčanih primanja civilnih žrtava rata i o načinu vođenja evidencija o korisnicima prava, jer se sve promjene od uticaja na ostvarivanje prava korisnika ne evidentiraju u bazi podataka, niti se u propisanom roku dostavljaju nadležnim kantonalnim organima.

Po osnovu više isplaćenih naknada za lica sa invaliditetom (neratni invalidi) Ministarstvo je u 2016. godini izvršilo povrat 140.549 KM, od čega za 27.740 KM ima obavezu ponovne isplate korisnicima prava. Potraživanja koja se nisu mogla naplatiti, za 383 korisnika prava, u iznosu od 580.589 KM evidentirana su na poziciji ostala potraživanja i za ista nisu poduzete zakonom utvrđene aktivnosti u cilju povrata sredstava.

Ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata je na ime invalidnina realizovalo 288.393.109 KM, za dobitnike ratnih priznanja 15.528.257 KM i ostali transferi 5.414.157 KM. Transfer za invalidnine regulisan je Zakonom o pravima boraca i članova njihovih porodica. Za određivanje mjesečnih novčanih naknada korisnika boračko-invalidske zaštite u FBiH (invalidnine) Vlada FBiH utvrđuje osnovicu i koeficijent za obračun i

isplatu novčanih naknada. Obračun lične i porodične invalidnine je u nadležnosti općinskih organa i isti se putem kantonalnih organa dostavlja Ministarstvu, koje nakon provedene kontrole vrši isplatu. Podaci o broju korisnika i isplaćenim sredstvima u evidenciji Ministarstva i zahtjevi određenih kantona, za isti period nisu identični, obično je veći iznos i broj korisnika po zahtjevima kantona. Razlike nastaju kao rezultat donesenih uvjerenja o obustavi isplate ili rješenja o prestanku prava (koja su u nadležnosti Odsjeka za pitanja vojne evidencije iz oblasti vojne obaveze, odnosno Grupe za pitanja evidencije iz oblasti vojne obaveze, na osnovu zahtjeva revizorskih timova i Sektora za upravno rješavanje), obzirom da se navedena uvjerenja ne dostavljaju korisniku niti nadležnoj općinskoj službi, dok pojedine općinske službe za boračko – invalidsku zaštitu ne postupaju po dostavljenim im rješenjima o prestanku prava. Kao i prethodnih godina, na likvidacionim kartonima korisnika prava po osnovu Zakona o pravima boraca i članova njihovih porodica i Zakona o posebnim pravima dobitnika ratnih priznanja nisu evidentirane obaveze za neisplaćene invalidnine. Iskazan je samo obračunati iznos, a ne i podaci o izvršenim isplatama i preostalim obavezama za isplatu, te evidencije ne odražavaju stvarno stanje obračunatih i isplaćenih naknada. Zbog navedenog je onemogućena adekvatna kontrola obračunatih i isplaćenih naknada iskazanih u Glavnoj knjizi Trezora, jer podaci nisu uporedivi sa pomoćnim evidencijama Ministarstva.

Pomoć u liječenju boraca iznosi 1.500.000 KM i pomoć u zapošljavanju boračkih kategorija putem boračkih zadruga 1.300.000 KM. Pojedini kriteriji za raspodjelu sredstava navedenih transfera nisu bili jasni i mjerljivi, a samim tim nisu niti primjenjivi, iako su isti korišteni kao osnov za vrednovanje zahtjeva i utvrđivanje visine dodijeljenih sredstava. Također, obzirom da nije izvršen nadzor nad transferom za pomoć u zapošljavanju, nisu ni utvrđeni efekti uloženi sredstava (broj novozaposlenih).

Transferi neprofitnim organizacijama – udruženjima proisteklim iz posljednjeg odbrambeno - oslobodilačkog rata (460.000 KM) i za obilježavanje značajnih datuma (300.000 KM) realizovani su po programu utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava i objavljenog javnog poziva. Konstatovano je da bodovi nisu u svim slučajevima dodijeljeni na osnovu relevantne dokumentacije i da sredstava za raspodjelu korisnicima nisu utvrđeni na osnovu dosljedne primjene utvrđenih kriterija. Raspodjela sredstava transfera nije izvršena transparentno, objektivno i bez subjektivne ocjene članova komisije.

Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva iskazalo je 70.411.232 KM tekućih transfera koji se odnose na poticaje za poljoprivredu (67.764.197 KM), poticaj za veterinarstvo (2.447.660 KM), druge tekuće rashode (182.206 KM) i transfer pojedincima (17.169 KM).

U postupku revizije transfera za model poticanja proizvodnje (biljna i animalna proizvodnja) utvrđeno je da je Ministarstvo prilikom izrade i izvršenja Programa utroška sredstava poticaji za poljoprivredu za 2016. godinu odobravalo sredstva, iako su ukupni zahtjevi za podršku unutar modela proizvodnji i modela kapitalnih ulaganja premašili predviđeni iznos, odnosno bili veći od iznosa utvrđenog u Programu podrški. Navedeno nije u skladu članom 10. Zakona o novčanim podrškama. Ministarstvo kontinuirano stvara veće obaveze od Budžetom odobrenih sredstava, što je posljedica dugogodišnjih obračuna poticaja bez realnih podloga i neodgovarajućih i neprimjerenih cijena utvrđenih Programom u proizvodnjama, na osnovu zahtjeva klijenata za koje je od strane nadležnih kantonalnih ministarstava izvršen obračun proizvodnje i dostavljen Federalnom ministarstvu poljoprivrede,

vodoprivrede i šumarstva na isplatu. Također, cijene u Programu nisu usaglašene sa Planom proizvodnje i raspoloživim sredstvima Budžeta kako bi se izbjeglo stvaranje obaveza iznad visine odobrenog Budžeta za tekuću godinu i kontinuirano prenošenje obaveza iz jednog perioda u naredni.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju na osnovu koje ministarstvo subvencionira veterinarske organizacije i veterinarske dijagnostičke ustanove konstatovano je da u pojedinim predmetima nije prezentirana dokumentacija (pomoćna evidencija o tačnom broju grla obuhvaćenih dijagnostičkim ispitivanjem) na osnovu koje bi potvrdio tačan broj za koje je Ministarstvo izdalo Rješenja o odobravanju izdvajanja sredstava iz Budžeta FBiH. Obzirom da nema pisanog traga prema izvaji nadležnih tačan broj grla usaglašava se sa veterinarskim organizacijama telefonskim putem i nakon čega veterinarske organizacije ispostavljaju fakturu i fiskalni račun ministarstvu, bez odgovarajuće papratne dokumentacije i adekvatne pisane korespondencije. Zbog navedenog, smatramo da nije uspostavljena adekvatna komunikacija između ministarstva i korisnika transfera u vidu pisanih i pomoćnih evidencija za transparentno i tačno prikazano stanje grla na kojima se vrše dijagnostička ispitivanja.

Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva nije vršilo suštinsku kontrolu dokumentacije kod unosa obaveza za novčane podrške, u Glavnu knjigu Trezora, niti su donesene procedure za adekvatnu kontrolu i nadzor nad procesom raspodjele novčanih podrški – tekućih transfera, što je značajno uticalo na evidentiranje i iskazivanje ukupnih obaveza na nivou Budžeta FBiH.

Ministarstvo finansija iskazalo je 33.649.883 KM tekućih transfera koji se odnose na transfere drugim nivoima vlasti 17.065.309 KM, druge tekuće rashode 11.494.585 KM i transfere neprofitnim organizacijama 5.089.989 KM.

Tekući transferi drugim nivoima Vlasti i Fondovima – Kantoni i Općine realizovani su na osnovu odluka Vlade FBiH o utvrđivanju kriterija raspodjele sredstava i odlukama o raspodjeli sredstava. Kantonima je namijenjeno 8.600.000 KM, a općinama 7.400.000 KM. Iz sredstava za općine 950.000 KM dodijeljeno je UNDP-u za BiH, za realizacije Sporazuma o preuzimanju obaveza Fonda za pomoć nastradalim područjima od prirodne nesreće na teritoriji FBiH.

Provedenom revizijom utvrđeno je da se ne može potvrditi raspodjela sredstava kantonima (8.600.000 KM), obzirom da se nisu primjenjivali Odlukom utvrđeni kriteriji raspodjele, dok za raspodjelu sredstava općinama i gradovima (6.450.000 KM) nisu ni utvrđeni kriteriji i parametri dodjele istih. Odlukama je propisano da se sredstva dodjeljuju na ime sufinansiranja u projektima i na ime finansijske pomoći kantonima i općinama, a da prethodno nije utvrđeno o kojim se projektima radi i koji vid finansijske pomoći se pruža, odnosno nije utvrđena konkretna namjena sredstava. Nije objavljen poziv za dostavljanje aplikacija i potrebne dokumentacije za vrednovanje istih, niti je isto propisano Odlukom. Obzirom na navedeno, a kako su odlukama Vlade FBiH unaprijed utvrđeni korisnici sredstava i iznosi koji će se istim dodijeliti, ne može se potvrditi utvrđena namjena, način realizacije i transparentnost raspodjele sredstava transfera.

Ministarstvo zdravstva je tekuće transfere iskazalo u iznosu od 33.384.887 KM, od čega je Zavodu zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH doznačeno 31.933.035 KM (za finansiranje Federalnog Fonda solidarnosti 26.000.000 KM, sufinansiranje troškova liječenja povratnika u RS 2.000.000 KM i pokriće dijela gubitka iz 2011. godine 3.933.035 KM), Zavodu

za transfuzijsku medicinu FBiH (1.125.000 KM) i Agenciji za kvalitet i akreditaciju u zdravstvu u FBiH – AKAZ (300.000 KM).

Kao i prethodnih godina planiranje i pripremanje prijedloga programa utroška sredstava tekućih transfera, prosljeđeni su u proceduru usvajanja bez analiza dostavljenih zahtijeva i utvrđivanja stvarnih i relanih iznosa potrebnih za realizaciju određenih programa. Navedeno potvrđuje i činjenica da se isti već duži niz godina planiraju u identičnim iznosima, što dovodi u pitanje realnost i opravdanost traženih iznosa.

Zakonom o zdravstvenom osiguranju i Odlukom Vlade FBiH o izdvajanju sredstava u Fond solidarnosti FBiH utvrđeno je da će se 10,2% od ukupnih prihoda ostvarenih po osnovu doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje izdvajati iz Budžeta FBiH na propisani račun za potrebe Zavoda. Budžetom FBiH za 2016. godinu odobreno 26.000.000 KM, koliko je iskazano i u budžetskom zahtjevu, koji je sačinjen na osnovu Instrukcije Ministarstva finansija na usaglašen prijedlog Ministarstva zdravstva i Zavoda. Problem finansiranja federalnog Fonda solidarnosti je evidentan već duži niz godina. Ministarstvo zdravstva je u prethodnom periodu pokrenulo izmjene Zakona o zdravstvenom osiguranju, u kome je predviđeno i finansiranje federalnog Fonda solidarnosti, ali je isti vraćen iz parlamentarne procedure.

Kada je u pitanju nadzor nad namjenskim utroškom sredstava odobrenih Zavodu za transfuzijsku medicinu FBiH i Agenciji za kvalitet i akreditaciju u zdravstvu FBiH – AKAZ (1.425.000 KM), ne može se potvrditi da je uspostavljen adekvatna nadzor u dijelu doznačenih sredstava, koja se odnose na plaće i naknade zaposlenih u AKAZ-u, što dovodi u pitanje opravdanost finansiranja istih.

Ministarstvo energije, rudarstva i industrije iskazalo je 10.702.452 KM tekućih transfera - Subvencije javnim preduzećima. Najznačajniji su taksa Operatoru – Terminalima FBiH za uspostavu rezervi naftnih derivata u iznosu od 9.107.079 KM i Energoinvestu za izmirenje duga Ruskoj Federaciji od 1.433.233 KM,

Zakonom o naftnim derivatima u FBiH propisana je **taksa za uspostavu rezervi naftnih derivata**, koja je namjenski prihod Operatora – Terminali FBiH. Namjena utroška prikupljenih sredstava je definisana Odlukom Vlade FBiH o načinu namjenskog utroška sredstava ostvarenih po osnovu takse za uspostavu rezervi naftnih derivata za razdoblje 2014 – 2018. godine. Planom namjenskog utroška takse predviđeno je da se za 2014. godinu 100%, za 2015. godinu 44,98%, a za 2016. godinu 40% realizuju za troškove rada Operatora, dok se preostali prihodi koriste za nabavku rezervi naftnih derivata, nabavku i izgradnju novih skladišta i osiguranje tehničko-tehnološke ispravnosti postojećih skladišnih kapaciteta. Ministarstvo je Rješenjem o proceduri prenosa raspoloživih sredstava, predvidjelo da se prikupljena sredstva doznačavaju mjesečno kroz dva naloga u omjerima 43,48% i 56,52%, shodno utvrđenoj namjeni sredstava.

Komisija za kontrolu namjenskog utroška sredstava je 30.09.2016. godine sačinila Izvještaj o provedenom nadzoru kod Operatora- Terminali FBiH za 2015. godinu, dok izvještaj za 2016. godinu do okončanja revizije nije urađen. Operator je 29.12.2016. godine dostavio Informaciju o poslovanju za razdoblje 10.07.2014. do 21.12.2016. godine, a 24.01.2017. godine na traženje Ministarstva dopunu iste, ali bez izvještaja o namjenskom utrošku sredstava doznačenih u 2016. godini. U cijelom izvještajnom periodu pored troškova rada Operatora od 8.554.083 KM

utrošeno je samo 290.330 KM u 2015. godini i 551.325 KM u 2016. godini u osiguranje tehničko-tehnološke ispravnosti postrojenja i skladišta, dok su preostala neutrošena sredstva deponovana na žiro računima.

Kako Operator ne raspolaže tehničkim preduslovima za skladištenje rezervi naftnih derivata, tako nema niti mogućnosti nabavke istih, što je bila i osnovna namjera prilikom usvajanja Zakona o naftnim derivatima u FBiH. Obzirom da se prikupljena sredstva ne realizuju za definisanu namjenu, već stoje neiskorištena na žiro računima, po tom osnovu Operator – Terminali Federacije nepotrebno plaća porez na dobit.

Ministarstvo prometa i komunikacija iskazalo je 23.369.445 KM od čega se na JP „Željeznice FBiH“ odnosi 21.340.000 KM, Bosansko-hercegovačku željezničku javnu korporaciju (BHŽJK) 660.000 KM i subvencije javnim preduzećima JP „Međunarodna zračna luka-aerodrom Mostar“ d.o.o. i JP „Međunarodni aerodrom Tuzla“ u ukupnom iznosu od 860.000 KM.

Ministarstvo nije ostvarilo potpun i adekvatan nadzor nad utroškom transfera javnim preduzećima i nije osiguralo kvartalno izvještavanje propisano Zakonom o izvršavanju Budžeta FBiH za 2016. godinu.

Ugovor za finansiranje poslova održavanja željezničke infrastrukture nije potpisan od strane preduzeća Željeznice FBiH jer su isti u Planu finansijskih sredstava iskazali 64.199.219 KM prihoda iz Budžeta FBiH. Navedeni finansijski plan nije odobrilo Ministarstva finansija iz razloga jer u velikoj mjeri prevazilazi mogućnosti Budžeta FBiH. Preduzeće Željeznice FBiH u kontinuitetu posluje s gubitkom, što je dovelo do značajnog smanjenja kapitala i njegove potpune nesolventnosti i nelikvidnosti.

Ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica tekuće transfere je iskazalo u iznosu od 21.723.343 KM od čega se za pomoć raseljenim licima i povratnicima (pojedincima) odnosi 21.582.931 KM.

Transferi raseljenim licima i povratnicima se već kontinuirano, duži niz godina realizuju, na osnovu programa utroška sredstava sa kriterijima raspodjele, u različite vidove pomoći raseljenim licima i povratnicima, a da Ministarstvo još uvijek nije uspostavilo bazu podataka krajnjih korisnika i dodijeljenih sredstava transfera. Centralizovana baza podataka krajnjih korisnika i dodijeljenih sredstava po različitim vrstama pomoći raseljenim licima i povratnicima omogućila bi uvid u brojno stanje lica kojima su više puta dodijeljena sredstva tekućih transfera, odnosno lica koja nikada nisu ostvarila svoje pravo. Zbog navedenog ne može se potvrditi da je raspodjela sredstava izvršena transparentno i u skladu sa stvarnim potrebama lica koja imaju pravo da koriste sredstva transfera ovog Ministarstva. Također, prilikom sačinjavanja programa utroška sredstava transfera potrebno je obratiti pažnju na preklapanje nadležnosti ostalih ministarstava koja također odobravaju transfere fizičkim licima.

Ministarstvo kulture i sporta transfere je iskazalo u iznosu od 8.702.219 KM i isti se najvećim dijelom odnose na transfere za: oblast kulture i sporta, mladih, udruženja građana, kulturno – graditeljskog nasljeđa i institucija nauke i kulture od značaja za FBiH (5.322.000 KM); kulturna društva Preporod, Napredak, Prosvjetu i Benevalenciju (180.000 KM); fondacije (3.098.000 KM).

Ministarstvo nije blagovremeno poduzimalo aktivnosti na pripremi, usvajanju i realizaciji programa utroška sredstava s kriterijima raspodjele tekućih transfera i isti su realizovali na

teret budžeta naredne godine. Odlukom, Programom i javnim pozivom definisano je da će se iz sredstava transfera podržati sportske i kulturne institucije, organizacije, asocijacije i udruženja u oblasti sporta i kulture, kao i organizacije i djelatnosti vezane za mlade i fondacije. Iako su kriteriji i potkriteriji za dodjelu sredstva krajnjim korisnici unaprijeđeni u odnosu na prethodni period, isti u pojedinim segmentima nisu razrađeni, da bi se mogla potvrditi transparentnost i objektivnost datih bodova, niti je propisana relevantna dokumentacija kojom bi se potvrdio dodijeljeni broj bodova po pojedinom kriteriju, a koji je iskazan u obrascu za bodovanje.

Iz razloga kašnjenja u proceduri dodjele sredstava, transfer fondacijama (kinematografija; izdavaštvo; bibliotečka djelatnost i muzička, scenska i likovna djelatnost) doznačen je tek na kraju godine, u periodu oktobar 2016 – januar 2017. godine, što je uticalo na pravovremenost i efikasnost korištenja sredstava od strane krajnjih korisnika, dostavljanje izvještaja i provođenje nadzora nad namjenskim utroškom sredstva.

Izvještaji o radu komisija za nadzor nad namjenskim utroškom sredstava sadrže samo statističke pokazatelje, bez navođenja najznačajnijih opažanja uočenih prilikom pregleda i analize dostavljenih izvještaja, konkretnih primjedbi i davanja sugestija (preporuka) za poboljšanje rada u narednom periodu. Uvidom u pomoćnu evidenciju utvrđeno je da značajan broj krajnjih korisnika po osnovu priređivanja igara na sreću (2014. – 2016.) i po osnovu tekućih transfera (2013. – 2015. godine) nije dostavio izvještaje o pravdanju sredstava u ukupnom iznosu od 1.766.466 KM. „Uputstvom za finansijsko implementiranje i izvještavanje“ odnosno „Obrascem finansijskog izvještaja“ koji je sastavni dio istog, nije propisana obaveza dostavljanja specifikacije i kopija računa, što onemogućava provođenje adekvatnog nadzora dijela doznačenih sredstava. Komisija nema internu proceduru, odnosno metodologiju o načinu obavljanja nadzora, a kontrolu namjenskog utroška sredstava vršila na osnovu dostavljenih izvještaja korisnika transfera, bez fizičkog uvida na terenu.

Ministarstvo obrazovanja i nauke iskazalo je tekuće transfere 7.045.222 KM od čega se na neprofitne organizacije odnosi 3.797.567 KM, niže nivoe vlasti 3.101.328 KM.

Navedeni transferi su raspodijeljeni za: finansiranje studentskog standarda (149.479 KM), obrazovanje (1.857.280 KM), implementaciju bolonjskog procesa (1.094.569 KM), nauke od značaja za FBiH (1.497.633 KM), razvoj institucija nauke i podsticaj naučno istraživačkog rada od značaja za FBiH (849.998 KM), razvoj institucija nauke i kulture od značaja za BiH (1.099.936 KM) i fond za studentske zajmove (300.000 KM).

Kao i u prethodnim godinama, sufinansiranje institucija nauke i kulture od značaja za BiH izvršeno je bez prethodno definisanih kriterija za utvrđene korisnika i visine planiranih sredstava. Zakonski osnov za planiranje sredstva za finansiranje institucije od značaja za BiH (Nacionalna i univerzitetska biblioteka BiH, Zemaljski muzej BiH i Biblioteka za slijepa i slabovidna lica u BiH) ne postoji jer nije riješeno vlasničko pitanje i pitanje finansiranja ovih institucija.

Ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta iskazalo je 12.992.881 KM. Najznačajnijim dijelom iskazan je transfer za finansiranje prvog zapošljavanja i samozapošljavanja realizovan je u iznosu od 8.036.390 KM, subvencije privatnim preduzećima i preduzetnicima 3.456.000 KM, općinama i gradovima 1.000.000 KM.

Tekući transfer općinama i gradovima za „Izgradnju poduzetničkih zona“ izvršen je na

osnovu Sporazuma između Ministarstva i UNDP-a i objavljenog javnog poziva. Revizijom je utvrđeno da svi postojeći kriteriji nisu jasno definisani i da se ispunjenost određenih kriterija boduje na osnovu slobodne procjene komisije (kvalitet i logika projekta, trend rasta MSP u zadnje 3 godine). Zbog navedenog ne može se potvrditi opravdanost i transparentnost raspodjele sredstava, posebno kada se ima u vidu da se raspodjela sredstava ovog transfera vrši od 2005. godine, te da 26 općina sa područja Federacije u periodu 2005-2016 godine nije dobilo sredstva iz ovog transfera, dok je pojedinim općinama odobreno preko 500.000 KM. Također, iz prezentiranih podataka može se zaključiti da u pojedinim općinama, odnosno poduzetničkim zonama nije ostvareno planirano povećanje broja malih i srednjih preduzeća (MSP-a), kao ni povećanje broja zaposlenih. Zbog navedenog, ne može se potvrditi da su ostvareni efekti dugogodišnje raspodjele sredstava ovog transfera.

Ministarstvo pravde iskazalo je 4.188.148 KM, od čega je za političke stranke i koalicije odobreno 3.600.000 KM, a Federalnoj agenciji za upravljanje oduzetom imovinom 500.000 KM.

Za političke stranke i koalicije Vlada FBiH nije utvrđena svrha korištenja sredstava, niti je predviđeno izvještavanje korisnika sredstava, nego samo izvještavanje Ministarstva prema Ministarstvu finansija. Programom je utvrđeno da kontrolu namjenskog utroška sredstava na osnovu izvještaja od strane političkih stranaka i koalicija vrši Ministarstvo finansija, putem budžetske inspekcije, koja u istom još uvijek nije uspostavljena. Prema prezentiranim podacima pet političkih stranaka i koalicija nije dostavio detaljan izvještaj o utrošenim sredstvima. **Obzirom na navedeno može se zaključiti da nisu poštovane odredbe člana 37. Zakona o izvršavanju Budžeta FBiH za 2016. godinu i člana 57. Zakona o budžetima FBiH. Posebno ističemo da osim Zakona o izvršavanju budžeta FBiH za 2016. godinu, finansiranje političkih partija nema zakonski osnov, niti je raspodjela sredstava ovog transfera u nadležnosti Ministarstva pravde.**

Federalna agencija za upravljanje oduzetom imovinom osnovana je Zakonom o oduzimanju nezakonito stečene imovine krivičnim djelom iz 2014. godine. Svakih šest mjeseci Direktor Agencije je dužan Vladi FBiH podnijeti izvještaj o radu i finansijsko - materijalnom poslovanju, koja isti dostavlja Parlamentu BiH na usvajanje. U slučaju da se Izvještaj ne usvoji, Vlada FBiH pokreće postupak za razrješenje direktora. Obzirom da su sredstva transfera odobrena sa pozicije Ministarstva, a da se Izvještaj o radu dostavlja Vladi FBiH, onemogućen je nadzor nad utroškom doznačenih sredstava. Navedenoj Agenciji se već drugu godinu odobravaju sredstva iz federalnog budžeta, iako nije počela sa obavljanjem poslova utvrđenih Zakonom o osnivanju iste. Navedenim Zakonom je takođe utvrđeno da će Vlada FBiH, na prijedlog federalnog ministra pravde posebnim pravilnikom propisati postupak prodaje, najma, čuvanja i održavanja oduzete imovine, ali isti ni do okončanja revizije nije donesen. **Zbog naprijed navedenog sredstva nisu planirana i utrošena na opravdan i transparentan način, niti je posebnim aktom utvrđena namjena sredstava.**

Ministarstvo prostornog uređenja iskazalo je 5.832.118 KM, a najznačajnija su sredstva za izmirenje obaveza Fonda za sanaciju šteta od poplava 4.000.000 KM, sanaciju šteta nastalih usljed poplava i klizišta 900.000 KM i utopljanje zgrada radi uštede energije 800.000 KM.

Za sanaciju šteta nastalih usljed poplava i klizišta realizovano je 900.000 KM. Za 730.808 KM donesene su odluke o raspodjeli sredstava i zaključeni ugovori o sufinansiranju projekata.

Konstatovano je da nisu doneseni mjerljivi potkriteriji za bodovanje i rangiranje projekata, te da je ocjena po određenim potkriterijima izvršena po osnovu subjektivne procjene članova komisije, bez jasno utvrđenog potkriterija.

Za projekat utopljanja zgrada radi uštede energije realizovano je 800.000 KM. Uvidom u Zapisnik sa prijedlogom najbolje rangiranih ponuda i bodovnu listu, utvrđeno je da dati prijedlog 13 najbolje rangiranih projekata ne odgovara najbolje rangiranim projektima u bodovnoj listi. Naime u 13 prvoplasiranih uvršteni su projekti koji su bili rangirani kao 14-ti ili 16-ti.

Od ukupno 379.192 KM interventnih sredstava po osnovu tekućih transfera za sanaciju šteta usljed poplava i klizišta (169.192 KM) i transfera za Projekat utopljanja (22.000 KM) nije izvršena primjenom kriterija utvrđenih Odlukom o usvajanju programa i kriterija raspodjele sredstava. Također, nema zakonskog osnova za planiranje interventnih sredstava u okviru programa utroška sredstava tekućih transfera.

Obzirom na naprijed navedeno, konstatovano je da utvrđeni kriteriji za raspodjelu sredstava tekućih transfera za sanaciju šteta nastalih usljed poplava i klizišta i utopljanje zgrada radi uštede energije, nisu dovoljno razrađeni i mjerljivi za objektivno vrednovanje, rangiranje i odabir projekata. Raspodjela interventnih sredstava nije u svim slučajevima (191.192 KM) izvršena primjenom općih i posebnih kriterija definisanih Odlukom o usvajanju programa i kriterija raspodjele sredstava i Zakonom o izvršavanju Budžeta FBiH za 2016. godinu, niti su u svim slučajevima poštovane odredbe zaključenih ugovora o sufinansiranju projekata. Također, nije uspostavljen odgovarajući nadzor nad utroškom sredstava.

Ministarstvo okoliša i turizma je na osnovu programa utroška sredstava realizovalo transfere u iznosu od 4.879.328 KM. Najznačajniji transferi odnose se na zaštitu okoliša (2.000.000 KM), razvoj turizma (1.989.096 KM), subvenciju Nacionalnom parku Una (500.000 KM), i sanaciju donjeg toka rijeke Trebižat –slapovi Kravice i Koćuše (300.000 KM). Transferi su realizovani kroz projekte sufinansiranja zatvaranja tehnički neuređenih općinskih deponija, unapređenje rada regionalnih centara za upravljanje komunalnim otpadom i/ili tehničko unapređenje infrastrukture i postrojenja za upravljanje komunalnim otpadom na području FBiH, podrške boljem funkcionisanju upravljanja uspostavljenim zaštićenim područjima u FBiH i provedbu Akcionog plana Strategije turizma FBiH. Iako su sredstva realizovana putem Javnog poziva sa utvrđenim uslovima i kriterijima, koje moraju ispunjavati podnosioci zahtjeva, kod bodovanja nije tražena relevantna dokumentacija, što je uticalo na ukupan broj bodova i iznos dodijeljenih sredstava.

Nadzor nad namjenskim utroškom sredstava nije uspostavljen u skladu sa Programima utroška, obzirom da se veći dio sredstava transfera odobrenih u prethodnoj godini isplaćuje na teret sredstava Budžeta naredne godine. Nisu poduzimane adekvatne aktivnosti utvrđene programima i zaključenim ugovorima u smislu neposrednog nadzora nad korištenjem sredstava za turizam, predlaganja i poduzimanja zakonom predviđenih mjera i aktivnosti za korisnike koji nisu opravdali ili nenamjenski utrošili sredstva.

6.2.4 Kapitalni transferi

Kapitalni transferi iskazani su 11.366.855 KM, a realizovani su putem Ministarstva prometa i komunikacija (3.140.000 KM kao subvencije javnim preduzećima Zračna luka-aerodrom

Mostar i Aerodrom Tuzla), Ministarstva energije, rudarstva i industrije (2.998.000 KM za finansiranje razvojnih projekata javnih preduzeća iz oblasti namjenske industrije), Ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata (1.984.000 KM za nabavku 80 putničkih automobila za potrebe ratnih vojnih invalida 100% prve grupe), Ministarstva rada i socijalne politike (1.646.716 KM Ustanovama za zbrinjavanje na nivou FBiH), Ministarstva raseljenih osoba i izbjeglica (1.498.139 KM za obnovu i izgradnju putne, vodovodne i kanalizacione infrastrukture, za objekte vjerskog, sakralnog, obrazovnog, sportskog i kulturnog karaktera i drugih objekata od značaja za širu društvenu zajednicu, te za izgradnju infrastrukture za privredni razvoj) i Ministarstva prostornog uređenja (100.000 KM za sufinansiranje kantonalnih i lokalnih zajednica u cilju zaštite nacionalnih spomenika).

Provedenom revizijom utvrđeno je slijedeće:

Ministarstvo prometa i komunikacija nije ostvarilo potpun i adekvatan nadzor nad utroškom sredstava transfera javnim preduzećima i nije osiguralo kvartalno izvještavanje propisano Zakonom o izvršavanju Budžeta FBiH za 2016. godinu.

Ministarstvo energije, rudarstva i industrije je tek krajem avgusta 2016. godine, kada je usvojen program utroška sredstava, započelo proceduru odabira korisnika sredstava transfera, zbog čega se ne može potvrditi da su odobrena sredstva i realizirana za predviđene namjene.

Ministarstvo rada i socijalne politike odobrilo je 1.004.000 KM, po Programu za poboljšanje postojećih prostornih uslova i uspostavljanje stambenih zajednica kao oblika organizovanog stanovanja uz podršku, JU Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidne djece i omladine Pazarić (326.000 KM), JU Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidnih osoba Drin (250.000 KM), JU Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidnih osoba Bakovići (240.000 KM), JU Zavod za vaspitanje muške djece i omladine Sarajevo (138.000 KM) i Ustanovi iz djelokruga socijalne zaštite Ljubuški (50.000 KM). Po Programu nabavka roba s ciljem opremanja prostora Ustanove iz djelokruga socijalne zaštite Ljubuški realizovano je 642.716 KM od čega se 356.325 KM odnosi na nabavku namještaja a 286.391 KM na nabavku medicinske opreme. Obzirom da važećim zakonskim propisima, koji regulišu oblast socijalne zaštite, nije utvrđena obaveza finansiranja rada ustanova socijalne zaštite i kapitalna ulaganja u iste, ne može se potvrditi osnovanost i opravdanost kontinuiranog izdvajanja sredstava za navedene namjene.

Ministarstva prostornog uređenja nije utvrdilo mjerljive i dovoljno razrađene kriterije za bodovanje i odabir korisnika sredstava transfera i nije definisalo dokumentaciju kojom se dokazuje ispunjavanje posebnih kriterija iz Javnog poziva, niti je u svim slučajevima ispoštovalo odredbe ugovora o sufinansiranju projekata.

Zbog naprijed navedenog, ne može se potvrditi da je raspodjela sredstava kapitalnih transfera izvršena u skladu sa Zakonom o izvršavanju budžeta FBiH za 2016. godinu, usvojenim programima utroška sredstava i jasnim i mjerljivim kriterijima za raspodjelu sredstava transfera.

6.2.5 Interventna sredstva ili sredstva rezerve

Budžetski korisnici programima utroška sredstava tekućih i kapitalnih transfera planiraju interventna sredstva ili sredstva rezerve. U najvećem broju slučajeva raspodjela ovih sredstava vrši se bez upotrebe kriterija za raspodjelu i prijave potencijalnih korisnika na javni poziv, zbog čega se ne može potvrditi osnovanost i opravdanost planiranja i realizacije istih. Navedena

sredstva predstavljaju jednu vrstu sredstava tekuće rezerve, čija su namjena i korištenje regulisani posebnim propisima, a u pojedinim slučajevima sredstva rezerve ili interventna sredstva odobravaju se korisnicima koji nisu zadovoljili propisane kriterije i čiji se zahtjevi, nakon ocjene komisije nalaze na listi aplikanata koji ne ispunjavaju uslove iz javnog poziva. Obzirom da interventna sredstva na neki način imaju karakter rezerve, koja ministrima, u čijoj nadležnosti su programi utroška sredstava, daje pravo raspodjele sredstava krajnjim korisnicima bez kriterija, smatramo da se na ovakav način ministrima kroz programe i Zakon o izvršavanju budžeta daje veće pravo nego što je predviđeno Zakonom o budžetima u FBiH. U skladu sa navedenim, imajući u vidu namjenu korištenja i način raspodjele ovih sredstava, može se zaključiti da ne postoji osnov za planiranje sredstava rezerve ili interventnih sredstava u programima utroška tekućih i kapitalnih transfera.

Primjera radi navodimo da u Ministarstvu kulture i sporta (197.000 KM) komisije nisu vršile vrednovanje pristiglih zahtjeva za dodjelu interventnih sredstava niti su sektori Ministarstva učestvovali prijedlozima za donošenje odluka o raspodjeli planiranih sredstava. Ovakav način raspodjele nije u skladu sa članom 10. „Pravilnika o procedurama za izbor korisnika sredstava po Javnom pozivu u oblasti kulturno – historijskog naslijeđa, kulture, sporta i mladih za 2016. godinu“ i odredbama Vladine „Odluke o usvajanju programa utroška sredstava s kriterijima raspodjele sredstava tekućih transfera utvrđenih Budžetom FBiH Ministarstvu za 2016. godinu“. Povezano sa naprijed navedenim, imajući u vidu da za nepredviđene poslovne događaje (rashode), postoji Tekuća rezerva Vlade FBiH, postavlja se pitanje svrsishodnosti i opravdanosti postojanja Interventnih sredstava unutar tekućih transfera Ministarstva. S tim u vezi ističemo da je Vlada FBiH 13.10.2016. godine donijela Zaključak da se ne mogu planirati interventna sredstva u okviru programa utroška sredstava tekućih transfera.

U okviru sredstava rezervi – interventne potrebe u oblasti nauke Ministarstvo obrazovanja i nauke je odobrilo sredstva za 17 korisnika (pojedinci - naučni radnici, istraživači i inovatori) za školovanje na postdiplomskom i doktorskom studiju, te odbrane magistarskog rada u ukupnom iznosu 23.000 KM i obračunat pripadajući porez u iznosu 5.333 KM. Na prijedlog Sektora za nauku i tehnologiju, ministrica je donijela odluke o dodjeli sredstava pojedincima u iznosu od 1.000 KM i 1.500 KM.

Također sredstva su odobrena i pojedinim korisnicima koji nisu ispunjavali kriterije prema internom aktu za dodjelu Sredstava rezervi - interventne potrebe u oblasti nauke iz 2012. godine, te izmjene istog od 21.09.2016. godine, koje je usvojio Stručni kolegij. Pojedini korisnici nisu ispunjavali slijedeće kriterije: nezaposleni kandidati za sticanje naučnog stepena magistra ili doktora nauka i kandidati za sticanje naučnog stepena magistra ili doktora nauka čiji je prosjek ocjena iznad 9,5, odnosno iznad 4,6. Takođe, sredstva su odobrena za doktorske disertacije, iako su pojedini korisnici odbranili iste u 2015. godini.

Pojedini korisnici transfera za sufinansiranje izgradnje spomen obilježja, uređenja mezarja i grobalja (148.000 KM) iz nadležnosti **Ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata** nisu ispunjavali uslove iz Programa utroška sredstava sa kriterijima raspodjele i Javnog poziva, obzirom da se isti nisu mogli svrstati u boračku populaciju, niti u vjerske zajednice. Raspodjela interventnih sredstava (40.000 KM) nije izvršena u skladu sa Odlukom o usvajanju Programa utroška sredstava, obzirom da su sredstva dodijeljena za projekte gdje se ne radi o hitnim i nepredviđenim slučajevima. Neprofitnim organizacijama

dodijeljeno je 160.000 KM iako istima nije odobreno sufinansiranje iz redovnih sredstava, te se ne može potvrditi opravdanost raspodjele interventnih sredstava.

Preporuka:

- ***Planiranje i raspodjelu sredstava transfera vršiti u skladu sa donesenim programima utroška sredstava koji trebaju biti prilagođeni namjeni transfera i isti ne treba da sadrže interventna ili sredstva rezerve.***

6.2.6 Izdaci za kamate

Izdaci za kamate na poziciji Ministarstva finansija iskazani su u iznosu 99.527.173 KM i u odnosu na prethodnu godinu veći su za 15.563.710 KM. Kamate po vanjskom dugu iskazane su u iznosu od 79.640.814 KM, od čega su kamate na pozajmice primljene kroz Državu – relevantne obaveze 77.043.281 KM, a kamate na pozajmice direktnih inostranih obaveza FBiH 2.597.533 KM. Kamate na domaće pozajmljivanje iskazane su u iznosu od 19.886.359 KM, a čine ih kamate po emitovanim dugoročnim obveznicama 19.489.500 KM i kamate po emisiji trezorskih zapisa 396.859 KM.

6.2.7 Izdaci za finansijsku imovinu

Izdaci za finansijsku imovinu realizovani su u iznosu od 13.847.700 KM, što predstavlja izvršenje od 83% od plana, a u odnosu na prethodnu godinu manji su za 1.759.550 KM. Ministarstvo energije, rudarstva i industrije iskazalo je 8.400.000 KM, Ministarstvo finansija u iznosu od 3.397.700 KM, a Ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta 2.000.000 KM.

Iskazana sredstva kod **Ministarstva energije, rudarstva i industrije** predstavljaju plasman kreditnih sredstava putem Trajnog revolving fonda otvorenog kod Union banke d.d. Sarajevo. Revizijom je utvrđeno da Komisija za kontrolu namjenskog utroška ovih sredstava nije blagovremeno imenovana, zbog čega nije izvršena kontrola i nije utvrđeno da li su postignuti željeni učinci predviđeni aktom o osnivanju Trajnog revolving fonda.

Ministarstvo finansija realizovalo je sredstva na osnovu odluka Vlade FBiH i ista čine ulaganja Vlade FBiH u projekte koje finansira međunarodna zajednica. Isplate su izvršene Gradu Bihacu po Projektu tretman otpadnih voda i Projektu odvodnja i prečišćavanje otpadnih voda (1.800.000 KM), Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva po Projektu zaštita kvalitete voda i Projektu razvoj ruralnog poslovanja (1.456.000 KM), te Federalnom ministarstvu raseljenih osoba i izbjeglica po Projektu zatvaranje kolektivnih centara (141.700 KM) koji su u obavezi pratiti namjenski utrošak sredstava.

Ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta je, na osnovu Odluke Vlade FBiH i po provedenoj proceduri izbora po Javnom konkursu i zaključenim ugovorom o komisionim poslovima, izvršilo plasman sredstava putem Razvojne banke FBiH za realizaciju Programa „Kreditni poticaj razvoja, poduzetništva i obrta“. Provedenom revizijom smo utvrdili da postoji potreba za poduzimanje dodatnih aktivnosti u cilju povećanja stepena iskorištenosti slobodnih novčanih sredstava za realizaciju Programa „Kreditni poticaj razvoja, poduzetništva i obrta“ i da se plasman sredstava vrši samo onim korisnicima koji zadovolje propisane bankarske procedure u pogledu ocjene kreditnog rizika.

Preporuka:

- ***Potrebno je da Ministarstvo energije, rudarstva i industrije i Ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta efikasno realizuju kreditna sredstva i izvrše kontrolu utroška sredstava.***

6.2.8 Izdaci za otplatu dugova

Izdaci za otplate dugova iznose 886.577.374 KM, što je 97% od plana i odnosu na 2015. godinu povećani su za 70.849.322 KM. Struktura navedenih izdataka je slijedeća: otplate dugova primljenih kroz Državu – relevantne obaveze 387.028.465 KM, otplate domaćeg pozajmljivanja 339.603.140 KM, otplate unutrašnjeg duga 155.904.125 KM i vanjske otplate u iznosu od 4.041.644 KM.

6.2.9 Tekuća rezerva

Budžetom FBiH i Izmjenama i dopunama Budžeta FBiH za 2016. godinu sredstva Tekuće rezerve planirana su u iznosu od 5.155.000 KM. Odlukom Vlade FBiH od 24.06.2016. godine izvršena je preraspodjela sredstava sa pozicije transfera drugim nivoima vlasti Federalnog ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta (finansiranje prvog zapošljavanja i samozapošljavanja) na poziciju Tekuće rezerve Vlade FBiH, čime je ista povećana za 50.000.000 KM.

Prema prezentiranoj dokumentaciji sredstva Tekuće rezerve su, u 2016. godini, realizovana u iznosu od 53.063.754 KM, i to 52.918.604 KM odlukama Vlade FBiH, 74.650 KM odlukama Premijera Vlade i 70.500 KM odlukama zamjenika premijera (federalnog ministra rada i socijalne politike 30.500 KM i ministrice finansija 40.000 KM).

Sredstva Tekuće rezerve odobrena odlukama Vlade FBiH iskazana su kod budžetskih korisnika na slijedećim pozicijama: subvencije drugim preduzećima i poduzetnicima u iznosu od 50.000.000 KM, nabavka materijala i sitnog inventara 1.571.098 KM, tekući transferi neprofitnim organizacijama 630.000 KM, tekući transferi drugim nivoima vlasti 394.000 KM, nabavka opreme i stalnih sredstava u obliku prava 105.000 KM, tekući transferi pojedincima 100.000 KM, ugovorene usluge 77.172 KM, subvencije javnim preduzećima 25.000 KM i bruto plaće i doprinosi 16.334 KM. **Navedena sredstva koristila su se za izmirivanje rashoda i izdataka koji su unaprijed bili poznati i mogli su se predvidjeti i planirati u Budžetu FBiH za 2016. godinu:**

- Zavodu za javno zdravstvo FBiH odobreno je 1.011.098 KM u svrhu imunizacije građana za 2016. godinu za nabavku vakcina;
- Vladi FBiH odobreno je 580.000 KM za sufinansiranje aktivnosti 12 neprofitnih organizacija i udruženja;
- Federalnom ministarstvu unutrašnjih poslova odobreno je 560.000 KM za nabavku uniformi;
- Federalnom ministarstvu kulture i sporta odobreno je 364.000 KM, od čega 194.000 KM u svrhu ostvarenih sportskih rezultata po osnovu devet odluka Vlade FBiH i 170.000 KM u svrhu organizacije Evropskog zimskog omladinskog festivala „Eyof 2019“;
- Federalnom ministarstvu raseljenih osoba i izbjeglica odobreno je 100.000 KM za obnovu Saborne crkve Svete Trojice u Mostaru;

- Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva odobreno je 95.000 KM u svrhu uspostave informacionog sistema za upravljanje šumama.

Prema naprijed navedenom, može se zaključiti da su se sredstva iz Tekuće rezerve Vlade FBiH mogla predvidjeti i planirati u Budžetu FBiH za 2016. godinu. Također, pojedine odluke Vlade FBiH o izdvajanju sredstava iz Tekuće rezerve imale su posredan uticaj na odobravanje, način realizacije i iskazanu visinu sredstava tekućih transfera koji su realizovani bez prethodno ispunjenih uslova propisanih programima utroška sredstava transfera.

Iz sredstava Tekuće rezerve odlukama Premijera Vlade i zamjenika premijera odobreno je ukupno 145.150 KM. Navedena sredstva iskazala je Vlada FBiH na poziciji tekućih transfera neprofitnim organizacijama (107.650 KM), tekućih transfera pojedincima (36.000 KM) i kao subvencije preduzećima (1.500 KM). Izdvajanje navedenih sredstava propisano je odlukama Premijera FBiH i dva dopremijera o planu i kriterijima korištenja Tekuće rezerve, kojima je definisana namjena sredstava (tačka II i III navedenih odluka), ali ne i kriteriji i način raspodjele ovih sredstava. Sredstva su odobrena na osnovu zahtjeva fizičkih ili pravnih lica (u svrhu podrške pojedincima i udruženjima po raznim osnovama: organizovanje sportskih i drugih manifestacija, izgradnja objekata, podrška u slučajevima humanitarnog i socijalnog karaktera i drugi vidovi pomoći i podrške), a realizovana su na osnovu rješenja sa pozicije tekućih transfera. **Provedenom revizijom uvjerali smo se da prilikom raspodjele sredstava Tekuće rezerve Premijera Vlade i zamjenika premijera nisu bili utvrđeni kriteriji za raspodjelu ovih sredstava, da najveći broj korisnika sredstava nije dostavio izvještaj o utrošku sredstava, dok je samo manji broj istih dostavio izvještaj sa dokumentacijom i fakturama kojima potvrđuje namjenski utrošak, te da su sredstva za navedene namjene mogla biti planirana u okviru sredstava budžetskih korisnika (resornih ministarstava) koji su nadležni za iste.**

Preporuka:

- ***Sredstva Tekuće rezerve Vlade FBiH odobravati samo za izdatke koje prilikom planiranja budžeta nije bilo moguće predvidjeti, te propisati mjerljive kriterije za utvrđivanje visine sredstava i raspodjelu Tekuće rezerve Premijera i dva dopremijera, a odlukama o izdvajanju sredstava definisati namjenu i propisati način izvještavanja o namjenskom utrošku istih.***

6.2.10 Finansijski rezultat

U finansijskim izvještajima za 2016. godinu iskazano je ostvarenje prihoda, primitaka i finansiranja u odnosu na rashode i izdatke kako slijedi:

R. br	Opis	Budžet za 2016. godinu	Ostvareno u 2016. godini	Ostvareno u 2015. godini	Index (4/3)	Index (4/5)
1	2	3	4	5	6	7
I	PRIHODI (1+2+3)	1.924.518.081	1.810.651.638	1.629.647.049	94,08	111,11
1	Prihodi od poreza	1.451.009.949	1.430.922.837	1.302.997.279	98,62	109,82
2	Neporezni prihodi	473.468.612	379.684.891	326.038.854	80,19	116,45
3	Transferi i donacije	39.520	43.910	610.916	111,11	7,19
II	RASHODI (1+2+3+4)	1.539.035.109	1.378.909.929	1.353.462.659	89,60	101,88
1	Tekući rashodi	1.400.472.797	1.268.015.901	1.264.344.847	90,54	100,29
2	Kapitalni transferi	13.060.000	11.366.854	5.154.349	87,04	220,53
3	Izdaci za kamate	120.347.312	99.527.174	83.963.463	82,70	118,54
4	Tekuća rezerva	5.155.000				

III	TEKUĆI SUFICIT/TEKUĆI DEFICIT (I-II)	385.482.972	431.741.709	276.184.390	112,00	156,32
IV	NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (2-1)	29.457.134	9.396.552	6.966.833	31,90	134,88
1	Primici od prodaje stalnih sredstava	39.976	53.246	83.998	133,19	63,39
2	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	29.497.110	9.449.798	7.050.831	32,04	134,02
V	UKUPAN SUFICIT/DEFICIT (III-IV)	356.025.838	422.345.157	269.217.557	131,94	98,92
VI	NETO POVEĆANJE FINANSIJSKE IMOVINE (1-2)	-16.487.000	-13.847.700	-15.607.250	83,99	88,73
1	Primici od finansijske imovine	0	0	0		
2	Izdaci za finansijsku imovinu	16.487.000	13.847.700	15.607.250	83,99	88,73
VII	NETO ZADUŽIVANJE (1-2)	-319.438.838	-323.528.892	-163.788.699	101,28	197,53
1	Primici od zaduživanja	592.622.860	563.048.482	651.939.353	95,01	86,37
2	Izdaci za otplate dugova	912.061.698	886.577.374	815.728.052	97,21	108,69
VIII	UKUPAN FINANS. REZULTAT/SUFICIT (V+VI+VII)	20.100.000	84.968.565	89.821.608	131,94	98,92
NERASPOREĐENI VIŠAK RASHODA NAD PRIHODIMA/DEFICIT ISKAZAN U BILANSU STANJA BUDŽETA FBiH NA DAN 31.12.2016			74.804.038	83.143.205		98,92

U revidiranoj godini ukupni prihodi i primici iskazani su u iznosu 1.810.704.884 KM, finansiranje u iznosu 563.048.482 KM, rashodi i izdaci u iznosu 1.402.207.427 KM, otplate primljenih kredita i zajmova u iznosu 886.577.374 KM, te višak prihoda nad rashodima/suficit u iznosu 84.968.565 KM.

Akumulirani višak rashoda nad prihodima/deficit iskazan je u Bilansu stanja Budžeta FBiH na dan 31.12.2016. godine u iznosu od 74.804.038 KM, koliko iznosi i u konsolidovanom bruto bilansu.

Iskazani finansijski rezultat i akumulirani višak rashoda nad prihodima/deficit ne mogu se potvrditi za najmanje 86.652.700 KM, iz slijedećih razloga:

Kratkoročne obaveze manje su iskazane za 19.239.857 KM a odnose se na tekuće transfere Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva koje nisu iskazane na poziciji rashoda.

Obaveze po osnovu povrata pogrešno ili više uplaćenih prihoda, po pravosnažnim sudskim presudama i izvršnim rješenjima i obaveze po drugim osnovama u iznosu od 67.412.843 KM pogrešno su iskazane kao povećanje obaveza i smanjenje razgraničenih rashoda i to 38.627.389 KM kod Ministarstva finansija, 16.306.803 KM Ministarstva rada i socijalne politike, 12.213.720 KM Ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata i 264.931 KM Vlade FBiH.

7. IMOVINA, OBAVEZE I IZVORI SREDSTAVA

U konsolidovanim finansijskim izvještajima Budžeta FBiH na dan 31.12.2016. godine iskazana je imovina u iznosu od 1.515.339.566 KM, a odnosi se na: dugoročna razgraničenja 445.689.338 KM, dugoročne plasmane 417.232.173 KM, stalna sredstva 249.807.599 KM (nabavne vrijednosti 473.324.599 KM, otpisane vrijednosti 213.517.000 KM), novčana sredstva 224.258.557 KM, kratkoročna potraživanja 122.804.294 KM, kratkoročne plasmane 36.572.131 KM, kratkoročna razgraničenja 17.814.582 KM, finansijske i obračunske odnose sa drugim povezanim jedinicama 759.934 KM i vrijednosne papire 400.958 KM.

Obaveze i izvori sredstava iskazani su u iznosu od 1.515.339.566 KM, a čine ih dugoročne obaveze i razgraničenja 6.315.269.908 KM, kratkoročne obaveze i razgraničenja 517.830.418 KM i izvori stalnih sredstava u iznosu -5.402.725.326 KM (aktivni konto).

7.1 Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe

Novčana sredstva iskazana su na dan 31.12.2016. godine u iznosu od 224.258.557 KM i u odnosu na prethodnu godinu (204.821.763 KM) veća su za 19.436.794 KM.

Stanje na transakcijskim računima nalazi 218.372.213 KM, a u okviru istih **na posebnim namjenskim računima** iskazano je 55.203.930 KM. Najznačajniji iznosi posebnih namjenskih sredstava odnose se na sredstva za zaštitu i spašavanje (18.831.377 KM), sredstva za avio-promet (16.740.910 KM), sredstva od Lutrije BiH i igara na sreću (5.903.368 KM), PDV revolving (4.773.747 KM), sredstva Escrow računa (1.830.937 KM), taksu za uspostavu rezervi naftnih derivata (1.656.769 KM) i sredstva od polaganja specijalističkih i stručnih ispita zdravstvenih radnika (1.062.893 KM). Za prevladavanje problema likvidnosti budžeta, na osnovu Odluke Vlade FBiH od 29.09.2016. godine, pozajmljena su sredstva sa posebnih namjenskih transakcijskih računa u iznosu od 25.000.000 KM i ista su vraćena 25.10.2016. godine. **Obzirom na značajnost iznosa sredstava iskazanih na namjenskim podračunima, ne može se potvrditi da su nadležni budžetski korisnici nadležni za raspolaganje i korištenje sredstva na namjenskim računima poduzeli sve zakonom propisane mjere da se prikupljena sredstva u revidiranoj godini utroše za namjene za koje su i prikupljena.**

7.2 Stalna sredstva

Stalna sredstva su na dan 31.12.2016. godine iskazana u iznosu od 249.807.599 KM (sadašnje vrijednosti) i ista nisu usaglašena sa izvorima stalnih sredstava (247.402.298 KM).

U postupku revizije budžetskih korisnika izvršena je provjera dokumentacije na osnovu koje su iskazani građevinski objekt, te je utvrđeno da su pojedine građevine (zgrade, stanovi, garaže) evidentirani, iako za iste budžetski korisnici ne posjeduju vjerodostojnu dokumentaciju i nemaju uknjiženo pravo vlasništva nad imovinom.

Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBiH, bez vjerodostojne dokumentacije, na poziciji zgrada evidentirala je objekte nabavne vrijednosti 29.937.293 KM (24.544.965 KM sadašnje vrijednosti). Navedeno se odnosi na zgradu Kluba poslanika, Carinske uprave, Zavoda za statistiku, Pravosudnih organa, Pravosudne palate, Federalne agencije za CZ, Geodetskog zavoda, salu u zgradi Parlamenta FBiH i objekat „Dom odmora“ Trpanj. Također, ni za stambene objekte (dva stana u Zagrebačkoj ulici u Sarajevu) nabavne vrijednosti 122.132 KM (101.624 KM sadašnje vrijednosti) Služba nije osigurala dokaze o vlasništvu nad istima.

Vjerodostojnu knjigovodstvenu dokumentaciju, niti dokumentaciju o vlasništvu i posjedu na osnovu koje je izvršeno knjigovodstveno evidentiranje u poslovnim knjigama u iznosu od 9.614.020 KM sadašnje vrijednosti ne posjeduju niti Ministarstvo finansija (6.598.990 KM), Ministarstvo rada i socijalne politike (1.373.175 KM), Zavod za javno zdravstvo FBiH (1.024.077 KM) i Ministarstvo obrazovanja i nauke (617.778 KM).

Obzirom da navedeni objekti nisu iskazani na osnovu vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava, niti je FBiH u posjedu svih objekata, konstatovali smo da nije realno iskazana vrijednost građevinskih objekata u Glavnoj knjizi i finansijskim

izvještajima, kako je to propisano Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Zakonom o budžetima u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH.

Ističemo da iskazana vrijednost stalnih sredstava obuhvata stalna sredstva institucija koje su u ranijem periodu prešle na državni nivo (Carinska uprava, Ministarstvo odbrane, Vojska FBiH, Obavještajno-sigurnosna služba FBiH). Iz prezentiranih bruto bilansa navedenih institucija ukupna nabavna vrijednost stalnih sredstava istih iskazana je u iznosu od 28.002.019 KM, ispravka vrijednosti 5.852.215 KM i sadašnja vrijednost 22.149.804 KM. Obzirom da se već duži niz godina iskazuju stalna sredstva za koja odgovorni ne posjeduju informaciju u kakvom je stanju, ne vrši se popis iste niti usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem, a imovina u iznosu od 11.311.781 KM je još uvijek evidentirana kao oprema u pripremi, ne može se potvrditi iskazana vrijednost stalnih sredstava za navedene iznose.

Preporuka:

- *Potrebno je da Vlada FBiH obezbijedi vjerodostojnu dokumentaciju o vlasništvu i posjedu građevina, na osnovu kojih je izvršeno knjigovodstveno evidentiranje u Glavnoj knjizi trezora.*
- *Potrebno je da Vlada FBiH utvrdi stvarnu vrijednost stalnih sredstava koja su iskazana na pozicijama institucija koje su prešle na državni nivo.*

7.3 Dugoročni plasmani

Dugoročni plasmani uglavnom predstavljaju sredstva uložena u Razvojnu banku FBiH i druge finansijske institucije. Najznačajnije iznose iskazalo je Ministarstvo finansija na Trezoru (191.723.578 KM), Ministarstvo energije, rudarstva i industrije (38.430.028 KM), Ministarstvo prometa i komunikacija (35.266.036 KM), Ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta (19.089.519 KM), Ministarstvo okoliša i turizma (409.826 KM).

Ministarstvo finansija je sredstva uložena u Razvojnu banku FBiH, po ugovorima o komisionim poslovima, iskazalo u iznosu od 191.723.578 KM, što je u odnosu na stanje istih sa 31.12.2015. godine (188.283.966 KM) veće za 3.439.612 KM. Povećanje uložениh sredstava u iznosu od 4.214.321 KM nastalo je kao rezultat negativnih kursnih razlika, dok je 774.709 KM naplaćeno od Razvojne banke FBiH. Razvojna banka je u 2016. godini po komisionim kreditima naplatila ukupno 22.107.350 KM (18.448.242 KM glavnice i 3.659.108 KM kamata). Iz komisionih sredstava Razvojna banka je naplatila naknadu u iznosu od 919.661 KM i za svoj račun kompenzirala sredstva u iznosu od 239.914 KM. Razvojna banka FBiH je u revidiranoj godini u Budžet FBiH uplatila ukupno 1.554.289 KM (774.709 KM glavnice i 779.580 KM kamata), iako su planirana sredstva za naplatu od iste iznosila 6.875.491 KM. Navedeno ukazuje da su prihodi i primici Budžeta FBiH manje iskazani za 5.321.202 KM. Najveći dio sredstava Razvojna banka nije uplatila na Jedinstveni račun Trezora iz razloga što je, postupajući po odlukama Vlade FBiH, prikupljena sredstva dalje plasirala po odobrenim kreditima, zbog čega prihodi i primici nisu ostvareni u planiranom iznosu. **Raspodjela sredstava nije vršena u skladu sa propisima u dijelu blagovremene uplate prikupljenih sredstava na JRT, niti je**

postupljeno u skladu sa zaključenim ugovorima o komisionim poslovima, jer nisu vršene uplate, niti su ostvareni primici u planiranom iznosu u revidiranoj godini.

Ministarstvo energije, rudarstva i industrije je najveći dio sredstava plasiralo putem Union banke Sarajevo (27.131.398 KM) i Razvojne banke FBiH (2.298.630 KM). Provedenom revizijom utvrđeno je da privredni subjekti neuredno izmiruju obaveze po kreditnoj liniji „Mjera II“ (pomoć privrednim subjektima u izmirenju obaveza prema penzionom osiguranju). Dospjela potraživanja po plasiranim kreditima za neisplaćene doprinose za penziono osiguranje iznosila su 782.352 KM kod Razvojne banke FBiH i 584.250 KM kod Union banke Sarajevo. Kako Ministarstvo snosi rizik povrata plasiranih kreditnih sredstava, u cilju smanjenja bankarskih naknada isto je 11.11.2016. godine i urgencijom od 25.01.2017. godine zatražilo saglasnost od Federalnog ministarstva finansija za pokretanje inicijative prema Vladi FBiH da se odobreni krediti po Mjeri II otpišu. Zbog navedenog, a kako se povrat sredstava po ovoj kreditnoj liniji ne vrši blagovremeno, niti je ugovoren odgovarajući instrumenti osiguranja povrata sredstava, ne može se potvrditi stanje iskazanih dugoročnih plasmana u iznosu od 2.605.866 KM.

Ministarstvo prometa i komunikacija iskazalo je udio Vlade FBiH u osnovnom kapitalu JP „B&H Airlines“ d.o.o. Sarajevo. Prema podacima upisanim u registar Općinskog suda u Sarajevu, na dan 15.01.2016. godine, jedini osnivač bila je FBiH sa 100%-tnim udjelom u iznosu od 18.773.273 KM. **Za preostali udio Vlade FBiH u osnovnom kapitalu preduzeća, u iznosu od 16.492.763 KM, nije izvršeno usklađivanje stanja udjela (povećanje udjela) upisom u registar kod nadležnog suda, kako je propisano Zakonom o registraciji poslovnih subjekata u FBiH. Pored navedenog, u septembru 2016. godine pokrenut je stečaj u JP „B&H Airlines“ d.o.o. Sarajevo, zbog gubitka koji je u značajnom dijelu premašuje ukupni kapital, te je izvjesno da od iskazanih dugoročnih plasmana nema, niti će biti ekonomskih koristi.**

Razvojna banka FBiH je 24.01.2017. godine Ministarstvu okoliša i turizma dostavila tabelarni pregled sa podacima o korisnicima kredita i datumima izvršenog nadzora za korisnike kreditne linije iz 2010. i 2014. godine. Navedeno ukazuje da Ministarstvo nije poštovalo odredbe zaključenih komisionih ugovora, niti je adekvatno uključeno u obavljanje nadzora i provjeru namjenskog utroška kreditnih sredstava.

Preporuke:

- ***Potrebno je da Vlada FBiH poduzme aktivnosti da svi učesnici u postupku poštuju odredbe zaključenih ugovora o komisionim poslovima sa Razvojnomo bankom FBiH i da se raspodjela prikupljenih sredstava vrši po propisima.***
- ***Nadležni budžetski korisnici treba kontinuirano da vrše nadzor i provjeru namjenskog utroška sredstava i realizaciju projekata, te poduzimaju aktivnosti u cilju naplate dospjelih plasmana koji su finansirani iz kreditnih linija Razvojne banke FBiH i drugih finansijskih institucija.***

7.4 Kratkoročna potraživanja i plasmani

Kratkoročna potraživanja u konsolidovanim finansijskim izvještajima Budžeta FBiH za 2016. godinu iskazana su u iznosu od 122.804.294 KM, što je u odnosu na predhodnu godinu (77.742.749 KM) više za 45.061.545 KM. Najznačajnija su potraživanja od krajnjih korisnika kreditnih sredstava (preduzeća i kantoni) po osnovu dospjelih, a neizmirenih obaveza koje su izmirene iz Budžeta FBiH, u iznosu od 79.601.971 KM. **Navedeno direktno utiče na prihode Budžeta Federacije BiH, obzirom da Federacija BiH obaveze prema kreditorima mora izmiriti u ugovorenom roku i dospjelom iznosu.**

Potraživanja od krajnjih korisnika kreditnih sredstava na dan 31.12.2016. godine iskazana su 78.886.130 KM. U odnosu na 2015. godinu (27.927.105 KM) iste su povećane za 50.959.025 KM (282%), što se najvećim dijelom odnosi na evidentiranje potraživanja od JP Ceste FBiH u iznosu od 45.193.255 KM po kreditu EBRD-a za rekonstrukciju puteva u FBiH. Najznačajnija potraživanja odnose se na potraživanja od: JP Ceste FBiH (55.193.255 KM), RMU Kreka Tuzla (4.793.464 KM), Općina Grude (2.846.503 KM), JKP Vodovod Posušje (2.350.865 KM), Općina Livno (1.708.198 KM), Tuzlanski kanton (1.675.286 KM), Općina Posušje (1.577.689 KM), Regionalna deponija Tuzla (1.211.902 KM), RMU Breza (1.135.721 KM), JKP Vodovod Cazin (1.005.217 KM) i Zapadnohercegovački kanton (1.001.627 KM).

Potraživanja od kantona za dospjele anuitete po odobrenim kreditnim sredstvima iskazana su u iznosu od 715.841 KM, od čega se po III Stand by aranžmanu zaključenom sa MMF –om, na potraživanje od Bosansko-podrinjskog kantona odnosi 711.793 KM (kamate). Najveći dio potraživanja nastao je po kreditima iz ranijeg perioda, prije donošenja Zakona o zaduživanju, dugu i garancijama u FBiH, kada nisu osigurani instrumenti obezbjeđenja naplate kredita od krajnjih korisnika. Po isteku ugovorenog roka za naplatu potraživanja koji ne može biti duži od 6 mjeseci, korisnik budžeta dužan je poduzeti sve zakonom propisane radnje za naplatu istog, te izvršiti preknjiženje na sumnjiva i sporna potraživanja. Izuzev slanja opomena za neizmirene obaveze, u revidiranoj godini nisu poduzimane druge mjere na naplati navedenih potraživanja, niti je na dan 31.12.2016. godine, izvršeno usaglašavanje navedenih iznosa putem izvoda otvorenih stavki. **Obzirom na navedeno, ne može se potvrditi da su poduzete adekvatne mjere u cilju naplate potraživanja od krajnjih korisnika kredita, niti su iste evidentirane u skladu sa važećim propisima, obzirom da nije izvršen prenos na sumnjiva i sporna potraživanja.**

Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBiH iskazala je kratkoročna potraživanja 1.752.792 KM, od čega je na sumnjivim i spornim potraživanjima 1.505.209 KM i odnosi se na potraživanja po osnovu zakupa civilnih poslovnih prostora, zakupa poslovnih prostora prijašnjeg Federalnog ministarstva odbrane (u daljem tekstu: Prijašnjeg FMO-a) i po osnovu pružanja ostalih usluga. Potraživanja od fizičkih lica iznose 129.334 KM, potraživanja od pravnih osoba 94.304 KM, dok iznos od 20.969 KM obuhvata ostala potraživanja.

U okviru **sumnjivih i spornih potraživanja** 818.337 KM evidentirano je po osnovu zakupa civilnih poslovnih prostora i pružanja ostalih usluga, a 686.872 KM odnosi se na potraživanja po osnovu zakupa poslovnih prostora Prijašnjeg FMO-a.

Potraživanja za zakup civilnih poslovnih prostora i zakup prostora u ulici Maršala

Tita 9a (tzv. Zgrada Stranaka), sa kojim je Služba raspolagala do 2012. godine, ukupno iznose 830.432 KM. Na potraživanja tekuće godine odnosi se 107.868 KM, a na raniji period 722.563 KM (2000-2015. godina) što je iskazano na sumnjivim i spornim potraživanjima. U 2016. godini za 10 korisnika prostora ispostavljene su fakture u iznosu od 198.951 KM i evidentirane uplate od 91.082 KM, te je saldo potraživanja od fizičkih lica iskazan u iznosu od 107.868 KM. U okviru navedenih potraživanja 83.433 KM odnosi se na tri korisnika prostora koji već duži period ne izmiruju svoje obaveze, i za koje se dopunjavaju tužbeni zahtjevi za naplatu potraživanja (AZ doo Sarajevo 62.801 KM, UG Planinsko društvo „Šetalište“ 14.152 KM i Esapović Nadija 6.480 KM).

Najznačajniji iznosi sumnjivih i spornih potraživanja odnose se na: Air commerce u iznosu od 119.791 KM (2000-2006. godine), Stranku demokratske akcije 115.480 KM (2008-2012. godine), AZ doo Sarajevo 108.833 KM (2014-2015. godine), UG Planinsko društvo „Šetalište“ 106.693 KM (2008-2015. godine), Lufthanza city centar 72.240 KM (2003-2005. godine), Liberalnodemokratsku stranku 51.142 KM (2005-2012. godine), Esapović Nadiju 48.120 KM (2005-2015 godine) Asterix doo 25.107 KM (2004-2009. godine), Socijaldemokratsku uniju BiH 18.342 KM (2007-2011. godine). Preostali iznos potraživanja od 38.815 KM odnosi se na 6 korisnika prostora iz perioda 2005-2012. godine. **Za naplatu ovih potraživanja pokrenute su tužbe, od kojih je jedan broj riješen dok su druge u postupku.**

Služba je iskazala potraživanja od iznajmljivanja poslovnih prostora Prijašnjeg FMO-a u iznosu od 780.218 KM, od čega je na potraživanjima od pravnih lica 93.346 KM, a na sumnjivim i spornim potraživanjima 686.872 KM (iz perioda 2008-2015. godine). U 2016. godini naplaćeno je 672.725 KM. Od navedenog iznosa 38.313 KM naplaćeno je po tužbama iz ranijeg perioda i nije iskazano na potraživanjima.

Od ukupno 232 poslovna prostora fakturisanje usluga izvršeno je samo za zakup 50 poslovnih prostora po osnovu kojih je naplaćeno 591.078 KM i sa 31.12.2016. godine preostalo 433.664 KM nenaplaćenih potraživanja, od čega je 340.952 KM na sumnjivim i spornim potraživanjima, a 92.712 KM na potraživanjima od pravnih lica. U okviru navedenih, za 8 zakupaca izvršeno je utuženje zbog neizmirivanja obaveza i prezentirano da su isti u 2016. godini izmirili 36.646 KM, a ukupno potraživanje od istih iznosi 416.159 KM („Sejtarija“ 177.480 KM (2009-2016.godina), Abaz Zemina 93.610 KM (2011-2016.godine), Ćolić Muharem 55.827 KM (2008-2016. godine), te Greda Edna 37.620 KM, „Fontana“ 25.840 KM, Smajić Samir 13.243 KM, Šukalo Nermin 10.244 KM i Kurtović 2.295 KM).

Prema prezentiranoj pomoćnoj evidenciji za najveći dio ovih potraživanja (3.934.307 KM) Služba ne ispostavlja fakture, pa samim tim potraživanja po ovom osnovu u iznosu od 3.587.754 KM nisu iskazana. Sa 31.12.2016. godine najznačajniji dužnici su: „Unis Unidata“ 700.279 KM za tri poslovna prostora, JU Apoteke 396.990 KM za dva poslovna prostora, Dervišević i dr. 369.006 KM za dva prostora, „Feroelektro“ 245.628 KM, „Gold games elektronic spiele“ 189.594 KM i drugi.

Služba je poduzimala aktivnosti na naplati dugovanja, i putem Federalnog pravobranilaštva, utuženi su svi zakupci koji ne vrše plaćanje, kao i bespravni korisnici poslovnih prostora, te su pokrenuti sudski sporovi. Služba poduzima potrebne radnje i

vrši dopunu i preciziranje tužbenih zahtjeva, ali obzirom na dužinu trajanja rješavanja predmeta najveći dio istih nije okončan, dok je naplata po navedenom ostvarena u veoma malom procentu. Na dan 31.12.2016. godine u toku je sudski postupak naplate zakupnine protiv 69 korisnika poslovnih prostora Prijašnjeg FMO-a i po istim ukupan tužbeni zahtjev iznosi 4.350.467 KM. Također, pokrenuti sudski postupci protiv 9 korisnika koji bespravno koriste poslovne prostore kojima raspolaže Služba. Većina sudskih postupaka je u toku, ne vrši fakturisanje zakupnina za sve korisnike, upitno je postojanje ili solventnost određenih pravnih subjekata, te je neizvjesna naplata značajnog iznosa utuženih potraživanja.

Ministarstvo prometa i komunikacija iskazalo je potraživanja od JP „Željeznice FBiH“ d.o.o. Sarajevo u iznosu 3.835.000 KM, za datu pozajmicu za PDV-e, po osnovu Odluka Vlade FBiH iz 2010. i 2011. godine. Obzirom da se već duži vremenski period naplata ovih potraživanja prolongira odlukama Vlade FBiH (trenutno utvrđeni rok povrata navedenih sredstava je 15.10.2017. godine) može se zaključiti da Ministarstvo nije postupilo u skladu sa odredbama Računovodstvenih politika za federalne budžetske korisnike i trezor jer ista nije evidentiralo na poziciji sumnjivih i spornih potraživanja. Takođe, Ministarstvo, u saradnji s nadležnim institucijama, nije poduzelo konkretne aktivnosti na naplati navedenih potraživanja.

Ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata iskazalo je ostala potraživanja u iznosu od 345.563 KM koja se odnose na povrat više isplaćenih sredstava korisnicima prava iz oblasti boračko – invalidske zaštite, zbog kašnjenja dostavljanja dokumentacije o smrti korisnika prava. U toku 2016. godine upućeni su zahtjevi za povrat isplaćenih sredstava u iznosu od 304.836 KM, od čega je naplaćeno 249.273 KM. Ministarstvo je sa poslovnim bankama zaključilo protokole o međusobnoj saradnji u vezi isplata mjesečnih novčanih primanja korisnicima prava iz oblasti boračko - invalidske zaštite po federalnim propisima, međutim, banke u pojedinim slučajevima nisu postupale u skladu sa zaključenim protokolom i obavještavale Ministarstvo o računima korisnika sa kojih u prethodnom kvartalu nisu vršene isplate novčanih sredstava (pasivni računi). Takođe je uočeno da se pojedine banke nisu pridržavale zaključenih protokola ni u dijelu isplata sredstava po osnovu izdatih punomoći korisnika, obzirom da su korisnicima neosnovano vršile izradu bankovnih kartica sa PIN kodom, sa kojim su srodnici preminulih korisnika preuzimali sredstva na bankomatima i po više godina poslije smrti korisnika.

Preporuke:

- ***Potrebno je da Ministarstvo finansija i Ministarstvo prometa i komunikacija poduzmu zakonom utvrđene mjere u cilju naplate potraživanja od krajnjih korisnika kredita i potraživanja od JP „Željeznice FBiH“ d.o.o Sarajevo, te ista evidentiraju u skladu sa Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor.***
- ***Potrebno je da Vlada FBiH poduzme aktivnosti putem nadležnih institucija u vezi rješavanja statusa poslovnih prostora koji su preuzeti od Prijašnjeg FMO-a i Vojske FBiH.***

- **Ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata treba da preispita primjenu zaključenih protokola sa bankama i preduzme aktivnosti u cilju naplate** potraživanja po osnovu više isplaćenih sredstava naknada iz boračko - invalidske zaštite.

Kratkoročni plasmani iskazani su u iznosu od 36.572.131 KM, a odnose se na blokirana sredstva na računima Hercegovačke banke (29.813.813 KM), pozajmice kantonima (5.248.308 KM), sumnjiva i sporna potraživanja (890.585 KM), uplatu avansa u iznosu od 10% od početne prodajne cijene Staklene banke u Mostaru (580.948 KM) i kredite date radnicima (38.476 KM). **Ministarstvo finansija nije okončalo aktivnosti vezano za novčana sredstva blokirana u Hercegovačkoj banci, novčana sredstva, obaveze i potraživanja Prijašnjeg FMO i Vojske FBiH, kao i pozajmice date kantonalnim budžetima u 2001. i 2002. godini, niti je po istom provelo odgovarajuća knjiženja u Glavnoj knjizi trezora.**

Kratkoročna razgraničenja iskazana su u iznosu od 17.814.582 KM od čega se na razgraničene prihode odnosi 716.801 KM, na razgraničene rashode 18.174.152 KM i ostala razgraničenja 357.232 KM. Kratkoročno razgraničeni rashodi u iznosu od 17.838.968 KM, **iskazani kod Ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta, odnose se na nerealizovani iznos ugovorenih obaveza prema privatnom sektoru po osnovu realizacije Uredbe o poticanju zapošljavanja (ugovoreno 25.875.358 KM, realizovano 8.036.390 KM).**

7.5 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze na dan 31.12.2016. godine iskazane su 392.406.235 KM, a kratkoročna razgraničenja 125.424.183 KM. Strukturu kratkoročnih obaveza čine: kratkoročne tekuće obaveze prema pravnim i fizičkim licima 181.122.700 KM, obaveze prema zaposlenim 90.410.485 KM, obaveze po trezorskim zapisima 120.800.000 KM i obaveze po unutrašnjem dugu i ostale obaveze 73.050 KM.

U okviru kratkoročnih tekućih obaveza prema pravnim i fizičkim licima (181.122.700 KM) najznačajnije su obaveze prema dobavljačima (95.416.465 KM), ostale kratkoročne obaveze (64.693.440 KM) i obaveze za subvencije (14.972.959 KM).

Na pozicijama kratkoročnih obaveza i kratkoročnih razgraničenja evidentirani su iznosi po pravosnažnim sudskim presudama i izvršnim sudskim rješenjima i drugim obavezama, kako slijedi:

Ministarstva finansija je iskazalo 38.627.389 KM. Iznos od 30.914.420 KM odnosi se na obaveze po osnovu povrata pogrešno ili više uplaćenih prihoda, od čega se na obaveze iz 2016. godine odnosi 30.015.153 KM, a na obaveze iz perioda 2009-2015 godine 899.267 KM. Najznačajniji iznos ovih neizmirenih obaveza iskazan je prema JP BH Telekom d.d. od 30.000.000 KM. Za izmirenje ovih obaveza prema JP BH Telekom d.d. između Federalnog ministarstva finansija i JP BH Telekom d.d. Sarajevo, zaključen je sporazum o izmirenju duga u januaru 2017. godine, po kojem će se isti izmiriti u narednih pet godina. Po osnovu sudskih presuda i izvršnih sudskih rješenja iskazano je 7.699.037 KM (za civilne invalidnine 2.573.349 KM, Prijašnje FMO-e 1.326.811 KM, logoraši

1.014.119 KM, materijalna i nematerijalna šteta 791.896 KM, boračke invalidnine 446.787 KM, Binas dd Bugojno 204.188 KM i druge obaveze u periodu 2006-2016 godine). Po osnovu sudskih presuda i izvršnih rješenja po tužbama iz radnih odnosa zaposlenih, za 2016. godinu, iskazane su obaveze u iznosu od 13.932 KM.

Ministarstvo rada i socijalne politike evidentiralo je 16.306.803 KM obaveza prema Zavodu PIO, za pokriće dijela penzija po osnovu posebnog staža za pripadnike boračke populacije, od čega se 1.577.476 KM odnosi na 2016. godinu.

Ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbrambeno – oslobodilačkog rata iskazalo je 12.213.720 KM po presudama iz osnova Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica kao i Zakona o posebnim pravima dobitnika ratnih priznanja i odlikovanja i članova njihovih porodica.

Vlada FBiH je iskazala 264.931 KM obaveza po presudama iz radnog odnosa.

Evidentiranje obaveza po sudskim presudama i izvršnim sudskim rješenjima na poziciji kratkoročnih razgraničenja nije izvršeno u skladu sa Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor, a isto je imalo uticaj na iskazivanje obaveza u finansijskim izvještajima koje su manje iskazane, odnosno podcijenjene za navedeni iznos.

Obzirom da obaveze po sudskim presudama i izvršnim sudskim rješenjima i druge navedene obaveze predstavljaju dospjele obaveze na dan 31.12.2016. godine, a kako nisu ispunjeni uslovi za evidentiranje istih na poziciji kratkoročnih razgraničenja, može se zaključiti da navedene obaveze, u iznosu od 67.412.843 KM nisu evidentirane u skladu sa Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor. Navedeno je imalo uticaj na iskazivanje obaveza u finansijskim izvještajima koje su manje iskazane, odnosno podcijenjene za navedeni iznos.

Na poziciji ostalih razgraničenih rashoda u bruto bilansu Trezora iskazan je dugovni saldo u iznosu od 1.700.000 KM koji se odnosi na pogrešno evidentiranje povučenih sredstava sa podračuna na revolving osnovi po ugovoru iz 2010. godine, a navedena pozicija još uvijek nije zatvorena.

Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBiH, što je i ranije konstatovano, nije evidentirala dug u iznosu od 110.377 KM (2002 do 2012. godine) po osnovu utroška energenata u Zgradi stranaka, u ulici Maršala Tita 9a.

Stanje kratkoročnih obaveza na dan 31.12.2016. godine, kod pojedinih budžetskih korisnika, najvećim dijelom odnosi na neizmirene obaveze prema korisnicima tekućih i kapitalnih transfera. Kod određenih budžetskih korisnika iste imaju trend rasta, što nepovoljno utiče na likvidnost Budžeta FBiH.

Kao i prethodnih godina, stanje na kontima 360000-Finansijski i obračunski odnosi sa drugim povezanim jedinicama na dan 31.12.2016. godine iznosi 0 KM i isto ne korespondira sa stanjem iskazanim na kontima glavne kategorije 160000 - Finansijski i obračunski odnosi sa drugim povezanim jedinicama koje je iskazano u iznosu od 759.934 KM. Navedeno je suprotno odredbama Računovodstvenih politika za budžetske korisnike i trezor.

Preporuke:

- *Potrebno je da Ministarstvo finansija, Ministarstvo rada i socijalne politike, Ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbrambeno – oslobodilačkog rata i Vlada FBiH kratkoročna razgraničenja i obaveze evidentiraju poštujući odredbe Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenih politika za federalne budžetske korisnike i trezor.*
- *Potrebno je da budžetski korisnici izvrše usaglašavanje stanja na kontima glavnih kategorija 16 i 36 (Finansijski i obračunski odnosi sa drugim povezanim jedinicama), a evidentiranje na istim vrše u skladu sa Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike i trezor.*

7.6 Dugoročne obaveze i razgraničenja

U konsolidovanom bruto bilansu dugoročne obaveze su iskazane u iznosu od 6.236.672.862 KM, a dugoročna razgraničenja u iznosu od 78.593.046 KM.

U bruto bilansu Trezora dugoročne obaveze su iskazane u iznosu od 6.233.150.909 KM i u odnosu na prethodnu godinu (6.290.778.309 KM) manje su za 57.627.400 KM. Na osnovu dugoročnog zaduženja u bruto bilansu Federalnog ministarstva finansija iskazani su izdaci za otplate dugova, izdaci za kamate, te kratkoročne obaveze po osnovu zaduženja.

Dugoročne obaveze po vanjskom dugu iskazane su u iznosu od 5.250.047.181 KM i u odnosu na prethodnu godinu (5.273.611.520 KM) manje su za 23.564.339 KM.

U ukupnim dugoročnim obavezama po vanjskom dugu (5.250.047.181 KM) vanjski dug krajnjih korisnika kredita iskazan je na vanbilansnoj evidenciji u iznosu od 2.319.729.107 KM, sredstva odobrena kantonima iskazana su na poziciji dugoročnih plasmana u iznosu od 101.162.667 KM, te se na obaveze Federacije BiH odnosi iznos od 2.829.155.407 KM.

Tokom 2016. godine iskazano je zaduženje u ukupnom iznosu od 367.197.624 KM. Na osnovu povlačenja sredstava po zaključenim ugovorima evidentirano je 320.235.005 KM, dok se iznos od 46.962.619 KM odnosi na poravnanje stanja duga po kreditima u odnosu na kursnu listu Centralne banke na dan 31.12.2016. godine (kao razlika pozitivnih i negativnih kursnih razlika).

Smanjenje vanjskog duga na osnovu otplata glavnice u revidiranoj godini izvršeno je u iznosu od 390.761.963 KM, a odnosi se na otplate duga primljenog kroz Državu – relevantne obaveze 386.720.319 KM i vanjske otplate 4.041.644 KM. Kamate po navedenim otplatama duga iskazane su u iznosu od 79.640.814 KM, a odnose se na kamate po ugovorenim kreditima (77.916.524 KM), taksu na nepovučena sredstva (1.610.659 KM) i ostale troškove nastale na osnovu veće ili manje obračunate kursne razlike (113.631 KM). Kao i prethodnih godina, kursne razlike nisu iskazane u skladu sa Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor i odredbama Uputstva o planiranju i računovodstvenom evidentiranju vanjskog duga FBiH u glavnoj knjizi trezora.

Prema evidencijama iznos nepovučenih kreditnih sredstava iskazan je 961.740.505 KM i na isti se plaćaju ugovoreni troškovi u rasponu od 0,05 do 0,5%.

Preporuka:

- ***Pozitivne i negativne kursne razlike u Glavnoj knjizi trezora, sadržane u otplatama anuiteta po vanjskom dugu Ministarstvo finansija treba da knjiži u skladu sa Računovodstvenim politikama za federalne bužetske korisnike i trezor i Uputstvom o planiranju i računovodstvenom evidentiranju vanjskog duga FBiH.***

Po kreditu Vlade Kraljevine Španije (za vodosnabdijevanje općina Široki Brijeg, Ljubuški i Fojnica), sa podračuna za servisiranje ino duga FBiH, plaćene su dospjele kreditne obaveze u iznosu od 382.981 KM (glavnica 308.146 KM i kamate 74.835 KM). Po navedenim obavezama, u ranijem periodu Sporazumom o kreditu je regulisan kreditni odnos između Kraljevine Španije i Ministarstva finansija i trezora BiH, kao i odnos između španskih izvođača i navedenih općina, kao krajnjih korisnika kredita. **Obaveze po navedenim kreditima, još uvijek, nisu prenesene sa BiH na FBiH, odnosno sa FBiH na krajnjeg korisnika, te po navedenim isplata, u Glavnoj knjizi trezora, nisu iskazane obaveze niti potraživanja od krajnjih korisnika. Obzirom da su ove obaveze teretile Budžet FBiH, u skladu sa zakonskim i ostalim propisima, Federalno ministarstvo finansija kao nadležno ministarstvo za planiranje i evidentiranje obaveza po vanjskom dugu, bilo je u obavezi iste unijeti u Glavnu knjigu Trezora i poduzeti aktivnosti da se ista vrate u Budžet FBiH.**

Preporuka:

- ***Potrebno je da Ministarstvo finansija u Glavnoj knjizi Trezora izvrši sva potrebna evidentiranja knjigovodstvenih promjena koja su nastala odlivom sredstava po kreditu Vlade Kraljevine Španije.***

Dugoročne obaveze po unutrašnjem dugu iskazane su u iznosu od 983.103.728 KM i u odnosu na prethodnu godinu (1.017.166.789 KM) manje su za 34.063.062 KM.

Navedene obaveze iskazane su u Bruto bilansu Trezora na tri konta i to: obaveze od dugoročnih obveznica, obaveze od dugoročnih vlastitih obveznica i ostale dugoročne obaveze, te dajemo tabelarni prikaz evidentiranih ukupnih obaveza i obaveza po emitovanim obveznicama.

UKUPNE OBAVEZE	Obveze od dugoročnih obveznica	Obveze od dugoročnih vlastitih obveznica	Ukupne obaveze od emitovanih obveznica	Ostale dugoročne obaveze	Ukupne dugoročne obaveze
	1	2	3 (1+2)	4	5 (3+4)
Emisija obveznica	620.000.000	0	620.000.000	0	620.000.000
Stara devizna štednja	53.883.431	31.777	53.915.208	87.683.763	141.598.971
Ratna potraživanja	211.940.853	7.608.591	219.549.444	1.955.313	221.504.757
Ukupne dugoročne obaveze 31.12.2016	885.824.284	7.640.368	893.464.652	89.639.076	983.103.728
Ukupne dugoročne obaveze 31.12.2015	920.726.256	8.756.771	929.483.026	87.683.763	1.017.166.789
Povećanje/Smanjenje u 2016. godini	-34.901.972	-1.116.403	-36.018.374	1.955.313	-34.063.061

OBAVEZE EMITOVANIM OBVEZNICAMA	PO	Obveze od emitovanih obveznica		Ukupne obveze	Evidentirane obveze od emitovanih obveznica	Razlika	Vlastite obveznice Min.fin.	Razlika
		1 (Glavnica)	2 (Kamata)					
Emisija obveznica (dospjeće 2017-2022)		620.000.000,00	0	620.000.000,00	620.000.000,00	0,00	0,00	0,00
Stara devizna štednja (dospjeće 2017-2018)		51.813.980,00	2.028.181,24	53.842.161,24	53.883.431,00	41.269,76	31.777,00	73.046,76
Ratna potraživanja (dospjeće 2017-2027)		195.417.760,00	24.131.683,66	219.549.443,66	211.940.852,66	-7.608.591,00	7.608.591,00	0,00

U 2016. godini Federacija BiH se zadužila po osnovu tri **emisije obveznica** u ukupnom iznosu od 140.000.000 KM, uz kamatnu stopu od 1,85% do 3,42%, za što je prikupljeno 139.912.011 KM. Otplate su izvršene u iznosu od 40.000.000 KM, a kamate po istim iskazane su 19.489.500 KM. Nedospjeli dug po emitovanim obveznicama na dan 31.12.2016. godine iskazan je 620.000.000 KM (od 2017 do 2022 godine), od čega u 2017. godini na naplatu dospjeva 120.000.000 KM.

Po osnovu **stare devizne štednje** iskazane su dugoročne obaveze u iznosu od 141.598.971 KM od čega se 87.683.763 KM odnosi na verifikovani dug a 53.915.208 KM na emitovane obveznice. U odnosu na prethodnu godinu ukupan dug po osnovu stare devizne štednje umanjen je za 130.407.171 KM.

Na poziciji ostale dugoročne obaveze iskazan je **verifikovani dug** koji predstavlja obaveze za čije će se izmirenje u narednom periodu izvršiti emisija obveznica ili gotovinske isplate. Iako je u toku 2016. godine evidentiran promet na ovom kontu, početno i krajnje stanje istog ostalo je nepromijenjeno (87.683.763 KM). Za izvršene gotovinske isplate (922.155 KM) istovremeno je izvršeno povećanje i smanjenje dugoročnih obaveza, dok su obaveze za glavnice po osmoj emisiji obveznica (18.765.388 KM) iskazane kao dug i stornirane. Navedeno upućuje na zaključak da navedena evidentiranja nisu izvršena na način kako je propisano Instrukcijom za knjiženje iz 2012. godine. Iako su u toku revidirane godine izvršene ispravke pogrešnih knjiženja iz prethodnih godina, revizijom je utvrđeno da je na poziciji verifikovanog duga po osnovu obaveza stare devizne štednje (projekat 1000135) još uvijek iskazano dugovno saldo navedenih obaveza u iznosu od 8.897.484 KM, zbog čega se može zaključiti da ni popis istih nije izvršen u skladu sa važećim propisima.

U okviru **dugoročnih obaveza po emitovanim obveznicama po osnovu stare devizne štednje** (53.915.208 KM) iznos od 53.883.431 KM iskazan je na poziciji dugoročnih obaveza po emitovanim obveznicama, a iznos od 31.777 KM odnosi se na obveznice u vlasništvu Ministarstva finansija. U periodu 2009-2016 godine za izmirenje duga po osnovu stare devizne štednje izvršeno je ukupno osam emisija obveznica ukupne vrijednosti 904.319.452 KM (843.923.238 KM glavnice i 60.396.214 KM kamata), od čega je na naplatu dospjelo 850.477.291 KM (792.109.258 KM glavnice i 58.368.033 KM kamata), te stanje istih na dan 31.12.2016. godine iznosi 53.842.161 KM (51.813.980 KM glavnice i 2.028.181 kamata). **Uvažavajući naprijed navedeno, dugoročne obaveze po osnovu emitovanih obveznica više su iskazane za 73.047 KM** (53.915.208 KM - 53.842.161 KM). Navedeni iznos sastoji se od salda obaveza od dugoročnih obveznica koje su u vlasništvu Ministarstva finansija (31.777 KM) i obaveza po prvoj i drugoj emisiji

obveznica, koje su dospjele ali još uvijek nisu izmirene (41.270 KM). **Obaveze od dugoročnih obveznica koje su u vlasništvu Ministarstva finansija** iskazane su u iznosu od 31.777 KM i u odnosu na prethodnu godinu manje su za 1.116.403 KM, a nastale su kao rezultat grešaka prilikom emisije obveznica, te predstavljaju obveznice koje će naplatiti Ministarstvo finansija u roku dospijeaća. U revidiranoj godini, po ovom osnovu, naplaćeno je 1.307.346 KM, te su za isti iznos umanjene dugoročne obaveze po osnovu obveznica u vlasništvu Ministarstva finansija i iskazani su prihodi (ostale neplanirane uplate). Sa pozicije obaveze od dugoročnih obveznica, u 2016. godini, po osnovu grešaka u emisiji obveznica, stornirano je zaduženje od 188.896 KM i preneseno na obveznice u vlasništvu Ministarstva finansija. Također, 31.12.2016. godine, evidentirano je povećanje dugoročnih obaveza po osnovu obveznica u vlasništvu Ministarstva finansija u iznosu od 2.048 KM, a da za isti iznos nije umanjena pozicija dugoročnih obaveza po osnovu emitovanih obveznica, što nije u skladu sa važećom Instrukcijom za knjiženje. **Dugoročne obaveze po emitovanim obveznicama** po osnovu stare devizne štednje iznose 53.883.431 KM (51.851.942 KM glavnica i 2.031.489 KM kamate) i u odnosu na prethodnu godinu manje je za 129.290.769 KM. Obaveze od dugoročnih obveznica po osnovu stare devizne štednje u 2016. godini povećane su za obaveze po osmoj emisiji obveznica u iznosu od 18.765.388 KM po osnovu glavnice i 810.251 KM po osnovu kamata. Evidentirano je smanjenje obaveza po osnovu dospjelih obaveza po emitovanim obveznicama u iznosu od 146.423.037 KM glavnice i 3.600.747 KM kamata. Dana 31.12.2016. godine izdat je nalog za preknjižavanje pogrešno evidentiranih obaveza po osnovu stare devizne štednje iz ranijih godina, a kao konačan efekat istog umanjen je dug za obveznice u vlasništvu Ministarstva finansija za 638.952.149 KM, te povećan dug po osnovu glavnice za 601.783.486 KM i kamata 38.514.935 KM.

Zakonom o izmirenju obaveza po osnovu računa stare devizne štednje u FBiH definisano je da se proces verifikacije potraživanja i gotovinskih isplata stare devizne štednje (vođenje postupka u prvom i drugom stepenu), vrši u skladu sa odredbama **Uredbe o postupku verifikacije potraživanja po osnovu računa stare devizne štednje u FBiH**. Proces verifikacije u prvom stepenu u FBiH vodi Agencija za pružanje finansijskih, informatičkih i posredničkih usluga FIP d.d. Mostar i Agencija za finansijske, informatičke i posredničke usluge AFIP d.d. Sarajevo (sada FIA), a u drugom stepenu Komisije za verifikaciju računa stare devizne štednje koje imenuju entitetske vlade, a također, mogu se imenovati dodatne komisije u zavisnosti od broja uložених žalbi.

Komisije za verifikaciju računa stare devizne štednje (dvije komisije) formirala je Vlada FBiH 2006. godine (sa početkom procesa verifikacije) i istim se konstantno produžava rok za verifikaciju. Zadatak Komisija je da, kao drugostepeno tijelo, u skladu sa odredbama državnog Zakona o izmirenju obaveza po osnovu stare devizne štednje i Uredbe o postupku verifikacije potraživanja i gotovinskih isplata po osnovu računa stare devizne štednje u FBiH, rješava po žalbama tražitelja izjavljenih na odluke Agencija nadležnih u prvom stepenu. Prema Izvještaju Komisije, u periodu od 2006. godine zaprimljeno je 21.631 predmeta (žalbi), od čega 433 u 2016. godini. **U revidiranoj godini riješeno su 433 žalbi, od čega je 276 odobreno i po istim verifikovan dug od 4.196.655 KM, dok je 157 zahtjeva za verifikaciju odbijeno. U 2016. godini zaprimljeno je 76**

sudskih odluka po pokrenutim tužbama, te 321 predmet koji će se rješavati u 2017. godini.

Zakonom o izmirenju obaveza po osnovu računa stare devizne štednje u FBiH propisano je da su entitetska ministarstva finansija i Uprava prihoda Brčko Distrikta dužni, u svojim glavnim knjigama trezora, voditi redovnu evidenciju obaveza računa stare devizne štednje na osnovu dostavljenih izvještaja od Agencija FIP i AFIP (sada FIA), a Ministarstvo je 2012. godine donijelo Instrukciju za knjiženje. Iz prezentirane dokumentacije utvrđeno je da se dug evidentira na osnovu pravosnažnih sudskih presuda. Također, dug po staroj deviznoj štednji nije evidentiran ni na osnovu Izvještaja Komisije za verifikaciju računa stare devizne štednje, prema kojem ukupno odobrene verifikacije u revidiranoj godini iznose 7.434.807 KM za 2015. godinu i 4.196.655 KM za 2016. godinu. Obzirom na navedeno, može se zaključiti da nisu poštovani propisi kojima je ova oblast regulisana, kao ni važeća Instrukcija za knjiženje.

Dugoročne obaveze po osnovu **ratnih potraživanja** iskazane su u ukupnom iznosu od 221.504.757 KM i u odnosu na prethodnu godinu (225.160.647 KM) manje su za 3.655.891 KM. Ove obaveze čine obaveze od dugoročnih obveznica 211.940.853 KM, obaveze po vlastitim obveznicama 7.608.591 KM (koje su nastale kao rezultat gotovinskih isplata, izvršenih po osnovu pravosnažnih sudskih presuda, koje su isplaćene prije roka dospijea emitovanih obveznica) i ostale dugoročne obaveze, koje predstavljaju verifikovani dug, u iznosu od 1.955.313 KM. U 2016. godini iskazano je smanjenje duga po osnovu dospjelih kamata po emitovanim obveznicama u iznosu od 4.883.369 KM i za izvršene isplate po pravosnažnim sudskim presudama od 81.308 KM. Ostale dugoročne obaveze povećane su za 1.525.841 KM, na osnovu naloga od 01.12.2016. godine, za pravosnažne sudske presude koje je Ministarstvo primilo u periodu od 17.06.2015. godine do 01.12.2016. godine. U revidiranoj godini izvršena su preknjižavanja za ispravke pogrešnih knjiženja i umanjeње duga za izvršene a neevidentirane isplate, te je usaglašeno ukupno stanje dugoročnih obaveza po emitovanim obveznicama (za koje je revizijom prethodnog perioda konstatovano odstupanje od 760.908 KM).

Za izmirenje obaveza po osnovu ratnih potraživanja, u prethodnom periodu, su izvršene četiri emisije obveznica ukupne nominalne vrijednosti 195.417.760 KM. Obračunate su i iskazane kamate u iznosu od 57.956.663 KM, te je ukupan dug po emitovanim obveznicama iznosio 253.374.423 KM. Sa 31.12.2016. godine na naplatu je dospjelo 33.824.979 KM kamata, te ostatak duga iznosi 219.549.444 KM od čega se na glavnice odnosi 195.417.760 KM i kamate 24.131.684 KM. U 2017. godini na naplatu dopijevaju kamate u iznosu od 4.885.444 KM, a otplata glavnice počinje u 2019. godini, kada dopijeva iznos od 45.747.789 KM.

Izmjenama i dopunama Uredbe o načinu utvrđivanja i realizaciji unutrašnjih obaveza FBiH, 2009. godine utvrđeno je da Ministarstvo finansija vrši verifikaciju ratnih potraživanja i nastavi sa postupkom realizacije potraživanja u skladu sa propisima koji regulišu izdavanje obveznica, te da rješava predmete koji nisu okončani. Vlada FBiH je, u cilju utvrđivanja realnih obaveza FBiH po ratnim potraživanjima i potpune implementacije Akcionog plana za izmirenje pravosnažnih sudskih presuda po osnovu ratnih potraživanja, zaključkom od 03.09.2013. godine, zadužila Federalno pravobranilaštvo, kao ovlaštenog

zastupnika FBiH, da uspostavi registar sudskih presuda, a Ministarstvo finansija da na osnovu dostavljenih podataka sačini detaljnu Informaciju za Vladu FBiH sa prijedlogom mjera. Ministarstvo finansija nema informaciju o uspostavljanju registra sudskih presuda od strane Federalnog pravobranilaštva, a na osnovu raspoloživih podataka sačinilo je Informaciju o ratnim potraživanjima, bez prijedloga mjera, koju je Vlada FBiH usvojila 28.12.2016. godine. Ovom Informacijom obuhvaćeni su podaci o emitovanim obveznicama za izmirenje obaveza, obveznicama koje su prenesene u vlasništvo Ministarstva finansija, te da su za izmirenje preostalih 26 sudskih presuda u iznosu od 2.002.181 KM u Budžetu FBiH za 2016. godinu planirana sredstva, koja su manjim dijelom realizovana iz razloga nedostajućih podataka za isplatu.

Zbog navedenog, može se zaključiti da je Ministarstvo finansija na osnovu raspoloživih podataka o sudskim izvršnim rješenjima i pravosnažnim sudskim presudama po osnovu ratnih potraživanja, izvršilo evidentiranje i o istom informisalo Vladu FBiH, ali isto ne raspolaže konačnim podacima o svim sudskim izvršnim rješenjima i pravosnažnim presudama po osnovu ratnih potraživanja, jer isto nema podatke da je Federalno pravobranilaštvo uspostavilo registar sudskih presuda.

Preporuka:

- ***Ministarstvo finansija treba da utvrdi saldo ostalih dugoročnih obaveza, po pojedinačnim sudskim presudama koje predstavljaju verifikovani dug po osnovu stare devizne štednje, te kontinuirano prati da li su iznosi za otplatu ovog duga (nastali putem gotovinskih isplata i emisije obveznica) već uključeni u navedeni saldo verifikovanog duga.***
- ***Vlada FBiH u saradnji sa Ministarstvom finansija treba da uspostavi redovnu komunikaciju sa Federalnim pravobranilaštvom, te osigura protok informacija iz registra sudskih presuda (o pravosnažnim sudskim presudama za ratna potraživanja, iznosu potraživanja i druge informacije o ovim presudama).***

7.7 Izvori sredstava

U konsolidovanom bruto bilansu na dan 31.12.2016. godine izvori stalnih sredstava iskazani su u iznosu 247.402.298 KM dok je sadašnja vrijednost stalnih sredstava iskazana u iznosu od 249.807.599 KM, te isti nisu usaglašeni za iznos od 2.405.301 KM.

Ostali izvori iskazani su u iznosu 379.107.480 KM, a vrijednost dugoročnih plasmana iskazana je 417.232.173 KM, te neusaglašenost između istih iznosi 38.124.693 KM.

U bilansu stanja izvori stalnih sredstava iskazani su kao negativna vrijednost od - 5.707.028.767 KM, što znači da su primici od kreditnih zaduženja premašili vrijednost imovine i predstavljaju prikaz akumuliranog negativnog finansijskog rezultata izvršenja Budžeta Federacije BiH na dan 31.12.2016. godine. Navedeno je posljedica stvaranja obaveza iznad ostvarenih prihoda tokom dužeg perioda.

Preporuka:

- ***Budžetski korisnici kod kojih nije usaglašeno stanje sadašnje vrijednosti stalnih sredstava i izvora stalnih sredstava i stanje dugoročnih plasmana i ostalih izvora sredstava potrebno je da izvrše usaglašavanje istih.***

7.8 Popis sredstava i obaveza

Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH propisana je obaveza budžetskih korisnika da obavezno jednom godišnje, sa stanjem na dan 31.12. usklađuju stanje sredstava i njihovih izvora iskazanih u knjigovodstvu sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom. Revizijom finansijskih izvještaja za 2016. godinu kod određenog broja korisnika konstatovano je da su imenovani članovi komisija za popis osobe koje su materijalno ili finansijski zadužene za sredstva koja popisuju ili njihovi neposredni rukovodioci, čime nisu ispoštovane odredbe člana 26. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH i člana 68. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta.

Evidentno je odsustvo pripremnih radnji za provođenje popisa, postupak utvrđivanja stvarnog stanja imovine, obaveza i potraživanja nije potpun, usaglašavanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem nije cjelovito, prisutno je kašnjenje knjigovodstvenog evidentiranja utvrđenih razlika.

Nedostatak validne dokumentacije (ZK izvadak i izvod iz posjedovnog lista) kojom bi se potvrdilo vlasništvo i posjed na građevinama, otežavaju utvrđivanje stvarnog činjeničnog stanja nekretnina kod **Ministarstva obrazovanja i nauke i Ministarstva finansija**. U **Ministarstvu za pitanje boraca i invalida odbrambeno – oslobodilačkog rata**, iako je Uredbom o privremenom preuzimanju funkcija Prijašnjeg FMO-a iz oblasti vođenja evidencija i upravnog postupka o pripadnosti oružanim snagama i okolnostima stradanja utvrđeno je da će ministar formirati Komisiju za primopredaju opreme, inventara, dokumentacije i sredstava od Prijašnjeg FMO-a, a Vlada FBiH je 2009. godine donijela zaključke koji tretiraju pitanje navedene imovine, ni u toku 2016. godine nije izvršena primopredaja imovine između Ministarstva i institucije nadležne za imovinu Prijašnjeg FMO-a i nije utvrđen konačan status predmetne imovine.

U **Ministarstvu prometa i komunikacija** revizijom je utvrđeno da za stalna sredstva sadašnje vrijednosti u iznosu od 10.586.001 KM nije izvršen popis stalnih sredstava, odnosno nije izvršeno utvrđivanje stvarnog stanja, a samim tim nije bilo moguće ni izvršiti usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem sredstva datih na korištenje Agenciji - BHANSA. Iz Ministarstva je dopisom od 01.02.2017. godine traženo od Agencije - BHANSA da izvrši popis stalnih sredstava i sitnog inventara koji su u vlasništvu Ministarstva i dostave primjerak popisnih lista. Međutim, navedeno od strane Agencije - BHANSA nije urađeno. Takođe, u izvještaju o popisu stalnih sredstava i sitnog inventara konstatovano je da je za ukradena stalna sredstva koja se nalaze na korištenju u Agenciji - BHANSA, Komisija dala prijedlog za preknjižavanje na stalna sredstva privremeno van upotrebe do rješavanja pitanja krađe (nabavne i ispravke vrijednosti u iznosu 84.781 KM), od čega se 35.347 KM odnosi na putničko vozilo marke Volkswagen – Golf V otuđeno u decembru 2016. godine i 49.434 KM na Agregat FG Wilson LH 14 koji je otuđen još u 2015. godini. Iako su navedena sredstva ukradena nije konstatovan manjak, odnosno stvarno stanje.

Obavljenom revizijom u **Ministarstvu razvoja, poduzetništva i obrta** smo utvrdili da

u Izvještaju popisne komisije nisu konstatovane razlike između popisanog i knjigovodstvenog stanja dugoročnih plasmana i potraživanja od krajnjih korisnika za plasirana kreditna sredstva, iako je konstatovana neusaglašenost. Utvrđeno je da je stvarno stanje dugoročnog depozita Ministarstva kod Razvojne banke FBiH na dan 31.12.2016. godine iznosilo 3.524.368 KM, od čega stanje sredstava na računu naplaćene glavnice (povrata kredita) 1.524.368 KM i stanje na računu namjenskog dugoročnog depozita 2.000.000 KM¹. Također je utvrđeno da stanje potraživanja od krajnjih korisnika po osnovu kreditnih plasmana na dan 31.12.2016. godine iznosi 15.089.518 KM. **Konstatovano je da iskazano knjigovodstveno stanje dugoročnog depozita Ministarstva kod Razvojne banke FBiH i potraživanja od krajnjih korisnika po osnovu kreditnih plasmana nije usaglašeno sa stvarnim što je posljedica neadekvatnih knjiženja.**

Navedeno ukazuje da popisne komisije nisu obavile povjereni zadatak u skladu sa propisima, u većini slučajeva preuzele su knjigovodstvene evidencije pojedinih pozicija i nisu utvrdile stvarno stanje istih, što ukazuje da nije izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem, niti je popis na dan 31.12.2016. godine izvršen u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Preporuka:

- ***Popis imovine, obaveza i potraživanja izvršiti blagovremeno i sveobuhvatno, te uskladiti knjigovodstveno stanje sa stanjem utvrđenim popisom, kako je to Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH propisano.***

8. VANBILANSNA EVIDENCIJA

Na vanbilansnoj evidenciji, u konsolidovanom bruto bilansu, sa 31.12.2015. godine iskazano je 6.690.758.873 KM. U bruto bilansu Trezora iskazano je 6.456.135.449 KM, i najvećim dijelom odnosi se na primljene mjenice za obezbjeđenje kredita, zajmova i grantova u iznosu od 4.032.540.893 KM, izdate garancije za obezbjeđenje kredita, zajmova i grantova u iznosu od 97.160.696 KM, dugoročne obaveze Federacije BiH od krajnjih korisnika kredita, kojima je Federacija BiH, po osnovu subsidijarnih sporazuma, ustupila na korištenje kreditna sredstva u iznosu od 2.319.729.107 KM.

Imovina oduzeta u postupku prinudne naplate iskazana je u iznosu od 84.154.571 KM.

Na vanbilansnoj evidenciji Službe za zajedničke poslove organa i tijela FBiH na dan 31.12.2016. godine iskazano je 73.630.274 KM i predstavlja ukupnu nabavnu vrijednost svih građevinskih objekata i zemljišta Zavoda za platni promet FBiH (u daljem tekstu: Zavod).

Obaveze Federacije BiH po osnovu pravosnažnih sudskih presuda i izvršnih rješenja iskazane su u iznosu od 41.650.175 KM i u odnosu na prethodnu godinu (39.906.738 KM) veće su za 1,7 miliona. Evidentiranje istih na vanbilansnoj evidenciji nije u skladu sa

¹ U navedenom stanju dugoročnog depozita nisu obuhvaćena, na teret fiskalne 2016. godine, doznačena sredstva Banci 12.01.2017. godine u iznosu od 2.000.000 KM.

članom 76. Zakona o budžetima u FBiH, jer su obaveze po pravosnažnim sudskim presudama dospjele, i trebaju se evidentirati na pripadajućim pozicijama rashoda i obaveza u izvještajnom periodu na koje se odnose, neovisno od plaćanja.

Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva iskazalo je obaveze po osnovu pravosnažnih sudskih presuda i sudskih izvršnih rješenja, koje nisu unesene u Trezorsku aplikaciju, u ukupnom iznosu od 32.106.538 KM. **Obaveze po transferima koje su trebale biti iskazane na poziciji rashoda iznose 19.239.857 KM, a odnose se na nerealizovane zahtjeve po modelu proizvodnji iz 2016. godine (10.987.516 KM), nerealizovane zahtjeve po modelu proizvodnji iz 2015. godine (273.075 KM), nerealizovane zahtjeve po modelu proizvodnji iz 2014. godine (7.918.403 KM) i ostale nerealizovane zahtjeve (60.863 KM).** Ostale nerealizovane obaveze Ministarstva odnose se na: Program samozapošljavanja i zapošljavanja u poljoprivredi iz 2015. godine (833.281 KM), potencijalne zahtjeve iz 2012. godine (11.139.616 KM), obaveze na ugovore i naknade za komisije (82.425 KM), obaveze po pravosnažnim presudama po osnovu radnih odnosa (761.358 KM).

Dospjele neizmirene obaveze nastale po osnovu emitovanih obveznica stare devizne štednje iskazane su u iznosu od 4.196.109 KM (4.095.175 KM glavnica i 100.934 KM kamate). Navedene obaveze nisu mogle biti izmirene u roku dospijeća iz razloga nedostatka svih potrebnih podataka o licu kome se isplata trebala izvršiti ili pogrešno upisanih podataka (matični broj, broj računa i slično).

Ministarstvo finansija iskazalo je 2.043.926 KM što se odnosi na federalne upravne taksene marke u iznosu od 1.074.976 KM i mjenice u iznosu od 968.950 KM.

Obaveze koje su izvjesne, a nastale su na osnovu rješenja i potpisanih ugovora, sudskih i izvršnih rješenja ne mogu se smatrati potencijalnim obavezama i iste se trebaju iskazati kao obaveze. Dospjele obaveze se trebaju knjižiti u bilansne evidencije, na pripadajuće pozicije, u skladu sa članom 76. Zakona o budžetima u FBiH (neovisno o plaćanju), članom 16. Uredbe o računovodstvu budžeta FBiH i članom 35. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH, dok se potencijalne obaveze mogu iskazati na vanbilansnoj evidenciji, ali se iste moraju i objaviti.

Preporuke:

- ***Pravosnažne sudske presude evidentirati na pripadajućim pozicijama rashoda i obaveza, u skladu sa članom 76. Zakona o budžetima u FBiH.***
- ***Obaveze, odnosno rashode stvarati u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o izvršavanju budžeta u FBiH, samo za namjene i do visine utvrđene u Posebnom dijelu Budžeta, te iste iskazivati u periodu kada je obaveza i nastala nezavisno od plaćanja.***

9. JAVNE NABAVKE

Nabavku roba, usluga i ustupanje radova korisnici Budžeta FBiH bili su dužni provoditi u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama. Odredbe navedenog Zakona i propisa vezanih za provedenje javnih nabavki u 2016. godini nisu u potpunosti primjenjivani kod: Parlamenta FBiH, Ureda predsjednika i dva potpredsjednika Federacije BiH, Vlade FBiH,

Ministarstva pravde, Ministarstva finansija, Ministarstva prometa i komunikacija, Ministarstva zdravstva, Ministarstva trgovine, Ministarstva prostornog uređenja, Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstva boraca i invalida odbrambeno oslobodilačkog rata, Ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta, Ministarstvo rada i socijalne politike, Ministarstva kulture i sporta, Ministarstva obrazovanja i nauke, Vrhovnog suda FBiH, Federalne uprave za geodetske i imovinske pravne odnose, te Kazneno-popravnih zavoda.

Kod većeg broja budžetskih korisnika konstatovano je zaključivanje ugovora sa odabranim dobavljačima u drugoj polovini ili pred sami kraj budžetske godine na period koji zahvata dvije fiskalne godine, **što nije u skladu sa čl. 17. stav (3) Zakona o javnim nabavkama obzirom da obaveze koje dospijevaju u narednim godinama moraju biti ugovorene u iznosima predviđenim propisima kojim se uređuje izvršenje budžeta. Navedeni način preuzimanja obaveza nije u skladu sa čl. 6. st. 4. Zakona o budžetima u FBiH po kojem budžetski korisnici mogu preuzeti obaveze na teret budžeta tekuće godine samo za namjene i do visine utvrđene u posebnom dijelu budžeta, ako su za to ispunjeni svi zakonom i drugim propisima utvrđeni uvjeti.**

Najčešći konstatovani propusti u dijelu sačinjavanja plana nabavke, provođenja postupka javne nabavke, te zaključivanja i realizacije ugovora su sljedeći:

- ne donošenje plana nabavki ili kašnjenje u donošenju istog, planovi nabavke ne sadrže sve provedene postupke, značajne izmjene plana nabavki vršene su bez detaljnih obrazloženja;
- kod imenovanja članova komisije nije se vodilo računa da najmanje jedan član komisije posjeduje posebnu stručnost u oblasti predmeta javne nabavke;
- nije poštovan princip jednakog tretmana i nediskriminacije potencijalnih ponuđača kod postupaka nabavke motornih vozila;
- vršene su nabavke roba i usluga bez primjene odredbi Zakona o javnim nabavkama, dijeljenje predmeta nabavke protivno odredbama člana 15. tačka 6. Zakona; primjenom direktnog postupka nabavke nije zadovoljen princip nediskriminacije; kod provođenja pregovaračkih postupaka nisu osigurani dokazi da se pregovaranje zaista i desilo;
- zaključeni ugovori sa dobavljačima nemaju preciziran period važenja i ukupnu vrijednost ugovora; nedostatak internih kontrola prilikom realizacije zaključenih ugovora (nabavljeni robe i materijali, koji nisu sadržani u ponudi dobavljača; fakturisane količine i cijene dobara i usluga ne odgovaraju cijenama i količinama koje su ugovorene i prihvaćene u ponudi putem provedenih postupaka); nepoštivanje zakonskih i podzakonskih propisa kod dostavljanja i objavljivanja obavještenja o dodjeli ugovora i izvještaja o postupcima javnih nabavki.

Preporuke:

- ***Potrebno je da budžetski korisnici u potpunosti primjenjuju Zakon o javnim nabavkama i prate realizaciju zaključenih ugovora, te blagovremeno donesu Plan nabavki i započnu proceduru nabavke.***

10. OSTALI NALAZI

10.1 Realizacija obaveza po osnovu prestanka rada prijašnjeg Federalnog ministarstva odbrane

Zakonom o odbrani BiH i Zakonom o prestanku Zakona o odbrani FBiH, prenesene su nadležnosti iz oblasti odbrane s entitetskog na državni nivo i istima je regulisano da Vlada FBiH sa Vijećem ministara BiH potpiše akta potrebna za okončanje raspolaganja svim pravima i obavezama nad pokretnom i nepokretnom imovinom. Navedenim propisima Vlada FBiH je odgovorna za dugove, zaduženja i ostale obaveze Prijašnjeg FMO-a i Vojske FBiH nastale do 01.01.2006. godine. Zaključkom Vlade FBiH iz 2006. godine utvrđeni su poslovi Prijašnjeg FMO-a koje preuzima Federacija BiH i za izvršavanje istih zaduženi su Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBiH (za pokretnu i nepokretnu imovinu Prijašnjeg FMO-a); Federalno ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbrambeno - oslobodilačkog rata (za poslove sektora VOM, poslove uprava i terenskih odjela) i Federalno ministarstvo finansija (finansijski poslovi).

Iako je prenos nadležnosti iz oblasti odbrane na državni nivo izvršen prije više od 10 godina, još uvijek navedene institucije nisu okončale aktivnosti koje su im date u nadležnost, te navodimo sljedeće:

1) Ministarstvo finansija nije okončalo finansijske poslove obzirom da:

- **Bilansne pozicije navedenih institucija još uvijek nisu zatvorene (Potraživanja Prijašnjeg FMO-a i Vojske FBiH iskazana su u iznosu od 7.754.260 KM; Obaveze Prijašnjeg FMO-a (64.450.992 KM), Vojske FBiH (705.341 KM) i Obavještajno-sigurnosne službe FBiH (6.832.573 KM) na dan 31.12.2016. godine iskazane su u iznosu od 71.988.906 KM; stalna sredstva, gotovina i ostale);**
- **Budžetom FBiH za 2016. godinu odobrena su sredstva za izmirenje općih obaveza (neisplaćenih plaća i naknada uposlenika Prijašnjeg FMO-a i Vojske FBiH i neisplaćenih obaveza prema dobavljačima nastalih u periodu od 01.04.1996. godine do 31.12.2002. godine), iako je Zakonom o utvrđivanju i načinu izmirenja unutrašnjih obaveza FBiH utvrđeno da će se opće obaveze po osnovu unutrašnjeg duga izmiriti do kraja 2008. godine;**
- **Rješenjem Ministrice od 26.12.2016. godine imenovana je Komisija za popis, usaglašavanje i pripremu naloga za knjigovodstveno zatvaranje u Glavnoj knjizi trezora svih realizovanih obaveza Prijašnjeg FMO-a po osnovu neisplaćenih neto plaća, naknada i obaveza prema dobavljačima kao i svih realizovanih obaveza Obavještajno-sigurnosne službe FBiH za 2016. godinu. Navedena komisija izvršila je samo popis izmirenih obaveza za plaće i naknade plaća u iznosu od 6.313 KM, koje se iskazuju kao unutrašnji dug. Realizacija istih evidentira se na poziciji otplata unutrašnjeg duga i za iste je sačinjen nalog za knjiženje u cilju zatvaranja obaveza iskazanih u bruto bilansu Prijašnjeg FMO-a i Vojske FBiH u korist finansijskog rezultata;**
- **Na poziciji tekućih transfera – drugi tekući rashodi Ministarstvo finansija je iskazalo realizaciju preuzetih obaveza Prijašnjeg FMO-a i Vojske FBiH – doprinosi**

PIO/MIO (561.837 KM), izvršenje sudskih presuda po osnovu neisplaćenih plaća Vojsci FBiH (7.972 KM) i izvršenje sudskih presuda po osnovu obaveza prema dobavljačima (8.071 KM), ali iste nisu obuhvaćene naprijed navedenim popisom komisije, niti je na osnovu ovih izmirenih obaveza sačinjen nalog za knjiženje za zatvaranje obaveza Prijašnjeg FMO-a i Vojske FBiH;

- **U postupku revizije nije prezentiran podatak o stanju duga po osnovu neizmirenih obaveza po osnovu plaća i naknada i obaveza prema dobavljačima naprijed navedenih organa, koji su prešli na državni nivo, a također nije izvršen niti popis istih sa 31.12.2016. godine;**
- **Iz prezentiranog Izvještaja o izvršenom popisu neizmirenih obaveza po osnovu sudskih presuda i izvršnih rješenja kao i povrata pogrešno ili više uplaćenih prihoda na Jedinstvenom računu trezora zaprimljenih u Trezoru Ministarstva finansija sa stanjem na dan 31.12.2016. godine ne može se utvrditi tačan iznos duga, zaduženja i ostalih obaveza obaveza, kao i potraživanja Prijašnjeg FMO-a, Vojske FBiH i Obavještajno - sigurnosne službe FBiH;**
- **Ministarstvo finansija nije postupilo po Zaključku Vlade FBiH od 31.10.2013. godine jer nije sačinilo informaciju o stanju realizacije preporuka koje se odnose na finansijske obaveze iz Izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja Prijašnjeg FMO-a za 2005. godinu.**

Obzirom na naprijed navedeno, ne može se potvrditi da je utvrđen iznos ukupnog duga, zaduženja i ostalih obaveza Prijašnjeg FMO-a, Vojske FBiH i Obavještajno - sigurnosne službe FBiH, kao ni da je izvršena verifikacija obaveza (obaveze prema dobavljačima, obaveze za plaće i naknade uposlenika i ostale obaveze) i potraživanja iskazanih u Glavnoj knjizi trezora u knjigovodstvenim evidencijama institucija koje su prešle na državni nivo, a što u konačnici ima uticaja na iskazani finansijski rezultat Budžeta FBiH u Izvještaju o izvršenju Budžeta FBiH za 2016. godinu.

- 2) **Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBiH je u periodu 2006-2016. godine samo djelimično obavila povjereni joj zadatak, obzirom da od strane Vlade FBiH i drugih nadležnih institucija na federalnom i državnom nivou nisu osigurani preduslovi za konačno rješavanje pokretne i nepokretne imovine Prijašnjeg FMO-a.**
- 3) **Vlada FBiH je Odlukom od 12.12.2013. godine zadužila „Tehničko remontni zavod“ dd Hadžići da komisijski preuzme neraspoređenu pokretnu (neborbenu) imovinu Prijašnjeg FMO-a, te da aktivnosti preuzimanja i prodaje imovine vodi u saradnji sa Ministarstvom odbrane BiH. Obzirom da već drugu godinu za redom nije prezentirana informacija o stanju i kretanju navedene imovine., ne može se potvrditi zainteresovanost Vlade FBiH za postupanje po naprijed navedenoj odluci.**
- 4) **U proteklih 10 godina nisu izvršene izmjene i dopune Zakona o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave Vlada FBiH u dijelu proširivanja nadležnosti Ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno - oslobodilačkog rata kako bi isto na zakonit način preuzelo poslove Prijašnjeg FMO-a iz oblasti vođenja evidencija, upravnog postupka o pripadnosti oružanim**

snagama i okolnostima stradavanja. Kako se nadležnost ministarstva uređuje odredbama naprijed navedenog Zakona, Ustavni sud FBiH je stavio van snage uredbe Vlade FBiH iz prethodnog perioda, kojima su poslovi Prijašnjeg FMO-a dati u nadležnost Ministarstvu za pitanja boraca i invalida odbrambeno - oslobodilačkog rata.

Obzirom na navedeno, može se zaključiti da aktivnosti Federacije BiH koje se odnose na imovinu, obaveze i potraživanja Prijašnjeg FMO-a, još uvijek nisu okončane, što negativno utiče na zaštitu i namjensko korištenje nepokretne i pokretne imovine koja je u nadležnosti Federacije BiH, kao i štetne posljedice po Budžet FBiH zbog izdvajanja sredstava po osnovu zateznih kamata i sudskih troškova za neizmirene obaveze i nedovoljnu naplatu prihoda po osnovu korištenja poslovnih prostora. Navedeno u konačnici utiče na istinit i tačan prikaz stanja imovine, obaveza i potraživanja Budžeta FBiH.

Preporuke:

- *Potrebno je da Vlada FBiH u saradnji sa nadležnim institucijama obezbijedi neophodne preduslove kako bi Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBiH i Ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbrambeno - oslobodilačkog rata okončali zadatke povjerene im Zaključkom Vlade FBiH iz 2006. godine, a u vezi Prijašnjeg FMO-a i Vojske FBiH.*
- *Ministarstvo finansija treba da utvrdi tačan iznos bilansnih pozicija Prijašnjeg FMO-a, Vojske FBiH i Obavještajno - sigurnosne službe FBiH i iste iskaže, te sačini detaljan pregled plana postupanja po preporukama datim u Izvještaju o reviziji finansijskih izvještaja Prijašnjeg FMO-a i Vojske FBiH za 2005. godinu.*

10.2 Projekti finansirani kreditnim i grant – sredstvima

U postupku revizije utvrđeno je da nosioci aktivnosti u procesu izrade programa javnih investicija, iz člana 5. Uredbe o načinu i kriterijima za pripremu, izradu i praćenje realizacije programa javnih investicija¹, nisu poštivali odredbe navedene Uredbe, zbog čega je Program javnih investicija FBiH za 2016-2018. godinu usvojila Vlada FBiH tek 03.12.2015. godine, na prijedlog Ministarstva finansija od 10.11.2015. godine. Nosioci aktivnosti u procesu izrade programa u propisanom roku nisu dostavili popunjene IP obrasce, zbog čega je Nacrt Programa javnih investicija Vladi FBiH dostavljen sa zakašnjenjem i isti je usvojen tek 27.08.2015. godine.

Program sadrži podatke o ukupno 85 projekata. Ukupna vrijednost svih projekata je 15.270,62 miliona KM, od čega se 12.002,59 miliona KM odnosi na 39 kandidovanih projekata i 3.268,04 miliona KM na 46 projekata u implementaciji. Planirano je da će u periodu 2016.-2018. godina na projekte u implementaciji biti utrošeno ukupno 1.604.719.909 KM (u 2016. godini 682.683.761 KM, u 2017. godini 515.494.628 KM i u 2018. godini 406.541.520 KM).

Prema prezentiranim podacima, na projekte koji su uključeni u Program javnih

¹ „Službene novine Federacije BiH“ broj 106/14

investicija FBiH za 2016-2018. godinu, utrošeno je 306,59 miliona KM (45% od plana) od čega se 64,46 miliona KM odnosi na završene projekte, a 242,13 miliona KM na projekte u implementaciji.

U program javnih investicija nisu bili uključeni projekti sa najvećim stepenom pripremljenosti jer nisu propisani kriteriji kojima bi prednost za uključivanje u prioritetne projekte imali projekti čija bi implementacija bila izvjesnija u godinama na koje se odnosi program javnih investicija. Odredbe Uredbe nisu se adekvatno primjenjivale, obzirom da su dokazi o stepenu pripremljenosti projekata za realizaciju, kao jedan od propisanih uslova za kandidovanje projekata bili dostupni ali se nisu koristili kod odabira projekata u PJI. Ističemo da za projekte koji se finansiraju iz kreditnih sredstava, stepen pripremljenosti projekata za realizaciju ima bitnu ulogu u cilju smanjivanja takse na nepovučena sredstva, koja je u 2016. godini iznosila 1.979.356 KM.

Iz prezentirane dokumentacije utvrđeno je da su, u najvećem broju slučajeva, implementatori projekata dostavljali IP obrazac, ali **nisu adekvatno izvještavali o realizaciji projekata**, o razlozima eventualnog odstupanja u odnosu na planirane aktivnosti, niti su kvartalno dostavljali izvještaje propisane članom 39. Zakona o izvršavanju Budžeta u FBiH za 2016. godinu.

Konstatovano je kašnjenje i nizak stepen realizacije projekata, te da su postavljeni nerealni planovi i da pojedini implementatori ne pristupaju na adekvatan način planiranju realizacije projekata, da utrošak sredstava za određene projekte nije planiran ali da je za iste na kraju godine dostavljen podatak o značajnom iznosu utrošenih sredstava.

Pojedini projekti iz nadležnosti Ministarstva prometa i komunikacija koji su realizovani u 2016. godini nisu objavljeni u Aneksu Budžeta FBiH za period 2016.-2018. godina (izgradnja projekta Sarajevska obilaznica koja je realizovana u vrijednosti od 16.141.327 KM). Također, Projekat „Nabavka vagona nagibne tehnike“ Talgo, koji nije planiran Aneksom Budžeta FBiH, započeo je 27.12.2006. godine. Navedeno upućuje na zaključak da Ministarstvo nije sa Federalnim ministarstvom finansija usaglasilo projekte iz nadležnosti, sve s ciljem tačnog objavljivanja u Aneksu Budžeta FBiH za period 2016.-2018. godina.

Za dva projekta iz nadležnosti Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (projekat „Razvoj stočarstva i ruralnog finansiranja“ i projekat „Mala komercijalna poljoprivreda“), koji su završeni u toku 2008. i 2009. godine, ostala je aktivna kreditna linija plasiranih sredstava finansijskim institucijama (bankama i mikrokreditnim organizacijama). Sredstva po navedenim projektima iznose 12.637.755 KM i 1.823.993 EUR, ali do okončanja revizije predmetnog Ministarstva nije bilo daljih aktivnosti i nije dokumentovano da su ugovori raskinuti i da je izvršen povrat sredstava. Također, ne može se potvrditi način korištenja izvršenog replasmana sredstava po projektu „Mala komercijalna poljoprivreda“ putem Nove banke Banja Luka.

Pojedina ministarstva, za znatna sredstva po razvojno – investicionim projektima iz svoje nadležnosti, nisu uspostavila knjigovodstvenu evidenciju i sačinila finansijske izvještaje, te iste dostavila nadležnim institucijama, kako je to propisano Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH (Ministarstvo zdravstva, Ministarstvo rada i socijalne politike, Ministarstvo okoliša i turizma, Ministarstvo

poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica i Federalna uprava za geodetske i imovinsko pravne poslove).

Određena ministarstva nisu, u skladu sa članovima 3. i 19. Uredbe o načinu i kriterijima za pripremu, izradu i praćenje realizacije programa javnih investicija, uspostavila jedinicu za upravljanje projektima ni usaglasila svoje pravilnike o unutrašnjoj organizaciji sa navedenom uredbom (Ministarstvo prostornog uređenja, Ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica i Federalna uprava za geodetske i imovinsko pravne poslove nisu u okviru vlastite organizacije uspostavili organizacionu jedinicu; Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva formiralo je Jedinicu za rukovođenje projektima ali ista još uvijek nije popunjena; Ministarstvo rada i socijalne politike istu nije blagovremeno organizovalo; Ministarstvo okoliša i turizma je ustojilo jedinicu za implementaciju projekata ali ipak za određene poslove angažuje vanjske saradnike).

Naprijed navedeno ukazuje da Ministarstvo finansija i ministarstva nadležna za implementaciju projekata u 2016. godini nisu postupali u skladu sa utvrđenim nadležnostima u dijelu planiranja, implementacije, koordinacije, nadzora i izvještavanja nad razvojno – investicionim projektima.

Preporuka:

- *Poštovati važeće zakonske propise vezane za razvojno – investicione projekte, a izvještaje o utrošku sredstava sačinjavati na način koji omogućava praćenje planiranih i realiziranih veličina, uz adekvatnu analizu realizacije projekata, te iste dostaviti nadležnim organima i institucijama na postupanje.*

11. KOMENTAR

U ostavljenom roku Vlada FBiH se očitovala na Nacrt Izvještaja o finansijskoj reviziji Izvještaja o izvršenju Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine za 2016. godinu dopisom broj 01-14-914/17 od 21.08.2017. godine. Uz navedeni Dopis dostavljena su pojedinačna očitovanja federalnih budžetskih korisnika bez dodatne dokumentacije.

Na navedeni Nacrt izvještaja također se očitovalo Federalno ministarstvo finansija aktom broj: 01-14-3-5376/17 od 14.08.2017. godine.

U očitovanjima su dati komentari i dodatna obrazloženja za određeni broj nalaza i preporuka. Obzirom da nije dostavljena dodatna dokumentacija, niti su data adekvatna obrazloženje ovaj Izvještaj predstavlja Konačan izvještaj bez korekcija u odnosu na Nacrt izvještaja o finansijskoj reviziji Izvještaja o izvršenju Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine za 2016. godinu.

Rukovodilac Sektora za finansijsku
reviziju

Mirsada Janjoš, dipl.oec

Tim za reviziju:

Anisa Prasko, dipl.oec - vođa tima

Amira Muhić, dipl.oec - član tima

PRILOG
KONSOLIDOVANI GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI I
PREGLED REALIZOVANIH TEKUĆIH TRANSFERA

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA ZA 2016. GODINU

Naziv institucije: Budžet FBiH

Opis	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (3-2)	Procenat (3/2x 100)
		U tekućoj godini	U prethodnoj godini		
1	2	3	4	5	6
I. PRIHODI (od 1 do 16)	1.924.518.081	1.810.651.638	1.629.647.049	-113.866.443	94,1
PRIHODI OD POREZA (1+2+3+4+5+6+7+8)	1.451.009.949	1.430.922.837	1.302.997.279	-20.087.112	98,6
1. Porez na dobit pojedinca i preduzeća	55.052.591	63.886.886	45.209.386	8.834.295	116,0
Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)	-	-	-	-	-
Porezi na dobit preduzeća	-	-	-	-	-
Porez na dobit banaka i drugih finansijskih organizacija i društava za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih preduzeća	55.052.591	63.886.886	45.209.386	8.834.295	116,0
2. Doprinosi za socijalnu zaštitu	-	-	-	-	-
3. Porezi na platu i radnu snagu	-	-	-	-	-
4. Porez na imovinu	-	-	-	-	-
5. Domaći porezi na dobra i usluge	-	-	-	-	-
6. Porez na dohodak	-	-	-	-	-
7. Prihodi od indirektnih poreza	1.395.597.358	1.366.672.733	1.257.787.893	-28.924.625	97,9
8. Ostali porezi	360.000	363.218	0	3.218	100,9
NEPOREZNI PRIHODI (9+10)	473.468.612	379.684.891	326.038.854	-93.783.722	80,2
9. Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	361.782.139	278.646.922	238.613.998	-83.135.217	77,0
Prihodi od nefinansijskih javnih preduzeća i finansijskih javnih institucija	290.811.134	270.906.132	235.904.794	-19.905.002	93,2
Ostali prihodi od imovine	5.502.700	7.486.657	2.608.552	1.983.957	136,1
Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	468.305	252.723	70.873	-215.582	54,0
Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	-	-	-	-	-
Prihodi od pozitivnih kursnih razlika	-	-	-	-	-
Prihodi od privatizacije	65.000.000	1.410	29.778	-64.998.590	0,0
Prihodi po osnovu premije i provizije za izdatu garanciju	-	-	-	-	-
10. Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga, kazne i drugi prihodi	96.365.640	82.153.934	72.576.458	-14.211.706	85,3
Administrativne takse	18.198.695	16.087.050	10.647.492	-2.111.645	88,4
Sudske takse	41.958	38.932	38.093	-3.026	92,8
Komunalne naknade i takse	-	-	-	-	-
Ostale budžetske naknade i takse	6.940.883	15.763.335	8.623.474	8.822.452	227,1
Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima	42.737.423	18.568.125	20.386.220	-24.169.298	43,4
Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika budžeta i vlastiti prihodi)	16.261.289	19.835.916	19.249.500	3.574.627	122,0
Neplanirane uplate –prihodi	12.185.392	11.860.577	13.631.679	-324.815	97,3
Novčane kazne	15.318.793	14.940.156	14.843.792	-378.637	97,5
Drugi tekući prihodi	2.040	3.943.879	4.606	3.941.839	

	PRIMLJENI TRANSFERI I DONACIJE (od 11 do 16)	39.520	43.910	610.916	4.390	111,1
11.	Primljeni tekući transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija	-	-	-	-	-
12.	Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti	-	43.910	-	43.910	-
13.	Primljeni kapitalni transferi od inostranih vlada	-	-	-	-	-
14.	Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova	-	-	-	-	-
15.	Kapitalni transferi iz nevladinih izvora	-	-	-	-	-
16.	Donacije	39.520	0	610.916	-39.520	0,0

	II. RASHODI (od 1 do 7)	1.539.035.109	1.378.909.929	1.353.462.660	-160.125.180	89,6
1.	Plate i naknade troškova zaposlenih	208.223.706	199.174.205	203.467.239	-9.049.501	95,7
	Bruto plate i naknade plata	180.304.274	173.836.244	178.055.023	-6.468.030	96,4
	Naknade troškova zaposlenih	27.919.432	25.337.961	25.412.216	-2.581.471	90,8
2.	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	22.354.219	21.532.838	21.879.345	-821.381	96,3
3.	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	92.398.758	79.498.549	71.545.333	-12.900.209	86,0
	Putni troškovi	2.883.576	2.274.206	2.214.776	-609.370	78,9
	Izdaci za energiju	6.079.120	5.205.014	5.497.961	-874.106	85,6
	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	5.914.569	5.233.909	5.582.918	-680.660	88,5
	Nabavka materijala i sitnog inventara	16.038.381	15.064.037	12.818.234	-974.344	93,9
	Izdaci za usluge prevoza i goriva	3.006.984	1.809.795	2.200.346	-1.197.189	60,2
	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	8.307.151	7.450.615	7.418.886	-856.536	89,7
	Izdaci za tekuće održavanje	4.442.707	3.747.348	3.858.860	-695.359	84,3
	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	1.992.592	1.431.756	1.353.418	-560.836	71,9
	Ugovorene i druge posebne usluge	43.733.678	37.281.869	30.599.934	-6.451.809	85,2
4.	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	1.077.496.114	967.810.309	967.452.930	-109.685.805	89,8
	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	392.603.232	336.187.064	334.041.978	-56.416.168	85,6
	Tekući transferi pojedincima	470.759.800	466.396.265	466.182.423	-4.363.535	99,1
	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	22.429.205	22.872.243	20.063.538	443.038	102,0
	Subvencije javnim preduzećima	37.898.599	35.785.119	53.022.189	-2.113.480	94,4
	Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima	123.922.327	81.705.747	70.055.391	-42.216.580	65,9
	Subvencije finansijskim institucijama	-	-	-	-	-
	Tekući transferi u inostranstvo	-	1.394.984	1.020.469	1.394.984	-
	Drugi tekući rashodi	29.882.951	23.468.887	23.066.942	-6.414.064	78,5
5.	Kapitalni transferi	13.060.000	11.366.854	5.154.349	-1.693.146	1
	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti	2.020.000	1.598.139	1.584.787	-421.861	79,1
	Kapitalni transferi pojedincima	2.000.000	1.984.000	1.912.000	-16.0000	99,2
	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	2.900.000	1.646.716	1.657.562	-1.253.284	56,8
	Kapitalni transferi javnim preduzećima	6.140.000	6.138.000	-	-2.000	100,0
	Kapitalni transferi privatnim pred. i poduzetnicima	-	-	-	-	-
	Kapitalni transferi finansijskim institucijama	-	-	-	-	-

	Kapitalni transferi u inostranstvo	-	-	-	-	-
6.	Izdaci za kamate	120.347.312	99.527.174	83.963.463	-20.820.138	82,7
	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu	92.120.566	77.043.281	67.014.947	-15.077.285	83,6
	Izdaci za inostrane kamate	2.752.410	2.597.533	2.782.373	-154.877	94,4
	Kamate na domaće pozajmljivanje	24.974.336	19.886.360	14.166.144	-5.087.976	79,6
	Izdaci za kamate vezane za dug po izdanim garancijama	500.000	-	-	-500.000	0,0
7.	Teuća budžetska rezerva	5.155.000	-	-	-	0,0
	TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (I-II)	385.482.972	431.741.709	276.184.389	46.258.737	112,0
	III. TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA	-	-	-	-	-
1.	Primici od prodaje stalnih sredstava	39.976	53.246	83.998	13.270	133,2
	Primici od prodaje stalnih sredstava	39.976	53.246	83.998	13.270	133,2
	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi	-	-	-	-	-
	Ostali kapitalni primici	-	-	-	-	-
2.	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	29.497.110	9.449.798	7.050.831	-20.047.312	32,0
	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada	1.000	-	-	-1.000	-
	Nabavka građevina	7.569.500	-	176.978	-7.569.500	0,0
	Nabavka opreme	12.017.835	6.046.558	2.980.791	-5.971.277	50,3
	Nabavka ostalih stalnih sredstava	1.350.000	1.122.976	810.100	-227.024	83,2
	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	4.960.765	1.904.097	1.374.819	-3.056.669	38,4
	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	3.598.010	376.167	1.708.144	-3.221.843	10,5
	NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (2.-1.)	29.457.134	9.396.552	6.966.833	-20.060.582	31,9
	A. NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (Tekući suficit/deficit – Neto nabavka stalnih sredstava)	356.025.838	422.345.156	269.217.555	66.319.318	118,6
	IV. TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI	-	-	-	-	-
1.	Primici od finansijske imovine	-	-	-	-	-
	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlasti	-	-	-	-	-
	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama	-	-	-	-	-
	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima	-	-	-	-	-
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih preduzeća	-	-	-	-	-
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih preduzeća i u zajedničkim ulaganjima	-	-	-	-	-
	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja	-	-	-	-	-
	Primljene otplate od pozajmljivanja u inostranstvo	-	-	-	-	-
2.	Izdaci za finansijsku imovinu	16.487.000	13.847.700	15.607.250	-2.639.300	84,0
	Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti	-	-	-	-	-
	Pozajmljivanje pojedincima,	-	-	-	-	-

	neprofitnim organizacijama i privatnim preduzećima					
	Pozajmljivanje javnim preduzećima	-	-	-	-	-
	Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća	-	-	-	-	-
	Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima	6.087.000	3.447.700	2.207.250	-2.639.300	56,6
	Ostala domaća pozajmljivanja	10.400.000	10.400.000	13.400.000	0	100,0
	Pozajmljivanje u inostranstvo					
	B. NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (1.-2.)	-16.487.000	-13.847.700	-15.607.250	2.639.300	84,0
	V. TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBAVEZAMA					
1.	Primici od zaduživanja	592.622.860	563.048.482	651.939.353	-29.574.378	95,0
	Primici od dugoročnog zaduživanja	242.622.860	242.637.101	353.679.794	14.241	100,0
	Zajmovi primljeni kroz Državu	102.521.201	102.521.201	-	0	-
	Primici od inostranog zaduživanja	101.569	203.890	43.956.020	102.231	200,6
	Primici od domaćeg zaduživanja	140.000.000	139.912.010	309.723.773	-87.990	99,9
	Primici od kratkoročnog zaduživanja	350.000.000	320.411.381	298.259.559	-29.588.619	91,5
	Zajmovi primljeni kroz Državu	-	-	-	-	-
	Primici od inostranog zaduživanja	-	-	-	-	-
	Primici od domaćeg zaduživanja	350.000.000	320.411.381	298.259.559	-29.588.619	91,5
2.	Izdaci za otplate dugova	912.061.698	886.577.374	815.728.052	-25.484.324	97,2
	Otplate dugova primljenih kroz Državu	404.831.210	387.028.465	307.986.212	-17.802.745	95,6
	Vanjske otplate	3.952.220	4.041.644	4.514.463	89.424	102,3
	Otplate domaćeg pozajmljivanja	340.000.000	339.603.140	377.711.356	-396.860	99,9
	Otplate unutarnjeg duga	163.178.268	155.904.125	125.516.021	-7.274.143	95,5
	Otplate duga po izdatim garancijama	100.000	-	-	-100.000	0,0
	Otkup duga					
	C. NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (1.-2.)	-319.438.838	-323.528.892	-163.788.699	-4.090.054	101,3
	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (A+B+C)	20.100.000	84.968.564	89.821.607	64.868.564	

Rukovodstvo je Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2016. godinu odobrilo dana 14.03.2017.godine.

Ministrica finansija:
Jelka Miličević

BILANS STANJA NA DAN 31.12.2016. GODINE			
naziv institucije: Budžet FBiH			
Opis	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (2/3)x100
1	2	3	4
I AKTIVA			
A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (1+...+8)	402.209.498	319.339.428	126,0
1.Novčana sredstva i plemeniti metali	224.258.557	204.821.763	109,5
2.Vrijednosni papiri	-	-	-
3.Kratkoročna potraživanja	122.804.294	77.742.749	158,0
4.Kratkoročni plasmani	36.572.131	35.991.182	101,6
5.Financijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	759.934	759.934	100,0
6.Zalihe materijala i robe	-280	-26.760	
7.Zalihe sitnog inventara	280	26.760	
8.Kratkoročna razgraničenja	17.814.582	23.799	74854,9
B. Stalna sredstva (11+14+17+18)	1.113.130.068	1.282.869.755	86,8
9. Stalna sredstva	473.324.599	476.889.711	99,3
10.Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	223.517.000	213.085.035	104,9
11.Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (9-10)	249.807.599	263.804.677	94,7
12.Dugoročni plasmani	417.232.173	422.432.518	98,8
13.Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana	-	-	-
14.Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (12-13)	417.232.173	422.432.518	98,8
15.Vrijednosni papiri	932.944	932.944	
16.Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira	531.987	508.001	
17.Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (15-16)	400.958	424.943	
18.Dugoročna razgraničenja	445.689.338	596.207.617	74,8
UKUPNO AKTIVA (A+B)	1.515.339.566	1.602.209.183	94,6
II PASIVA			
C. Kratkoročne obaveze i razgraničenja (19+...+24)	517.830.418	507.651.433	102,0
19.Kratkoročne tekuće obaveze	181.122.700	221.979.536	81,6
20.Obaveze po osnovu vrijednosnih papira	-	-	-
21.Kratkoročni krediti i zajmovi	120.873.050	101.295.837	119,3
22.Obaveze prema zaposlenicima	90.410.485	91.034.110	99,3
23.Financijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	-	-	-
24.Kratkoročna razgraničenja	125.424.183	93.341.950	134,4
D. Dugoročne obaveze i razgraničenja (25+26+27)	6.315.265.908	6.389.413.819	98,8
25.Dugoročni krediti i zajmovi	6.143.512.238	6.203.098.128	99,0
26.Ostale dugoročne obaveze	93.160.624	90.920.052	102,5
27.Dugoročna razgraničenja	78.593.046	95.395.639	82,4
E. Izvori stalnih sredstava (28+29+30+31-32)	-5.317.756.760	-5.294.856.069	100,4
28.Izvori stalnih sredstava	-5.707.028.767	-5.595.829.095	102,0
29.Ostali izvori sredstava	379.107.480	384.116.232	98,7
30.Izvori sredstava rezervi	-	-	-
31.Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	10.164.527	-	-
32.Neraspoređeni višak rashoda nad приходima	-	83.143.205	0,0
UKUPNO PASIVA (C+D+E)	1.515.339.566	1.602.209.183	94,6

Rukovodstvo je Bilans stanja na dan 31.12.2016. godine odobrilo dana 14.03.2017. godine.

Ministrica finansija:
Jelka Miličević

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA PERIOD IZVJEŠTAVANJA OD 01.01. DO 31.12.2016. GODINE		
Naziv institucije: Budžet FBiH		
Redni broj	Pozicija	Iznos u KM
1	2	3
	I NOVČANI PRIMICI	
1	Prihodi (od 2 do 6)	1.810.651.635
2	Prihodi od poreza	1.430.922.836
3	Neporezni prihodi	375.741.010
4	Tekući transferi (transferi i donacije)	43.910
5	Kapitalni transferi	0
6	Prihodi po osnovu zaostalih obaveza	3.943.879
7	Kapitalni primici i transferi (8)	53.246
8	Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	53.246
9	Finansiranje (od 10 do 12)	563.048.482
10	Primici od finansijske imovine	0
11	Primici od dugoročnog zaduživanja	242.637.101
12	Primici od kratkoročnog zaduživanja	320.411.381
13	UKUPNI NOVČANI PRIMICI (1 + 7 + 9)	2.373.753.363
	II NOVČANE ISPLATE	
15	Rashodi (od 16 do 21)	1.458.912.368
16	Plaće i naknade troškova zaposlenih	215.762.405
17	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	21.754.955
18	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	75.373.030
19	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	1.037.574.804
20	Kapitalni transferi	8.920.000
21	Izdaci za kamate	99.527.174
22	Kapitalni izdaci (redni broj 23)	5.428.334
23	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	5.428.334
24	Finansiranje (25 + 26)	889.975.867
25	Izdaci za finansijsku imovinu	3.447.700
26	Izdaci za otplate dugova	886.528.167
27	UKUPNE NOVČANE ISPLATE (15 + 22 + 24)	2.354.316.569
28	NETO NOVČANI PRIMICI / ISPLATE (13 - 27) ili (27 - 13)	19.436.794
29	SALDO GOTOVINE NA POČETKU GODINE	204.821.763
	SALDO GOTOVINE NA KRAJU GODINE (28 + 29)	224.258.557

Rukovodstvo je Izvještaj o novčanim tokovima za period izvještavanja od 01.01.2016. do 31.12.2016. godine odobrilo dana 14.03.2017. godine.

Ministrica finansija:
Jelka Miličević

PREGLED REALIZOVANIH TEKUĆIH TRANSFERA

Red.br.	Institucija	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	Tekući transferi pojedincima	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	Subvencije javnim preduzećima	Subvencije privatnim preduzećima	Tekući transferi u inozemstvo	Drugi tekući rashodi	Ukupno
1	Parlament FBiH		111.040	116.300				422.585	649.925
2	Predsjednik i potpredsjednici FBiH	137.378	124.500	282.940				30.974	575.792
3	Vlada Federacije BiH	170.000	36.000	687.650		1.500		149.725	1.044.875
4	Federalno ministarstvo unutarnjih poslova		5.000	11.300				323.888	340.188
5	Federalno ministarstvo pravde			4.100.000				88.148	4.188.148
6	Federalno ministarstvo finansija	17.065.309		5.089.990				11.494.585	33.649.884
7	Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije				10.565.312			137.140	10.702.452
8	Federalno ministarstvo prometa i komunikacija				22.860.000			509.445	23.369.445
9	Federalno ministarstvo zdravstva	33.384.887					1.394.984	80.564	34.860.435
10	Federalno ministarstvo trgovine			70.000				60.338	130.338
11	Federalno ministarstvo prostornog uređenja	5.750.000						82.118	5.832.118
12	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva		17.169			70.211.857		182.206	70.411.232
13	Federalno ministarstvo za pitanje boraca i invalida		306.721.367	2.193.400				420.756	309.335.523
14	Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta	1.000.000	94.350	350.000		11.492.390		56.141	12.992.881
15	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike	264.191.067	137.693.907	2.825.000	2.359.807			149.828	407.219.609
16	Federalno ministarstvo kulture i sporta	6.443.000		2.157.000				102.219	8.702.219
17	Federalno ministarstvo raseljenih lica i izbjeglica		21.582.931					140.412	21.723.343
18	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	3.131.328		3.797.567				116.327	7.045.222
19	Federalno ministarstvo okoliša i turizma	4.789.096						90.232	4.879.328
20	Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBiH							851.557	851.557
21	Vrhovni sud FBiH							74.551	74.551
22	Sudska policija							620.683	620.683
23	Federalni agromediteranski zavod							65.698	65.698
24	Federalni hidrometeorološki zavod							141.803	141.803
25	Federalna uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove							19.586	19.586
26	Finansijska policija							4.021	4.021
27	Kazneno-popravni zavodi (Sarajevo, Tuzla, Zenica i Mostar)			1.122.557				1.527.112	2.649.669
28	Zavod za javno zdravstvo FBiH							296.903	296.903
29	Federalni zavod za agropedologiju							45.061	45.061
30	Federalni zavod za poljoprivredu							70.024	70.024
31	Ostali budžetski korisnici (koji nisu revidirani)	124.999	10.001	68.539	0			5.114.257	5.317.796
UKUPNO:		336.187.064	466.396.265	22.872.243	35.785.119	81.705.747	1.394.984	23.468.887	967.810.309

Rukovodstvo Ureda

Dževad Nekić, dipl.oec. – generalni revizor

Dragan Kolobarić, dipl.oec. – zamjenik generalnog revizora

Rukovodioci sektora za finansijsku reviziju:

Mirsada Janjoš, dipl.oec.

Dunja Logo, dipl.oec.

Sead Čorbo, dipl.oec.

Mira Pažin, dipl.oec.

Rukovodilac Sektora za razvoj, metodologiju i kontrolu kvaliteta

Munib Ovčina, dipl.oec.

Koordinator Sektora za Reviziju učinka

Mr.sci. Aida Đozić

Viši revizor za međunarodnu saradnju i komunikacije

Mia Buljubašić, dipl.oec.

Viši revizor za IT

Derviša Harbaš, dipl.ing.org. rada

Kompjuterska obrada:

Odjeljenje za informacijske tehnologije

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FEDERACIJI BIH

71 000 Sarajevo
ul. Ložionička 3
Bosna i Hercegovina

Tel.:

+387 (0) 33 723 550

Fax:

+387 (0) 33 716 400

E-mail:

vrifbih@vrifbih.ba

Web:

www.vrifbih.b